

TÜRKİYE
SAĞLIK
İSTATİSTİK
YILLİĞİ

1973 - 1974

HEALTH STATISTICS YEARBOOK
OF TURKEY

SAĞLIK PROPAGANDASI VE İBBİ İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**TÜRKİYE
SAĞLIK
İSTATİSTİK
YILLİĞİ
1973-1974**

**HEALTH STATISTICS YEARBOOK
OF TURKEY**

**SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI
MINISTRY OF HEALTH AND SOCIAL WELFARE**

Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü
Directorate - General of Health Education and Medical Statistics

Yayın No : 456
Publication

Başbakanlık Basımevi Ankara — 1977
The Prime Ministry, Printing Office

Ö N S Ö Z

Bu yıllık, Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü'nce daha önceden seri olarak yayınlanan Türkiye Sağlık İstatistik Yıllıklarının bir devamı olup 1973 ve 1974 yıllarını kapsamaktadır.

Yurdumuzda mevcut tüm sağlık kurum ve kuruluşlarından derlenerek yayınlanan bu istatistik yıllıklarının amacı, koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin ülke çapındaki durumunu yansıtmak ve çeşitli kademelede hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili sağlık plan ve programlarının hazırlanmasında yardımcı olmaktır.

Türkçe ve İngilizce olarak Dairemizce hazırlanan bu yıllıkta, başta Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıklar ve resmi kuruluşlar, Sosyal Sigortalar Kurumu, Üniversiteler, Belediyeler ve özel kişilere ait sağlıkla ilgili kuruluşların çalışmalarına yer verilmiştir. Ayrıca Devlet İstatistik Enstitüsü'nce derlenen ve yayınlanan nüfus ve ölüm istatistiklerinden de bazı tablolar alınmıştır.

Bu yıllıkta istatistik verilerin derlenmesinde katkıda bulunan Bakanlığımız merkez ve taşra örgütleri ile Bakanlığımız dışındaki kuruluşlara teşekkürlerimizi sunmayı görev bilmekteyiz.

Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü

FOR E W O R D

This year-book, is the continuation of the Health Statistics Year-Books of Turkey which were published in a series formerly by the General - Directorate of Health Education and Medical Statistics and comprise the years of 1973 and 1974.

The aim of these statistical yearbooks issued as collected by all health institutions and establishments present in Turkey, is to reflect the country-wide situation of both the hygienic and therapeutic health services and also assist in the arrangement of health plans and programmes concerned with the running of services at different levels.

In this yearbook prepared by our Department both in Turkish and English, information concerning mainly the activities of the Ministry of Health and Social Welfare as well, the health service activities of other Ministries and official establishments, the Social Insurance Foundation, Universities, Municipalities and private establishments concerned with health, is included. Also some statistical tables concerning population and death statistics collected and published by the State Institute of Statistics have been added to the Yearbook.

On this occasion we feel it duty to express our gratitude to the members of the central and provincial organizations of our Ministry and other organizations outside our Ministry for the assistance contributed in compiling the statistical data mentioned in this Yearbook.

Direktorate - General
of
Health Education and
Medical Statistics.

İÇİNDEKİLER

Tablo No.	Sayfa No.
Önsöz	3
İçindekiler	5
GİRİŞ	14
Genel Nüfus Durumu	16
Sağlık ve Yardımcı Sağlık Personeli	17
Sağlık ve Yardımcı Sağlık Personeli Yetiştiren Fakülte ve Yüksek Okullar	18
Tedavi Kurumları ve Çalışmaları	21
Hastalık İstatistikleri	22
Ölüm İstatistikleri	23
Koruyucu Sağlık Hizmetleri	24
Verem Savaşı	26
Sıtma Savaşı	28
Trahom Savaşı	29
Frengi Savaşı	29
Cüzam (Lepra) Savaşı	29
Sosyal Refah Hizmetleri	30
Ana ve Çocuk Sağlığı Hizmetleri	31
Nüfus Plânlaması	31
Sağlık Eğitimi, Yayın ve Sağlık İstatistikleri	32
Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar	33
Donatım	34
Sağlık Alanında Uluslararası İlişkiler	34
Hıfzıssıhha Okulu	35
Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi	35
GRAFİK ve ŞEMALAR	37
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez Örgütü Şeması	38
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Taşra Örgütü Şeması	40
Türkiye Sayım Yıllarına ait Nüfus Piramitleri	42
Türkiye'de Sağlık Personeli	43
Türkiye'de Bir Sağlık Personeline Düşen Nüfus	43
Sağlık Personelinin Kurumlararası Dağılımı	44
Tedavi Kurumlarında Ayakta ve Yataktaki Tedavi Görenler	45
Tedavi Kurumlarında Yatarak Tedavi Görenler, Türlere ve Kuruluşlara Göre	45
Kızamık, Boğmaca ve Difterinin Aylara Göre Dağılımı	46
Çocuk Felci, Tifo ve Bulaşıcı Sarılığın Aylara Göre Dağılımı	47

CONTENTS

Table No.	Page No.
Foreword	3
Contents	5
INTRODUCTION	14
General population	16
Health and auxiliary health personnel ...	17
Faculties and schools for training health and auxiliary health personnel	18
Treatment Institutions and their activities	21
Disease Statistics	22
Mortality Statistics	23
Preventive Medicine Services	24
Tuberculosis Control	26
Malaria Control	28
Trachoma Control	29
Syphilis Control	29
Leprosy Control	29
Social welfare services	30
Maternal and child health services	31
Population planning	31
Health education publications and health statistics	32
Pharmacy and pharmaceutical products ...	33
Equipment	34
International relations in health field	34
The School of Public Health	35
Socialization of health services	35
GRAPHS and Schemes	37
The Chart of the Central Organization of the Ministry of Health and Social Welfare	39
The Chart of the Provincial Organization of the Ministry of Health and Social Welfare	41
Age - sex pyramids at census in Turkey	42
Health personnel in Turkey	43
Population per health personnel in Turkey	43
Distribution of health personnel among institutions	44
Out and in - patients in treatment institutions	45
In - patients in treatment institutions by kinds and organizations	45
Distribution of measles, whooping - cough and diphtheria according to the months	46
Distribution of polio, typhoid - fever and Infectious hepatitis according to the months	47

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.	
	TABLOLAR	49	TABLES	49
1 — GENEL NÜFUS DURUMU	51	1 — GENERAL POPULATION	51	
1-1 Türkiye Nüfusunun İllere Göre Dağılımı	53	1-1 Distribution of Turkish population according to the provinces	53	
1-2 Şehir ve Köy Nüfusları, İllerin Yüzölçümü ve Nüfus Yoğunluğu	55	1-2 City and village population, area and density of population of provinces ...	55	
1-3 Nüfusun Tek Yaşlar ve Cinsiyete Göre Dağılımı	57	1-3 Population by single years of age and sex	57	
1-4 Nüfusun Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı	58	1-4 Population by age groups and sex ...	58	
2 — SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ	59	2 — HEALTH AND AUXILIARY HEALTH PERSONNEL	59	
2-1. Hekim Sayısı, 10 000 Nüfusa Düşen Hekim Sayısı ve Bir Hekime Düşen Nüfus	61	2-1. Number of physicians, physicians per 10.000 population, and population per physician	61	
2-2. Hekimlerin Kurumlara Göre Dağılımı ve Kurumlarda Çalışan Hekimlerin Toplam Hekimlere Göre 100 de Oranı	61	2-2. Distribution and percentage of physicians according to institutions	61	
2-3. Hekimlerin Bölgelere Göre Dağılımı, 1974 Yılında Bir Hekime Düşen Nüfus ve Bir Bölgede Çalışan Hekimlerin Büttün Hekimlere Göre 100 de Oranı	62	2-3. Distribution of physicians as to regions. population per physician in 1974 and percentage of physicians in a region as to all physicians	62	
2-4. Hekimlerin İllere Göre Dağılımı ve Bir Hekime Düşen Nüfus	63	2-4. Distribution of physician as to province and population per physician ...	63	
2-5. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Çalışan Hekimlerin İllere Göre Dağılımı ve Bir Hekime Düşen Nüfus	65	2-5. Distribution as to provinces of the physicians working for the Ministry of Health an Social Welfare and population per physician	65	
2-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Çalışan Mütehassis Hekimlerin İhtisas Dallarına Göre Dağılımı	67	2-6. Distribution of specialists working in the Ministry of Health and Social Welfare as to branches of specialization	67	
2-7. Diş Hekimlerinin Kurumlara Göre Dağılımı ve Kurumlarda Çalışan Hekimlerin Toplam Hekimlere Göre 100 de Oranı	68	2-7. Distribution and percentage of dentists-according to institutions	68	
2-8. Eczacıların Kurumlara Göre Dağılımı ve Kurumlarda Çalışan Eczacıların Toplam Eczacılara Göre 100 de Oranı	68	2-8. Distribution and percentage of pharmacist according to institutions	68	
2-9. Diş Hekimi ve Eczacıların İllere Göre Dağılımı	69	2-9. Distribution of dentists and pharmacists according to provinces	69	
2-10. Yardımcı Sağlık Personeli Sayısı, 10 000 Nüfusa düşen Nüfus	71	2-10. Number of auxiliary health personnel, per 10 000 population and population per auxiliary health personnel	71	
2-11. Sağlık Teknisyenlerinin Kurumlara Göre Dağılımı ve 100 de Oranı	72	2-11. Distribution, and percentage of sanitarians according to institutions	72	
2-12. Sağlık Teknisyenlerinin İllere Göre Dağılımı ile 1974 Yılında Bir Sağlık Teknisyenine Düşen Nüfus	73	2-12. Distribution of sanitarians according to provinces and population per sanitarian in 1974	73	
2-13. Hemşirelerin Çalıştıkları Kurumlara Göre Dağılımı ve 100 de Oranı	75	2-13. Distribution and percentage of nurses according to institutions	75	

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
2-14. Hemşirelerin illere Göre Dağılımı ile 1974 Yılında Bir Hemşireye Düşen Nüfus	76	2-14. Distribution of nurses according to provinces and population per nurse in 1974	76
2-15. Ebelerin Kurumlara Göre Dağılımı ve 100 de Oranı	78	2-15. Distribution and percentage of midwives according to institutions	78
2-16. Ebelerin illere Göre Dağılımı ve 1974 Yılında Bir Ebeye Düşen Nüfus	79	2-16. Distribution of midwives according to provinces and population per midwife in 1974	79
3 — SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ YETİŞTİREN FAKÜLTE VE OKULLAR	81	3 — FACULTIES AND SCHOOLS OF HEALTH AND AUXILIARY HEALTH PERSONNEL	81
3-1. Tıp Fakülteleri, Öğrenci ve Mezun Sayısı	83	3-1. Number of Students in the Faculties of medicine and Graduates from Faculties of Medicine	83
3-2. Eczacılık Fakülte ve Yüksek Okulları, Öğrenci ve Mezun Sayısı	84	3-2. Number of Students in and Graduates from Faculties of Pharmacy and High Schools	84
3-3. Diş Hekimliği Fakülte ve Yüksek Okulları, Öğrenci ve Mezun Sayısı	84	3-3. Number of Students in the Faculties and High Schools of Dentistry and Graduates from Faculties and High Schools of Dentistry	84
3-4. Sağlık Personeli Yetiştiren Yüksek Okullar, Öğrenci ve Mezun Sayısı ...	85	3-4. Number of Students in the High Schools of Health Personnel and graduates from High Schools	85
3-5. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Akademi ve Yüksek Okullar, Öğrenci ve Mezun Sayısı	85	3-5. Number of Students and Graduates from Academies and High Schools Attached to the Ministry of Health and Social Welfare	85
3-6. Yardımcı Sağlık Personeli Yetiştiren Okullar, Öğrenci ve Mezun Sayısı	86	3-6. Number of Students in the Schools for Training Auxiliary Health Personnel and Graduates	86
3-7. Sağlık Kolejlerinden Mezun Olan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı	86	3-7. Distribution of Pupils in Health Colleges According to Divisions	86
3-8. Sağlık Kolejlerindeki Öğrencilerin Yatılı Gündüzlü Olarak Dağılımı	86	3-8. Distribution of Pupils in Health Colleges as Boarding and day - pupils ...	86
3-9. Sağlık Kolejlerindeki Öğrencilerin Bölgelere ve Sınıflara Göre Dağılımı	87	3-9. Distribution of Pupils in Health Colleges according to Sections and Classes	87
3-10. Sağlık Okullarındaki Öğrencilerin Yatılı ve Gündüzlü Olarak Dağılımı	87	3-10. Distribution of Pupils in Health Schools as Boarding and day - pupils	87
3-11. Sağlık Okullarındaki Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı	87	3-11. Distribution of Pupils in Health Schools According to Classes	87
4 — TEDAVİ KURUMLARI VE ÇALIŞMALARı	89	4 — TREATMENT INSTITUTIONS AND THE ACTIVITIES	89
4-1. Türkiye'deki Tedavi Kurumları ve Yatak Sayıları	91	4-1. Treatment Institutions and Number of beds in Turkey	91
4-2. Genel Hastanelerin Bağlı Oldukları Örgüté Göre Dağılımı ve Yatak Sayıları	92	4-2. Distribution of General Hospitals according to their attached Organizations and Number of beds	92
4-3. Göğüs Hastalıkları Hastanelerinin (Sanatoryumlar Dahil) Bağlı Oldukları Örgüté Göre Dağılımı ve Yatak Sayısı	92	4-3. Distribution of Hospitals of Chest Diseases (including Sanatoriums) according to the attached Organizations and number of beds	92

Table No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
4-4. Doğumevlerinin Bağlı Oldukları Örgüte Göre Dağılımı ve Yatak Sayısı	93	4-4. Distribution of Maternity Hospitals according to the attached Organizations and number of beds	93
4-5. Türkiye'deki Bütün Tedavi Kurumları Yatak Sayıları ve Çalışmaları	94	4-5. All Treatment Institutions in Turkey, Number of Beds and Activities	94
4-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Tedavi Kurumları Yatak Sayısı ve Çalışmaları	96	4-6. Activities and Number of Beds of Treatment Institutions attached to the Ministry of Health and Social Welfare	96
4-7. Diğer Bakanlık ve Resmi Kuruluşlara Bağlı Tedavi Kurumları Yatak Sayısı ve Çalışmaları	96	4-7. Treatment Institutions of other Ministries and Official Organizations Number of Beds and Activities	96
4-8. Sosyal Sigortalar Kurumuna Bağlı Tedavi Kurumları Yatak Sayısı ve Çalışmaları	98	4-8. Treatment Institutions attached to the Social Insurance Institute Number of Beds and Activities	98
4-9. Belediyelere Bağlı Tedavi Kurumlarının Yatak Sayısı ve Çalışmaları	98	4-9. Treatment Institutions of Municipalities, Number of Beds and Activities	98
4-10. Üniversitelere Bağlı Tedavi Kurumları Yatak Sayısı ve Çalışmaları	98	4-10. Treatment Institutions attached to Universities, Number of Beds and Activities	98
4-11. Özel Kışilere Ait Tedavi Kurumları, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	100	4-11. Private Treatment Institutions, Number of Beds and Activities	100
4-12. Yabancı ve Azınlıklara Ait Tedavi Kurumları, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	100	4-12. Treatment Institutions of Foreigners and Minorities, Number of Beds and Activities	100
4-13. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Genel Hastanelerin İllere Göre Dağılımı, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	102	4-13. Distribution According to provinces, Number of Beds and Activities of General Hospitals belonging to the Ministry of Health and Social Welfare	102
4-14. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Göğüs Hastalıkları Hastanelerinin (Sanatoryumlar Dahil) İllere Göre Dağılımı, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	107	4-14. Distribution According to Provinces, Number of Beds and Activities of Hospitals of Chest Diseases [Including sanatoria] belonging to the Ministry of Health and Social Welfare	107
4-15. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Doğum Evlerinin İllere Göre Dağılımı, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	111	4-15. Distribution according to Provinces, Number of Beds and Activities of Maternity Hospitals belonging to the Ministry of Health and Social Welfare	111
4-16. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Kemik Hastalıkları Hastaneleri, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	112	4-16. Hospital of bone diseases attached to the Ministry of health and Social Welfare, Number of beds and activities	112
4-17. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanelerinin İllere Göre Dağılımı, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	113	4-17. Hospitals of Psychiatry and Neurology attached to the Ministry of Health and Social Welfare, Number of Beds and Activities	113
4-18. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Cüzam, Kanser ve Kuduz Hastanelerinin Yatak Sayısı ve Çalışmaları	114	4-18. Hospitals of Leprosy, Cancer, and Rabies attached to the Ministry of Health and Social Welfare, Number of Beds and Activities	114
4-19. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Genel Sağlık Merkezlerinin İllere Göre Dağılımı, Yatak Sayısı ve Çalışmaları	115	4-19. Distribution According to Provinces, Number of Beds and Activities of General Health Centers belonging to the Ministry of Health and Social Welfare	115

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
5 — HASTALIK İSTATİSTİKLERİ	121	5 — STATISTICS OF DISEASES	121
5-1. Türkiye'de bildirilen Enfeksiyöz Hastalıklar	123	5-1. Infectious Diseases Notified in Turkey	123
5-2. Resmi ve Özel Genel Hastanelere Yatanların 150 Hastalık Sebebine Göre Dağılımı	124	5-2. Distribution of in-patients according to the Cause of 150 Diseases at Official and Private General Hospitals	124
5-3. Genel Sağlık Merkezlerine Yatanların 50 Hastalık Sebebine Göre Dağılımı	136	5-3. Distribution of in-patients according to the Cause of 50 diseases at General Health Centres	136
5-4. Resmî ve Özel Doğumevlerine Yatanlarda Görülen Başlıca Hastalıklar ile Canlı ve Ölü Doğumlar	141	5-4. Diseases of in-patients and Births and Stillbirths at official and Private Maternity Hospitals	141
5-5. Resmî ve Özel Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanelerine Yatanların Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı	141	5-5. Distribution of In-patients at Official and Private Hospitals of Neurology and Psychiatry According to age and Sex	141
6 — ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ	143	6 — DEATH STATISTICS	143
6-1. 150 Hastalık Sebеби ve Cinsiyete Göre Ölümüler, 100 000 Nüfusta Ölüm Oranı ve Bütün Ölüm'lere Göre 1000 de Oranı (İl ve İlçe Merkezlerinde)	145	6-1. Deaths by 150 Causes and Sex, Death Rates Per 100.000 Population and Death per 1000 as to All Causes (In Administrative Centres of Province and District)	145
6-2. 50 Hastalık Sebеби ve Cinsiyete Göre Ölümüler, 100 000 Nüfusta Ölüm Oranı ve Bütün Ölüm'lere Göre 1000 de Oranı (İl ve İlçe Merkezlerinde)	155	6-2. Deaths by 50 Causes and Sex, Death Rates Per 100 000 Population and Death Per 1000 as to All Causes, (In Administrative Centres of Province and District)	155
6-3. Ölümelerin Seçilmiş 50 Sebep ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (İl ve İlçe Merkezlerinde)	158	6-3. Deaths from 50 Selected Causes by Age Groups. (In Administrative Centres of Province and District)	158
6-4. Ölümelerin İllere ve Cinsiyete Göre Dağılımı (İl ve İlçe Merkezlerinde)	168	6-4. Deaths by Provinces and Sex (In Administrative Centres of Provinces and Districts)	168
6-5. Bir Yaşıdan Küçük Çocukların Kaçar Aylık Öldükleri (14 Büyük Şehir ve Diğer Şehirler)	170	6-5. Infant Deaths Under One Year Old by Age in Months, (In Major Cities and Other Cities)	170
7 — KORUYUCU HEKİMLİK ÇALIŞMALARI	173	7 — ACTIVITIES CONCERNING PREVENTIVE MEDICINE	173
Enfeksiyöz (Bulaşıcı) Hastalıklarla Savaş	174	Control of Infectious Diseases	174
7-1. Bildirilen Enfeksiyöz Hastalıkların Aylara Göre Dağılımı	174	7-1. Distribution of Notified Infectious Diseases According to Months	174
7-2. Bildirilen Enfeksiyöz Hastalıkların İllere Göre Dağılımı	178	7-2. Distribution of Notified Infectious Diseases According to Provinces	178
7-3. Bildirilen Bazı Enfeksiyöz Hastalıklardan 100.000 Nüfusta Vak'a Bildiri Oranı	186	7-3. Notification Rate Per 100 000 Population of Some Infectious Diseases	186
7-4. Bildirilen Bazı Enfeksiyöz Hastalıklarda 1000 Vak'a da Ölüm Oranı	186	7-4. Deaths Per 1000 Notified Cases in Some Infectious Diseases	186
7-5. Türkiye'de Yapılan Aşılar	186	7-5. Application of Vaccines in Turkey	186
7-6. Bakteriyolojik ve Kimyasal Analizi Yapılan Gıda Maddeleri	187	7-6. Bacteriological and Chemical Analyses of Foodstuffs	187
7-7. Gıda Maddeleri İmāl ve Satış Yerlerinde Yapılan Kontroller	187	7-7. Controls made in places where foodstuffs are produced and sold	187

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
7-8. Bakteriyolojik ve Kimyasal Analizi Yapılan İçme - Kullanma Suları	187	7-8. Bacteriological and Chemical Analysis of Waters	187
7-9. Bakteriyolojik ve Kimyasal Analizi Yapılan Mağara Suları	187	7-9. Bacteriological and Chemical Analysis of Spring Waters	187
7-10. Çeşitli Çevre Sağlığı Çalışmaları ...	188	7-10. Various Environmental Health Activities	188
7-11. Dış Memleketlerden Gelen Uçaklarda Yapılan Sağlık Kontrolleri	188	7-11. Control of Aeroplanes Coming From Foreign Countries	188
7-12. Gemilerde Yapılan Deratizasyon Çalışmaları	188	7-12. Deratization Activities Undertaken in Boats	188
7-13. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Üretilen ve Örgüte Sevkedilen Aşı, Antijen ve Serumlar	189	7-13. Vaccines, Antigens and Sera Distributed to the Organization Which are Produced at the R. S. C. Institute of Hygiene	189
7-14. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Yapılan Bakteriyolojik Analiz ve Kontroller	191	7-14. Bacteriological analysis and controls made at the R. S. C. institute of Hygiene	191
7-15. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Yapılan Farmakolojik ve Toksikolojik Analiz ve Kontroller	191	7-15. Chemical analysis and controls made at the R. S. C. institute of Hygiene	191
7-16. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Yapılan Virolojik İncelemeler	192	7-16. Virolojik control made the R. S. C. institute of hygiene	192
7-17. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Yapılan İlaç Kontrolleri	192	7-17. Drugs controls made at the R. S. C. Institute of Hygiene	192
7-18. R.S.M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde Yapılan Kimyasal Tahsil ve Kontroller ...	193	7-18. Chemical analysis and controls made at the R. S. C. Institute of Hygiene	193
Verem Savaşı			
7-19. Resmi ve Özel Bütün Göğüs Hastalıkları Hastaneleri ile Sanatoryumlar -da Ayakta ve Yataktak Tedavi Edilenler	193	7-19. Out-and in-patients in all official and private hospitals of chest diseases and sanatoriums	193
7-20. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Göğüs Hastalıkları Hastaneleri ile Sanatoryumlar, Yatak Sayıları ve Çalışmaları	194	7-20. Hospitals of chest diseases and sanatoria attached to the Ministry of Health and Social Welfare, number of beds and activities	194
7-21. Verem Savaş Dispanserlerinin Çalışmaları	194	7-21. Activities of tuberculosis dispensaries	194
7-22. Türkiye BCG Kampanyası Çalışmaları	194	7-22. Activities of BCG campaign in Turkey	194
7-23. Verem Savaş Dispanserleri ve BCG Kampanyası Tarafından Yapılan Mikrofilm Taraması Çalışmaları	195	7-23. Microfilm case-finding made by tuberculosis control dispensaries and BCG campaigns	195
7-24. Gezici Röntgen Verem Tarama Ekipleri Çalışmaları	195	7-24. Activities of tuberculosis mobile X-ray case-finding teams	195
7-25. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Bölge Tüberküloz Laboratuvarlarının Çalışmaları	195	7-25. Activities of regional laboratories of tuberculosis attached to the Ministry of Health and Social Welfare	195
7-26. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve Verem Savaş Derneği Dispanserleri Tarafından Tespit Edilen Tüberkülozu Hastaların Durumu	196	7-26. Cases of tuberculosis found by the Ministry of Health and dispensaries of tuberculosis control associations	196
7-27. Tüberkülozdan Ölüm, 100 000 Nüfusta Ölüm Oranı ve Bütün Ölümlere Göre 1000 de Oranı (İl ve İlçe Merkezlerinde)	196	7-27. Tuberculosis Deaths, deaths, rate per 100 000 population and Death rate per 1000 as to all causes, (In province and District Centers)	196

Table No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
Sıtma Savaşı	197	Malaria Control	197
7-28. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'aları	197	7-28. Positive malaria cases seen in Turkey	197
7-29. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'alarının parazit cinsine göre dağılımı	197	7-29. Distribution of positive malaria cases seen in Turkey according to the kind of parasite	197
7-30. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'alarının enfeksiyon kaynağına göre dağılımı	197	7-30. Distribution of positive malaria cases seen in Turkey according to the source of Infection	197
7-31. Sıtma vak'alarının bölgelere göre dağılımı	198	7-31. Distribution of malaria cases according to the areas	198
7-32. Tedavi edilen sıtmalılar ve koruyucu tedaviye alınanların sayısı	199	7-32. Treated malarious people and number of those subject to protective treatment	199
7-33. Türkiye'de sıtma bakımından kontrol altındaki nüfus ve muayene edilen kan sayısı ile müsbelik oranı	200	7-33. Population under control from the view point of malaria in Turkey number of slides examined and proportion of positiveness	200
7-34. Türkiye'de ziyaret edilen lokalite, ev ve nüfus sayısı	200	7-34. Number of visited locality, house and population in Turkey	200
7-35. Türkiye'de ensektisidle korunan nüfus ile ensektisid püskürtülen lokalite ve ev sayısı	200	7-35. Population protected by insecticides in Turkey and number of localities pulverized and houses pulverized ...	200
7-36. Türkiye'de püskürtme operasyonunda kullanılan ensektisidler	201	7-36. Insecticides used in Turkey for pulverization	201
7-37. Türkiye'de sıtma mücadeleinde kullanılan ilaçlar	201	7-37. Drugs used in malaria control in Turkey	201
Trahom Savaşı	201	Trachoma Control	201
7-38. Trahom savaşı yapılan il sayısı ve bu illerdeki trahom örgütü	201	7-38. Provinces subject to trachoma control and trachoma organization	201
7-39. Trahom hastaneleri, dispanserleri ve tedavi evlerinin çalışmaları	201	7-39. Activities of Trachoma hospitals, dispensaries and treatment houses	201
7-40. Trahom savaşı yapılan illerde trahomlu hasta durumu	202	7-40. Number of trachoma patients in provinces subject to trachoma control ...	202
7-41. Yeni tesbit edilen trahomlu hastaların trahom devreleri ve yaş guruplarına göre dağılımı	202	7-41. Trachoma periods and age-groups of new trachoma cases	202
Frengi Savaşı	202	Syphilis Control	202
7-42. Frengi savaşı örgütü ve çalışmaları	202	7-42. Organizations of syphilis control and its activities	202
7-43. Resmi ve özel genel hastanelerde yatan frengili hasta sayısı	203	7-43. The number of syphilitic in-patients in formal and private general hospital	203
Cüzam (Lepra) Savaşı	203	Leprosy Control	203
7-44. Cüzam (lepra) savaşı dispanserleri ve çalışmaları	203	7-44. Number of Leprosy dispensaries and their activities	203
7-45. Elâzığ Cüzam Hastanesinin yatak sayısı ve çalışmaları	203	7-45. Number of beds of Elâzığ leprosy Hospital and ist activities	203
8 — SOSYAL REFAH HİZMETLERİ	205	8 — SOCIAL WELFARE SERVICES	205
8-1. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait çocuk bakım yuvaları ve bakılan çocuk sayısı	207	8-1. Children homes attached to the Ministry of Health and Social Welfare and children fostered	207
8-2. Bazı kurumlara bağlı çocuk bakım yuvaları, kreşler ve süt çocuğu muayene ve müşavire evleri	207	8-2. Foster homes, crèches and examination and Consultation Homes for infants attached to other associations	207

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
8-3. Yaşlı ve huzur evleri	207	8-3. Asylums	207
8-4. Korunmaya muhtaç çocukların koruma birliklerine yapılan yardım miktarı	207	8-4. Amount of aid offered to the union protection for foster children	207
8-5. Sosyal yardım fonundan yardım alan dernek sayısı ve yardım miktarı ...	208	8-5. Associations receiving aid from the «Social Aid Fund» and sum of money devoted	208
8-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında burs verilen öğrenci sayısı ile burslar için tahsis edilen para miktarı	208	8-6. Granted to students by the Ministry of Health and Social Welfare and sum of money devoted	208
9 — DİĞER HİZMETLER	209	9 — OTHER SERVICES	209
Ana ve Çocuk Sağlığı	211	Maternal and Child Health	211
9-1. Ana ve çocuk sağlığı merkez, şube ve istasyonlarında yapılan muayeneler	211	9-1. Examinations made in Maternity and Child Health's (MCH) Centers, Branches and Stations	211
9-2. Ev ziyaretleri, sağlık eğitimi çalışmaları ve yapılan yardımlar	211	9-2. Home visits, health education activities and aids	211
Nüfus Plânlaması	211	Population Planning	211
9-3. Açılan nüfus plânlaması klinikleri ve takılan rahim içi araç sayısı	211	9-3. Number of Family Planning Clinics and Applied Intra - uterine devices (IUD)	211
9-4. Nüfus plânlaması geçici ekip çalışmaları	212	9-4. Activities of family planning mobile teams	212
9-5. Nüfus plânlaması konusunda yapılan toplum eğitimi çalışmaları	212	9-5. Community Education in the Field of Family Planning	212
Sağlık Eğitimi, Yayın ve Sağlık İstatistikleri	212	Health Education, Publications and Health Statistics	212
9-6. Fert ve gurup eğitimi çalışmaları ...	212	9-6. Individual and group education activities	212
9-7. Toplum eğitimi çalışmaları	212	9-7. Community education activities	212
9-8. Gösterilen filmler, sağlık müzeleri ve açılan sağlık sergilerini ziyaret edenler	213	9-8. Films exposed, number of visitors to health museums and health exhibitions	213
9-9. Eğitim kampanyalarında yapılan sağlık eğitimi çalışmaları	213	9-9. Health education activities during Education Campaigns	213
9-10. Verem savaşı eğitim ve propaganda haftalarında yapılan sağlık eğitimi çalışmaları (Konferanslar, vaazlar, sohbetler v. s.)	213	9-10. Health education activities during week of tb. control (conferences preachings, talks, etc.)	213
9-11. Verem savaşı eğitim ve propaganda haftalarında yapılan diğer sağlık eğitimi çalışmaları sergiler, öğretici filmler, dağıtılan afiş, broşür v.s.)	214	9-11. Health education activities during week of tb. control, (Exhibitions, educational films pamphlets distributed etc.)	214
Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar	214	Pharmaceutics and Medical Specialties	214
9-12. Türkiye'deki eczanelerin illere göre dağılımı	214	9-12. Distribution of pharmacies according to province in Turkey	214
Donatım	216	Equipment	216
9-13. Depo ve tamirhane sayısı ile onarılan araç sayısı	216	9-13. Number of Ware - and repair houses and number of vehicles repaired	216
9-14. Donatım Genel Müdürlüğüne yapılan satın almalar, depolama ve sevk çalışmaları	216	9-14. Purchases, consignments and deliveries made by the general Directorate of Equipment	216
Hıfzıssıhha Okulu	216	The School of Public Health	216
9-15. Hıfzıssıhha Okulunda yapılan kurslar	216	9-15. Courses in the School of Hygiene ...	216

Tablo No.	Sayfa No.	Table No.	Page No.
Sağlık Alanında Uluslararası İlişkiler	217	International Relations in the Field of Health	217
9-16. Uluslararası kuruluşlar ve yabancı devletler tarafından sağlanan burslar ...	217	9-16. Fellowships granted by International Agencies and Foreign Governments	217
9-17. Dünya Sağlık Teşkilatı ve UNICEF'den alınan yardım ve katılma payımız (dolar olarak)	217	9-17. Aid received from WHO and UNICEF and our Participation share (in dollars)	217
9-18. Amerikan Yardım Kooperatifine (CARE) ödenen para ve alınan gıda yardımı	217	9-18. Money paid to CARE and Foodstuffs received as aid	217
10 ... SAĞLIK HİZMETLERİNİN SOSYALLES-TİRİLMESİ	219	10 — SOCIALIZATION OF HEALTH SERVICES	219
10-1. Sosyalleştirilen illerde nüfus, sağlık ocağı ve sağlık evi durumu	220	10-1. Condition of Population, health units and sub-units in socialized provinces	220
10-2. Sağlık ocakları personel durumu	222	10-2. Personnel condition of Health Units	222
10-3. Tesbit edilen gebe doğum ve ölüm sayılı	224	10-3. Number of Determined pregnant, births and deaths	224
10-4. Aşı çalışmaları	226	10-4. Vaccination activities	226
10-5. Çevre sağlığı çalışmaları	230	10-5. Environmental health activities	230
10-6. Çeşitli çalışmalar	232	10-6. Miscellaneous activities	232
11 ... BAZI ÜLKELERE AİT SAĞLIK İSTA-TİSTİKLERİ	235	11 — HEALTH STATISTICS BELONGING TO SOME COUNTRIES	235
11-1. Demografik göstergeler	237	11-1. Demographic characteristics	237
11-2. Sağlık personeli	238	11-2. Health Personnel	238
11-3. Yataklı tedavi kurumları	239	11-3. Hospital Establishments	239

GİRİŞ

1961 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Devletin, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevli olduğunu hükmü bağlamıştır. Devlet, Anayasanın kendisine verdiği bu görevi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanalı ile yürütmektedir. Anılan bu Bakanlıktan başka diğer bazı Bakanlıklar, iktisadi devlet kuruluşları, Sosyal Sigortalar Kurumu, tıp fakülteleri, belediyeler, özel kuruluşlar da çıkarılan çeşitli yasalarla Sağlık hizmetlerine katkıda bulunmaktadır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı «Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye Vekâleti» adı altında 1920'de Ankara'da Büyük Millet Meclisi Hükümeti kurulduğunda çıkarılan 2/5/1920 gün ve 3 sayılı yasa ile kurulmuştur. Bakanlık başlangıçta Bakan, Müsteşar, Hıfzıssıhha ve Sicil Daireleri Muhasebe ve evrak kalemi ile bir kaç müfettişten ibaretti.

Bakanlık bugünkü merkez ve taşra örgütü temel yapısını 23/6/1936 tarihinde kabul edilen 3017 sayılı «Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilatı ve Memurlar Kanunu» ile kavuşmuş ve anılan tarihten günümüze kadar da bu konuda çıkarılan yasalarla bu yapı genişletilmiştir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının görev, yetki ve sorumlulukları bazı temel yasalarla belirlenmiştir. Bu yasaların en önemlileri; 1928 tarih ve 1219 sayılı Tababet ve Şubat San'atlarının Târzi İcrasına Dair Kanun, 1930 tarih ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 1961 tarih ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun'dur.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu; memleketin sağlık koşullarını düzeltmek ve milletin sağlığına zarar veren bütün hastalıklar ve diğer zararlı etkenlerle savaşmayı, gelecek kuşakların sağlıklı olarak yetişmesini sağlamayı ve halka tıbbî ve sosyal yardım yapmayı Devletin genel hizmetlerinden saymakta ve Millî Savunma Bakanlığı Örgütü dışında kalan tüm kuruluşlara ait sağlık hizmetlerinin denetimini de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bırakmaktadır.

INTRODUCTION

The Constitution of the Republic of Turkey dated 1961 has assigned the State with the responsibility of securing means for every one to live physically and mentally a healthy life and to receive medical care. The State executes this duty assigned to it by the Constitution, through the Ministry of Health and Social Welfare.

Besides the Ministry of Health and Social Welfare, other Ministries, Economic State Enterprises, the Social Insurance Foundation, Schools of Medicine, municipalities and private establishments in accordance with various laws issued for this purpose contribute to carrying out some health services.

The Ministry of Health and Social Welfare was founded with Law No. 3 dated 2/5/1920 and issued by the government of the Grand National Assembly that was formed in Ankara in 1920. At the beginning, the Ministry consisted of the Minister, the Under-Secretary of State, Directorate of Hygiene and Directorate of Personnel for Registration, Directorate of Accounting, Record-Office and a few inspectors.

The Ministry's central and provincial basic structure at present, was secured by the Law numbered 3017 pertaining to the «Organization and Civil Servants of the Ministry of Health and Social Welfare» which was passed on 23/6/1936 and thus its organization was expanded to meet the growing needs with the laws passed for this purpose beginning from its mentioned date up to this time.

The duties, authority and responsibilities of the Ministry of Health and Social Welfare has been determined by some main laws. The most important of these are: The Law No: 1219 of 14/4/1928 for Practice of Medicine and Allied Professions; the Law No: 1593 of 6/5/1930 the Public Health Law and the Law No: 224 of 5/1/1961 concerned with the Socialization of Health Services.

With the Public Health Law No: 1593, improvement of the health circumstances of the country, control of all diseases and other harmful factors endangering the health of the people, securing the healthy growth of the coming generations and providing both medical and social assistance to the public are considered among the general services of the State. Also, the Ministry of Health and Social Welfare is assigned with the execution, excluding health activities of the Ministry of Defence, of controlling the health services of all the organizations.

Bu yasanın 3 üncü maddesi Bakanlığın görevlerini şöyle belirlemektedir.

- 1. Doğumları artırmak (1965 yılında çıkarılan 557 sayılı Nüfus Planlaması Kanunu ile bu hükmü kaldırılmıştır.) kolaylaştırmak ve çocuk ölümünü azaltacak önlemleri almak;**
- 2. Annelerin doğum öncesi ve sonrası sağlıklarını korumak;**
- 3. Yurda bulaşıcı ve salgın hastalıkların girmesine engel olmak;**
- 4. Yurt içinde her türlü bulaşıcı ve salgın hastalıklarla veya çok sayıda ölüme neden olduğu görülen diğer zararlı etkenlerle mücadele etmek ;**
- 5. Tıp ve subeleri san'atlarının yürütülmesi ile ilgilenmek;**
- 6. Gıdalar ile ilaçları ve bütün zehirli, etkili ve uyuşturucu maddelerle yalnız hayvanlar için serumlar ve aşilar hariç olmak üzere her çeşit serum ve aşları denetlemek;**
- 7. Çocuklarla gençlerin sağlıklarının korunmasına ait işlerle; çocuk sağlık ve bünyesinin korunması ve geliştirilmesine ait kuruluşları denetlemek;**
- 8. Okul sağlığı hizmetlerini yürütmek;**
- 9. Çalışma ve meslek sağlığı ile ilgili hizmetleri yürütmek;**
- 10. Maden suları ile şifa verici diğer suları sağlık yönünden kontrol etmek;**
- 11. Hıfzıssıhha kurumları ve bakteriyoloji laboratuvarları ile genel olarak hayatı muayene ve analizlere ait kuruluşların açılış ve idareleri ilgili hizmetleri yürütmek;**
- 12. Mesleki öğretim kuruluşları açmak, idare etmek ve dengi kuruluşları denetlemek;**
- 13. Ruh ve sinir hastalıkları ile ilgili tedavi kurumları ile sakatları kabul edecek yurt ve kuruluşlar kurmak ve idare etmek;**
- 14. Göçmenlerin sağlık işleri ile ilgilenmek;**
- 15. Hapishanelerin sağlık durumu ile ilgilenmek;**
- 16. Tıbbi istatistik düzenlemek ve derlemek;**
- 17. Sağlık yayınıları yayımlamak ve sağlık eğitimi yapmak;**
- 18. Taşıt araçlarının sağlık durumu ile ilgilenmek.**

Article 3 of the same Law lists the services to be directly executed by the Ministry as follows :

1. To increase and facilitate births and take precautions against child deaths. (This paragraph is no more valid with the coming into force in 1965 of the Population Planning Law No : 557.)
2. To protect the ante natal and post partum health of mother;
3. To take necessary measures for the prevention of infectious and epidemic diseases from entering the country;
4. To care for control within the country all kinds of contagious and epidemic diseases or harmful factors seen to have caused a large number of deaths;
5. To take interest in the practice of medicine and allied professions;
6. To control food articles, drugs and all poisonous, highly effective and narcotic material excepting sera and vaccinations used for animals, all kinds of sera and vaccines;
7. To control activities pertaining to the protection of the health of the children and the youth and the establishments for the protection and improvement of children's health and physique;
8. To carry-out the School health services;
9. To carry-out the Labour and professional health activities;
10. To control mineral and other similar waters with healing properties from the view point of health;
11. To carry out the services concerned with the establishment and administration of the hygienic institutions, bacteriological laboratories and in general, biological institutions and analysis centres;
12. To establish and administrate vocational training Institutions and control the similar establishments;
13. To establish and administrate treatment institutions for mental and nervous diseases and nursing homes and establishments for those who are disabled;
14. To provide health services for immigrants;
15. To supervise the health conditions of prisons;
16. To arrange and collect medical statistics;
17. To issue publications concerning health and conduct health education;
18. To be concerned with the health condition of vehicles.

GENEL NÜFUS DURUMU

Türkiye'de nüfus sayımları, Devlet İstatistik Enstitüsünde, DİE'nin Görev, Yetki ve Kuruluşu hakkındaki 53 sayılı Kanun gereğince sonu (0) ve (5) ile biten yıllarda yapılmaktadır. Bilimsel anlamda ilk sayım 1927 yılında yapılmıştır. İkinci sayım 1935'de yapılmış ve bunu izleyen her beş yılda bir sayım yenilenmiştir.

1927'de 13.6 milyon olarak saptanan nüfusumuz yıllık binde 21.1 artışla 1935'de 16.1 milyon olmuştur. Bu 8 yıl içinde yurda 200.000 kadar göçmen geldiğinden doğal artış hızı biraz daha düşüktür.

1935 - 1940 döneminde 208.000 nüfusla Hatay İli Türkiye'ye katılmış ve ayrıca yurda 120.000 kadar göçmen gelmiştir. Doğal ve fiili nüfus artışı bu dönemde de devam etmiştir. İkinci Dünya Savaşına rastlayan 1940 - 1945 döneminde yıllık artış oranında bir azalış görülür. 1935 - 1940 arasında yıllık artış oranı binde 19 iken 1940 - 1945 döneminde bu oran binde 10'a düşmüştür. Bu azalışın temel nedeni doğurganlığa etken olan nüfusun silâh altında bulunmasıdır. Ayrıca asıl çocuk yapacak (20 - 35 yaş arası) kuşağın Birinci Dünya Savaşında doğmuş olması ve dolayısıyle sayılarının azlığı da doğurganlığı düşürmüştür. Savaşçı izliyen 1945 - 1950 yıllarında ise nüfus artış oranında tekrar büyük bir yükseliş görülmektedir. Bu durumun iki önemli nedeni vardır. Birincisi, İkinci Dünya Savaşından sonra silâh altında bulunan nüfusun terhis edilmesi, ikincisi ise tipten meydana gelen yeni buluşlar ve ilerlemeler ile izlenen sağlık politikası sonucu ölümlerde meydana gelen azalıdır. 1950 - 1955 yılları arasında Türkiye'ye 125.000 kadar göçmen gelmiştir. Bu dönemde fiili artış oranı binde 27'nin üstündedir.

Doğal artış hızı 1955 - 60 döneminde binde 28.5, 1960 - 65 döneminde binde 24.6 ve 1965 - 70 döneminde binde 25.2 olmuştur. 1970 sayımı sonuçlarına göre yurtiçi nüfus 35.6 milyona ulaşmıştır.

Türkiye'de 1950 yılından sonra hızlanan şehirleşme planlı dönemde de bu özelliğini sürdürmüştür, 500 binden çok nüfuslu 3 şehirde (İstanbul, Ankara, İzmir) yaşayanlar toplam şehirli nüfusun

GENERAL POPULATION SITUATION

In compliance with law No : 53 concerning the duties, authorities and organization of the State Institute of Statistics, censuses are carried out by this Institute on years ending with (0) and (5). The first census in the scientific sense was undertaken in the year of 1927. The next census took place in 1935 and thereafter this was renewed every five years.

According to the year 1927 census, the population of Turkey was 13.6 million. With an increase rate 21.1 per thousand, it was found in 1935 that the population increased by about 16.1 million. But during these years about 200.000 immigrants entered the country and therefore the natural rate of population increase is slightly lower.

During the 1935 - 1940 period the province named Hatay was annexed to Turkey and also 120.000 immigrants entered the country. Natural and actual increase in population continued during this period. A decrease in the rate of population increase is noticed during the 1940 - 1945 period which coincides with the Second World War. The rate of population increase which was 19 per thousand for the years of 1935 - 1940 period, dropped to 10 per thousand during the 1940 - 1945 period. The main reason for this reduction in the rate of population increase seems to be that most of the population influencing child birth was under military service. Another reason was that the generation to have children (20 - 35 years of age) were born during the First World War and their number was low. A high rate of population increase is again noticed during the 1945 - 1950 period that follows the Second World War. There are two important reasons for this increase : The first is the demobilization after the Second World War of the population under military service and the second is the reduction in death rates due to new discoveries and developments in medicine with the health policy followed by the State. About 125.000 immigrants entered Turkey during the period of 1950 - 1955. The actual rate of population increase during this period is over 27 per thousand.

The natural rate of population increase was 28.5 per thousand during 1955 - 1960 period. During 1960 - 1965 period this population increase was 24.6 per thousand and during the period of 1965 - 1970 it was 25.2 per thousand. According to the results obtained from 1970 census, the population of Turkey has reached to 35.6 million.

Urbanization which gained speed after the year of 1950 in Turkey; had this special feature even in the planned period. People living in 3 cities with population over 500 thousand (Is-

yüzde 31'ine ulaşmıştır. Öte yandan şehirsel yerleşme birimi ve şehirleşme hızında da önemli gelişmeler olmuştur. 1960 - 1965 döneminde şehirleşme hızı yılda ortalama yüzde 5,0, 1965 - 1970 döneminde yüzde 6,2 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'de şehirsel yerleşme birimleri (nüfusu 10.000'den yukarı yerleşme birimleri) 1960 yılında 148 iken 1970 yılında 262'ye ulaşmış, aynı dönem içerisinde şehir nüfusunun toplam nüfusa oranı yüzde 26,3'den yüzde 35,9'a çıkmıştır.

SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ :

Yurdumuzda koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinde çeşitli meslek grupları görev almış bulunmaktadır. Bunların başında hekimler, diş hekimleri, eczacılar, veteriner hekimler, hemşireler, ebeler ve sağlık teknisyenleri gelmektedir. Bunların dışında sağlık mühendisleri, fizyoterapistler, sağlık istatistikçileri, sağlık eğitimcileri, tıbbi teknoloğalar, diyet uzmanları klinik psikologları gibi çeşitli meslek grupları da sağlık hizmetlerinin çeşitli kademelerinde çalışmaktadır.

Bu meslek mensupları başta Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı olmak üzere diğer kamu özel kurum ve kuruluşlarda da görev almaktadır. Bunlardan özellikle hekimlerin büyük çoğunluğu serbest çalışmaktadır.

Hekimler, Diş Hekimleri ve Eczacılar :

1974 yılı sonu durumuna göre : Yurdumuzda 20.868 hekim, 4.269 diş hekimi ve 4.715 eczacı bulunmaktadır. 1974 yılı diş hekimi ve eczacı sayıları bazı tesbit hataları nedeniyle gerçek sayılarından düşük bulunmuştur.

Hekimlerin kurumlararası dağılımına göre % 21,7'si Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında, % 14,6'sı Sosyal Sigortalar Kurumunda, % 17,8'i diğer kamu kuruluşlarında ve % 45,9'u da serbest olarak görev yapmaktadır.

Hekimlerin % 59,4'ü mütehassisdir. Diğer yönden yurtiçi hekim dağılımindaki dengesizlik devam etmektedir. 1974 yılı sonuna göre mevcut hekimlerin % 70,2'si Ankara, İstanbul ve İzmir'de

tanbul, Ankara, İzmir) reached to 31 per cent of urban population in total. On the other hand, there have been important developments in urban settlement unit and in the work to speed up the urbanization. In the period of 1960 - 1965 the urbanization which gained speed was yearly 5,0 per cent on an average and in the period of 1965 - 1970 it was 6,2 per cent.

Urban settlement units in Turkey (settlement units where the population is over 10.000) was 148 in the year of 1960 but in 1970 it was increased as 262. Within the same period, the ratio of urban population to population totals increased as 35,9 per cent from 26,3 per cent.

HEALTH AND AUXILIARY HEALTH PERSONNEL

In our country various professional groups are employed in preventive and curative health services. The most important of these are physicians, dentists, pharmacists, veterinarians, nurses, midwives and sanitarians. Besides the above-mentioned, various other professional groups such as health engineers, physiotherapists, health statisticians, health educationists, medical technologists, diet specialists and clinical psychologists are also employed in health services at different levels.

Members of these professional groups are also charged with a duty at other public and specialized public institutions the Ministry of Health being the first and foremost. Out of these a great number of physicians are practising independently.

Physicians Dentists And Pharmacists :

According to the condition of the end of the year 1974 : there are 20868 physicians, 4269 dentists and 4715 pharmacists in our country. Numbers of dentists and pharmacists in the year of 1974, are found to be low than their verifiable numbers because of some determination errors.

As regards the distribution of physicians among institutions, 21,7 % are employed at the Ministry of Health and Social Welfare, 14,6 % at Social Insurance Foundation, 17,8 % at other public institutions and 45,9 % are practicing freely.

59,4 % of the physicians are specialists. On the other hand, lack of equilibrium of the physicians' distribution all over the country is still continuing. In view of the end of the year 1974, 70,2 % of the existing physicians are in Ankara, İstanbul and İzmir. (23,1 % of these are in Ankara, 36,1 % are in İstanbul and 11,0 % are

(Ankara % 23,1' İstanbul % 36,1 ve İzmir % 11,0) bulunmaktadır. Bu dengesiz dağılımin sonucu bir hekime düşen ortalama nüfus; İstanbul'da 490, Ankara'da 495, İzmir'de 690 Kars'da 12.770 Malatya'da 6.350, Van'da 8.780, Gümüşhane ve Hakkâri'de 14.160, Diyarbakır'da 1.530, Burdur'da 8.900, Adıyaman'da 15.870 dir.

Sağlık Teknisyenleri, Hemşireler ve Ebeler :

1974 yılı sonu durumuna göre yurdumuzda 8.479 sağlık teknisi, 12.641 hemşire ve hemşire yardımcısı ve 12.228 ebe vardır. Bu bölümünde geçen personelin 1974 yılı sayılarında tespit hataları nedeniyle gerçek sayılarından düşük bulunmuştur.

SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ YETİŞTİREN FAKÜLTE VE YÜKSEK OKULLAR :

Sağlık hizmetlerinde görevli sağlık ve yardımcı sağlık personeli, bu konuda meslekî eğitim ve öğretim veren çeşitli kademedeki yüksek ve orta dereceli okullarda yetiştirilmektedir.

Üniversitelere Bağlı Fakülte ve Yüksek Okullar :

a) Tıp Fakülteleri : 1974 yılı sonu itibariyle, eğitim ve öğretimleri kendi fakültelerinde veya bağlı bulunduğu üniversitelerin ilgili fakültelerinde devam eden tıp fakültelerinin bulunduğu iller şunlardır : İstanbul, Ankara (2), İzmir, Diyarbakır, Erzurum, Bursa, Kayseri, Antalya, Samsun, Sivas, Eskişehir, Trabzon ve Adana.

b) Eczacılık Fakülte ve Yüksek Okulları : 1974 yılında Ankara'da 3, İstanbul'da 2, Eskişehir ve İzmir'de birer olmak üzere 7 tanedir.

c) Diş Hekimliği Fakülte ve Yüksek Okulları : 1974 yılında Ankara'da 3, İstanbul'da 2, İzmir'de 2 ve Erzurum'da 1 olmak üzere 8 tanedir.

d) Diğer Yüksek Okullar : Ankara Hacettepe Üniversitesi bağlı Fizik tedavi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu ve Yüksek Hemşirelik Okulu, Ege Üniversitesi Yüksek Hemşirelik Okulu.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Okullar :

1974 yılı sonu itibariyle Bakanlığa bağlı 4 Yüksek Okul, 34 Sağlık kolleji ve 27 Sağlık okulu

in İzmir.) As regards to the results of this lack of equilibrium of the physicians' distribution, 'the average number of persons for one physician is 490 in İstanbul, 495 in Ankara, 690 in İzmir, 12770 in Kars, 6350 in Malatya, 8780 in Van, 14160 in Gümüşhane and Hakkâri, 1530 in Diyarbakır, 8900 in Burdur and 15870 in Adıyaman.

Sanitariums, Nurses And Midwives :

According to the records for the end of the year 1972; there are 8479 Sanitariums, 12641 nurses and auxiliary nurses and 12228 midwives in our country. Because of the error in determination of the numbers of the said personnel in the year of 1974; their numbers are found less than their real numbers.

FACULTIES AND SCHOOLS FOR TRAINING HEALTH AND AUXILIARY HEALTH PERSONNEL

Health and auxiliary health personnel employed in health services; are trained in high and secondary schools for professional training at various levels.

Faculties and Higher Schools attached to the Universities :

a) Schools of Medicines :

According to the records for the end of 1974, the provinces where schools of medicines of which their training are undertaken in their own faculties or in concerned faculties of the Universities to which they are attached are : İstanbul, Ankara (2), İzmir, Diyarbakır, Erzurum, Bursa, Kayseri, Antalya, Samsun, Sivas, Eskişehir, Trabzon and Adana.

b) Faculties and Higher Schools of Pharmaceutics :

According to the year 1974, there are 3 Higher School of Pharmaceutics in Ankara, 2 in İstanbul; 1 in Eskişehir and 1 in İzmir. In total they are 7.

c) Faculties and Higher School of Dentistry :

According to the year 1974, there are 3 Higher School of Dentistry in Ankara, 2 in İstanbul, 2 in İzmir and 1 in Erzurum. In total they are 8.

d) Other Higher Schools :

Attached to the High School of Health Sciences at Hacettepe University of Ankara, there are schools of high education for Physiotherapy, Rehabilitation and Nursing. Besides, there is a Post-basic School for nurses attached to the School of Medicine of Ege University in İzmir.

Schools attached to the Ministry of Health and Social Welfare :

bulunmaktadır. Bu okulların (Sosyal Hizmetler Akademisi hariç) idari, mali işleri ile eğitim öğretim işleri Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğünce sağlanmaktadır. Okullar şunlardır :

Yüksek Okullar :

a) **Sosyal Hizmetler Akademisi :** Sosyal refah programlarını planlayıcı düzenleyici ve uygulayıcı personelin yetiştirilmesi amacıyla Bakanlık tarafından 1961 yılında kurulmuştur. Öğrenim süresi 4 yıl olan Akademiye lise mezunu alınmaktadır.

b) **Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü :** Lise dengi temel meslekî öğretim görmüş sağlık teknisyeni, hemşire ve ebelere, sağlık hizmetlerinin gerektirdiği bölümlerde yüksek meslekî eğitim ve öğretim yaptmak amacıyla 1961 yılında Bakanlıkça kurulmuş olup 1965 tarih ve 555 sayılı Sağlık Eğitim Enstitüleri Kuruluş Kanunu ile bu kuruluşu yasalaşmıştır. Öğrenim süresi 3 yıldır. Mezunlar özellikle koruyucu sağlık hizmetlerinde ve sağlık okul ve kolejlerinde öğretmen ve idareci olarak görev yapmaktadır.

c) **Florance Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu :** AID ve Florance Nightingale tesislerinin temin ettiği yardımlarla İstanbul'da kurulmuştur. Öğrenim süresi 4 yıldır. Okula yalnız kız öğrenciler alınmaktadır. mezunları hastanelere, sağlık okul ve kolejlerine atanmaktadır.

d) **Sağlık İdaresi Yüksek Okulu :** 1963 yılında Ankara'da kurulmuş olan bu okulda öğrenim süresi 4 yıldır. Okula kız ve erkek öğrenciler alınmaktadır. Amacı tedavi kurumlarına ve diğer hizmet dallarına idareci eleman yetiştirmektir.

Orta Dereceli Okullar :

a) Sağlık Kolejleri :

Ortaokula dayalı ve 4 yıl süreli olup, sağlık teknisyeni, hemşire ve ebe yetiştiren öğrenim kurumlarıdır. 1973 - 74 öğrenim döneminde 10'nu diğer kurum ve kuruluşlara 34'ü Sağlık ve Sosyal

According to the records for the end of 1974, there are 4 schools for higher education, 34 health colleges and 27 health schools.

The administrative, financial and educational affairs of these schools of profession, except the Social Services Academy, are secured by the General-Directorate of Vocational Training. These schools are :

Higher Schools :

a) Social Services Academy :

The Academy was founded by the Ministry of Health in 1961 to meet the increasing need for training personnel required for the planning, arranging and applying of the social welfare programmes. The duration for education is 4 years and graduates from lyceums are admitted to this Academy.

b) Gevher Nesibe Health Education Institute :

The Institute was founded by the Ministry of Health in 1961 with the aim of providing advanced professional education and training in branches which is necessary because of health services for sanitarians, nurses and midwives who have basic professional training equal to lyceum education and its establishment has been completed by the Law numbered 555 of the year 1965 titled as «Establishment Law for Health Education Institutes.» The duration of training is, for 3 years in the Institute. The graduates are employed specially in preventive health services and are appointed as teacher and administrator to health colleges and schools.

c) Florence Nightingale Post - Basic School for Nurses :

It has been established in Istanbul with funds provided by AID and Florence Nightingale Institutions. The duration of education at school is 4 years. Only girl students are admitted to this school. The graduates are appointed to hospitals, health schools and health colleges.

d) High School of Health Administration :

The educational duration in this school which has been established in Ankara in 1963 is for 4 years. The girl and boy students are admitted to this school. Its aim is to train administrative personnel to treatment Institutions and to other service fields.

Educational Institutions after Secondary Schooling :

a) **Health colleges :** Those who are graduated from Secondary Schools are admitted to these institutions. The duration of education is for 4 years. There are educational institutions where sanitarians, nurses and midwives are trained. During the educational period of 1973-1974, there are 44 health colleges of which 10 of them were attached to the other institutions

Yardım Bakanlığına bağlı olmak üzere 44 sağlık koleji vardır.

Sağlık kolejlerinin 1 tanesi gündüzlu olup, diğerleri parasız yatılıdır.

Bakanlık dışında fakat Bakanlığın denetimi altında öğrenim yapan diğer kurum ve kuruluşlara ait sağlık kolejleri şunlardır : Kızılay Özel Hemşire Koleji, Admiral Bristol Özel Hemşire Koleji, Tevfik Sağlam Özel Sosyal Hemşire Koleji, Keçiören Çocuk Esirgeme Kurumu Özel Hemşire Koleji, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Ebe Koleji, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hemşire Koleji, Hacettepe Üniversitesi; Hemşire Koleji, Radyoloji Teknik Koleji ve Sağlık Hizmetleri Teknik Koleji, Ege Üniversitesi Sağlık Koleji.

1973 - 74 öğrenim dönemindeki Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı Sağlık Kolejleri de şunlardır :

1. Hemşire yetiştiren Sağlık Kolejleri : (25 Sağlık Koleji) Adana, Afyon, Ankara - Cebeci, Aydın, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İstanbul - Haydarpaşa, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Muğla, Ordu, Samsun, Sivas, Trabzon, Tokat, Uşak, Yozgat ve Zonguldak,

2. Sağlık Teknisyeni Yetiştiren Sağlık Kolejleri : (5 Sağlık Koleji) Ankara - Keçiören (Çevre Sağlığı), Ankara - Yenişehir (Radyoloji ve Laboratuvar), Burdur, Çankırı ve Van (Toplum Sağlığı).

3. Ebe Yetiştiren Sağlık Kolejleri : (4 Sağlık Koleji) Ankara - Doğumevi, Gaziantep, Isparta, İstanbul - Zeynepkâmil.

b) Sağlık Okulları :

Sağlık Okulları ilkokula dayalı ve 3 yıl süreli, köy ebesi ve hemşire yardımcısı yetiştiren öğrenim kurumlarıdır. 1973 - 74 öğrenim döneminde 27 sağlık okulu olup, bunların tümü parasız yatıldı.

1. Köy Ebesi Yetiştiren Sağlık Okulları : (10 Sağlık Okulu) Ankara - Telsizler, Aydın, Erzurum, Eskişehir, Giresun, Kayseri, Konya, Niğde, Sivas ve Yozgat.

2. Hemşire Yardımcısı Yetiştiren Sağlık Okulları : (3 Sağlık Okulu) Adiyaman, Ağrı, Siirt.

3. Köy Ebesi ve Hemşire Yardımcısı Yetiştiren Sağlık Okulları : (14 Sağlık Okulu) Antalya, Balıkesir, Çorum, Edirne, Elâzığ, Hatay, İzmir,

and establishments and 34 to the Ministry of Health and Social Welfare.

One of the health colleges is for day - time education and others are boarding schools, free of charge.

Outside the Ministry of Health but under its control, health colleges of other institutions and establishments where education is undertaken are : Red Crescent College For Nurses, Admiral Bristol College For Nurses, Tevfik Sağlam Social Nursing College, Keçiören Children's Protection Association College For Nurses, Cerrahpaşa School of Medicine's College for Midwives of İstanbul University, Ankara University School of Medicine's College for Nurses, College for Nurses of Hacettepe University, Radiology Technical College, Health Services Technical College and Health college of Ege University

Health Colleges attached to the Ministry of Health and Social Welfare during the educational period of 1973 - 1974 are :

1. Health Colleges for training Nurses : (25 Health Colleges)

Adana, Afyon, Ankara - Cebeci, Aydın, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İstanbul - Haydarpaşa, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Muğla, Ordu, Samsun, Sivas, Trabzon, Tokat, Uşak, Yozgat and Zonguldak.

2. Health Colleges for training Sanitarians : (5 Health Colleges)

Ankara - Keçiören (Environmental Hygiene) Ankara - Yenişehir (Radiology and Laboratory), Burdur, Çankırı and Van (Community Health.)

3. Health Colleges for training Midwives : (4 Health Colleges)

Ankara Maternity - Hospital, Gaziantep, Isparta, İstanbul - Zeynep Kâmil.

b) Health Schools : Health schools are educational institutions after primary schooling for training village - midwives and auxiliary nurses. The duration of education is for 3 years. During the educational year of 1973 - 1974, there are 27 health schools and all of them are boarding schools, free of charge.

1. Health Schools for training village - Midwives : (10 Health Schools)

Ankara - Telsizler, Aydın, Erzurum, Eskişehir, Giresun, Kayseri, Konya, Niğde, Sivas and Yozgat.

2. Health Schools for training auxiliary nurses : (3 Health Schools)

Adiyaman, Ağrı, Siirt.

3. Health Schools for training Village - Midwives and auxiliary Nurses :

(14 health schools) Antalya, Balıkesir, Çorum, Edirne, Elâzığ, Hatay, İzmir, Kars, Kahra-

Kars, Kahramanmaraş, Kütahya, Mardin, Muş, Sakarya, Urfa,

1973 - 74 Öğrenim dönemi için sağlık kolejleri giriş imtihanına 20.451 kişi katılmış, bunlardan 2.389 kişi kolejlere alınmıştır. Aynı dönemde sağlık okulları giriş imtihanına da 8.191 kişi katılmış bunlardan 1.951 öğrenci alınmıştır.

TEDAVİ KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI :

Tedavi edici sağlık hizmetlerini yürütme görevi, 1593 sayılı Ummumî Hıfzıssıhha Kanunu ve 3017 sayılı Bakanlık Teşkilatı Kanunu ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına verilmiştir. Bakanlık lüzum görülen yerlerde her çeşit genel ve özel dal hastanesi kurmakla görevlidir. Bakanlık dışındaki diğer kamu kuruluşları, Üniversiteler, belediyeler ve özel sektör de özel yasalara göre çeşitli tedavi kurumları kurarak işletmektedir.

Milli Savunma Bakanlığı ve Üniversiteler haricinde kalan tüm kamu kuruluşlarına, yabancı ve azınlıklara ve özel sektörde ait tedavi kurumlarının açılış ruhsatını vermek, yatak ücret tarifelerini onaylamak ve her türlü denetimini yapmak Bakanlığın yetkisi dahilindedir.

Bakanlığın tedavi kurumları ile ilgili hizmetleri, Tedavi Kurumları Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir. Yalnız Göğüs Hastalıkları hastaneleri ve sanatoryumlar Verem Savaşı Genel Müdürlüğü'ne, trahom hastaneleri Trachoma Savaş Müdürlüğü'ne cüzam ve kuduz hastalıkları hastaneleri de Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlıdır.

Tedavi Kurumları Yatak Durumu :

1974 yılı sonu itibariyle yurdumuzda, Milli Savunma Bakanlığının bağlı 44 kurum ve 15.100 yatakla birlikte; 840 yataklı tedavi kurumu ve bu kurumlarda toplam 98.560 hasta yatağı bulunmaktadır. Bu duruma göre Türkiye'de genel olarak 386 kişiye bir yatak düşmektedir.

Askeri kurumlar haricindeki tedavi kurumlarında mevcut tüm yatakların; % 66.7'si genel genel hastanelerde, % 45'i sağlık merkezlerinde, % 13.8'i göğüs hastalıkları hastaneleri ve sanatoryumlarda, % 5.9'u doğumevlerinde ve geri kalan % 9.1'i de diğer özel dal hastanelerinde bulunmaktadır.

manmaras, Kütahya, Mardin, Muş, Sakarya and Urfa.

For the educational year of 1973 - 74, 20451 students sat for entrance examination of Health Colleges and from these 2389 students were admitted to the colleges. During the same period, 8191 Students sat for enterance examination of health schools and out of these 1951 students were admitted to the schools.

TREATMENT INSTITUTIONS AND THEIR ACTIVITIES

The duty of carrying out curative health services, has been given to the Ministry of Health and Social Welfare with the Public Health Law No : 1593 and the Law for Ministry's Organization No : 3017. The Ministry is assigned with establishing every kind of general and other specialized hospitals in places where it is necessary. Excluding the Ministry of Health, other public institutions, universities, municipalities and private sector according to special laws establish and run various treatment institutions.

Except those under the control of Universities and the Ministry of National Defense, it is the Ministry's authority to permit for the opening of all treatment institutions run by the Public Institutions, foreigners, minorities and private sector; to ratify the bed price lists and undertake all kinds of control.

Ministry's services concerned with treatment institutions, are carried out by the General Directorate of Treatment Institutions.

Only Chest Diseases Hospitals and Sanatoriums are attached to the General - Directorate of Tuberculosis Control: Trachoma Hospitals are attached to the Directorate of Trachoma Control and Leprosaries and Rabies hospitals are attached to the General - Directorate of Hygiene.

Bed Rating of Treatment Institutions:

According to the records for the end of 1974, with the 44 treatment institutions attached to the Ministry of National Defense including 15 100 beds; there is 840 treatment institution and in these institutions there are 98.560 beds for patients in total in our country. According to this condition, there is one bed per 386 persons in general in Turkey.

Out of all the existing beds in the treatment institutions excluding those of military associations; 66.7 % are in General Hospitals, 45 % in Health Centres, 13.8 % in Chest Diseases Hospitals and Sanatoriums, 5.9 % in Maternity Hospitals and the remaining are in other specialized hospitals.

Düger yönden mevcut yatakların % 63'ü Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına, % 16.3'ü Sosyal Sigortalar Kurumuna, % 8.1'i Üniversitelere, % 2.8'i belediyelere % 3.6'sı diğer kamu kuruluşlarına ve % 6.2'si de azınlık, yabancı ve özel kişilere ait tedavi kurumlarında bulunmaktadır.

Yatak İşgal Durumu :

1974 yılı sonu itibarıyle Türkiye'deki tüm genel hastanelerde % 40, göğüs hastalıkları hastaneleri ve sanatoryumlarda % 71, doğumevlerinde % 50'dir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı genel hastanelerde bu oran % 48, göğüs hastalıkları hastaneleri ve sanatoryumlarda % 80, sağlık merkezlerinde % 17 ve doğumevlerinde % 37'dir.

Yataktaki Tedavi :

1974 yılında tedavi kurumlarında 1.857.166 kişi yatarak tedavi görmüş olup bunlardan 1.714.161 kişi taburcu olmuş, 53.000 kişi ölmüş ve geri kalan 90.005 kişi ertesi yıla devretmiştir.

1974 yılında tedavi kurumlarında yatarak tedavi görenlerin % 58.9'u Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına, % 20.9'u Sosyal Sigortalar Kurumuna, % 4.6'sı belediyelere, % 6.7'si üniversitelere, % 3.3'ü diğer kamu kuruluşlarına ve % 5.6'sı da yabancı, azınlık ve özel kişilere ait tedavi kurumlarında tedavi görmüşlerdir.

1974 yılında tedavi kurumlarına yatanların % 77.2'si genel hastanelerde, % 3.9'u sağlık merkezlerinde, % 5.6'sı göğüs hastalıkları hastaneleri ve sanatoryumlarda, % 11.1'i doğumevlerinde ve % 22'si de diğer özel dal hastanelerinde bakım ve tedavi görmüşlerdir.

Poliklinik :

1974'de 17.305.955 kişinin hastane polikliniklerinde muayene ve tedavisi yapılmıştır. Bunların % 47'si Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tədvi kurumlarında muayene ve tedavi görmüştür.

HASTALIK İSTATİSTİKLERİ :

Enfeksiyöz Hastalıklar :

Bu konuya «Koruyucu Hekimlik Çalışmaları» bölümünde yer verilmiştir.

On the other hand, 63 % of the existing beds are in the treatment institutions run by the Ministry of Health and Social Welfare, 16.3 % of the existing beds are in the treatment institutions run by the Social Insurance Foundation, 8.1 % are in the treatment institutions run by the Universities, 2.8 % are in the treatment institutions run by Municipalities, 3.6 % are in the treatment institutions run by Public Institutions, 6.2 % are in the treatment institutions run by minorities, foreigners and private persons.

Bed Occupancy Rate :

According to records for the end of 1974, the bed occupancy rate in all the general hospitals in Turkey is 40 %, in the Chest Diseases hospitals and Sanatoriums 71 % and in Maternity Hospitals 50 %. This rate is 48 % in General Hospitals, 80 % in chest Diseases Hospitals and Sanatoriums, 17 % in Health Centres and 37 % in Maternity Hospitals attached to the Ministry of Health and Social Welfare.

In - Patient Treatment Activities :

In the year of 1974, in all treatment institutions, 1 857 166 persons were in-patients and they were treated. Out of these 1 714 161 had been discharged, 53 000 persons have died and the remaining 90 005 persons were turned over to the next year.

In the year of 1974, 58.9 % were treated as in-patients in treatment institutions run by the Ministry of Health and Social Welfare, 20.9 % were treated in the hospitals run by Social Insurance Foundation, 4.6 % were treated in the hospitals run by Municipalities, 6.7 % were treated in the hospitals run by Universities, 3.3 % were treated in the hospitals run by other Public Institutions, 5.6 % were treated in the hospitals run by foreigners, minorities and in the privately owned hospitals.

On the other hand, of the in-patients in treatment institutions who were treated in the year of 1974, 77.2 % stayed in General Hospitals, 3.9 % in Health Centres, 5.6 % in Chest Diseases Hospitals and Sanatoriums, 11.1 % in Maternity Hospitals and 22 % in other specialized hospitals.

Polyclinic Activities :

In the year of 1974, 17 305 955 patients were examined and treated at hospital polyclinics. 47 % of these were examined and treated in treatment institutions attached to the Ministry of Health and Social Welfare.

DISEASE STATISTICS

Infectious Diseases :

Necessary information concerning this subject is given under the heading «Preventive Medicine Activities.»

Tedavi Kurumları İstatistikleri :

Yurdumuzda resmi ve özel tüm tedavi kurumlarından gelen hastalık istatistikleri, Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü'nce derlenmektedir. 1974 yılı sonuna kadar yapılan derleme de, Dünya Sağlık Örgütünün Uluslararası Hastalıklar Sınıflaması 1955 Revizyonu kullanılmıştır. Bu uygulamada : Genel hastanelerde ve doğumevlerinde 150 başlıklı A Listesi, sağlık merkezlerinde 50 başlıklı B Listesi, göğüs hastalıkları hastanelerinde de 19 başlıklı özel bir liste, ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde 999 başlıklı genel sınıflamadan seçilen 74 hastalığı kapsayan listeler kullanılmıştır.

İleriden beri sürdürülen bu uygulama Türkiye'deki yataklı tedavi kurumlarının çalışmalarını yansımadığı gibi birçok derleme güçlüklerine de neden olmuştur. Bu nedenle yataklı tedavi kurumlarında uygulanmakta olan istatistik formları sağlık ve nüfus istatistikleri Kurulu (SANIS) tarafından ele alınarak, Dünya Sağlık Örgütünün Uluslararası Hastalıklar Sınıflanması 1965 Revizyonu'na ve istatistik metod ve standartlarına göre yeniden düzenlenmiş ve 1974 yılı içerisinde 48 pilot hastanede denendikten sonra 1975 yılı başında genel uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ :

Türkiye'de ölüm olayları ile ilgili istatistik verileri Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından derlenmektedir. Bu istatistikler 1949 yılı sonuna kadar bütün il merkezlerinden derlenmekte ve önemli görülen 25 il merkezi için yayımlanmaktadır. 1950 yılından itibaren bu veriler bütün il merkezleri itibariyle derlenmeye başlanmış ve yayımlanmıştır.

Sonraki yıllarda Devlet İstatistik Enstitüsü uzmanlarının, İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilileri ile yaptıkları ortak toplantılar sonucunda 1 Mart 1957 tarihinden itibaren ölüm olaylarılarındaki istatistik verilerinin bütün il ve İlçe merkezlerinden toplanmasına karar verilmiştir.

İl ve İlçe merkezlerindeki ölüm olayları, belli yediyelere verilen «Ölü Gömme İzin Kağıdı»nın bir parçası il merkezlerinde sağlık müdürlükleri ve İlçe merkezlerinde ise hükümet tabibliklerince Devlet İstatistik Enstitüsüne gönderilmek suretiyle izlenmektedir. Bu veriler Enstitüde Uluslararası standartlara uygun bir biçimde ayırma tabi tutularak yayımlanmaktadır.

Statistics concerning the Treatment Institutions :

Statistics of diseases from all official and private treatment institutions in our country, are compiled by the Directorate-General of Health Education and Medical Statistics at the Ministry of Health and Social Welfare. According to the compiled statistics secured till the end of 1974; 1955 Revision of WHO's International Classification of Diseases has been used.

With this application, list A of 150 Causes has been used in General Hospitals and Maternity Hospitals, List B of 50 Causes has been used in Health Centers, a special list of 19 causes has been used in Chest Diseases Hospitals and in Mental Hospitals Lists Covering 74 diseases chosen from 999 Causes have been used.

This application which has been going on beforehand, had caused many collection difficulties as well as lack of reflecting the activities entirely of the treatment institutions equipped with beds in Turkey. Therefore statistical forms applied in treatment institutions equipped with beds, being taken in hand by SANIS = The Population and Health Statistics Committee have been newly arranged in accordance with the 1965 Revision of WHO's International Classification of Diseases and with statistical methods and standards. After being tried in 48 pilot hospitals within the year of 1974, they have been prepared for general application at the beginning of the year 1975.

MORTALITY STATISTICS

The statistical data concerned with mortality statistics in Turkey, are collected by the State Institute of Statistics. These statistics being collected from all the provincial centres until the end of 1949, were published for 25 provinces selected as most important. Beginning from the year of 1950, these data are being collected and published for all provinces.

During later years and after joint meetings arranged by the specialists from the State Institute of Statistics with the competent personnel from the Ministry of Health and Social Welfare and the Ministry of the Interior; it had been decided that beginning from March 1st 1957, statistical data concerning mortality statistics should be collected from all provincial and district centres.

Deaths in provincial and district centres are traced with one copy of burial permit given by Municipalities being sent to State Statistical Institute by Directorates of Health in provincial Centres and through the Office of Medical Officer of Health in district centres. These data are issued by depending upon a selection in a form in conformity with the International standards at the Institute.

KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ :

Bulaşıcı Hastalıklarla Savaş :

Bulaşıcı hastalıklarla savaş çalışmaları, Bakanlık Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Hıfzıssıhha Enstitüleri ve Halk Sağlığı Bölge laboratuvarlarında yürütülmektedir.

Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü : Bulaşıcı hastalıklarla savaş en önemli hizmetlerindendir. İllerdeki Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlükleri, Hükümet Tabiblikleri ve Sağlık Ocakları bu Daireye bağlı olup bunların da başlıca görevlerinden biri de bulaşıcı hastalıklarla savaştır. Bu kuruluşlarda yapılan çalışmaları iki grupta toplayabiliriz.

a) **Çevre Sağlığı Çalışmaları :** Bulaşıcı hastalıkların azalması veya yok edilmesi, kısaca kontrol altına alınması, yeterli ve temiz su temini, gıda kontrolü, çöplerin yok edilmesi ve gübreliklerin İslahı, helâ ve kanalizasyon, vektörlerle mücadele, mesken ve endüstri hijyenı ve hava kirlenmesinin önüne geçilmesi gibi insan sağlığına zarar veren çevre sağlığı faktörlerinin İslahına bağlıdır.

İnsanın fiziki, ruhî ve sosyal durumu üzerinde zararlı tesir yapan veya yapabilecek olan bu çevre faktörlerinin kontrol ve İslahının sağlanmasına Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, diğer ilgili Bakanlık ve kuruluşlar ile belediyeler tarafından çalışılmaktadır. Belediyelerin olanaklarının yetersiz olması dolayısıyle çoğu kez bütün bu görevleri Bakanlık ve diğer kuruluşlar yüklenmek zorunda kalmaktadır.

b) **Aşılama Çalışmaları :** Genel Müdürlüğün amacı her yeni doğanın, çeşitli hastalıklara karşı bağışık kılınması için aşılanmasını temin etmektedir. Bu amaçla hazırlanan Aşılama Yönergesi esasları çerçevesinde aşı uygulamaları yapılmaktadır.

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü : İstanbul'dadır. Genel Müdürlük örgütünde; Sahil Sağlık Merkezleri, Sahil Sağlık İdari Memurlukları, Liman ve Şehir Bakterioloji Kurumları, Karantinalar ve Hava İstasyonları Sağlık Denetleme Merkezleri bulunmaktadır. Genel Müdürlük, çeşitli yasalar ile Türkiye tarafından onanmış Milletlerarası Sağlık Nizamnamesi ve ek Nizamnameler hükümlerine göre görev yapar. Temel görevi, uluslararası seyrüsefer ve ticaret nedenleriyle bulaşıcı hastalıkların kara sınırlarımız ile deniz ve hava limanları yoluyla yurdumuza girmesini önlemek için gerekli önlemleri almaktır.

PREVENTIVE MEDICINE SERVICES

Control of Infectious Diseases :

Activities concerning the control of infectious diseases is carried out by the General Directorate of Health Services, General Directorate of Health For Borders and Coastlines, Hygiene Institutes and public health regional laboratories.

General - Directorate of Health Services :

Control of infectious diseases is one of its most important duty. Directorates of Health in provinces, Offices of Medical officer of Health and Health Units are attached to this Department and their chief duties is to prevent infectious diseases. The activities of these foundations may be gathered under two groups :

a) Environmental Health Activities :

The diminishing or elimination of infectious diseases, in short their control, depends mainly upon the improvement of environmental factors harmful for human health such as provision of sufficient and clean water, control of food articles, disposal of garbage and improvement of dunghills, hygienic water, closets and sewers, control of vectors, hygiene of dwellings and industry and prevention of air pollution.

The Ministry of Health and Social Welfare is working in collaboration with other Ministries, organizations and municipalities for the control and improvement of these environmental factors that have or will have harmful effect on the physical, moral and social condition of people. Because of the insufficient facilities of the municipalities, all these duties are undertaken usually by the Ministry and other organizations.

b) Vaccination Activities :

The aim of the General - Directorate is to have every newly born vaccinated in order to be immune to various diseases. With this objective in mind, vaccines are applied within the frame of principles of Instructions for Vaccination.

General - Directorate of Health for Borders and Coastlines :

This General - Directorate is in Istanbul. Besides its central organization it consists of health centres of coastlines, health administration Bureaus of Coastlines, Bacteriology Centres of Port and City, quarantine services and Health Control Centres of Airports. The General - Directorate is charged under various laws and shows activity according to the International Health Regulations which has been recognized by Turkey and rules of additional regulations. Its main function is to take necessary measures in preventing infectious diseases from entering into the country through land borders and sea and air-ports because of international trade and traffic.

Hıfzıssıhha Enstitüleri : Yurdumuzda koruyucu hekimlik hizmetlerinin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynayan diğer bir kuruluş da Hıfzıssıhha Enstitüleridir. Mevcut 4 Hıfzıssıhha Enstitüsünden Diyarbakır, Erzurum ve İzmir'de olanlar tahlil çalışmaları yapmaktadır. Ankara'daki Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsünde ise halkın sağlığı yönünden çeşitli bakteriyolojik, virolojik, serolojik, parazitoloji, ve şimik analizler, yiyecek ve içeceklerin kontrolü, ilaç kontrolü, aşırı ve serum üretimi, eğitim çalışmaları ve bilimsel araştırmalar yapılmaktadır.

Türkiye'de Bulaşıcı Hastalıklar Durumu :

Bildirimi (ihbarı) mecburi hastalıklar : Yurdumuzda çiçek, hummaî racia, kolera, sarı humma, tifüs, veba, amipli dizanteri, basilli dizanteri, boğmaca, bilharziya, brüsellozis, çocuk yaz ishali, difteri, enfeksiyöz hepatit, flariyazis, frengi, kancalı kurt, kalaazar, kızamık, kırlı ve streptekok anjini, kuduz ve şüpheli isırık, leptospirosis, lepra, lohusalık humması, menenjit (menengokok etkenliği) meningosefalomiyetitler, paratifo, poliomiyelit, ruam, salmonella, stafilokok ve diğer mikroorganizmalara bağlı gıda zehirlenmeleri, sıtmacı, şarbon, tifo, tüberküloz ve trahom (yeni vak'a) bildirimi zorunlu olan hastalıklardır.

Bildiri ve kayıt sistemi : Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre tabibler, diş tabibleri, ebeler, hasbakıcılar, ölü tabutlayan ve yıkayanlar, sanatlarını icra ederken; hastane baştabipleri, okul, fabrika, imalâthane, hayır kurumları, ticarethane ve mağaza, otel, pansiyon, han hamam, hapisane, sahib veya müstecirleri ve müdürleri, apartman kapıcıları bulunduğu mahallerde, köy ihtiyar heyetleri köylerinde görülen ve bildirimi zorunlu olan yukarıdaki hastalıklardan herhangi birini ögrenendikleri takdirde 24 saat içinde hükümet, belediye veya sağlık ocağı tabiplerine, bunlar bulunmadığı takdirde polis veya jandarma karakoluna -Hastanın isim ve adresi ile birlikte- sözlü veya yazılı bildirmek zorundadırlar.

Hükümet tabiplikleri (sosyalleştirilen bölgelerde sağlık ocakları) kendi bölgelerinde bir ay zarfında görülen bulaşıcı hastalıkları İl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne, Müdürlük de Bakanlığa bildirmektedir.

Hastalık durumu : İktisaden gelişmekte olan yurdumuzda yıllardan beri yapılan çalışmalar sonucu çiçek, kolera ve veba hastalıkları eradik edilmiştir. 20 yıldan beri de hummaî racia ve epidemik tifüs hastalıkları görülmemektedir. Sıtma,

Institutes of Hygiene :

Another organization which plays an important role in the realisation of the services of preventive medicine in our country, is the Institute of Hygiene. Out of the four existing Institutes of Hygiene those which are in Diyarbakır, Erzurum and İzmir are undertaking activities of analysis. At the Refik Saydam Central Institute of Hygiene in Ankara various bacteriological, virological, serological, parasitological and chemical analysis, control of food articles and drinks, drug control, producing of sera and vaccines are undertaken related with public health and educational activities and scientific researches are carried out.

Condition of Infectious Diseases In Turkey :

Notifiable Diseases : Small - pox, relapsing - fever, cholera, yellow - fever, typhus, plague, amebic dysentery, bacillary dysentery, whooping - cough, bilharziosis, summer diarrhea of children, diphtheria, infectious hepatitis, filariasis, syphilis, hookworm, Kala - azar, measles, scarlet - fever, streptococcus anginosus, rables and suspicious bite, leptospirosis, leprosy, puerperal infection, meningococcic meningitis, meningo - encephalomyelitis, paratyphoid, poliomyelitis, glanders, salmonella, staphylococcus and other food poisonings due to microorganisms, malaria, anthrax, typhoid, tuberculosis and trachoma (new case) are the notifiable diseases in our country.

Notification and Registration System :

According to the Public Health Law; Doctors, dentists, midwives, nurses and people involved in burial activities while practicing their professions; head - physicians in hospitals, directors, owners or tenants of school, factories, workshops, benevolent organizations, commercial houses and shops, hotels, boarding houses, inns, public baths, prisons and also door - keepers in their localities; body of elders in villages are obliged as soon as they get information on any of the above - mentioned diseases to notify orally or in a written way - with the name and address of the patient - the medical officer of health, health officer and doctor of health unit or in case when they are absent, the police of gendarmerie patrol within 24 hours.

The offices of medical officers of health and health centres in socialized areas, are to notify within one month the provincial Directorate of Health about any infectious diseases reported in their own areas and the Directorates of Health in turn notify the Ministry of Health.

Prevalence of Disease : As a result of the efforts exerted for many years in our country which is developing economically, diseases like smallpox, cholera and plague have been eradicated. Cases of relapsing fever and epidemic typhus have not been notified for the last 20 years.

trahom ve tüberküloz hastalıklarının eradikasyonu edilmesi için de ileriden beri devam eden planlı ve programlı çalışmalar sürdürülmektedir.

Bugün yurdumuzda resmi makamlara bildirilen bulaşıcı hastalıklar, bildirilen vak'a sayısının çokluğuna göre başta kızamık olmak üzere, boğmaca, tifo, enfeksiyöz hepatit, difteri, kızıl, şarbon, paralitik poliomiyelit, paratiflo, bulaşıcı menenjit, dizanteri, brüsselloz ve kuduz, sırasını takip etmektedir. Bundan da anlaşılacığı gibi yurdumuzda laboratuvar teşhisini gerektirmeyen ve yalnız klinik bulgularla teşhis koyma olasılığı fazla olan hastalıklarla, çocukluk devresi hastalıkları diğerlerine nazaran daha fazla bildirilmektedir.

Bütün hastalıklarda bildirilen vak'aların aslında olması gereken gerçek vak'a sayısından daha düşük olduğu daima gözönünde bulundurulmalıdır. Bildirilen gerçek vak'a sayısından düşük olmasının bir çok nedeni vardır. Bunların başında sağlık personeli eksikliği, bildiri ile sorumlu olanların bu görevi gereği gibi benimsememeleri, teşhis için laboratuvar olanaklarının yetersiz oluşu ve yurdumuzdaki ulaşım sorunları gelmektedir.

Diğer taraftan bildiriler gerçek vak'a sayısını tam olarak yansıtmadığından, bildirilen 1.000 vak'a da ölüm oranı (Fatalite) yüksek çıkmaktadır. Bütün vak'alar saptanıp bildirilebileceğinde ölüm oranlarının daha düşük olması beklenmektedir.

Verem Savaşı :

Yurdumuzda verem savaşı çalışmalarının amacı gerekli koruyucu ve tedavi edici önlemlerle hastalığı kontrol altına almak ve neticede eradikasyona gitmektir. Bu amaca ulaşmak için verem savaşında beş temel prensip (Eğitim, koruma, erken teşhis, erken tedavi ve sosyal yardım) kabul edilmiştir. Çalışmalar bu prensiplere uygun olarak yürütülmektedir.

Verem Savaşı çalışmaları Bakanlık bünyesinde Verem Savaşı Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. 1974 yılında Genel Müdürlüğü bağlı olarak 5 Verem Savaşı Bölge Başkanlığı, 25 Verem Savaşı Başkanlığı (sosyalleştirilmiş bölgelerde) 243 Verem Savaşı Dispanseri 21 Bölge Tüberküloz laboratuvarı, 32 Göğüs Hastalıkları Hastanesi ve 3 Sanatoryum, BCG Kampanyası Başkanlığına bağlı olarak da 13 BCG Kampanyası Grup Başkanlığı (her Grup 10 ekip), 10 Re-test Ekibi ile Gezici Röntgen Verem Tarama Merkezi ve bu Merkeze bağlı 38 Gezici Röntgen Verem Tarama Ekibi verem savaşı çalışmalarına katılmıştır.

Planned and systematical activities are carried out ever since for the eradication of malaria, trachoma and tuberculosis.

Infectious diseases notified to the official authorities in our country to-day with respect to the number of more cases are measles, whooping-cough, typhoid, infectious hepatitis, diphtheria, scarlet-fever, anthrax, paralytic poliomyelitis, parathyroid, infectious meningitis, dysentery, brucellosis and rabies. As it is understood from this, in our country diseases that need no laboratory research but which can be diagnosed by clinical findings and diseases of childhood are notified more than the other diseases.

It must be remembered always that the number of cases notified is in fact less than the actual number of cases. There are many reasons for this matter. Mainly it is the insufficient health personnel, people who are responsible for notifying infectious diseases but who do not take up this duty seriously, the insufficiency of laboratory facilities and transportation problems in our country.

On the other hand, due to the fact that the notified cases do not reflect the actual number, the fatality rate per 1000 cases is found to be high. If all cases are determined and notified, the death rates would be found to be lower.

Tuberkuloz Control :

The aim of tuberculosis control activities in our country is to take the disease under control through preventive and curative measures and finally result with its eradication. In order to reach this aim in tuberculosis control, five basic principles (education, preventive measures, early diagnosis, early treatment and social assistance) have been accepted. All activities are carried out in accordance with these principles.

Tuberculosis Control activities, are carried out by the General - Directorate of Tuberculosis Control at the Ministry of Health. 5 Regional Chairmanships for Tuberculosis control, 25 Tuberculosis Control Chairmanships in socialized areas, 243 Tuberculosis Control Dispensaries, 21 Regional Tuberculosis Laboratories, 32 Chest Diseases Hospitals and 3 Sanatoriums attached to the General - Directorate and attached to the Chairmanship of BCG Campaign, 13 BCG Campaign Group Chairmanships (each group consists of 10 teams), 10 Re-test teams and travelling X-Rays Tuberculosis Centre for Searching Investigation and 38 Travelling x-Rays Teams for Tuberculosis Searching Investigation have joined the tuberculosis control activities in 1974.

Eğitim Çalışmaları : Verem Savaşında eğitim temel bir ilke olarak kabul edilmiş ve hizmetin yürütülmesinde eğitime ön planda yer verilmiştir.

BCG Kampanyası Çalışmaları : Verem savaşında temel ilkelerden birisi de sağamların korunmasıdır. BCG aşısı yolu ile sağamları koruma - bütün dünyada olduğu gibi - yurdumuzda da geniş uygulama alanı bulmuştur.

Kampanya 1953 yılında kurularak çalışmalarla başlamış bu tarihten 1972 yılına kadar geçen 20 yıllık süre içinde kampanya gezici aşı grupları yurdumuzun il ilçe ve köylerini beş defa devretmiştir. 1975 yılında başlayan VI. devir halen devam etmektedir. 1953 - 1974 yılları arasında tekrarlananlar da dahil olmak üzere 63.353.404 tüberkülin testi yapılmış, 29.587.282 BCG aşısı uygulanmıştır. Birinci ve ikinci devir kampanya çalışmalarında sadece tüberkülin testi ile BCG aşısı yapılmış, üçüncü devir kampanya çalışmalarında ise aynı zamanda 0 - 6 yaş grubundaki çocuklara tüberküllünsiz (direkt) BCG aşısı uygulamasına başlanmıştır.

BCG kampanyasının gezici aşı grupları dışında bu kampanyaya bağlı sabit gruplar, gezici röntgen verem tarama ekipleri, tüberkülin ve BCG ekipleri ile verem savaş dispanserlerince de tüberkülin testi ile BCG aşısı uygulanmaktadır.

Erken Teşhis ve Tedavi Çalışmaları : Verem savaşında diğer önemli bir prensip de erken teşhis ve tedavidir. Yurdumuzda erken teşhis ve tedavi alanındaki çalışmalarla 1960 yılında BCG Kampanyası Başkanlığına bağlı olarak gezici röntgen verem tarama ekiplerinin kurulmasıyla başlanmıştır. Bu ekipler, il, ilçe ve köylerde test ve aşı uygulaması yanında mikrofilm çekerek verem tarama çalışmaları yapmakta, tespit ettikleri şüpheli hastalıkları tamamlayıcı muayeneleri yapmak ve gerekirse kontrol ve tedavi altına almak için verem savaş dispanserleri, bölge tüberküloz laboratuvarları ve göğüs hastalıkları hastanelerine sevk etmektedirler.

Verem Savaşı Dispanserlerinin Çalışmaları : Verem savaşı dispanserleri verem savaşının temelini teşkil eden, eğitim, koruma, erken teşhis, erken tedavi ve sosyal yardım ilkelerini uygulayan kurumlardır. Dispanserlerde halk verem konusunda sistemli bir eğitimle aydınlatılmakta, taramalar yapılarak hasta, şüpheli ve sağamlar ayrılmakta,

Training activities : Training has been accepted as a basic principle in tuberculosis control and given priority in the execution of the services.

BCG Campaign Activities : One of the basic principles in tuberculosis control is the protection of non - infected people. Protection of non-infected people through BCG vaccination has found as in the whole world; a wide field of application in our country.

The Campaign being set up in the year of 1953 began to show activities. In the span of 20 years passed from this date up to the year of 1972, the travelling vaccination groups of the campaign, have gone round five times through the provinces districts and villages of our country.

The VI round BCG vaccination beginning in the year of 1975, is still continuing. Including the repeated ones between years of 1953 - 1974 63.353.404 tuberculin test were made and 29.587.282 BCG vaccines were applied. Only tuberculin tests and BCG vaccines were undertaken during the first and second round BCG activities but during the third round BCG activities, non - tuberculin (direct) BCG vaccines were started to be applied to children of 0 - 6 age groups.

Other than travelling vaccination groups of the BCG Campaign; fixed groups attached to this Campaign, travelling X-rays and tuberculosis searching investigation teams, tuberculin and BCG teams with tuberculosis control dispensaries apply tuberculin test and BCG vaccine.

Early Diagnosis and Treatment Activities :

Early diagnosis and Treatment activities is another important principle in tuberculosis control. Activities for early diagnosis and treatment in our country started in 1960 with the setting up of travelling X-rays teams for tuberculosis searching investigation attached to the Chairmanship of the BCG Campaign. These teams also undertake TB searching investigations by taking microfilms besides test and vaccine applications in provinces, districts and villages. They send those suspicious cases which are noticed to the tuberculosis control dispensaries, district tuberculosis laboratories and Chest Diseases Hospitals for their examination and if necessary, for check up and treatment.

Activities of Tuberculosis Control Dispensaries :

Tuberculosis Control Dispensaries are organizations that apply the principles of health education, protection, early diagnosis, early treatment and social assistance which constitute the basis of tuberculosis control. In these dispensaries the public is systematically enlightened on the subject of tuberculosis by undertaking tuberculosis searching investigations, cases are classified as healthy, suspicious and infected, BCG vaccines

gereklenlere BCG aşısı yapılmakta ve diğer koruyucu önlemler alınmakta, hastalar kontrol altına alınarak tedavi edilmektedir.

Verem Savaşı Genel Müdürlüğü, yapılan çalışmalar yıllık raporlar halinde muntazaman yayılmışmaktadır.

Sıtma Savaşı :

Sıtma ile savaş millî bir dâva olarak Cumhuriyetin ilk yıllarda ele alınmış ve bu konudaki ilk kanun 1926 yılında çıkarılmıştır. İkinci Dünya Savaşına kadar yapılan çalışmalarla sitişmeli oranı oldukça düşmüş ancak bu savaşın sebep olduğu nüfus hareketleri, sitişma ilaçlarının ithalının güçleşmesi gibi nedenlerle 1942 - 1943 yıllarında sitişma epidemileri görülmüştür. Bu yıllarda muayene edilen kanlarda sitişmeli oranı % 32'ye çıkmıştır.

1946 yılında çıkarılan **Sıtma Savaşı Kanunu** ve 1951 yılından itibaren de DDT'nin sitişma savaşında kullanılmaya başlanması neticesinde muayene edilen kanlarda sitişmeli oranı % 8'e kadar düşmüştür. DDT gibi kalıcı tesirli haşere öldürücülerin sitişma savaşında kullanılmaya başlanması - bütün dünyada olduğu gibi - yurdumuzda da sitişmanın yok edilmesi, (sitişmanın eradikasyonu) fikrini doğurmuştur.

Yurdumuzda sitişma eradikasyonu çalışmaları na 1957 yılından itibaren başlanmıştır. Çalışmalar Bakanlık bünyesindeki **Sıtma Eradikasyonu Genel Müdürlüğü** tarafından yürütülmektedir. Genel Müdürlük Sıtma hastalığının eradike edilmesini hedef tutan eradikasyon çalışmalarını belli başlı iki şekilde yürütür.

Pülverizasyon Çalışmaları : Sıtma intikalinin devam ettiği sahalarındaki her çeşit insan ve hayvan barınakları sitişma intikalinde rol oynayan sivrisineklerin öldürülmesi amacıyla haşere öldürücü ve kalıcı tesirli ensektisitlerle ilaçlanmaktadır. Ancak birçok ülkelerde olduğu gibi yurdumuzun bir kısım bölgelerinde de bazı ensektisitlere karşı sivrisineklerde mukavemet meydana gelmiştir.

Surveyns Çalışmaları : Görevli surveyns memurları tarafından lokalitelerde ev ziyareti yapılıp suretiyle sitişmeli şahıslar aranmakta bulunan sitişmaların radikal tedavileri yapılmaktadır.

Bu şekilde yürütülen eradikasyon çalışmaları sonucu sitişma yalnız güneydoğu illerimizde kalmış ve bir ara Çukurova'da yayılma belirtileri görülmeye rağmen kontrol altına alınmıştır. Diğer illerimizde bulunan sitişmaların büyük bir kısmı ilerlerden ve yurt dışından gelmektedir. Arazi ve iklim koşulları nedeniyle sitişma çalışmalarının güçlükle yürütüldüğü güneydoğu illerinde de sitişmanın yok edilmesi için yürütülen önlemler sürdürülmektedir.

are applied if found necessary and other preventive measures are taken by checking up the patients and they are treated.

Activities undertaken by the General-Directorate of Tuberculosis Control are published regularly in the form of annual reports.

Malaria Control :

Malaria control has been taken in hand as a national problem from the first years of the Republic and the first law concerned with malaria control was introduced in 1926. With the activities undertaken until the Second World War, malarious proportion fairly dropped but due to reasons such as population movements caused by the war and difficulty in importing the necessary malaria drugs, malaria epidemics were noticed during 1942-1943. Blood tests during these years have revealed an increase in the number of malarious cases up to 32 %.

With Malaria Control Law which was introduced in 1946, the use of DDT in malaria control since 1951; resulted in a decrease as 8 % proportion of malarious people being revealed by blood tests. Effective insecticides like DDT coming into use in malaria control has brought forth the idea of eradication of malaria in our country as well as in the whole world.

Malaria eradication activities in our country has started since the year of 1957. These activities are carried out by the General-Directorate for Malaria Eradication at the Ministry of Health. The eradication activities of malaria are carried out by General-Directorate in two ways:

Pulverization activities :

All human and animal shelters in areas where malaria transmission prevails, are being pulverized with DDT and similar insecticides effective in killing and remaining, with the aim of annihilating of the mosquitoes. But in some regions of our country like in many other countries, the mosquitoes have gained resistance against some insecticides.

Surveillance Activities :

Surveillance personnel who are on duty, visit homes in the localities and look for malarious persons and thus radical treatment of those malarious ones is secured.

As a result of malaria eradication activities, malaria cases had been recorded only in South-Eastern provinces and although it spread over in Çukurova for a while, it had been controlled again. Most of the malarious persons in our other provinces come from these places and from abroad. Necessary steps have been taken towards the eradication of malaria in the South-Eastern provinces where malaria activities are carried out with difficulty due to land and severe weather conditions.

Trahom Savaşı :

Trahom özellikle yurdumuzun doğu güneydoğu ve güney illerinde görülen bulaşıcı ve sosyal bir göz hastalığıdır. Trahom savaşı çalışmaları Bakanlık bünyesindeki Trahom Savaşı Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Müdürlük; trahom ve diğer bulaşıcı göz hastalıkları ile savaşı yürütmek, trahomun eradikasyonu için gerekli önlemleri almak, bu amaçla müesseseler kurmak ve bunları sevk ve idare etmek, yurdumuzun ihtiyacı olan fenni gözlükçülerini yetiştirmek üzere gözlükçülük kursları düzenlemek gibi görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Trahom hastalığının yoğun olduğu illerde trahom hastaneleri, trahom savaş dispanserleri ve trahom tedavi evleri kurulmuş olup, bu kuruluşlarda genel ve kısmi trahom taramaları yaparak trahom ve diğer bulaşıcı göz hastalıklarına yakalandığı saptananların tedavisi yapılmaktadır.

Yurdumuzda trahom savaşı ile ilgili olarak sürdürülen çalışmalar sonucu eskiden birçok vatandaşın kör olmasına neden olan bu hastalık bugün için tehlikeli olmaktan çıkmış bulunmaktadır.

Frengi Savaşı :

Frengi savaşı çalışmaları Bakanlık bünyesindeki Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Frenginin her zaman için kontrol altında bulundurulması gereklili bir hastalık olması nedeniyle, Hükümet Tabiplikleri, Frengi Savaş Müşavirlikleri ve Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği illerde Frengi - Lepra Savaş Başkanlıklarında yürütülen mücadele hizmetlerinde hastalar ve şüpheliler devamlı takip, tedavi ve kontrol altında bulundurulmaktadır.

1974 yılında 7 müşavirlik, 16 dispanser (üçü belediyelere ait) ve 2 zihniyet hastanesi çalışmalara katılmıştır.

Cüzam (Lepra) Savaşı :

Cüzam Savaşı çalışmaları Bakanlık bünyesindeki Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Cüzam savaşı çalışmalarını sürdürmek üzere 1962 yılında Genel Müdürlüğe bağlı olarak Ankara, Bitlis, Erzurum, Kars, Maraş, Muş, Sivas ve Van illerinde olmak üzere 9 cüzam savaş dispanseri açılmıştır. Sonradan 2 dispanser daha açılarak dispanser sayısı 11'e çıkarılmıştır.

Diğer taraftan 265 yataklı Elâzığ Cüzam Hastanesi, Ankara'da 60 yataklı Cüzam Savaş Enstitüsü ile İstanbul Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları

Trachoma Control :

Trachoma is an infectious and social eye disease, observed especially in the Eastern, South-Eastern and Southern provinces of our country. Trachoma control activities are undertaken by the Directorate-of Trachoma Control at the Ministry of Health. The duties of the Directorate are to conduct control against trachoma and other infectious eye-diseases, to take necessary measures towards eradication of trachoma, to establish and administrate foundations for this purpose and undertake their management and to organize courses for training opticians needed for our country.

In provinces where trachoma prevails, trachoma hospitals, trachoma control dispensaries and trachoma treatment centres have been established. General and partial trachoma searching investigations are undertaken in these institutions and any victims of trachoma or other eye diseases are treated.

As a result of the activities concerned with trachoma control in our country, there is no more danger at present which caused blindness of many citizens formerly.

Syphilis Control :

Activities of syphilis control are carried out by the General-Directorate of Health Services at the Ministry of Health.

Syphilis being a disease which must be controlled always; in the Offices of Medical Officers of Health, Syphilis Control Offices of Advisers and Syphilis-Leprosy Control Chairmanships in the socialization areas where health services are socialized; the patients and suspected cases are continuously subject to follow-up and under treatment and control.

In the year of 1974, 7 office of Advisers, 16 dispensaries (3 of them belonging to municipalities) and 2 Venereal Diseases' Hospitals have joined the activities.

Leprosy Control :

Activities of leprosy control, are carried out by the General-Directorate of Health Services at the Ministry of Health.

To help with the carrying out of leprosy control activities, 9 dispensaries for leprosy control were established in 1962 in Ankara, Bitlis, Erzurum, Kars, Kahramanmaraş, Muş, Sivas and Van. Later 2 dispensaries were opened and their number were raised to 11.

On the other hand, leprosary with 265 beds in Elâzığ, Leprosy Control Institute with 60 beds in Ankara and a Pavilion for Leprah with 100

hastanesi bünyesindeki 100 yataklı Cüzamlılar Pavyonu cüzam savaşları ile ilgili çalışmalarına devam etmişlerdir.

SOSYAL REFAH HİZMETLERİ :

Sosyal refah hizmetleri denince; kişilerin toplum hayatında gelişmeleri için gereken güvenlik ortamını yaratmak ve artan refaftan pay alımlarını sağlamak, böylece karşılaşlıklarla sosyal güçlükleri yemek amacıyla yaşlılara ve fakirlere sosyal yardım yapmak, çocuk refahı, aile bakımı, beden ve ruh yapıları veya sakatlıklar sebebiyle çalışmaların bakımı, tıbbi ve sosyal rehabilitasyon, işe alıştırma, suç ve suçlu ile ilgili hizmetler anlaşılmaktadır.

Bugün vatandaşlar için bir hak ve devlet için de bir görev olan sosyal refah hizmetlerinin büyük bir kısmının görülmeli yurdumuzda çeşitli kanullarla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına verilmiş bulunmaktadır. Bakanlık bu hizmetleri yürütmek için 1963 yılında 225 sayılı Kanunla Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü kurmuştur. Bu Genel Müdürlüğü bağlı olarak illerde çocuk bakım yurtları, kreş ve gündüz bakımevleri, rehabilitasyon merkezleri, yaşlılar ve huzur dinlenme yurtları ve sosyal hizmet merkezleri bulunmaktadır.

Sosyal Yardım Hizmetleri : Bakanlıkça sosyal yardım ve kültürel alanlardaki faaliyetlerini hızlandırmak amacıyla Derneği Kanunu'na göre kurulan ve toplum yararına ve ülke refahına hizmet eden derneklerle (sosyal yardım fonundan) fon olanakları ölçüünde mali yardım yapılmaktadır.

Çocuk Refahı Hizmetleri : Çocuk refahı konusunda «Korunmaya Muhtaç Çocuklar Kanunu»na göre korunmaya muhtaç bulunan 0-6 yaş arasındaki çocukların bakım ve yetiştirilmesi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına, 7-18 yaş arasındakiların bakım ve yetiştirilmesi ise Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Bu hizmet mahalli idare ile birlikte kurulan «Korunmaya Muhtaç Çocukları Koruma Birlikleri» tarafından yürütülmektedir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bu konuda 0-6 yaş arasındaki korunmaya muhtaç çocukların bakım ve yetiştirilmesini sağlamak amacıyla kurumlar açmaktadır.

Sakat, Yaşlı ve Güçsüzlerin Bakımı : Bu konuda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve belediyelerce çalışmalar yapılmaktadır.

beds in Bakırköy Mental Hospital in Istanbul, continued their activities concerned with leprosy control.

SOCIAL WELFARE SERVICES :

What is intended by social welfare services is the creating of the necessary environmental conditions for the improvement of individuals within the community, helping them obtain their share from the increasing comfort and thus providing social assistance for the aged and poor people with the object of helping them to overcome their social difficulties, securing the welfare of children and the family care, care of those who cannot work because of their bodily and psychological deficiencies of physical disabilities, medical and social rehabilitation, job orientation and services connected with crimes and criminals.

To-day the execution of great part of social welfare services which is a right for citizens and a duty for the State; has been entrusted to the Ministry of Health and Social Welfare through several laws within the country. For carrying out these services, the Ministry has, in 1963 with Law numbered 225, established the General-Directorate of Social Services. Attached to this General-Directorate there are nurseries and child day-care Institutions, rehabilitation centres, Homes for destitute people, rest-homes and social service centres in the provinces.

Social Assistance Services : The Ministry of Health and Social Welfare provides financial aid from the Social Assistance fund to the societies founded in accordance with the Law pertaining to Societies and which serve for the improvement of the community and welfare of the country, with the aim of supporting their activities in social aid and cultural fields.

Childrens' Welfare Services : According to the «Law for Children in need of Protection» concerning the welfare of children; the Ministry of Health and Social Welfare has been commissioned with care and educating up children in need of protection of 0-6 age groups and the Ministry of Education has been commissioned with care and educating up of children of 7-18 age groups. This service is fulfilled by «The Leagues for Protection of Destitute Children» established together with local government.

For the purpose of taking care of 0-6 age group children, institutions are being founded by the Ministry of Health and Social Welfare.

Care of crippled, the aged and the destitute people : Studies related with this subject are made by the Ministry of Health and Social Welfare and Municipalities.

ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI HİZMETLERİ :

Ana ve çocuk sağlığı hizmetlerinin amacı : evliliğin ilk gününden başlayıp kadının sağlığı ve gebeliğin normal gelişimini takip etmek, doğumların normal ve hijyenik koşullarda yapılmasını sağlamak, düşükleri önlemek, doğum ve doğum sonrası bakımını uygulamak, doğumdan sonra 0 - 6 yaş grubu arasındaki çocukların fizik ve moral gelişimini izlemek ve kontrol etmek suretiyle sağlık seviyesinin yükseltilmesine yardımcı olmaktadır.

Bakanlığın temel hizmetlerinden olan bu hizmet Ana ve Çocuk Sağlığı Müdürlüğüne yürütülmektedir; Müdürlük şu görevleri yapmakla yükümlüdür.

a) Anne namzetterini sağlık eğitimi yoluyla gebelik, doğum ve doğum sonrası analık hijyenini, düşüklerin önlenmesi, çocuk bakımı, beslenmesi, yetiştirilmesi ve nüfus planlaması konularında eğitmek ve yetiştirmek;

b) Anneleri gebelikten başlayarak sistematik ve periyodik bir şekilde tıbbi kontrol altında bulundurmak, düşük ve ölü doğumları önlemesi için gerekli önlemleri almak, doğumların normal ve hijyenik koşullar altında yapılmasını sağlamak;

c) Doğum sonrası anne ve çocuğun bulaşıcı hastalıklardan korunması için gerekli önlemleri almak ve çocukların aşlarını yapmak;

d) 0 - 6 yaş grubundaki çocukların fizik ve moral gelişmelerini izlemek, tıbbi kontrollerini yapmak, bilhassa bakım ve beslenme hususlarında aileye ve anneye yardımcı olmak;

Ana ve Çocuk sağlığı ile ilgili bu hizmetler illerde ana ve çocuk sağlığı merkez, şube ve istasyonları ile köy grup ebelikleri tarafından, sosyalleştirilmiş illerde ise ana ve çocuk sağlığı başkanlıkları, sağlık ocakları ve sağlık evleri tarafından yapılmaktadır. Bu kuruluşlarda görevli ebe-hemşire, ebe ve köy ebeleri ev ziyaretleri yapmak suretiyle gebe, emzikli ana ve 0 - 6 yaş arasındaki çocukların saptayarak yukarıda belirtilen hizmetleri yapmaktadır.

NÜFUS PLANLAMASI :

Nüfus planlamasının amacı ana ve çocuk sağlığını korumak, nüfus yapısını iyileştirmek, nüfus artış hızının iktisadi gelişme üzerindeki baskısını azaltmaktadır. Devlet bu amaçla belirli sayıdan çok çocuk sahibi olmak isteyen fakat bilgi-

MATERNAL AND CHILD HEALTH SERVICES

The aim of Maternal and Child Health Services, is to control the health of the women beginning from the first day of her marriage and follow-up of normal development of expectant mothers' pregnancy, to ensure the undertaking of deliveries in accordance with normal and hygienic circumstances, to prevent abortions, to apply care of ante-partum and post-partum, to follow and control the physical and moral development of children between 0 to 6 age groups and thus help in raising the standard of health.

This service being one of the basic services of the Ministry is carried on by the Directorate of Maternal and Child Health. The Directorate is responsible mainly to undertake these below-mentioned duties :

a) To train and educate up of the women who are expected to be mothers on subjects of pregnancy, maternal hygiene concerning ante-partum and post-partum, prevention of abortions, child-care and feeding and their growing-up and also on subjects of population planning by health education.

b) To keep mothers under medical control beginning from the first day of pregnancy systematically and periodically; to take necessary measures in order to prevent abortions and still-births and to secure deliveries to be undertaken under normal and hygienic circumstances.

c) To take necessary steps at post-partum for the protection of mother and child from infectious diseases and apply vaccines to children.

d) To follow the physical and moral development of children in the 0-6 age groups, to secure their medical check-up and to assist the family and the mother especially on care and nutrition.

These services concerned with maternal and child health are carried out by maternal and child care centres, branch-offices and stations with midwives' group of villages and by Maternal and Child Health Head-Offices, health centres and sub-units in socialized areas. Nurses, midwives and village midwives who are on duty in these institutions, by home visits make a record of pregnant and breast feeding women and children of 0-6 age groups.

POPULATION PLANNING

The aim of population planning is protection of mother's and child's health, to improve the structure of the population and to lessen the pressure caused by the rate of population increase on economic development. Because of this

sızılık ve imkânsızlık sebebiyle bunu sağlayamayanlara istedikleri zamanda ve sayıda çocuk sahibi olmaları için gebeliği önleyici gerekli bilgi vermektedir, ilaç ve araç yardımını yapmaktadır.

Yurdumuzda nüfus planlaması çalışmaları 1965 yılında 557 sayılı Nüfus Plânlaması Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra fiilen başlamıştır. Kanun nüfus planlaması çalışmalarını yürütme ve bu husuta gerekli örgütü kurma yetkisini Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına vermiştir.

Aynı yıl içinde 665 sayılı Kanun ile Bakanlık bünyesinde Nüfus Plânlaması Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Nüfus planlaması hizmetlerini illerde yürütmek için mevcut sağlık kurumları bünyesinde «Nüfus Plânlaması Klinikleri» kurulmaktadır. Ayrıca uygulamada il ve ilçe merkezlerinde ana ve çocuk sağlığı merkezlerinden ve sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği bölgelerde sağlık ocaklarından yararlanılmaktadır.

SAĞLIK EĞİTİMİ, YAYIN /ve SAĞLIK İSTİSTİKLERİ :

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığını, halk sağlığı eğitimi ve yayın çalışmaları yapmak ve sağlık istatistiklerini derlemekle de görevlendirmiştir. Bu hizmetler 1936 yılına kadar Bakanlık bünyesinde kurulan «İstatistik ve Neşriyat Müdürlüğü» tarafından yürütülmüşdür. Bu Müdürlük 1936 yılında çıkarılan 3017 sayılı Kanunla Genel Müdürlük haline getirilerek «Sağlık Propagandası ve Tıbbî İstatistik Genel Müdürlüğü» adını almıştır.

Genel Müdürlüğün yaptığı çalışmaları 3 ana bölümde toplamak mümkündür :

a) Sağlık Eğitimi : Halkın ruh ve beden sağlığının korunması ve sağlık seviyesinin yükseltilmesi amacıyla yurt çapında sağlık eğitimi çalışmalarını organize etmek, bu konuda gerekli plan ve programları yapmak resmi ve özel kuruluşlarla işbirliğini temin etmek, halk sağlığı eğitiminde kullanılmak üzere kitap, broşür, afiş, slayt, film vs. gibi eğitim malzemesi hazırlamak veya temin etmek, sağlık Sergileri düzenlemek, gezici ekipler ve taşra örgütündeki personel vatandaşları ile fert, grup ve toplum eğitimi çalışmalarını kapsamaktadır.

reason, the State provides information on birth control and supplies the necessary drugs and means to those who wish to have children in limited number but cannot secure these because of lack of knowledge and possibilities regarding birth control with the aim of letting them have children at the time they wish to have and in number as desired.

Population planning activities in our country, started actually in 1965, after the Population Planning Law numbered 557 came into force. The Law had given to the Ministry of Health and Social Welfare the authority to carry out the population planning activities and to establish the convenient organisation in this respect.

Within the same year, with the Law numbered 665, the General-Directorate for Population Planning at the Ministry of Health had been established.

For carrying out population planning services in the provinces «Population Planning Clinics» are being formed attached to existing health institutions. In addition, advantage have been drawn from Maternal and Child Health Centres in provinces and districts and from Health Units in the areas where health services are socialized.

HEALTH EDUCATION, PUBLICATIONS AND HEALTH STATISTICS :

The Public Health Law, has assigned to the Ministry of Health and Social Welfare the duty of undertaking public health education and publication activities and collecting of health statistics. Until the year of 1936, these activities were carried out by the «Directorate of Statistics and Publications» at the Ministry of Health. With the Law numbered 3017 enacted in 1936, the Directorate's administrative status was raised to General-Directorate and it was named «General-Directorate of Health Education and Medical Statistics».

The activities of the General-Directorate may be collected under 3 main headings :

a) Health Education activities : With the aim of protecting the mental and physical health of the public and raising the standard of health; to organize health education activities throughout the country, to design necessary plans and programmes on this subject, to secure co-operation with other official and private organizations, to provide and obtain educational material such as books, pamphlets, posters, slides and films for use in activities of health training of public, to arrange health exhibitions, to organize individual, group and public training activities through travelling teams and health personnel serving in provincial organizations are one of the three duties of the General-Directorate.

Merkezde iki şube ve illerde Sağlık Müdürlükleri bünyelerinde kurulmuş bulunan Sağlık Eğitimi Şubelerince hizmet yürütülmektedir. Ayrıca 14 İl'de Sağlık Müzesi vardır. Illerde bulunan şubeler ve müzeler, bütçe olanakları çerçevesinde sağlanan çeşitli eğitim araç ve gereçleri ile donatılmıştır.

b) Yayın Çalışmaları : Bakanlığın yayın organı olan Sağlık Dergisi ile Haberler Bülteni Genel Müdürlükçe belirli zamanlarda hazırlanıp sağlık örgütüne ve bazı Bakanlık dışı kuruluşlara gönderilmektedir. Ayrıca «Yayınları Tetkik Heyeti» ne girecek eserler ile Bakanlıkça yayını uygun görülen telif ve tercüme eserlerin yayımı ile ilgili işlemler Genel Müdürlükce yürütülmektedir. Bakanlığın yayın deposu, kütüphanesi ve matbaası da Genel Müdürlüğün sorumluluğu altındadır.

c) Sağlık İstatistikleri : Türkiye'deki tüm resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından sağlık istatistiklerinin derlenmesi, yayımlanması ve bu alanındaki çalışmaların geliştirilmesi ve gerekli organizasyonun kurulması çalışmalarını kapsamaktadır. Merkezde bir şube ve illerdeki Sağlık Müdürlükleri bünyelerindeki Sağlık İstatistikleri Şubelerince hizmet yürütülmektedir.

Sağlık İstatistiklerinin geliştirilmesi için ilereden beri çalışmalar sürdürülmektedir. Son olarak, Dünya Sağlık Örgütünün tavsiye ve standartlarına paralel olarak hazırlanan yataklı tedavi kurumları istatistik formları 1974 yılı içerisinde çeşitli hastanelerde denenerek, genel uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Bu hizmetlerden ayrı olarak, ülkemizde yapılacak tıp konularında, ulusal ve uluslararası seviyedeki kongre, konferans, seminer ve benzeri toplantılar ile ilgili işlemler de Genel Müdürlüğün diğer önemli bir görevidir.

ECZACILIK ve TİBBİ MÜSTAHZARLAR :

Anılan hizmetler, Bakanlık bünyesindeki Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürlükce yürütülmektedir. Genel Müdürlüğün başlıca görevleri : ilaçlara ruhsat vermek, fiyatlarını saptamak ve kontrolünü yapmak, ilaç imal eden yerler ile ecza depoları, eczaneler ve ecza dolaplarının açılması, uyuşturucu ve zehirli maddelerin ithali, ihracı ve yurt içi dağıtımını, kontrolü ve kaçak olarak yakalanan uyuşturucu maddelerin imhası işlemleridir.

The services are carried on by the two offices at the Centre and health education branch-offices in Directorates of Health. Besides, there are Health Museums in 14 provinces. The branch offices and museums in provinces, are equipped with various educational means and material within the limits of budgetary facilities.

b) Publications : Journal of Hygiene and News Bulletin which are publications of the Ministry are prepared by the General-Directorate at definite times are sent to the health organisations and some institutions outside the Ministry. Selection of the publications to be brought to the investigation of the «Committee for Investigation of Publications» and the publishing of composed and translated works approved for publication by the Ministry of Health are carried out by the General-Directorate. The publications' store-house, the library and the printing-office of the Ministry are also under the responsibility of the General-Directorate.

c) Health Statistics : The General-Directorate is charged with the duty of collecting and publishing all kinds of health statistics from all the official and private health institutions in Turkey and also developing of the activities in this field with establishing the necessary organization.

Studies are carried out formerly for the development of health statistics. The statistical forms of treatment institutions equipped with beds prepared in conformity with the recommendation and standards of the World Health Organization; have been prepared for general application being tried in various hospitals within the year of 1974.

Another important duty of the General-Directorate is to impose the objectives concerned with the national and international congresses, conferences and seminars which are medical and are going to be held in our Country.

PHARMACY AND PHARMACEUTICAL PRODUCTS :

Services concerned with pharmaceutics and medical preparations in our country are carried out by the General-Directorate of Pharmacy and Pharmaceutical Products. The main duties of the General-Directorate are : To have all native and foreign preparations registered with the Directorate; to fix their prices and control them; to obtain permit for the opening of drug manufacturing factories, drug stores and drug cabinets, to import and export narcotics and poisonous material and their distribution within the country; to control the quality of such chemicals and to destroy the smuggled narcotics.

İleriden beri kullanılmakta olan Türk kodexinin «Türk Farmakopezi 1974» ismi altında yeni hazırlanarak basılmış ve ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtılmıştır.

DONATIM :

Donatım hizmetleri 1963 yılında 225 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Donatım Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir. Genel Müdürlüğün başlıca görevleri şunlardır :

- a) Bakanlığa bağlı merkez ve illerdeki bütün sağlık kurum ve kuruluşların merkezden temin edilebilecek alet, cihaz, ilaç vs. gibi her çeşit ihtiyaç maddelerinin —Bakanlığın diğer ilgili dairelerinin hazırlayacakları standartlara göre— temini plânlamak ve alım işlerini yapmak, Sağlık kurum ve kuruluşlarının her çeşit ikmâl maddelerini uygun bir depolama ve sevk sistemi ile otomatik olarak hizmet yerine ulaştırmak;
- b) Sağlık kuruluşlarındaki her türlü araç, gereç ve tıbbî malzemenin tamir ve bakımını sağlamak;
- c) Bakanlığın aynıyat işlerini yürürlükteki mevzuata göre düzenlemek ve kontrolünü yapmaktır.

Genel Müdürlüğe bağlı olarak Ankara, İstanbul ve İzmir, Adana, Diyarbakır ve Erzurum'da birer bölge deposu bulunmaktadır.

Diğer taraftan merkez ve taşra örgütünde bulunan tıbbî cihaz ve motorlu araçların bakım ve onarım işlerini yürütmek üzere 6 ilde büyük, 13 ilde de normal birer tamircane kurulmuştur.

SAĞLIK ALANINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER :

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Bakanlığa bağlı kuruluşların Birleşmiş Milletler ve bağlı kuruluşları ile uluslararası kuruluşlar ve hükümetlerarası ilişki ve işlemlerin düzenlenmesi ve koordine bir şekilde yürütülmesi Bakanlık bünyesindeki Dış münasebetler Dairesi Başkanlığı tarafından sağlanmaktadır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Teşkilâtı (UNDP - PNUD), Dünya Gıda Programı (WFP), Çocuk Yardım Fonu (UNICEF), Dünya Sağlık Örgütü (OMS - WHO), Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Milletlerarası Uyuşturucu Maddeler Kontrol Organı (INCB) çeşitli konularda işbirliği yaptığıımız Birleşmiş Milletlere bağlı başlıca kuruluşlardır.

A new copy being prepared under the name «Turkish Pharmacopeia 1974» of the Turkish Codex used formerly, has been published and distributed to the concerned institutions and foundations.

EQUIPMENT :

The services concerning equipment, are carried out by the General-Directorate for Equipment established with the Law numbered 225 in 1963.

The main duties of the General-Directorate are :

a) To plan for supplying and purchasing of every kind of items of necessity such as equipments, apparatus and drugs which all central and provincial health organizations and establishments of the Ministry will obtain from the centre in accordance with the standards prepared by the other concerned departments of the Ministry; to send automatically by a convenient storing and sending system of every kind of reparation materials to the place of service.

b) To secure the repairing and upkeep of every kind of means, equipments and medical materials in health associations.

c) To arrange and control the affairs concerning goods of the Ministry of Health in accordance with the fundamental subjects of the law in force.

Attached to the General-Directorate there are one regional store-house in Ankara, one in Istanbul, one in Izmir, one in Adana, one in Diyarbakır and one in Erzurum.

On the other hand, in order to carry out the upkeep and repair works of medical apparatus and motorised vehicles; there are large repair shops in 6 provinces and small ones in 13 provinces.

INTERNATIONAL RELATIONS IN HEALTH FIELD :

The arrangement and coordination of relation and transaction between the Ministry of Health and Social Welfare and organizations attached to the Ministry, United Nations and organizations attached to U.N., international foundations and also inter-governmental relations is secured by the Department for External Relations at the Ministry.

(UNDP-PNUD) — United Nations Development Programme, (WFP) - the World Food Programme, (UNICEF) - United Nations International Children's Emergency Fund, (OMS-WHO) - World Health Organization (FAO) - The Food and Agriculture Organization, (INCB) - the International Narcotics Control Bureau are the main organizations attached to United Nations which we cooperate with on various subjects.

İşbirliği yaptığımız milletlerarası kuruluşların başlıcaları ise Merkezi Antlaşma Örgütü (CENTO), Kalkınma için Bölgesel İşbirliği Örgütü (RCD) Avrupa Konseyi (CE) Millîlerarası Çocuk Merkezi (SIE) ve Kuzey Atlantik Andlaşması Örgütü (NATO) Tıp Komitesidir.

Bu teşekkürlerden ayrı olarak iki tarafla teknik işbirliği çerçevesi dahilinde Amerikan Uluslararası Kalkınma Örgütü (US/AID), Amerikan Barış Gönüllüler Örgütü (US/PC), Amerikan Yardım Örgütü (CARE), Amerikan Nüfus Konseyi (US/PC) gibi teşekküler ve Almanya, Fransa, Hollanda, İsviçre ve bunlar gibi dost memleketlerde çeşitli sağlık konularında ilişkiler kurulmakta ve işbirliği yapılmaktadır.

HİFZİSSİHHA OKULU :

Hıfzıssıhha Okulu 24/5/1928 tarih ve 1267 sayılı «Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Kanunu»na göre Hıfzıssıhha Enstitüsü ile birlikte kurulmuştur.

9/6/1936 tarih ve 3017 sayılı «Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilatı ve Memurun Kanunu»nun 23. maddesi Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinin Hıfzıssıhha Enstitüsü ve Hıfzıssıhha Okulu olmak üzere 2 kişiden meydana geldiğini belirtmiştir. Gerek bu kanunda ve gerekse 1941 yılında çıkarılan 3959 sayılı Kanunda okulun görevleri saptanmıştır.

Okul, bünyesindeki halk sağlığı hizmetleri ile ilgili bölümlerce yürütülen ve hizmet içi eğitimini hedef alan çeşitli kısa ve uzun süreli kurslar organize etmekte ve araştırmalar yapmaktadır.

SAĞLIK HİZMETLERİNİN SOSYALLEŞTİRİLMESİ :

1961 yılında çıkarılan 224 sayılı «Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun» ile sağlık hizmetlerimizin yürütülmesinde yeni bir yöntem ve uygulama getirilmiştir. Yeni hizmet özellikle kırsal alandaki vatandaşımızın sağlık hizmetlerinde yeterince ve dengeli bir şekilde faydalamasını esas almaktadır.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi, vatandaşların sağlık hizmetleri için ödedikleri prim ile âmme sektörüne ait kuruluşların bütçelerinden ayrılan ödenek karşılığı her çeşit sağlık hizmetlerinden ücretsiz veya kendisine yapılan masrafın bir kısmına iştirak suretiyle eşit şekilde faydalananlardır.

The main international organizations which we cooperate with are the (CENTO) - Central Treaty Organization, (RCD) - Regional Cooperation for Development, (CE) - The Council of Europe, (CIE) - International Children's Centre and NATO - the Medical Committee of the North Atlantic Treaty Organization.

Besides the above organizations, relations are established and co-operation is secured under mutual technical aid agreements with organizations such as (US/AID) - United States/Aid for International Development, (US/PC) - United States Peace Corps, (CARE) - Cooperative for American Relief Everywhere, (US/PC) - United States Population Council and with friendly countries such as Germany, France, Netherlands, Sweden on various health matters.

THE SCHOOL OF PUBLIC HEALTH :

The School of Public Health together with the Institute of Hygiene was established under the «Law for the Central Hygiene Institute of the Republic of Turkey» dated 24.5.1928 and numbered 1267.

Article 23 of the «Law for the Organization and Employees of the Ministry of Health and Social Welfare» dated 9.6.1936 numbered 3017 has stated that the Central Hygiene Institute of the Republic of Turkey consists of two parts: The first is the Institute of Hygiene and the second is the School of Public Health. The duties assigned to this school has been established both by this Law and the Law numbered 3959 enacted in 1941.

Various short-term and long-term courses are organized at the School carried out by the divisions concerned with public health services and the in-service training is the main aim. Also, researches are undertaken.

SOCIALIZATION OF HEALTH SERVICES :

With the «Law pertaining to the Socialization of Health Services» numbered 224, enacted in 1961, a new method and implementation in carrying out health services has been accepted. As a basis, this new service, will make it possible for the citizens in rural areas to have an equal chance of drawing benefit sufficiently from every kind of health services.

The aim for the socialization of health services is to provide for citizens, through premiums paid by themselves for health services and in return of compensation put aside from the budget of the establishments belonging to the public sector, an equal chance of drawing benefit from every kind of health services either free of charge or by joining partially to the expenditures.

Sosyalleştirmenin Uygulandığı İller : Sağlık hizmetlerinin hangi bölgelerde ve ne zaman sosyalleştirileceği Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile saptanmaktadır. Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi uygulamasına ilk önce 1963 yılında Muş ilinde başlanmıştır. 1964 yılında Kars, Van, Ağrı, Bitlis, Hakkâri ve Ankara'da Etimesgut; 1965 yılında Erzurum, Erzincan, Diyarbakır, Mardin, Urfa ve Siirt, 1967 yılında Adıyaman, Bingöl, Malatya, Elâzığ, Tunceli ve Ankara'da Abidinpaşa, 1968 yılında Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize, Trabzon, Edirne, K. Maraş ve İzmir - Torbalı, 1970'de Nevşehir illeri olmak üzere 25 il ve 3 eğitim bölgesinde sağlık hizmetleri sosyalleştirilmiştir.

Kuruluş ve Hizmetin Yürüttülmesi :

Sosyalizasyon kapsamına alınan illerde hizmet, Valinin idaresi altında şu kademelerden meydana gelir : Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü, Halk Sağlığı Hizmet Başkanlıklar (Ana ve Çocuk Sağlığı, Sıtmacı, Çevre Sağlığı, Nüfus Planlaması, Verem Savaş vb.), Sağlık Ocakları (5-10 bin nüfus için) ve Sağlık Evleri (Ortalama 2500 nüfus için).

Sağlık Ocakları bir hekimin idaresinde olup ocakta yeteri kadar sağlık teknisyeni, hemşire ve ebe görevlidir.

Sağlık evleri hizmetin üç hizmet ünitesi olup bir köy ebesince yönetilir.

Sağlık ocakları ve sağlık evlerinde çalışan personelin görev, yetki ve sorumlulukları bir Yönetmelikle saptanmış ve hizmet aralarında böülünmüş olmakla beraber birbirine yardım etmekte yükümlü tutulmuştur.

Bu kuruluşlar daha ziyade koruyucu sağlık hizmeti görmektedirler. Kendilerine bağlı bölgede sağlık eğitimi, ana ve çocuk sağlığı, bulaşıcı hastalıklar, sıtmacı, verem, frengi - cüzam ve trahom savaşı, nüfus planlaması, çevre sağlığı ve okul sağlığı gibi temel koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmektedirler.

Bu koruyucu hizmetler yanında hasta muayene ve tedavisi, müdahaleli doğum, küçük cerrahi müdahaleler ve gerekli ilk ve acil yardım gibi tedavi edici hizmetler de bu kuruluşlarda görevli personel tarafından yerine getirilmekte, ağır vakalar hastanelere sevk edilmektedir.

Socialized provinces : The regions where and when health services are to be socialized is proposed by the Ministry of Health and Social Welfare and approved by the Council of Ministers. The socialization of health services first began in 1963 in Muş province. The health services were socialized in three educational regions in these 25 provinces : In 1964 in Kars, Van, Ağrı, Bitlis, Hakkâri and Etimesgut in Ankara; in 1965 in Erzurum, Erzincan, Diyarbakır, Mardin Urfa and Siirt; in 1967 in Adıyaman, Bingöl, Malatya, Elâzığ, Tunceli and Abidinpaşa in Ankara; in 1968 in Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize, Trabzon, Edirne, Kahramanmaraş and Torbalı in İzmir and in 1970 in Nevşehir.

Organization and Carrying out of Services :

The services in socialized areas, are secured by the below-mentioned concerned authorities under the administration of the Governor : Directorate of Health, Chairmanships for Public Health Services for Maternal and Child Health, Malaria Eradication, Environmental Health, Population Planning, Tuberculosis Control; Health - Units for 5000 to 10 000 population and Sub - Units for 2500 population in average.

Health - Units are administered by a physician and there are sufficient number of sanitarians, nurses and midwives in these units.

Health stations are administered by village -midwives being the extreme establishments of the health services.

The duty, authority and responsibility of the personnel working in Health - Units and Sub - Units has been determined by a regulations and the service being divided among themselves: they are under obligation in helping to each other.

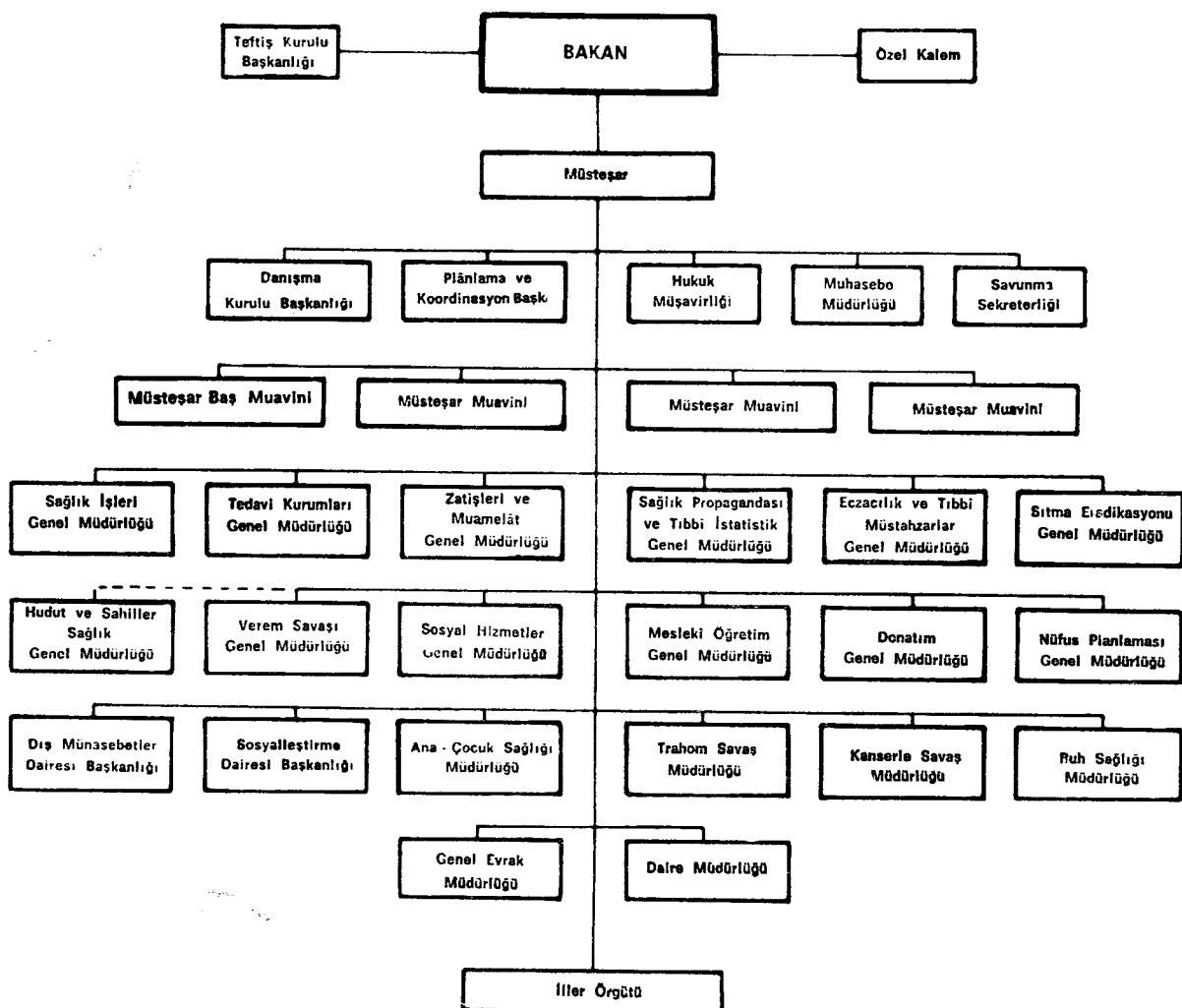
These foundations perform preventive health services. In their regions they carry out the basic preventive health services such as health education, maternal and child health, infectious diseases, malaria, tuberculosis, syphilis, leprosy, trachoma control, population planning, environmental sanitation and school hygiene.

Besides these preventive services, curative services such as patient's examination and treatment, delivery with intervention, small surgical interventions and necessary first aid and - emergency service is undertaken by the personnel who are on duty in these foundations and serious cases are sent to hospitals.

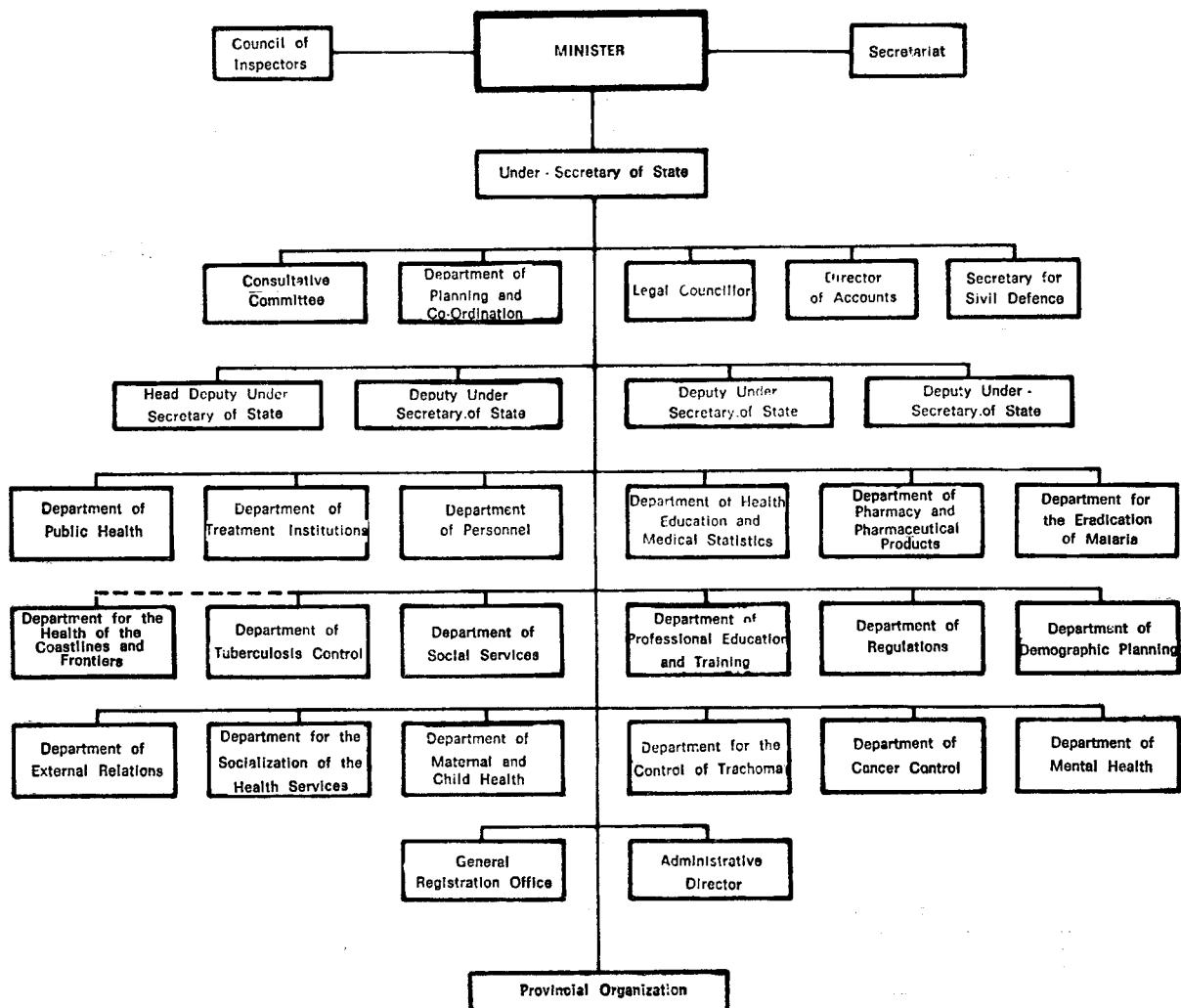
GRAFİK ve ŞEMALAR

GRAPHS AND SCHEMES

SAĞLIK ve SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI MERKEZ ÖRGÜTÜ ŞEMASI

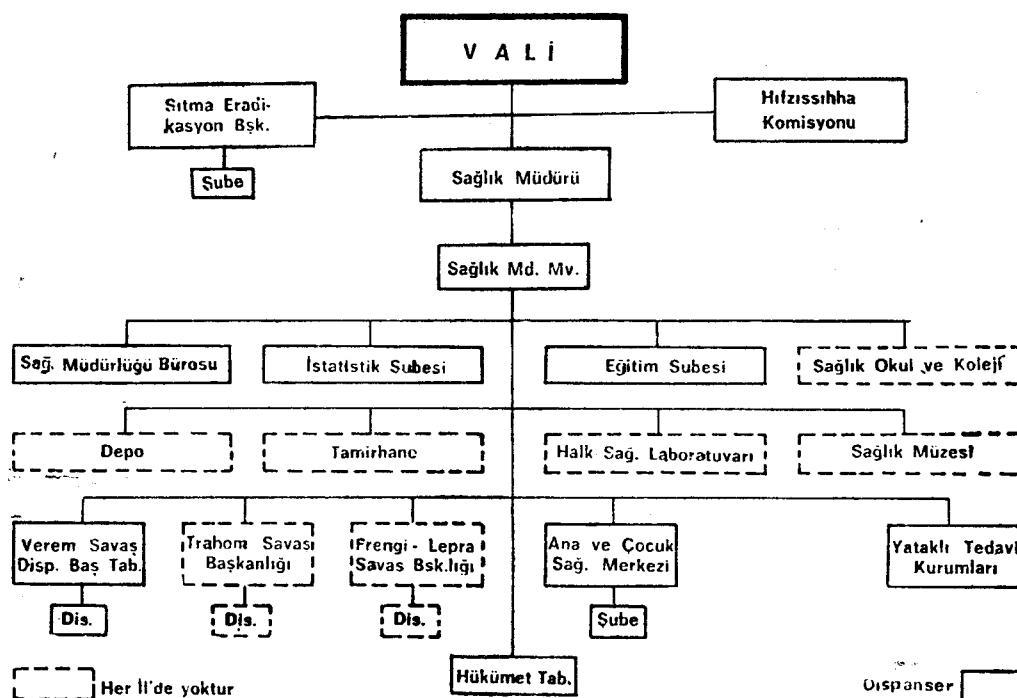

THE CHART OF THE CENTRAL ORGANIZATION OF THE MINISTRY
OF HEALTH AND SOCIAL WELFARE

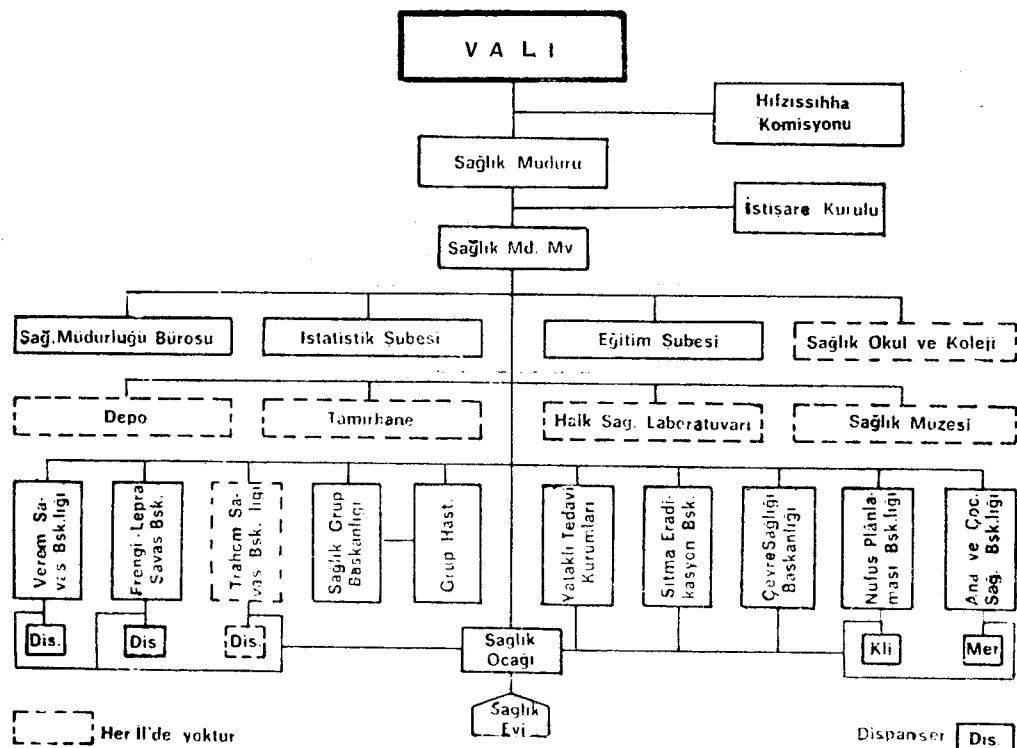
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI TAŞRA ÖRGÜTÜ ŞEMASI

(Sosyalleştirilen İller Dışında)

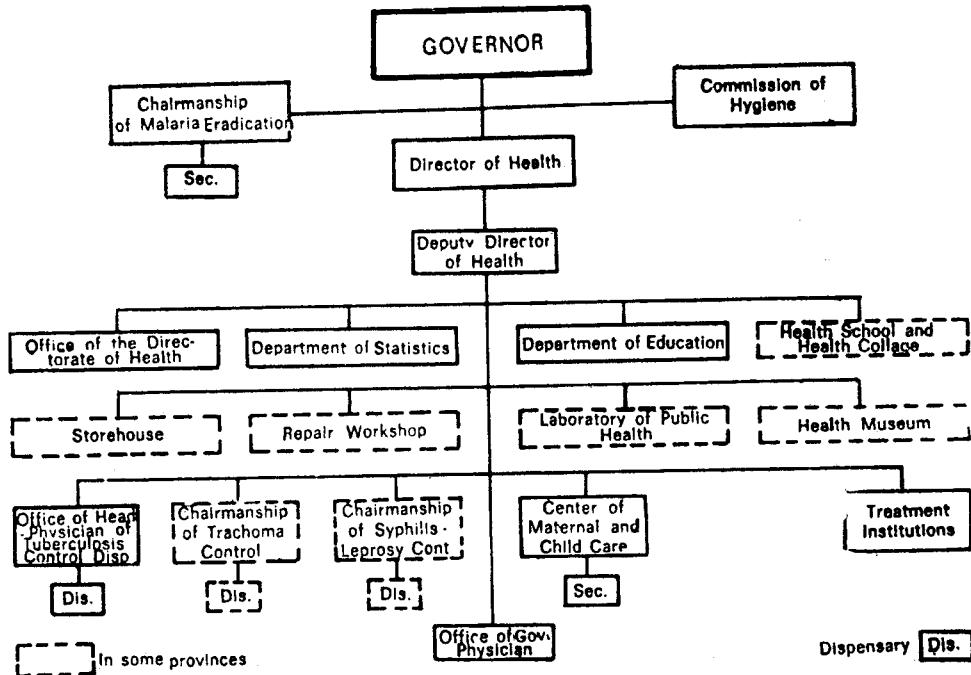

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI TAŞRA ÖRGÜTÜ SEMASI

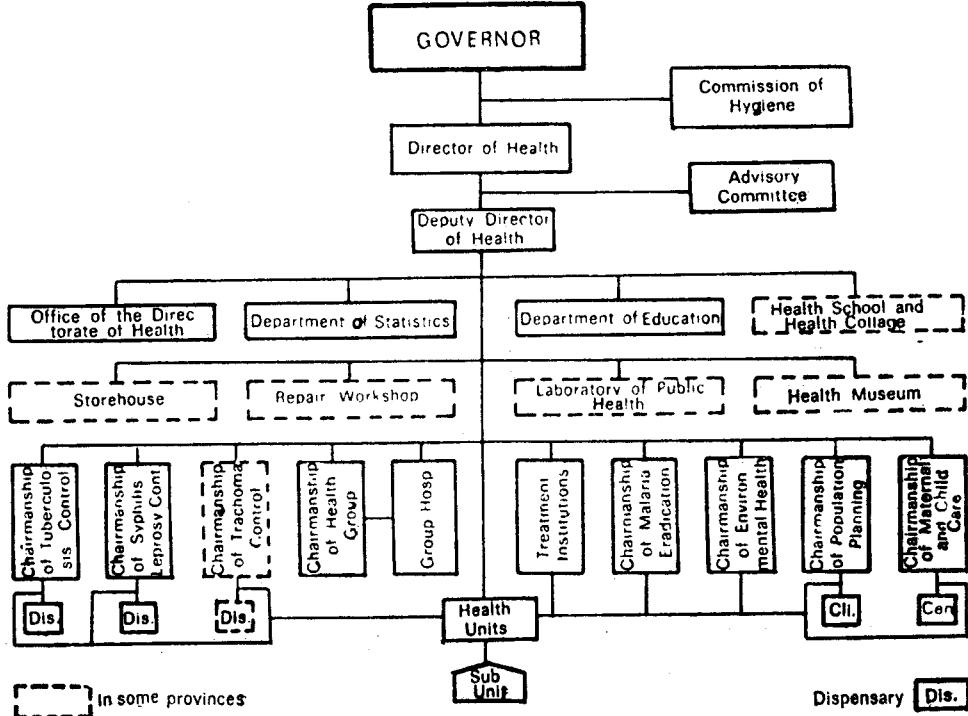
(Sosyalleştirilen İllerde)

**THE CHART OF PROVINCIAL ORGANIZATION OF THE
MINISTRY OF HEALTH AND SOCIAL WELFARE**
(Out of Socialized Provinces)

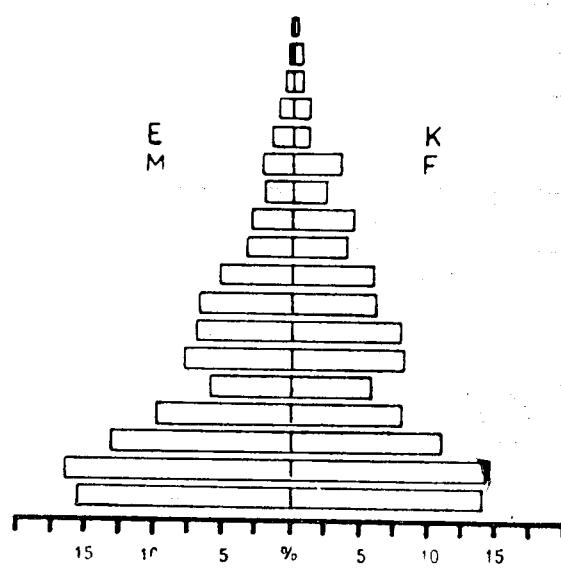
**THE CHART OF PROVINCIAL ORGANIZATION OF THE
MINISTRY OF HEALTH AND SOCIAL WELFARE**
(In Socialized Provinces)

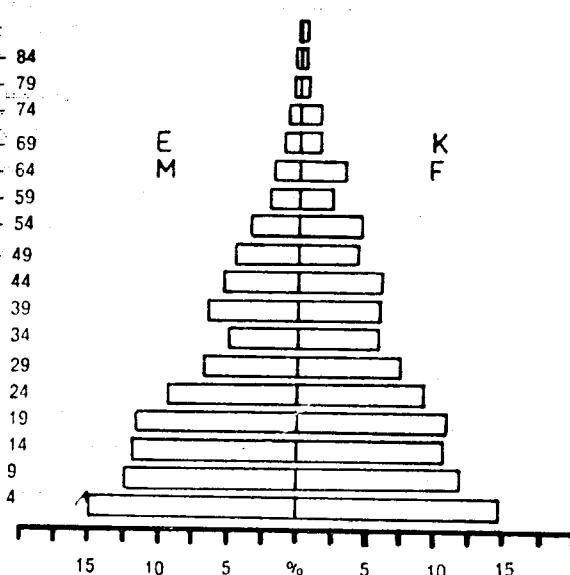
TÜRKİYE SAYIM VİLLARINA AİT NÜFUS PİRAMİTLERİ

Age Sex Pyramids at Census Years in Turkey

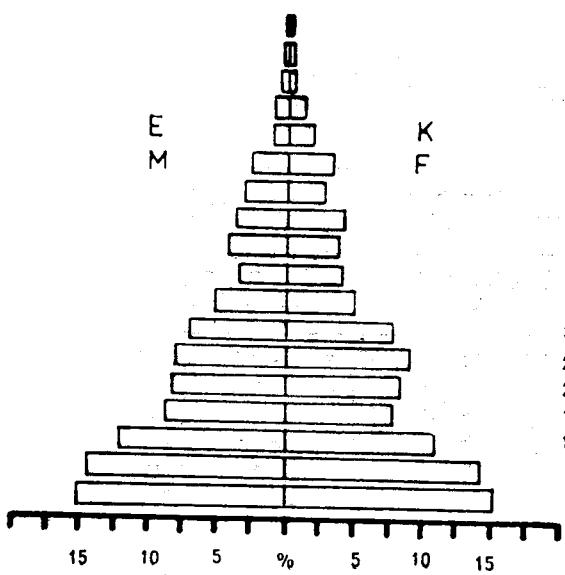
1940

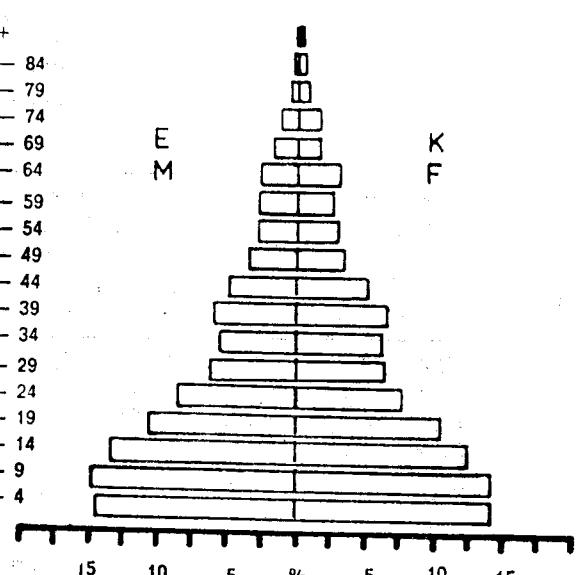
1950

1960

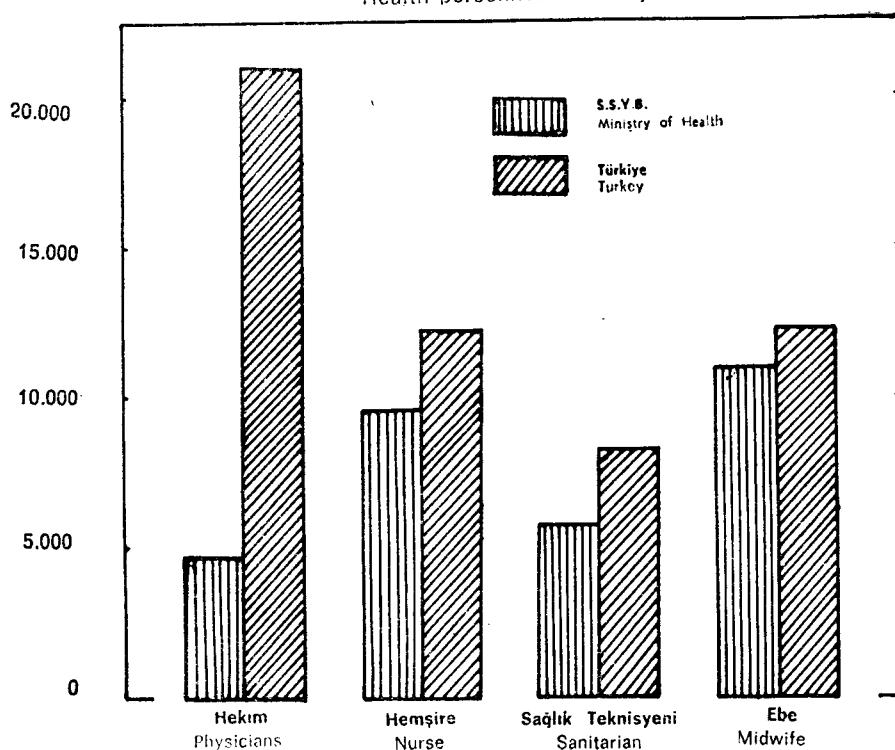
1970

TÜRKİYE'DE SAĞLIK PERSONELİ

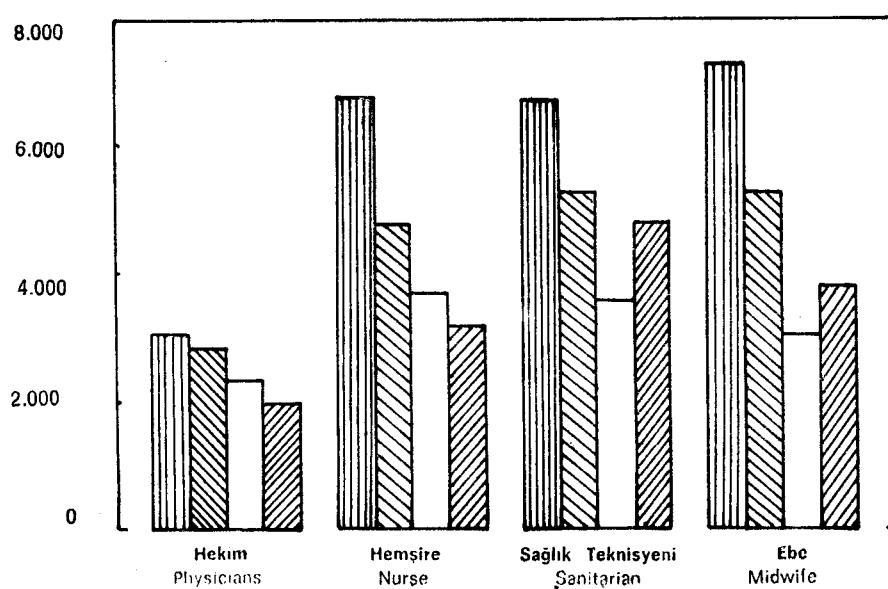
1974

Health personnel in Turkey

TÜRKİYE'DE BİR SAĞLIK PERSONELİNE DÜŞEN NÜFUS

Population per health personnel in Turkey

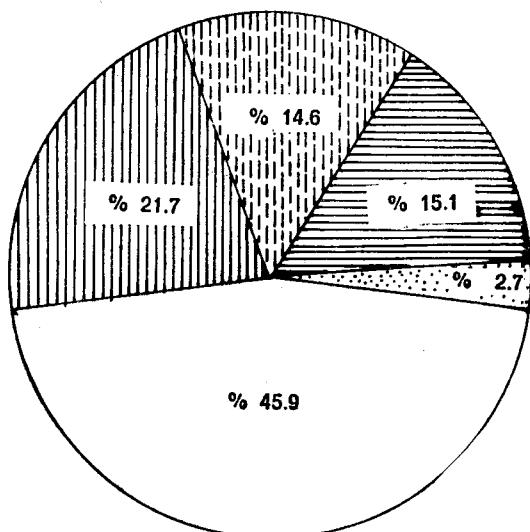

SAĞLIK PERSONELİNİN KURUMLARARASI DAĞILIMI

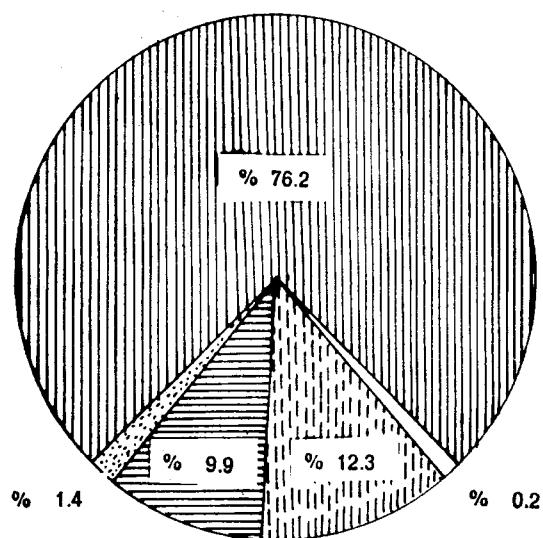
Distribution of health personnel among institutions

1974

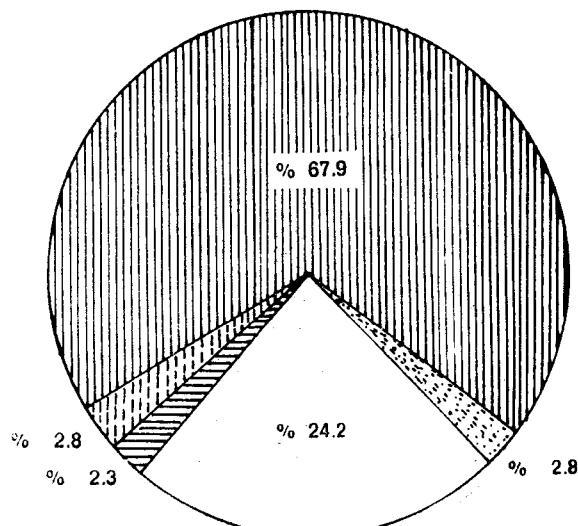
Hekim
Physicians

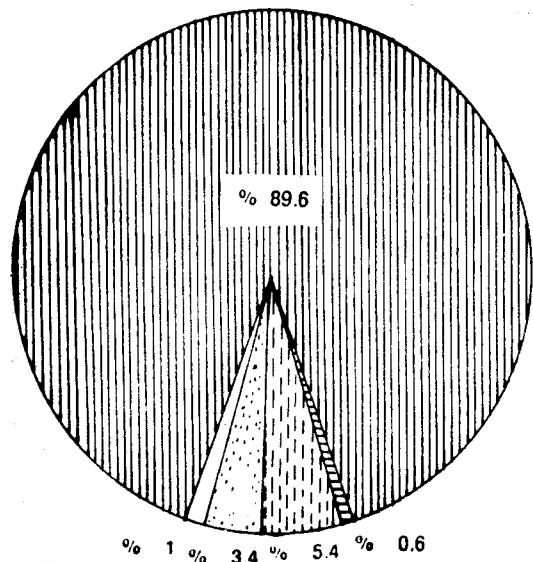
Hemşire
Nurse

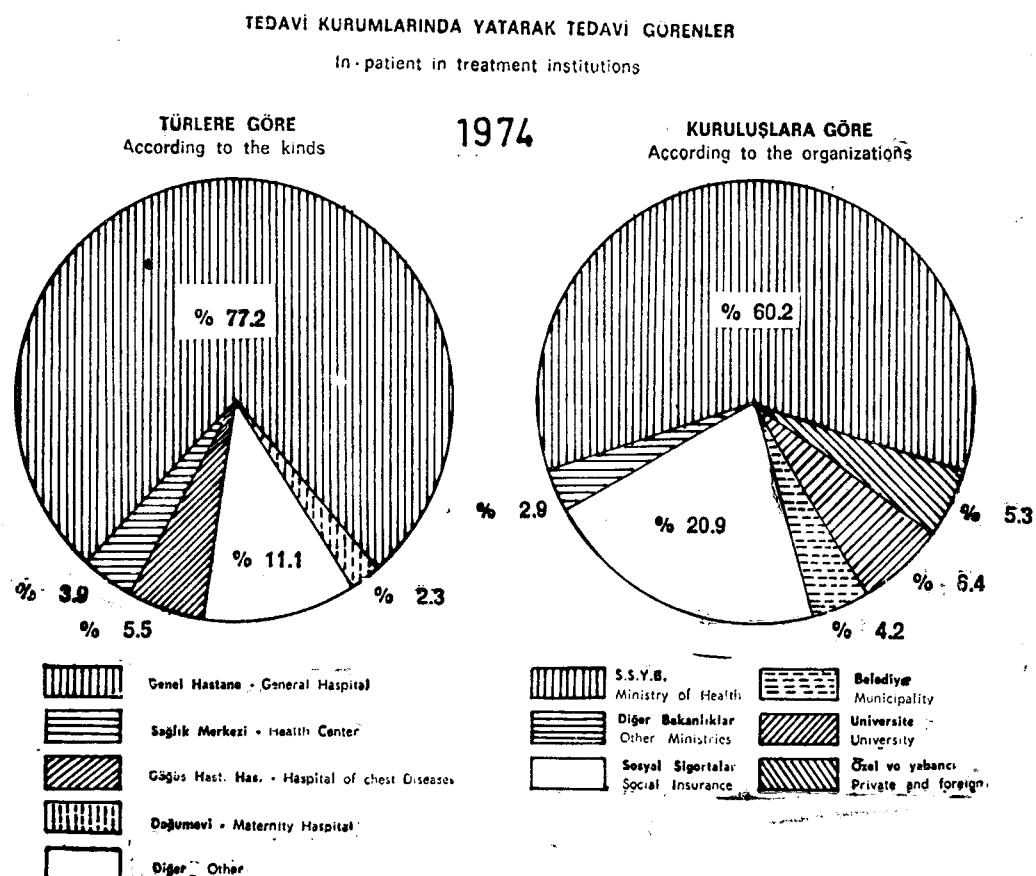
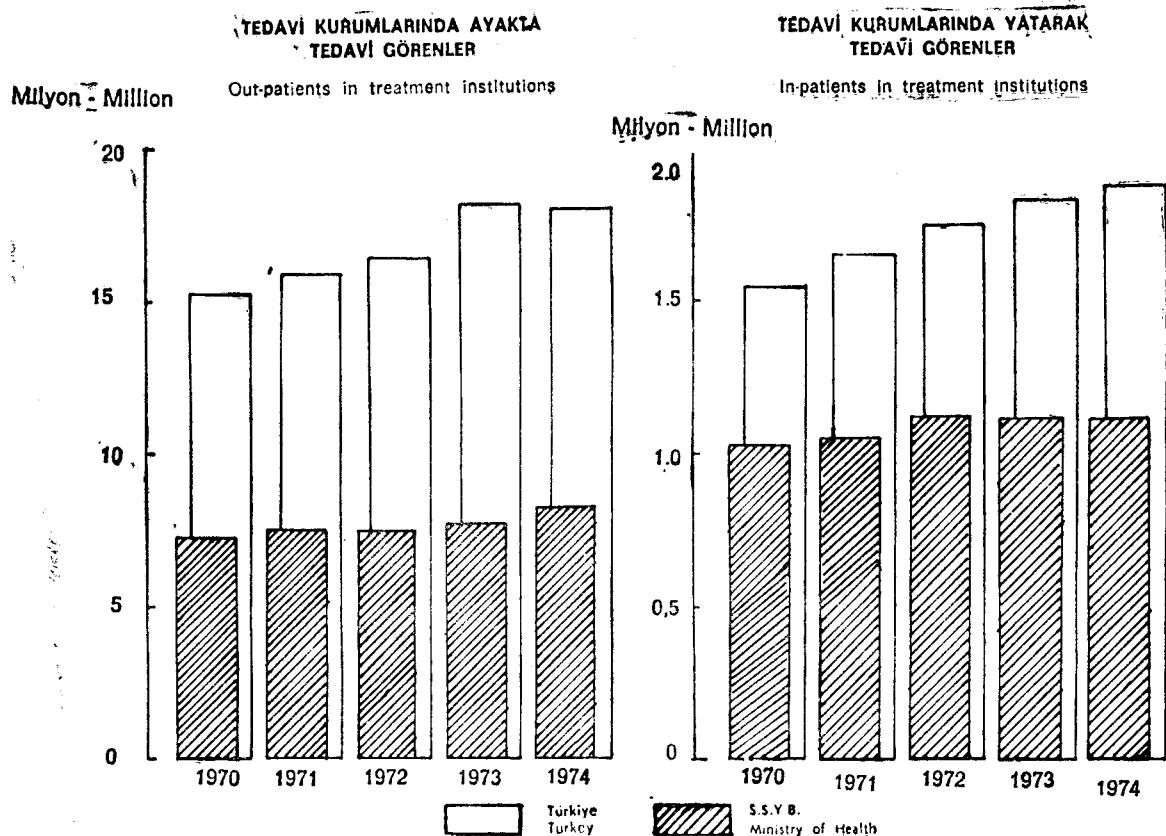

Sağlık Teknisyenİ
Sanitarian

Ebe
Midwife

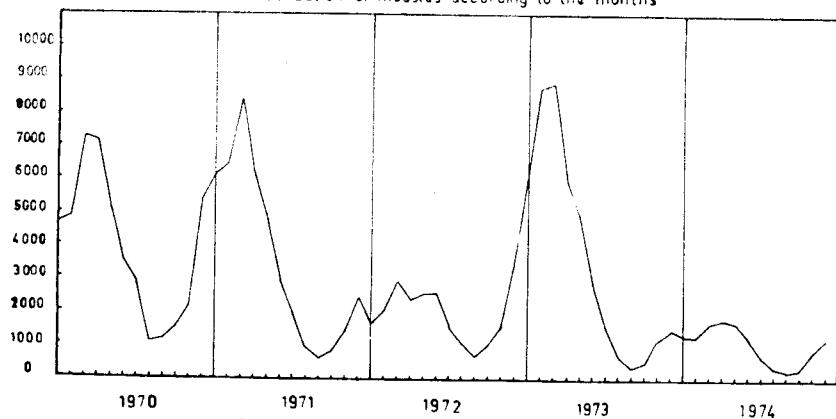

KIZAMIGİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Vaka - Cases

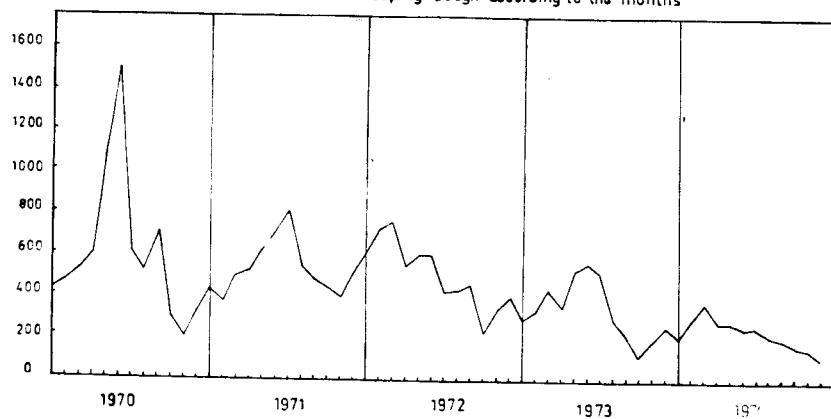
Distribution of measles according to the months

BOĞMACANIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Vaka - Cases

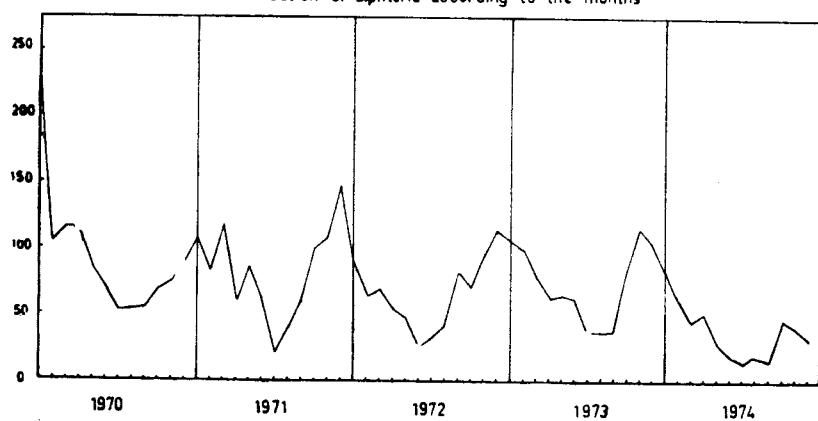
Distribution of Whooping-Cough according to the months

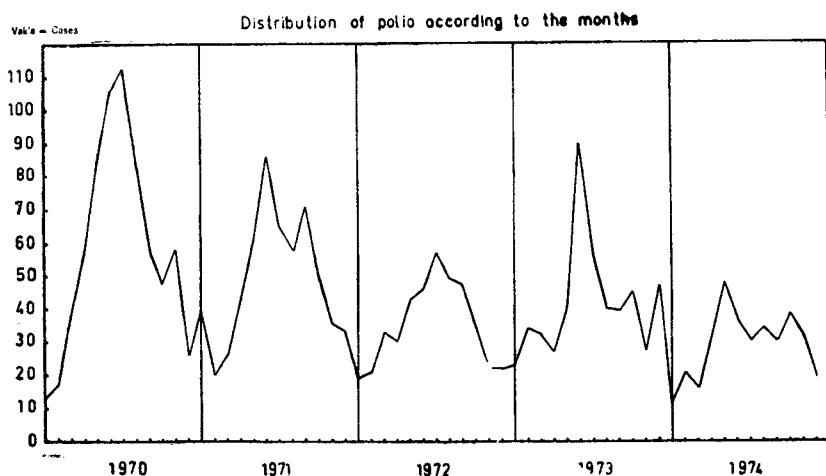
DİFTERİNİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Vaka - Cases

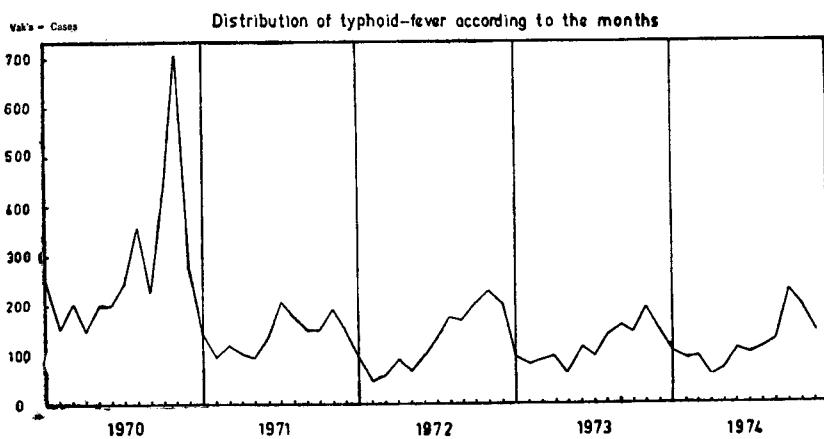
Distribution of diphtheria according to the months

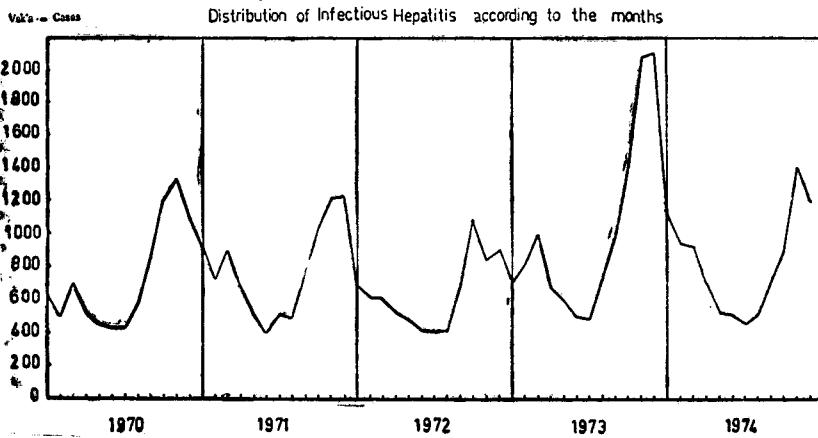
ÇOCUK FELCİNİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

TİFONUN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

BÜLAŞICI SARILIĞIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

TABLOLAR

TABLES

1 — GENEL NÜFUS DURUMU

1 — GENERAL POPULATION

Tablo : 1-1. Türkiye Nüfusunun illere göre dağılımı

Table : 1-1. Distribution of Turkish population according to the provinces

	İller Provinces	Nüfus—Population (*)	
		1973	1974
	Toplam Total	38 163 386	39 176 942
01	Adana	1 114 402	1 145 387
02	Adiyaman	324 922	333 287
03	Afyon	568 353	578 458
04	Ağrı	316 620	327 028
05	Amasya	318 957	323 524
06	Ankara	2 292 927	2 394 336
07	Antalya	632 570	654 491
08	Artvin	234 830	238 262
09	Aydın	587 690	596 460
10	Balıkesir	772 819	781 635
11	Bilecik	139 081	139 167
12	Bingöl	194 670	201 297
13	Bitlis	204 878	212 622
14	Bolu	415 607	420 109
15	Burdur	219 082	222 436
16	Bursa	901 344	922 130
17	Çanakkale	366 496	368 655
18	Çankırı	267 648	270 029
19	Çorum	536 773	543 802
20	Denizli	538 793	549 475
21	Diyarbakır	646 983	673 369
22	Edirne	323 909	326 745
23	Elâzığ	409 640	422 555
24	Erzincan	286 013	289 791
25	Erzurum	717 598	730 165
26	Eskişehir	483 241	492 458
27	Gaziantep	664 567	687 595
28	Giresun	464 907	469 937
29	Gümüşhane	293 292	297 523
30	Hakkâri	113 735	118 314
31	Hatay	642 337	662 571
32	Isparta	319 887	327 623
33	İçel	638 677	657 446
34	İstanbul	3 496 784	3 693 667
35	İzmir	1 542 516	1 587 874
36	Kars	690 760	702 584
37	Kastamonu	449 263	450 260
38	Kayseri	634 896	648 949
39	Kırklareli	256 457	256 251
40	Kırşehir	225 314	229 313
41	Kocaeli	426 353	442 710
42	Konya	1 372 223	1 408 187
43	Kütahya	464 865	474 505
44	Malatya	545 350	558 708
45	Manisa	838 056	850 469

Toblo : 1-1. Devamı

Table : 1-1. Continued

İller Provinces		1973	1974
46	Maraş	585 134	607 565
47	Mardin	485 799	498 590
48	Muğla	388 028	395 460
49	Muş	255 861	264 419
50	Nevşehir	245 449	251 541
51	Niğde	435 473	446 004
52	Ordu	646 641	661 377
53	Rize	335 983	343 875
54	Sakarya	480 837	489 222
55	Samsun	858 468	872 799
56	Siirt	355 349	369 212
57	Sinop	265 450	265 368
58	Sivas	746 991	752 687
59	Tekirdağ	311 464	314 701
60	Tokat	566 737	576 700
61	Trabzon	695 826	710 030
62	Tunceli	158 991	159 629
63	Urfa	591 750	613 084
64	Uşak	215 914	219 134
65	Van	362 653	377 453
66	Yozgat	479 296	484 967
67	Zonguldak	799 207	820 966

1970 sayımına göre yıl ortası
nüfusları

(*) Mid-year population according to the census
of 1970

Tablo : 1-2. Şehir ve köy nüfusları illerin yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu, 1970

Table : 1-2. City and village population, area and density of population of provinces, 1970

İller Provinces	Toplam nüfus Total population			Şehir nüfusları City population (1)	Köy nüfusları Village population (2)	Yüzölçümü Area (Km ²) (3)	Nüfus Densey (4)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female				
Türkiye toplamı National total	35 605 176	18 006 986	17 598 190	13 691 101	21 914 075	774 815	45
01 Adana	1 035 377	526 796	508 581	525 668	509 709	17 253	60
02 Adıyaman	303 511	152 237	151 274	70 398	233 113	7 614	39
03 Afyon	542 111	265 196	276 915	150 778	391 333	14 230	38
04 Ağrı	290 311	152 253	138 058	72 573	217 738	11 376	25
05 Amasya	307 025	154 843	152 182	97 088	209 937	5 520	55
06 Ankara	2 041 658	1 067 437	974 221	1 467 304	574 354	30 715	66
07 Antalya	577 334	287 376	289 958	176 008	401 326	20 591	26
08 Artvin	225 869	110 613	115 256	39 436	186 433	7 436	30
09 Aydın	564 802	281 589	283 213	186 856	377 946	8 007	70
10 Balıkesir	749 669	382 287	367 382	261 626	488 043	14 292	52
11 Bilecik	138 856	69 240	69 616	43 601	95 255	4 307	32
12 Bingöl	177 951	91 480	86 471	35 451	142 500	8 125	21
13 Bitlis	185 473	98 012	87 461	59 939	125 534	6 707	27
14 Bolu	403 766	197 954	205 812	84 321	319 445	11 051	36
15 Burdur	210 335	104 270	106 065	61 708	148 627	6 887	30
16 Bursa	847 884	423 941	423 943	416 662	431 222	11 043	76
17 Çanakkale	360 764	188 554	172 210	97 305	263 459	9 737	37
18 Çankırı	261 367	125 807	135 560	53 747	207 620	8 454	30
19 Çorum	518 366	253 746	264 620	124 283	394 083	12 820	40
20 Denizli	511 160	250 178	260 982	141 309	369 851	11 868	43
21 Diyarbakır	581 208	302 237	278 971	238 504	342 704	15 355	37
22 Edirne	316 425	165 161	151 264	119 978	196 447	6 276	50
23 Elazığ	376 915	191 283	185 632	151 555	225 360	9 153	41
24 Erzincan	276 122	139 643	136 479	78 195	197 927	11 903	23
25 Erzurum	684 951	348 024	336 927	196 821	488 130	25 066	27
26 Eskişehir	459 367	231 671	227 696	245 905	213 462	13 652	33
27 Gaziantep	606 540	308 154	298 386	330 082	276 458	7 642	79
28 Giresun	451 679	215 932	235 747	90 906	360 773	6 934	65
29 Gümüşhane	282 238	133 580	148 658	45 070	273 168	10 227	27
30 Hakkâri	102 312	54 813	47 499	20 794	81 518	9 521	10
31 Hatay	591 064	303 068	287 996	242 052	349 012	5 403	109
32 Isparta	300 029	151 283	148 746	114 296	185 733	8 933	33
33 İçel	590 943	300 197	290 746	246 300	344 643	15 853	37
34 İstanbul	3 019 032	1 624 658	1 394 374	2 203 337	815 695	5 712	528
35 İzmir	1 427 173	739 429	687 744	753 041	674 132	11 973	119
36 Kars	660 018	335 249	324 769	153 241	506 777	18 557	35
37 Kastamonu	446 601	214 490	232 111	82 101	364 500	13 108	34
38 Kayseri	598 693	293 904	304 789	236 824	361 869	16 917	35
39 Kırıkkale	257 131	136 509	120 622	92 581	164 550	6 550	39

Tablo : 1-2. Devamı

Table : 1-2. Continued

İller Provinces	Toplam nüfus Total population			Şehir nüfusları City population (1)	Köy nüfusları Village population (2)	Yüzölçümü Area (Km ²) (3)	Nüfus yoğunluğu Density (4)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female				
40 Kırşehir	214 932	103 170	111 762	54 669	160 263	6 570	32
41 Kocaeli	385 408	204 040	181 368	188 185	197 223	3 626	106
42 Konya	1 280 239	632 610	647 629	455 707	824 532	47 420	26
43 Kütahya	439 967	224 041	215 926	110 209	329 758	11 875	37
44 Malatya	510 979	256 777	254 202	179 647	331 332	12 313	41
45 Manisa	805 650	405 339	400 311	299 202	506 448	13 810	58
46 K. Maraş	528 982	266 819	262 163	165 056	363 926	14 327	36
47 Mardin	453 092	230 638	222 454	119 852	333 240	12 760	35
48 Muğla	368 776	183 738	185 038	70 596	298 180	13 338	27
49 Muş	234 250	120 494	113 756	44 889	189 361	8 196	28
50 Nevşehir	229 830	109 886	119 944	57 545	172 285	5 467	42
51 Niğde	408 441	197 665	210 776	86 772	322 669	14 294	28
52 Ordu	608 721	298 842	309 879	118 041	490 680	6 001	101
53 Rize	315 700	150 099	165 601	72 714	242 986	3 920	80
54 Sakarya	459 052	228 431	230 621	152 277	306 775	4 817	95
55 Samsun	821 183	404 163	417 020	235 716	585 467	9 579	85
56 Silirt	320 684	166 247	154 437	111 206	209 478	11 003	29
57 Sinop	265 655	127 990	137 656	46 382	219 273	5 862	45
58 Sivas	731 921	358 440	373 481	211 374	520 547	28 488	25
59 Tekirdağ	302 946	159 917	143 029	117 351	185 595	6 218	48
60 Tokat	540 855	269 089	271 766	146 623	394 232	9 958	54
61 Trabzon	659 120	312 736	346 384	138 435	520 685	4 685	140
62 Tunceli	157 293	78 064	79 229	29 363	127 930	7 774	20
63 Urfa	538 131	274 765	263 366	205 524	332 607	18 584	28
64 Uşak	207 512	100 593	106 919	69 926	137 586	5 341	38
65 Van	325 763	171 232	154 531	88 227	237 536	19 069	17
66 Yozgat	464 410	226 949	237 461	88 065	376 345	14 123	32
67 Zonguldak	743 654	371 109	372 545	220 904	522 750	8 629	86

(1) Şehir : İl ve ilçe merkezlerinin belediye sınırları içinde kalan alan.

(1) City : Area within municipal boundaries of province and district centers.

(2) Köy : İl ve ilçe merkezlerinin belediye sınırları dışında kalan alan (bucak ya da muhtarlık)

(2) Village : Sub-district or Muhtarlık outside the municipal boundaries of province and district centers.

(3) Yüzölçümüne göller dahil değildir.

(3) Lakes are excluded from area.

(4) Bir kilometre kareye düşen nüfus.

(4) Population per square kilometer.

Kaynak : Devlet İstatistik Enstitüsü.

Source : State Institute of Statistics.

Tablo : 1-3. Nüfusun tek yaşlar ve cinsiyete göre dağılımı, 1970

Table : 1-3. Population by single years of age and sex, 1970
Türkiye Toplamı — National Total

Tek yaşlar Age	Toplam Total	Cinsiyet - Sex		Tek yaşlar Age	Toplam Total	Cinsiyet - Sex	
		Erkek Male	Kadın Female			Erkek Male	Kadın Female
Toplam - Total	35 605 176	18 006 986	17 598 190				
Under 1	956 489	470 535	485 954	45	554 274	257 163	297 111
1	899 738	464 860	434 878	46	198 763	120 014	78 749
2	1 102 535	561 429	541 106	47	152 224	91 031	61 193
3	1 110 705	557 940	552 765	48	190 762	107 204	83 558
4	1 185 669	606 336	579 333	49	112 611	69 217	43 394
5	1 076 679	547 850	528 829	50	533 219	210 854	322 365
6	1 039 450	524 891	514 559	51	97 350	57 469	39 881
7	1 059 237	549 078	510 159	52	122 237	67 031	55 206
8	1 094 889	559 365	535 524	53	109 967	59 163	50 804
9	823 197	429 094	394 103	54	110 432	62 490	47 942
10	1 170 636	598 509	572 127	55	393 060	174 423	218 637
11	805 836	425 016	380 820	56	157 015	95 050	61 965
12	961 518	509 512	452 006	57	126 998	77 631	49 367
13	786 534	406 734	379 800	58	158 754	87 873	70 881
14	805 075	423 157	381 918	59	101 633	62 000	39 633
15	967 840	500 109	467 731	60	606 577	251 270	355 307
16	779 047	405 503	373 544	61	97 695	57 103	40 592
17	638 073	334 490	303 583	62	119 272	67 610	51 662
18	838 062	417 673	420 389	63	105 171	58 454	46 717
19	471 478	266 484	204 994	64	77 464	41 936	35 528
20	1 025 950	487 847	538 103	65	318 705	132 640	186 065
21	437 225	272 421	164 804	66	94 246	57 432	36 814
22	531 904	274 719	257 185	67	82 885	49 133	33 752
23	448 473	242 650	205 823	68	88 005	48 586	39 419
24	407 919	218 677	189 242	69	57 003	33 771	23 232
25	828 924	347 152	481 772	70	309 964	125 697	184 267
26	390 239	208 924	181 315	71	46 997	27 409	19 588
27	346 808	187 841	158 967	72	54 008	28 649	25 359
28	433 481	216 741	216 740	73	42 650	22 228	20 427
29	262 160	147 310	114 850	74	32 655	16 854	15 801
30	942 745	375 662	567 083	75	107 078	40 130	66 948
31	255 831	143 359	112 472	76	33 594	16 925	16 669
32	378 748	195 225	183 523	77	17 322	8 965	8 357
33	318 364	163 201	155 163	78	22 337	10 439	11 898
34	288 671	141 517	147 154	79	11 330	5 611	5 719
35	813 576	335 708	477 868	80	93 903	29 815	64 088
36	357 498	191 838	165 660	81	10 750	4 510	6 240
37	369 769	216 803	152 966	82	13 127	5 195	7 932
38	420 964	224 678	196 286	83	12 970	5 191	7 779
39	252 319	148 125	104 194	84	8 249	3 441	4 808
40	848 091	357 116	490 975	85	107 918	35 191	72 727
41	212 607	128 408	84 199	Bilinmiyen	8 729	3 931	4 798
42	289 119	161 067	128 052	Unknown			
43	256 182	149 151	107 031				
44	215 019	125 557	89 462				

Tablo : 1-4. Nüfusun yaş grupları ve cinsiyete göre dağılımı, 1970

Table : 1-4. Population by age groups and sex, 1970
Türkiye Toplamı — National Total

Yaş Grupları Age Groups	Toplam Total	Toplam - Total	
		Erkek Male	Kadın Female
Toplam - Total	35 605 176	18 006 986	17 598 190
— 1	956 489	470 535	485 954
1 — 4	5 255 136	2 661 100	2 594 036
5 — 9	5 093 452	2 610 278	2 483 174
10 — 14	4 529 599	2 362 928	2 166 671
15 — 19	3 694 500	1 924 259	1 770 241
20 — 24	2 851 471	1 496 314	1 355 157
25 — 29	2 261 612	1 107 968	1 153 644
30 — 34	2 184 359	1 018 964	1 165 395
35 — 39	2 214 126	1 117 152	1 096 974
40 — 44	1 821 018	921 299	899 719
45 — 49	1 208 634	644 629	564 005
50 — 54	973 205	457 007	516 198
55 — 59	937 460	496 977	440 483
60 — 64	1 006 179	476 373	529 806
65 +	1 565 696	707 807	857 889
Bilinmiyen Unknown	8 729	3 931	4 798

2 — SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ

2 — HEALTH AND AUXILIARY HEALTH PERSONNEL

Hekimler, Diş Hekimleri, Eczacılar

Physicians, Dentists, Pharmacists

Sağlık Teknisyenleri, Hemşireler, Ebeler

Sanitarians, Nurses, Midwives

Tablo : 2-1. Hekim sayısı, 10.000 nüfusa düşen hekim sayısı ve bir hekime düşen nüfus,

Table : 2-1. Number of physicians, physicians per 10.000 population, and population per physician,

Hekimler Physicians	Hekim sayısı Number of physicians	1973		1974	
		10.000 nüfusa düşen hekim Physicians per 10.000 population	Bir hekime düşen nüfus Population per physician	Hekim sayısı Number of physicians	10.000 nüfusa düşen hekim Physicians per 10.000 population
Toplam - Total	18 511	4.8	2 060	20 868	5.3
Mütehassis - Specialists	12 284	3.2	3 100	12 394	3.1
Asistan - Assistants	704	0.1	54 110	779	0.1
Pratisyen - Practitioners	5 523	1.4	6 890	7 695	1.9

Tablo : 2-2. Hekimlerin kurumlara göre dağılımı ve kurumlarda çalışan hekimlerin toplam hekimlere göre 100 de oranı,

Table : 2-2. Distribution and percentage of physicians according to institutions,

Kurumlar Institutions	Hekim sayısı Number of physicians	1973		1974	
		%		%	
Toplam - Total	18 511	100.0		20 868	100.0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	4 305	23.2		4 540	21.7
Düzen Bütçe - Budget	832	4.4		333	1.5
İktisadi Devlet Teşekküller - Public economic enterprises (*)	2 292	12.3		2 848	13.6
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	2 271	12.4		2 990	14.6
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Private Administration	413	2.4		567	2.7
Serbest çalışanlar - Free practising	8 398	45.3		9 590	45.9

(*) Üniversiteler İktisadi Devlet Teşekküller içinde gösterilmiştir.

(*) Universities are mentioned in Economic state Enterprises

Tablo : 2-3. Hekimlerin bölgelere göre dağılımı, 1974 yılında bir hekime düşen nüfus ve bir bölgede çalışan hekimlerin bütün hekimlere göre yüzde oranı,

Table : 2-3. Distribution of physicians as to regions, population per physician in 1974 and percentage of physicians in a region as to all physicians,

Bölgeler Region	Bölge nüfusu (1974) Population of region (1974)	Hekimler Physicians		Bir hekime düşen nüfus 1974 Population Per Physician (1974)	Bütün hekimlere göre % si 1974 Percentage as to all Physicians	iller Provinces
		1973	1974			
Toplam - Total	39 176 942	18 511	20 868	1 880	100.0	
I. Bölge - I. Region	4 591 364	7 018	7 803	590	37.3	Kırklareli, Edirne, İstanbul, Tekirdağ
II. Bölge - II. Region	2 173 007	588	594	3 660	2.8	Kocaeli, Zonguldak, Bolu, Sakarya
III. Bölge - III. Region	2 072 420	635	607	3 410	2.9	Bursa, Çanakkale, Balıkesir
IV. Bölge - IV. Region	3 979 738	2 307	2 769	1 440	13.2	Manisa, İzmir, Aydın, Denizli, Muğla
V. Bölge - V. Region	1 903 722	434	430	4 430	2.0	Bilecik, Eskişehir, Kütahya, Uşak, Afyon
VI. Bölge - VI. Region	1 204 550	231	246	4 900	1.1	Isparta, Burdur, Antalya
VII. Bölge - VII. Region	4 080 446	3 762	4 961	820	23.7	Kastamonu, Çankırı, Ankara, Kırşehir, Yozgat, Nevşehir
VIII. Bölge - VIII. Region	1 854 191	259	273	6 790	1.3	Konya, Niğde
IX. Bölge - IX. Region	2 666 870	347	334	7 980	1.6	Samsun, Sinop, Çorum, Amasya, Ordu
X. Bölge - X. Region	1 978 336	314	276	7 170	1.3	Tokat, Sivas, Kayseri
XI. Bölge - XI. Region	3 760 564	773	886	4 240	4.2	Maraş, Adana, İçel, Gaziantep, Hatay
XII. Bölge - XII. Region	2 059 627	303	320	6 440	1.5	Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane
XIII. Bölge - XIII. Region	1 675 476	238	333	5 030	1.5	Bingöl, Tunceli, Elazığ, Malatya, Adıyaman
XIV. Bölge - XIV. Region	2 154 255	602	576	3 740	2.7	Diyarbakır, Siirt, Mardin, Urfa
XV. Bölge - XV. Region	2 049 568	602	452	4 530	2.1	Kars, Ağrı, Erzurum, Erzincan
XVI. Bölge - XVI. Region	972 808	98	108	9.000	0.5	Muş, Bitlis, Van, Hakkâri

Tablo : 2-4. Hekimlerin illere göre dağılımı ve bir hekime düşen nüfus

Table : 2-4. Distribution of physician as to province and population per physician

İller Provinces	1973				1974			
	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düşen nüfus Population per physician	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düşen nüfus Population per physician
Toplam - Total	12 284	6 227	18 511	2 060	12 394	8 474	20 868	1 880
Adana	220	63	283	3 940	243	100	343	3 340
Adiyaman	3	12	15	21 660	6	15	21	15 870
Afyon	34	31	65	8 740	32	41	73	7 920
Ağrı	5	12	17	18 620	3	19	22	14 860
Amasya	32	13	45	7 090	24	14	38	8 510
Ankara	2 120	1 518	3 638	630	2 616	2 209	4 825	500
Antalya	108	31	139	4 550	117	48	165	3 970
Artvin	5	18	23	10 210	4	20	24	9 930
Aydın	127	47	174	3 380	136	65	201	2 970
Balıkesir	155	63	218	3 540	128	72	200	4 000
Bilecik	9	9	18	7 730	8	12	20	6 960
Bingöl	2	12	14	13 900	5	11	16	12 580
Bitlis	8	12	20	10 240	12	10	22	9 660
Bolu	47	27	74	5 620	56	36	92	4 570
Burdur	10	12	22	9 960	11	14	25	8 900
Bursa	244	85	329	2 740	237	91	328	2 810
Çanakkale	41	47	88	4 160	32	47	79	4 670
Çankırı	5	11	16	16 730	6	18	24	11 250
Çorum	28	15	43	12 480	25	17	42	12 950
Denizli	61	30	91	5 920	40	32	72	7 630
Diyarbakır	327	143	470	1 380	244	196	440	1 530
Edirne	58	44	102	3 170	65	53	118	2 770
Elazığ	74	27	101	4 050	67	26	93	4 540
Erzincan	56	16	72	3 970	30	22	52	5 570
Erzurum	235	220	455	1 580	90	233	323	2 260
Eskişehir	161	37	198	2 440	128	46	174	2 830
Gaziantep	84	40	124	5 360	81	53	134	5 130
Giresun	27	34	61	7 620	28	35	63	7 460
Gümüşhane	5	12	17	17 250	7	14	21	14 170
Hakkâri	1	12	13	8 750	2	16	18	6 570
Hatay	127	50	177	3 630	114	70	184	3 600
Isparta	53	17	70	4 570	46	10	56	5 850
İçel	112	37	149	4 290	127	50	177	3 710
İstanbul	4 651	2 109	6 760	520	4 787	2 743	7 530	490
İzmir	1 380	457	1 837	840	1 234	1 059	2 293	690
Kars	27	31	58	11 910	22	33	55	12 770
Kastamonu	22	15	37	12 140	25	16	41	10 980
Kayseri	104	29	133	4 770	94	39	133	4 880
Kırklareli	24	33	57	4 500	31	36	67	3 820
Kırşehir	9	6	15	15 020	13	6	19	12 070
Kocaeli	159	55	211	1 990	150	67	217	2 040
Konya	165	67	232	5 910	166	81	247	5 700

Tablo : 2-4. Devamı

Table : 2-4. Continued

İller Provinces	1973				1974			
	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düzen nüfus Population per physician	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düzen nüfus Population per physician
Kütahya	71	44	115	4 040	81	47	128	3 710
Malatya	57	36	93	5 860	53	35	88	6 350
Manisa	94	39	133	6 300	78	50	128	6 640
K. Maraş	19	21	40	14 630	20	28	48	12 660
Mardin	8	33	41	11 850	12	33	45	11 080
Muğla	38	34	72	5 390	37	38	75	5 270
Muş	3	18	21	12 180	4	21	25	10 580
Nevşehir	10	15	25	9 820	8	15	23	10 940
Niğde	16	11	27	16 130	17	9	26	17 150
Ordu	45	15	60	10 780	41	19	60	11 020
Rize	54	20	74	4 540	62	32	94	3 660
Sakarya	82	32	114	4 220	92	36	128	3 820
Samsun	148	35	183	4 690	144	35	179	4 870
Silirt	22	24	46	7 720	25	17	42	8 790
Sinop	6	10	16	16 590	7	8	15	17 690
Sivas	83	30	113	6 610	55	21	76	9 900
Tekirdağ	58	41	99	3 150	48	40	88	3 580
Tokat	42	26	68	8 330	44	23	67	8 610
Trabzon	86	42	128	5 440	82	36	118	6 020
Tunceli	2	13	15	10 600	2	13	15	10 640
Urfa	11	34	45	13 150	13	36	49	12 510
Uşak	24	14	38	5 680	20	15	35	6 260
Van	22	22	44	8 240	21	22	43	8 780
Yozgat	13	18	31	15 460	14	15	29	16 720
Zonguldak	145	41	186	4 300	122	35	157	5 230

Tablo : 2-5. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda çalışan hekimlerin İlere dağılımı ve bir hekime düşen nüfus

Table : 2-5. Distribution as to provinces of the physicians working for the Ministry of Health and Social Welfare and population per physician,

İller Provinces	1973				1974			
	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düşen nüfus Population per physician	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düşen nüfus Population per physician
Toplam - Total	2 376	1 929	4 305	8 860	2 441	2 099	4 540	8 630
Adana	57	19	76	14 660	58	19	77	14 870
Adiyaman	3	11	14	23 210	6	13	19	17 540
Afyon	18	17	35	16 240	20	17	37	15 630
Ağrı	5	10	15	21 110	3	13	16	20 440
Amasya	16	6	22	14 500	18	7	25	12 940
Ankara	480	354	834	2 750	474	451	925	2 590
Antalya	41	13	54	11 710	40	15	55	11 900
Artvin	—	11	11	21 350	1	14	15	15 880
Aydın	46	21	67	8 770	52	18	70	8 520
Balıkesir	57	32	89	8 680	57	30	87	8 980
Bilecik	4	8	12	11 590	4	11	15	9 280
Bingöl	1	9	10	19 470	2	8	10	20 130
Bitlis	—	9	9	22 760	4	10	14	15 190
Bolu	25	16	41	10 140	29	16	45	9 330
Burdur	10	9	19	11 530	10	10	20	11 120
Bursa	66	28	94	9 590	62	24	86	10 720
Çanakkale	16	15	31	11 820	15	14	29	12 710
Çankırı	3	6	9	29 740	4	15	19	14 210
Çorum	19	11	30	17 890	19	12	31	17 540
Denizli	24	22	46	11 710	25	21	46	11 940
Diyarbakır	—	25	25	25 880	5	42	47	14 330
Edirne	24	22	46	7 040	24	20	44	7 430
Elâzığ	20	18	38	10 780	21	19	40	10 560
Erzincan	11	12	23	12 430	11	19	30	9 660
Erzurum	3	26	29	24 740	4	31	35	20 860
Eskişehir	26	12	38	12 720	28	14	42	11 720
Gaziantep	31	17	48	13 840	37	12	49	14 030
Giresun	13	20	33	14 090	14	19	33	14 240
Gümüşhane	5	11	16	18 330	7	13	20	14 880
Hakkâri	1	9	10	11 370	2	13	15	7 890
Hatay	35	15	50	12 850	37	18	55	12 050
Isparta	28	11	39	8 200	34	8	42	7 800
İçel	36	15	51	12 520	59	15	74	8 880
İstanbul	477	379	856	4 080	456	410	866	4 260
İzmir	183	157	340	4 540	183	179	362	4 390
Kars	12	26	38	18 180	17	29	46	15 270
Kastamonu	13	11	24	18 720	17	12	29	15 530

Tablo : 2-5. Devamı

Table : 2-5. Continued

iller Provinces	1973				1974			
	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düzen nüfus Population per physician	Mütehassis Specialist	Pratisyen Practitioner	Toplam Total	Bir hekime düzen nüfus Population per physician
Kayseri	33	15	48	13 230	28	19	47	13 810
Kırklareli	9	12	21	12 210	15	14	29	8 840
Kırşehir	4	4	8	28 160	8	5	13	17 640
Kocaeli	28	10	38	11 220	28	14	42	10 540
Konya	54	37	91	15 080	57	41	98	14 370
Kütahya	16	12	28	16 600	21	11	32	14 830
Malatya	15	23	38	14 350	18	23	41	13 630
Manisa	49	20	69	12 140	49	23	72	11 810
K. Maraş	16	16	32	18 280	17	15	32	18 990
Mardin	5	25	30	16 190	9	28	37	13 480
Muğla	20	16	36	10 780	22	16	38	10 410
Muş	2	6	8	31 980	3	10	13	20 340
Nevşehir	6	14	20	12 270	5	13	18	13 970
Niğde	12	8	20	21 770	13	7	20	22 300
Ordu	25	10	35	18 470	24	12	36	18 370
Rize	16	18	34	9 880	18	22	40	8 590
Sakarya	30	12	42	11 450	28	14	42	11 650
Samsun	41	15	56	15 330	43	15	58	15 050
Siirt	4	19	23	15 450	5	16	21	17 580
Sinop	3	9	12	22 120	4	8	12	22 110
Sivas	23	17	40	18 670	23	17	40	18 820
Tekirdağ	19	15	34	9 160	18	14	32	9 830
Tokat	21	8	29	19 540	22	8	30	19 220
Trabzon	40	27	67	10 380	43	25	68	10 440
Tunceli	2	12	14	11 360	2	12	14	11 400
Urfa	9	28	37	15 990	11	35	46	13 330
Uşak	12	9	21	10 280	9	10	19	11 530
Van	11	16	27	13 430	15	16	31	12 170
Yozgat	9	12	21	22 820	10	10	20	24 250
Zonguldak	33	14	47	17 000	34	15	49	16 750

Tablo : 2-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda çalışan mütehassis hekimlerin ihtisas dallarına göre dağılımı

Table : 2-6. Distribution of specialists working for the Ministry of Health and Social Welfare as to branches of specialization,

ihtisas Dalları - Branches of Speciality	1973	1974
T o p l a m - T o t a l	2 376	2 441
İç Hastalıkları - Internal Diseases	422	428
Kardioloji (Kalp ve damar) - Cardiology (Heart - Veins and arteries)	9	10
Gastro Anteroloji - Gastro enterology	4	5
Endokrinoloji - Endocrinology	—	—
Beslenme ve Metabolizma - Nutrition and Metabolism	—	—
Hematoloji - Hematology	6	6
Allerji - Allergy	—	—
Rumatoloji - Rheumatology	—	—
Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz - Chest Diseases and Tuberculosis	144	146
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları - Child Health and Diseases	311	317
Ruh ve Sinir Hastalıkları - Mental and Neurological Diseases	96	34
Deri ve Zührevi Hastalıkları - Dermatology and Veneral Diseases	33	34
Genel Şirurji - General Surgery	367	373
Kalb ve Damar Şirurjisi - Surgery of Heart, Veins and arteries	—	—
Nöro Şirurji - Neuro - Surgery	13	13
Göğüs Şirurjisi - Chest Surgery	19	18
Ağzı ve Çene Şirurjisi - Surgery of Mouth and Law	5	5
Plastik Şirurjisi - Plastic Surgery	—	4
Çocuk Şirurjisi - Ortopedi - Child Surgery - Orthopedia	—	—
Travmatoloji - Traumatology	—	28
Anesteziyoloji - Anaesthesiology	31	30
Kadın Hastalıkları ve Doğum - Gynaceology and Obstetrics	328	336
Kulak - Boğaz - Burun Hastalıkları - Ear - Larynx - Nose Diseases	89	92
Göz Hastalıkları - Eye Diseases	70	67
Üroloji - Urology	77	80
Fiziko Terapi (Fizik Tedavi) - Physico - therapy	44	48
Hidro Klimatoloji - Hydro - Climatology	—	—
Radyoterapi (Röntgen Tedavi) - Radiotherapy (x-ray treatment)	—	—
Röntgen teşhis - Radyodiagnostic	—	—
Ortopedi - Orthopedia	—	—
Diş ve Maksillo - Fasiyal (Protez) - Teeth and Maxillo - Facial Prostheses	—	—
Halk Sağlığı - Public Health	55	521
Koruyucu Hekimlik ve Hıjyen - Preventive Medicine and Hygiene	—	—
Epidemiyoloji - Epidemiology	—	—
Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları - Bacteriology and Infections Diseases	91	89
Bakteriyoloji - Bacteriology	6	—
Viroloji - Virology	—	—
İmnünoloji - Immunology	—	—
Mikoloji - Mycology	2	9
Parazitoloji - Parasitology	2	2
Biyokimya - Bio - Chemistry	—	—
Patalojik Anatomi - Pathological Anatomy	—	—
Farmakodinami - Pharmacodynamics	—	—
Farmakoloji - Pharmacology	—	—
Tıp Tarihi ve Deontoloji - Medical History and Deontology	—	—
Radyoloji - Radiology	91	83

Tablo : 2-7. Diş hekimlerinin kurumlara göre dağılımı ve kurumlarda çalışan hekimlerin toplam hekimlere göre yüzde oranı,

Table : 2-7. Distribution and percentage of Dentists according to institutions,

K u r u m l a r I n s t i t u t i o n s	1 9 7 3		1 9 7 4	
	Diş hekimi sayısı Number of dentist	%	Diş hekimi sayısı Number of dentist	%
T o p l a m - T o t a l	4 279	100.0	4 269	100.0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	282	6.5	313	7.4
Diğer Bakanlıklar - Other Ministries	141	3.2	20	0.4
İktisadi Devlet Teşekkülerleri - Public economic enterprises	142	3.3	85	1.9
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	122	2.8	125	2.9
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Province Administration	17	0.6	17	0.5
Serbest Çalışanlar - Free Practising	3 575	83.6	3 709	86.9

Tablo : 2-8. Eczacıların kurumlara göre dağılımı ve kurumlarda çalışan eczacıların toplam eczacılara göre yüzde oranı,

Table : 2-8. Distribution and percentage of pharmacists according to institutions,

K u r u m l a r I n s t i t u t i o n s	1 9 7 3		1 9 7 4	
	Eczacı sayısı Number of Pharmacist	%	Eczacı sayısı Number of Pharmacist	%
T o p l a m - T o t a l	4 781	100.0	4 715	100.0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	205	4.2	212	4.4
Diğer Bakanlıklar - Other Ministries	106	2.2	11	0.2
İktisadi Devlet Teşekkülerleri - Public economic enterprises	115	2.4	72	1.7
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	239	4.9	244	5.2
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Province Administration	21	0.6	21	0.4
Serbest Çalışanlar - Free Practising	4 095	85.7	4 155	88.1

Tablo : 2-9. Diş hekimi ve eczacıların illere göre dağılımı,

Table : 2-9. Distribution of dentists and pharmacists according to provinces

İller Provinces	Diş Hekimi Dentists		Eczacı Pharmacists	
	1973	1974	1973	1974
Toplam - Total	4 279	4 269	4 781	4 715
Adana	61	59	113	111
Adiyaman	1	2	9	10
Afyon	21	20	39	38
Ağrı	5	2	8	8
Amasya	17	14	23	21
Ankara	722	714	544	538
Antalya	23	24	58	64
Artvin	6	4	13	13
Aydın	25	26	55	56
Balıkesir	76	61	85	80
Bilecik	7	7	16	18
Bingöl	5	2	7	5
Bitlis	4	4	9	2
Bolu	29	31	26	27
Burdur	7	7	16	16
Bursa	100	104	98	98
Çanakkale	37	37	41	40
Çankırı	7	7	12	15
Çorum	15	17	54	35
Denizli	16	16	37	38
Diyarbakır	42	36	49	48
Edirne	34	34	37	40
Elâzığ	19	19	39	36
Erzincan	18	19	21	18
Erzurum	33	16	44	45
Eskişehir	32	30	84	79
Gaziantep	30	27	70	69
Giresun	18	17	48	49
Gümüşhane	4	6	10	10
Hakkâri	3	3	8	8
Hatay	30	31	74	73
Isparta	17	15	37	33
İçel	44	45	86	88
İstanbul	1 764	1 807	1 348	1 456
İzmir	334	322	307	309
Kars	12	11	23	22
Kastamonu	19	21	21	20
Kayseri	18	19	56	60
Kırklareli	18	17	29	30
Kırşehir	11	10	19	17
Kocaeli	60	61	65	67
Konya	52	56	113	116

Tablo : 2-9. Devamı

Table : 2-9. Continued

İller Provinces	Diş Hekimi Dentists		Eczacı Pharmacists	
	1973	1974	1973	1974
Kütahya	24	22	32	34
Malatya	21	20	34	32
Manisa	54	49	70	70
K. Maraş	10	10	49	36
Mardin	7	10	25	26
Muğla	15	16	35	34
Muş	12	12	14	14
Nevşehir	5	6	18	19
Niğde	9	10	20	21
Ordu	21	21	36	36
Rize	14	18	30	32
Sakarya	36	37	50	52
Samsun	38	39	75	72
Siirt	6	11	19	20
Sinop	4	6	14	14
Sivas	20	21	39	37
Tekirdağ	30	30	41	41
Tokat	29	28	21	22
Trabzon	25	21	76	77
Tunceli	2	3	5	5
Urfa	11	13	34	35
Uşak	8	10	18	19
Van	10	8	20	17
Yozgat	13	15	24	24
Zonguldak	59	53	47	39

Tablo : 2-10. Yardımcı sağlık personeli sayısı, 10.000 nüfusa düşen nüfus.

Table : 2-10. Number of Auxiliary Health Personnel, Per 10.000 population
and population per Auxiliary Health Personnel,

		Yardımcı Sağlık Personeli Auxiliary Health Personnel	1973	1974
Hemşireler Nurses	T o p l a m - T o t a l		13401	12641
	Hemşire Sayısı - Number of Nurses		8217	7441
	Yardımcı hemşire sayısı - Number of Auxiliary nurses		5184	5200
	Bir hemşire ve yardımcı hemşireye düşen nüfus. Population per nurses and auxiliary nurses		2847	3039
Ebe Midwives	10.000 nüfusa isabet eden hemşire ve yardımcı hemşire - Nurse and auxiliary nurse per 10.000 population		3.5	3.2
	Ebe sayısı - Number of Midwives		13567	12228
	Bir ebeye düşen nüfus - Population per Midwife		2812	3203
Sağlık Teknisyenleri Sanitarians	10.000 nüfusa isabet eden ebe - Midwives per 10.000 population		3.5	3.1
	Sağlık Teknisyeni sayısı - Number of sanitarians		11025	8479
	Bir sağlık teknisyenine isabet eden nüfus - Population per sanitarian		3461	4620
	10.000 nüfusa isabet eden sağlık teknisyeni - Sanitarians per 10.000 population		2.8	2.1

Tablo : 2-11. Sağlık teknisyenlerinin kurumlara göre dağılımı ve yüzde oranı,

Table : 2-11. Distribution and percentage of sanitarians according to institutions,

K u r u m l a r I n s t i t u t i o n s	1 9 7 3		1 9 7 4	
	Sağlık Teknisyenleri sayısı Number of Sanitarians	%	Sağlık Teknisyenleri sayısı Number of Sanitarians	%
T o p l a m - T o t a l	11025	100.0	8479	100.0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	5532	50.1	5761	67.9
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	332	3.0	243	2.8
Diğer Bakanlıklar - Other Ministries	2221	20.3	19	0.4
İktisadi Devlet Teşekkülerı - Public economic enterprises	642	5.8	167	1.9
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Private Administration	252	2.4	243	2.8
Serbest Çalışanlar - Free Practising (*)	2046	18.4	2046	24.2

(*) Çalışmayanlar; serbest çalışanlar içinde gösterilmiştir.

(*) Those who dont work are included within those who - practice freely.

Tablo : 2-12. Sağlık teknisyenlerinin illere göre dağılımı ile 1974 yılında bir sağlık teknisyenine düşen nüfus,

Table : 2-12. Distribution of Sanitarians according to provinces and population per sanitarian in 1974

İller Provinces	Sağlık Teknisyenleri Sanitarians		1974 yılında bir sağlık teknisyenine düşen nüfus Population per sanitarian in 1974
	1973	1974	
Toplam - Total	11 025	8 479	4 620
Adana	160	141	8 120
Adiyaman	54	47	7 090
Afyon	124	109	5 310
Agri	83	55	5 940
Amasya	63	53	6 100
Ankara	1 832	1 326	1 800
Antalya	116	136	4 810
Artvin	53	49	4 860
Aydin	161	178	3 350
Balikesir	190	191	4 090
Bilecik	29	29	4 800
Bingöl	27	23	8 750
Bitlis	32	29	7 330
Bolu	80	88	4 770
Burdur	66	77	2 890
Bursa	257	221	4 170
Çanakkale	147	125	2 950
Çankiri	75	77	3 510
Çorum	94	112	4 850
Denizli	131	131	4 190
Diyarbakir	133	119	5 660
Edirne	85	75	4 360
Elazig	107	83	5 090
Erzincan	152	66	4 390
Erzurum	246	156	4 680
Eskişehir	165	131	3 760
Gaziantep	97	94	7 310
Giresun	100	95	4 950
Gümüşhane	52	50	5 950
Hakkari	25	16	7 390
Hatay	121	76	8 720
Isparta	107	108	3 030
İçel	103	111	5 920
İstanbul	1 911	982	3 760
İzmir	802	461	3 440
Kars	140	107	6 570
Kastamonu	67	69	6 520
Kayseri	112	105	6 180
Kırklareli	75	52	4 930

Tablo : 2-12. Devamı

Table : 2-12. Continued

İ l l e r P r o v i n c e s	Sağlık Teknisyenleri S a n i t a r i a n s		1974 yılında bir sağlık teknisyenine düşen nüfus Population per sanitarian in 1 9 7 4
	1 9 7 3	1 9 7 4	
Kırşehir	37	31	7 400
Kocaeli	157	106	4 180
Konya	289	218	6 460
Kütahya	131	103	4 610
Malatya	128	109	5 120
Manisa	176	170	5 000
K. Maraş	125	104	5 840
Mardin	58	55	9 060
Muğla	127	128	3 090
Muş	35	35	7 550
Nevşehir	56	53	4 750
Niğde	63	63	7 080
Ordu	93	109	6 070
Rize	52	53	6 490
Sakarya	107	95	5 150
Samsun	177	125	6 980
Siirt	35	33	11 190
Sinop	43	49	5 410
Sivas	109	92	8 180
Tekirdağ	72	64	4 920
Tokat	58	59	9 770
Trabzon	118	111	6 400
Tunceli	30	28	5 700
Urfa	92	84	7 300
Uşak	50	55	3 980
Van	72	55	6 860
Yozgat	54	44	11 020
Zonguldak	107	95	8 640

Tablo : 2-13. Hemşirelerin çalıştıkları kurumlara göre dağılımı ve yüzde oranı,

Table : 2-13 Distribution and percentage of nurses according to institutions

K u r u m l a r İ n s t i t u t i o n s	1 9 7 3		1 9 7 4	
	Hemşire sayısı Number of Nurse	%	Hemşire sayısı Number of Nurse	%
T o p l a m - T o t a l	13401	100.0	12641	100.0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	8387	62.5	9614	76.2
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	1725	12.8	1554	12.3
Düger Bakanlıklar - Other Ministries	625	4.6	48	0.3
İktisadi Devlet Teşekküler - Public economic enterprises	666	4.9	1223	9.6
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Private Administration	172	1.5	179	1.4
Serbest Çalışanlar - Free Practising	1826	13.7	23	0.2

Tablo : 2-14. Hemşirelerin illere göre dağılımı ve 1974 yılında bir hemşireye düşen nüfus,

Table : 2-14. Distribution of Nurses according to provinces and population per nurse in 1974

İller Provinces	Hemşireler (*) Nurses (*)		1974 yılında bir hemşireye düşen nüfus population per nurse in 1974
	1973	1974	
T o p l a m - T o t a l	13 401	12 641	3 040
Adana	290	292	3 920
Adiyaman	38	47	7 090
Afyon	137	148	3 910
Ağrı	43	50	6 540
Amasya	74	92	3 520
Ankara	1 951	2 138	1 120
Antalya	180	184	3 560
Artvin	68	82	2 900
Aydın	196	223	2 670
Balıkesir	288	265	2 950
Bilecik	28	30	4 640
Bingöl	31	27	7 450
Bitlis	26	43	4 940
Bolu	90	127	3 310
Burdur	59	70	3 180
Bursa	315	252	3 660
Çanakkale	92	87	4 240
Çankırı	34	44	6 140
Çorum	107	128	4 250
Denizli	179	159	3 450
Diyarbakır	275	216	3 120
Edirne	91	110	2 970
Elâzığ	166	175	2 410
Erzincan	124	107	2 710
Erzurum	287	262	2 790
Eskişehir	255	166	2 970
Gaziantep	163	166	4 140
Giresun	124	146	3 220
Gümüşhane	45	41	7 260
Hakkâri	12	19	6 230
Hatay	127	102	6 490
Isparta	244	223	1 470
İçel	177	168	3 910
İstanbul	1 783	1 425	2 590
İzmir	1 332	831	1 910
Kars	327	338	2 080
Kastamonu	85	92	4 890
Kayseri	133	125	5 190
Kırklareli	101	90	2 850
Kırşehir	47	48	4 780

Tablo : 2-14. Devamlı

Table : 2-14. Continued

İller Provinces	Hemşireler (*) Nurses (*)		1974 yılında bir hemşireye düşen nüfus population per nurse in 1974
	1973	1974	
Kocaeli	110	82	5 400
Konya	331	285	4 940
Kütahya	148	151	3 140
Malatya	166	191	2 920
Manisa	220	206	4 130
K. Maraş	97	110	5 520
Mardin	76	89	5 600
Muğla	94	96	4 120
Muş	50	59	4 080
Nevşehir	52	71	3 540
Niğde	63	72	6 190
Ordu	120	119	5 560
Rize	93	107	3 210
Sakarya	142	130	3 760
Samsun	220	184	4 740
Siirt	75	72	5 130
Sinop	43	42	6 320
Sivas	161	149	5 050
Tekirdağ	95	85	3 700
Tokat	94	116	4 970
Trabzon	282	266	2 670
Tunceli	24	30	5 320
Urfa	85	127	4 830
Uşak	68	86	2 550
Van	80	88	4 290
Yozgat	79	89	5 450
Zonguldak	209	200	4 100

(*) Yardımcı hemşireler dahildir.

(*) Nurse - aids are included

Tablo : 2-15. Ebelerin kurumlara göre dağılımı ve yüzde oranı

Table : 2-15. Distribution and Percentage of midwives according to Institutions,

Kurumlar Institutions	1973		1974	
	Ebe Sayısı Number of Midwife	%	Ebe Sayısı Number of Midwife	%
Toplam - Total	13 567	100,0	12 228	100,0
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare	10 229	75,3	10 975	89,7
Diğer Bakanlıklar - Other Ministries	70	0,5	2	0,3
İktisadi Devlet Teşekküler - Public economic enterprises	73	0,5	2	0,3
Belediye ve Özel İdareler - Municipality and Private Administration	429	3,3	426	3,4
Serbest Çalışanlar - Free Practising	2 766	20,4	128	1,0
Sosyal Sigortalar Kurumu - Social Insurance Association	—	—	664	5,4

Tablo : 2-16. Ebelerin illere göre dağılımı ve 1974 yılında bir ebeye düşen nüfus,

Table : 2-16. Distribution of midwives according to provinces and population per midwives in 1974

İller Provinces	E b e l e r M i d w i v e s		1974 yılında bir ebeye düşen nüfus Population per midwife in 1974
	1 9 7 3	1 9 7 4	
T o p l a m - T o t a l	13 567	12 228	3 200
Adana	309	301	3 800
Adiyaman	112	117	2 850
Afyon	172	170	3 400
Ağrı	127	125	2 620
Amasya	111	106	3 050
Ankara	1 145	799	3 000
Antalya	192	180	3 640
Artvin	140	127	1 880
Aydın	226	229	2 600
Balıkesir	348	338	2 310
Bilecik	59	46	3 020
Bingöl	82	82	2 450
Bitlis	45	72	2 950
Bolu	145	153	2 740
Burdur	105	84	2 650
Bursa	288	246	3 750
Çanakkale	169	154	2 400
Çankırı	85	70	3 860
Çorum	133	150	3 620
Denizli	173	172	3 190
Diyarbakır	219	252	2 670
Edirne	163	151	2 160
Elâzığ	169	170	2 480
Erzincan	127	150	1 930
Erzurum	346	298	2 450
Eskişehir	241	176	2 800
Gaziantep	162	147	4 680
Giresun	215	210	2 240
Gümüşhane	117	123	2 420
Hakkâri	21	37	3 200
Hatay	208	166	3 990
Isparta	121	117	2 800
İçel	219	179	3 670
İstanbul	1 070	653	5 660
İzmir	777	553	2 870
Kars	295	352	1 990
Kastamonu	109	104	4 330
Kayseri	131	128	5 070
Kırklareli	122	110	2 330
Kırşehir	50	44	5 210

Tablo : 2-16. Devamı

Table : 2-16. Continued

İller Provinces	E b e l e r M i d w i v e s		1974 yılında bir ebeye düşen nüfus population per midwife in 1974
	1 9 7 3	1 9 7 4	
Kocaeli	157	112	3 950
Konya	394	342	4 120
Kütahya	122	112	4 240
Malatya	237	227	2 460
Manisa	332	310	2 740
K. Maraş	249	235	2 580
Mardin	139	184	2 710
Muğla	195	188	2 100
Muş	88	101	2 620
Nevşehir	108	89	2 830
Niğde	94	95	4 690
Ordu	189	188	3 520
Rize	143	158	2 180
Sakarya	140	124	3 940
Samsun	221	206	4 240
Siirt	87	124	2 980
Sinop	82	74	3 590
Sivas	186	169	4 450
Tekirdağ	143	106	2 970
Tokat	177	166	3 470
Trabzon	297	310	2 290
Tunceli	82	77	2 070
Urfa	190	202	3 030
Uşak	65	55	3 980
Van	114	116	3 250
Yozgat	132	153	3 170
Zonguldak	156	164	5 000

**3 — SAĞLIK VE YARDIMCI SAĞLIK PERSONELİ YETİŞTİREN
FAKÜLTE VE OKULLAR**

**3 — FACULTIES AND SCHOOLS OF HEALTH AND
AUXILIARY HEALTH PERSONNEL**

Üniversitelere bağlı Fakülte ve Yüksek Okullar

Faculties and Higher Schools Run by Universities

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Okullar

Schools Run by the Ministry of Health and Social Welfare

Yüksek Okullar

Higher Schools

Orta Dereceli Meslek Okulları

High Professional Schools

2020年1月23日，中国科学院植物研究所植物分子生物学国家重点实验室的科研人员在《自然》杂志上在线发表了题为“水稻抗旱基因OsHKT1;5通过影响干旱胁迫下根系生长和水分吸收来提高水稻耐旱性”的研究论文。

该研究揭示了水稻抗旱基因OsHKT1;5在干旱胁迫下的表达模式、功能及作用机制，为水稻抗旱育种提供了新途径。

该研究首先通过转录组测序分析发现，在干旱胁迫条件下，OsHKT1;5在水稻根部表达量显著增加。进一步研究发现，OsHKT1;5在水稻根部的表达量与根系生长量呈正相关，且与根系吸收水分的能力呈正相关。OsHKT1;5过表达水稻在干旱胁迫下的根系生长量和水分吸收能力显著增加，从而提高了水稻的耐旱性。OsHKT1;5在干旱胁迫下的表达量与根系生长量呈正相关，且与根系吸收水分的能力呈正相关。OsHKT1;5过表达水稻在干旱胁迫下的根系生长量和水分吸收能力显著增加，从而提高了水稻的耐旱性。

Tablo : 3-1. Tıp fakülteleri öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 3-1. Number of students in the Faculties of medicine and graduates from faculties of medicine,

Tıp Fakülteri Faculties of Medicine	Ders Yılı School Year	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
		E M	K F	Toplam Total	E M	K F	Toplam Total
T o p l a m - T o t a l	1973 - 74	7 579	1 601	9 180	865	165	1 030
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi - Ankara University's Faculty of Medicine	1973 - 74	1 206	303	1 509	184	31	215
Ankara Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi - Ankara Hacettepe University's Faculty of Medicine	1973 - 74	959	291	1 250	89	31	120
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi - İstanbul University's Faculty of Medicine	1973 - 74	1 655	312	1 967	270	43	313
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi - Ege University's Faculty of Medicine	1973 - 74	1 174	265	1 439	141	37	178
Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi - Erzurum Atatürk University's Faculty of Medicine	1973 - 74	483	74	557	43	5	48
Ankara Üniversitesi Diyarbakır Tıp Fakültesi - Ankara University's Diyarbakır Faculty of Medicine	1973 - 74	317	20	337	44	3	47
Kayseri Gevher Nesibe Tıp Fakültesi - Kayseri Gevher Nesibe Faculty of Medicine	1973 - 74	138	61	199	—	—	—
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi - İstanbul University's Cerrahpaşa Faculty of Medicine	1973 - 74	1 173	202	1 375	94	15	109
İstanbul Üniversitesi, Bursa Tıp Fakültesi - İstanbul University's Bursa Faculty of Medicine	1973 - 74	186	19	205	—	—	—
Antalya Tıp Fakültesi - Antalya Faculty of Medicine	1973 - 74	27	5	32	—	—	—
Samsun Tıp Fakültesi - Samsun Faculty of Medicine	1973 - 74	14	3	17	—	—	—
Sivas Tıp Fakültesi - Sivas Faculty of Medicine	1973 - 74	13	7	20	—	—	—
Eskişehir Tıp Fakültesi - Eskişehir Faculty of Medicine	1973 - 74	45	10	55	—	—	—
Trabzon Tıp Fakültesi - Trabzon Faculty of Medicine	1973 - 74	25	13	38	—	—	—
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi - Çukurova University's Faculty of Medicine	1973 - 74	164	16	180	—	—	—

Not : 1973 - 74 Öğrenim Yılı Bilgileri Geçicidir.

Tablo : 3-2. Eczacılık fakülte ve yüksek okulları, öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 3-2. Number of Students in and Graduates from Faculties of Pharmacy and High Schools,

Eczacılık Fakültesi Faculties of Pharmacy	Ders Yılı School Year	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
		E M	K F	Toplam Total	E M	K F	Toplam Total
Toplam - Total	1973 - 74	4 008	4 180	8 188	613	659	1 272
Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi - Ankara University's Faculty of Pharmacy	1973 - 74	288	298	586	44	50	94
İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi - İstanbul University's Faculty of Pharmacy	1973 - 74	568	549	1 117	101	94	195
Ankara Hacettepe Eczacılık Fakültesi - Ankara Hacettepe Faculty of Pharmacy	1973 - 74	100	167	267	4	26	30
Ankara Eczacılık Yüksek Okulu - Ankara High School of Pharmacy	1973 - 74	1 142	973	2 115	138	122	260
Eskişehir Eczacılık Yüksek Okulu - Eskişehir High School of Pharmacy	1973 - 74	213	160	373	18	5	23
İstanbul Eczacılık Yüksek Okulu - İstanbul High School of Pharmacy	1973 - 74	909	1 096	2 005	230	280	510
İzmir Eczacılık Yüksek Okulu - İzmir High School of Pharmacy	1974 - 74	788	937	1 725	78	82	160

Tablo : 3-3. Diş hekimliği fakülte ve yüksek okulları, öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 3-3. Number of Students in the Faculties and High Schools of Dentistry and graduates from Faculties and High Schools of Dentistry,

Diş Hekimliği Fakülte ve Yüksek Okulları Faculties and High Schools of Dentistry	Ders Yılı School Year	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
		E M	K F	Toplam Total	E M	K F	Toplam Total
Toplam - Total	1973 - 74	2 912	805	3 717	563	142	705
Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Yüksek Okulu - Ankara University's High School of Dentistry	1973 - 74	109	39	148	10	6	16
Ankara Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi - Ankara Hacettepe University's Faculty of Dentistry	1973 - 74	65	118	183	18	10	28
İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi - İstanbul University's Faculty of Dentistry	1973 - 74	548	176	724	108	42	150
Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi - Ege University's Faculty of Dentistry	1973 - 74	304	91	385	9	3	12
İstanbul Diş Hekimliği Yüksek Okulu - İstanbul High School of Dentistry	1973 - 74	1 225	245	1 470	316	63	379
Ankara Diş Hekimliği Yüksek Okulu - Ankara High School of Dentistry	1973 - 74	580	108	688	90	6	96
İzmir Diş Hekimliği Yüksek Okulu - İzmir High School of Dentistry	1973 - 74	37	21	58	12	12	24
Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi - Atatürk University's Faculty of Dentistry	1973 - 74	44	7	51	—	—	—

Tablo : 3-4. Sağlık personeli yetiştiren yüksek okullar, öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 3-4. Number of Students in the Higher Schools of Health Personnel and graduates from high schools,

Yüksek Okullar High Schools	Ders Yılı School Year	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
		E M	K F	Toplam Total	E M	K F	Toplam Total
		1973 - 74	160	711	871	68	91
T o p l a m - T o t a l							
Ankara Hacettepe Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Yüksek Okulu - Ankara Hacettepe University's High School of Physical Treatment and Rehabilitation	1973 - 74	—	109	109	—	13	13
Ankara Hacettepe Üniversitesi Yüksek Hemşirelik Okulu - Ankara Hacettepe University's High School of House Economy	1973 - 74	—	176	176	—	7	7
Ege Üniversitesi Yüksek Hemşirelik Okulu - Ege University's High School of Nurses	1973 - 74	—	181	181	—	29	29

Tablo : 3-5. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı Akademi ve Yüksek Okullar, öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 3-5. Number of Students and Graduates from Academies and High Schools Attached to the Ministry of Health and Social Welfare

Akademi ve Yüksek Okullar Academies and High Schools	Ders Yılı School Year	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
		E M	K F	Toplam Total	E M	K F	Toplam Total
		1972 - 73	262	290	552	63	49
T o p l a m - T o t a l	1973 - 74	263	328	691	80	57	137
Sosyal Hizmetler Akademisi - Academy of Social Services	1972 - 73	71	76	147	16	16	32
	1973 - 74	80	82	262	12	15	27
Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu - Florence Nightingale High School for Nurses	1972 - 73	—	138	138	—	9	9
	1973 - 74	—	165	165	—	16	16
Sağlık İdaresi Yüksek Okulu - High School of Health Administration	1972 - 73	127	12	139	29	2	31
	1973 - 74	120	16	136	46	4	50
Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü - Gevher Nesibe Institute of Health Education	1972 - 73	64	64	128	18	22	40
	1973 - 74	63	65	128	22	22	44

Tablo : 3-6. Yardımcı sağlık personeli yetiştiren okullar, öğrenci ve mezun sayısı,

Table : 8-6. Number of students in the Schools for Training Auxillary Healt personnel and graduates.

Okullar Schools	Öğretim Yılı School Year	Okul sayısı Number of Schools	Öğrenci Sayısı Number of Students			Mezun Sayısı Number of Graduates		
			E	K	Toplam Total	E	K	Toplam Total
			M	F		M	F	
Toplam - Total	1972 — 73	73	1 374	11 573	12 947	327	2 941	3 268
	1973 — 74	72	1 341	11 864	13 205	333	3 043	3 376
Sağlık Kolejleri - Health Colleges	1972 — 73	43	1 298	5 381	6 679	315	1 091	1 406
	1973 — 74	34	1 265	5 544	6 809	318	1 227	1 545
Sağlık Okulları - Health Schools	1972 — 73	29	—	5 057	5 057	—	1 664	1 664
	1973 — 74	28	—	4 935	4 935	—	1 583	1 583
Özel Hemşire Okulları - Private Nurses Schools	1972 — 73	10	76	1 135	1 211	12	186	198
	1973 — 74	10	76	1 385	1 461	15	233	248

Tablo : 3-7. Sağlık kolejlerinden mezun olan öğrencilerin bölümlere göre dağılımı,

Table : 3-7. Distribution of pupils in Health Colleges according to divisions,

Öğretim Yılı School - Year	Genel Toplam General Total			Hemşire Nurse	Ebe Midwife	Sağlık Teknisyenleri Sanitarian	Gevre sağlığı Tek. Technician of environmental Hygiene	Laboratuvar Teknisyenleri Laboratory Technician	Radyoloji Teknisyenleri Radiology Technician	
	T	E	K	K	K	E	E	T	E	K
	T	M	F	F	F	M	M	T	M	F
1972 — 1973	1 406	315	1 091	867	190	230	47	46	19	27
1973 — 1974	1 545	318	1 227	980	207	226	46	67	30	34

Tablo : 3-8. Sağlık kolejlerindeki öğrencilerin yatılı ve gündüzülü olarak dağılımı,

Table : 3-8. Distribution of pupils in Health Colleges as boarding and day-pupils,

Öğretim Yılı School - Year	Toplam Total			Yatılı Öğrenci Boarding Pupils			Gündüzülü Öğrenci Day - Pupils		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
	T	M	F	T	M	F	T	M	F
1972 — 1973	6 679	1 298	5 381	6 279	910	5 369	400	388	12
1973 — 1974	6 809	1 265	5 544	5 529	988	5 541	280	277	3

Tablo : 3-9. Sağlık kolejlerindeki öğrencilerin bölümlere ve sınıflara göre dağılımı,

Table : 3-9. Distribution of pupils in Health Colleges according to sections and classes,

Sınıflar Classes	Ders Yılı School Year	Genel Toplam General Total			Hemşirelik bölümü Nursing section		Ebebek bölümü Midwifery section		Sağlık Teknisyenliği Sanitarians section		Çevre sağlığı bölümü Environmental Hygiene section		Laboratuvar Bölümü Laboratory Section			Radyoloji Bölümü Radiology Section			
		Toplam	E	K	K	F	E	M	K	F	E	M	Total	E	K	F	Total	E	K
		Year	Total	M	F	M	F	M	F	M	F	M	Total	M	F	M	Total	M	F
Toplam	1972 - 73	6 679	1 290	5 389	4 299	886	772	244	336	180	156	142	94	48					
Total	1973 - 74	6 809	1 257	5 552	4 475	872	678	275	365	207	158	144	97	47					
Birinci Sınıf	1972 - 73	1 940	355	1 585	1 257	265	152	81	141	92	49	44	30	14					
First Class	1973 - 74	1 728	322	1 406	1 159	203	149	78	104	67	57	35	28	7					
İkinci Sınıf	1972 - 73	1 761	312	1 449	1 173	212	170	73	87	41	46	46	28	18					
Second Class	1973 - 74	1 824	340	1 484	1 179	247	153	79	125	80	45	41	28	13					
Üçüncü Sınıf	1972 - 73	1 562	310	1 252	1 002	208	222	47	56	24	32	27	17	10					
Third Class	1973 - 74	1 711	291	1 420	1 140	214	157	72	82	37	45	46	25	21					
Dördüncü Sınıf	1972 - 73	1 416	313	1 103	867	201	228	43	52	23	29	25	19	6					
Fourth Class	1973 - 74	1 546	304	1 242	997	208	219	46	54	23	31	22	16	6					

Tablo : 3-10. Sağlık okulları öğrencilerinin yatılı ve gündüzlu olarak dağılımı,

Table : 3-10. Distribution of pupils in Health schools as boarding and day - pupils,

Öğretim Yılı School - Year	Toplam Total			Yatılı Öğrenci Boarding Pupils			Gündüzlu Öğrenci Day - Pupils		
	T T	E M	K F	T T	E M	K F	T T	E M	K F
1972 - 1973	5057	—	5057	5033	—	5033	24	—	24
1973 - 1974	4935	—	4935	4915	—	4915	20	—	20

Tablo : 3-11. Sağlık okulları öğrencilerinin sınıflara göre dağılımı,

Table : 3-11. Distribution of pupils in Health schools according to classes,

Ders Yılı School - Year	Toplam			1. Sınıf		2. Sınıf		3. Sınıf	
	Total	I. st. Class	II. nd. Class	III. rd Class					
1972 - 1973	5039	1675	1686	1678					
1973 - 1974	4935	1716	1650	1569					

4 — TEDAVİ KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI

4 — TREATMENT INSTITUTIONS AND THE ACTIVITIES

Tablo : 4-1. Türkiye'deki tedavi kurumları ve yatak sayısı,

Table : 4-1. Treatment institutions and number of beds in Turkey,

Kurumlar Institutions	1973		1974	
	Kurum sayısı Number of Institution	Yatak sayısı Number of beds	Kurum sayısı Number of Institution	Yatak sayısı Number of beds
Toplam - Total	790	81 075	796	83 458
Genel Hastaneler - General Hospitals	368	53 378	376	55 649
Genel Sağlık Merkezleri - General Health Centers	305	3 759	306	3 784
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri ve Sanatoryumlar (*)	65	11 370	63	11 553
Hospitals of Chest Diseases and Sanatoriums (*)				
Kemik Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of Bone Diseases	4	1 275	3	1 090
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	32	4 970	32	4 924
Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of mental and Neurological Diseases	6	5 400	6	5 400
Trahom Hastaneleri - Hospitals of Trachoma	4	120	4	120
Cüzam Hastanesi - Hospital of Leprosy	1	265	1	400
Kanser Hastanesi - Hospital of Cancer	1	300	1	300
Kuduz Hastanesi - Hospital of Rabies	1	50	1	50
Zührevi Hastalıklar Hastaneleri - Hospitals of Venereal Diseases	2	140	2	140
Pravantoryum - Preventorium	1	48	1	48

Not : Millî Savunma Bakanlığına bağlı tedavi kurumları ve yatakları dahil değildir.

Note : Treatment institutions belonging to the Ministry of National Defence and their beds are not included.

(*) 32 Göğüs Hastalıkları Hastanesi, 3 Sanatoryum, geri kalan Devlet Hastaneleri bünyesindeki Göğüs Hastalıkları pavyon ve servislerini kapsar.

(*) This Covers 32 chest Diseases Hospitals, 3 Sanatoriums, Chest Diseases, Pavilion and Services within the structure of the remaining state Hospitals.

Tablo : 4-2. Genel hastanelerin bağlı oldukları örgüté göre dağılımı ve yatak sayısı

Table : 4-2. Distribution of general hospitals according to their attached organizations and number of beds,

		1 9 7 3	1 9 7 4	
Resmi Olanlar Formal	Örgütün Adı Name of Organization	Hastane sayısı Number of Hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Hastane sayısı Number of Hospitals
	Genel Toplam - General Total	368	53 378	376
	T o p l a m - T o t a l	289	50 002	295
	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Ministry of Health and Social Welfare (*)	203	29 546	206
	Diğer Bakanlık ve Resmî Kuruluşlar Other Ministries and official organizations	21	2 109	20
	Sosyal Sigortalar Kurumu Society of Social Insurance	54	11 369	57
	Belediyeler - Municipalities	5	1 380	5
	Üniversiteler - Universities	6	5 598	7
	T o p l a m - T o t a l	79	3 376	81
	Şahis ve Derneği ait olanlar Persons and Associations	65	1 814	67
	Yabancılara ait olanlar - Foreigners	8	571	8
	Azınlıklara ait olanlar - Minorities	6	991	6

(*) Devlet, numune ve çocuk hastaneleri toplamıdır. (*) Total number of state, Model and children's hospitals,

Tablo : 4-3. Göğüs hastalıkları hastanelerinin (sanatoryumlar dahil) bağlı oldukları örgüté göre dağılımı ve yatak sayısı,

Table : 4-3. Distribution of hospitals of chest diseases (including sanatoriums according to the attached organizations and number of beds,

		1 9 7 3	1 9 7 4	
Örgütün Adı Name of Organization	Hastane sayısı Number of Hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Hastane sayısı Number of Hospitals	Yatak sayısı Number of beds
T o p l a m - T o t a l (*)	70	12 693	67	12 691
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Ministry of Health and Social Welfare	55	9 835	52	9 835
Diğer Bakanlık ve Resmî Kuruluşlar Other Ministries and Official organizations	4	942	4	940
Sosyal Sigortalar Kurumu Society of Social Insurance	3	905	3	905
Özel olanlar (Dernekler Dahil) Special (Including Associations)	8	1 011	8	1 011

(*) Kemik hastalıkları hastaneleri ve Prävantoryum dahil

(*) Bone Diseases Hospitals and Preventorium are included

Tablo : 4-4. Doğum evlerinin bağlı oldukları örgüté göre dağılımı ve yatak sayısı,

Table : 4-4. Distribution of maternity hospitals according to the attached organizations and number of beds.

Örgütün Adı Name of Organization	1973		1974	
	Hastane sayısı Number of Hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Hastane sayısı Number of Hospitals	Yatak sayısı Number of beds
Toplam - Total	32	4 970	32	4 924
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Ministry of Health an Social Welfare	24	3 235	24	3 225
Sosyal Sigortalar Kurumu Society of Social Insurance	3	716	3	716
Belediyeler - Municipalities	1	850	1	850
Özel olanlar (Dernekler dahil) Special (Including Associations)	4	169	4	133

Tablo : 4-5. Türkiye'deki bütün tedavi kurumlarının yatak sayısı ve çalışmaları,

Table : 4-5. All treatment institutions, in Turkey, number of beds and activities,

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	790	81075	17554848
	1974	796	83458	17305955
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	368	53378	15826502
	1974	376	55649	16552390
Genel Sağlık Merkezleri - General Health Centers	1973	305	3759	848704
	1974	306	3784	876647
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri (sanatoryumlar dahil) - Hospitals of Chest Diseases (including sanatoria)	1973	65	11370	103211
	1974	63	11553	73833
Kemik Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of Bone Diseases	1973	4	1275	48556
	1974	3	1090	55267
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	1973	32	4970	615266
	1974	32	4924	446516
Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of Psychiatry and Neurology	1973	6	5400	56970
	1974	6	5400	44191
Trahom Hastaneleri - Trachoma Hospitals	1973	4	120	27108
	1974	4	120	23685
Cüzam-Hastanesi - Leprosy Hospital	1973	1	265	680
	1974	1	400	713
Kanser Hastanesi - Cancer Hospital	1973	1	300	9004
	1974	1	300	1571
Kuduz Hastanesi - Rabies Hospitals	1973	1	50	8692
	1974	1	50	8948
Zührevi Hastalıklar Hastaneleri - Hospitals of Venereal Diseases	1973	2	140	10155
	1974	2	140	11177
Prevantoryum - Preventorium	1973	1	48	—
	1974	1	48	—

Yatakta Tedavi In Patients				Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın ortalama kalış Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31. XII			
1 813 424	1 688 020	43 162	82 242	15 430 671	8	52
1 857 166	1 714 161	53 000	90 005	14 014 692	7	46
1 388 071	1 332 467	36 586	19 018	10 588 458	7	60
1 434 290	1 373 619	47 117	13 554	8 148 774	5	40
73 831	72 809	641	381	310 616	4	22
73 269	72 431	531	307	246 768	3	17
94 753	39 857	1 879	53 017	2 117 800	50	51
102 191	36 011	1 825	64 355	3 026 372	79	71
5 813	5 377	42	394	141 533	26	30
11 505	10 738	94	673	276 051	25	69
220 439	213 942	2 782	3 715	1 056 257	4	58
206 469	200 950	2 204	3 315	899 441	4	50
24 230	17 826	1 180	5 224	1 049 518	55	53
24 300	15 350	1 160	7 790	1 289 209	78	65
1 550	1 393	—	157	16 226	12	37
1 282	1 202	—	80	15 461	11	35
275	111	2	162	50 993	451	52
285	127	5	153	37 212	281	25
3 354	3 134	47	173	79 631	25	72
3 484	2 667	55	762	71 139	26	64
51	47	3	1	519	10	2
27	19	8	—	243	9	1
849	849	—	—	2 200	2	4
892	892	—	—	3 217	3	6
208	208	—	—	16 920	31	96
160	155	1	4	850	5	4

Tablo : 4-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı tedavi kurumlarının

Table : 4-6. Activities and number of beds of treatment Institutions

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hastane Sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of Beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	599	52 360	7 672 392
	1974	600	52 514	8 242 684
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	203	29 546	6 178 605
	1974	206	29 550	6 867 378
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri (sanatoryumlar dahil) Hospitals of Chest Diseases (Including sanatoria)	1973	51	8 560	92 710
	1974	49	8 745	63 421
Genel Sağlık Merkezleri : General Health Centers	1973	305	3 759	848 704
	1974	306	3 784	876 647
Kemik Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of Bone Diseases	1973	4	1 275	48 556
	1974	3	1 090	55 267
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	1973	24	3 235	401 517
	1974	24	3 225	300 863
Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastaneleri - Hospitals of Psychiatry and Neurology	1973	5	5 250	56 816
	1974	5	5 250	44 191
Trahom Hastanesi - Trachoma Hospital	1973	4	120	27 108
	1974	4	120	23 685
Cüzam Hastanesi - Leprosy Hospital	1973	1	265	680
	1974	1	400	713
Kanser Hastanesi - Cancer Hospital	1973	1	300	9 004
	1974	1	300	1 571
Kuduz Hastanesi - Rabies Hospital	1973	1	50	8 692
	1974	1	50	8 948

Tablo : 4-7. Diğer bakanlık ve resmi kuruluşlara bağlı tedavi kurumlarının

Table : 4-7. Treatment Institutions of other ministries and official

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	25	3 051	919 811
	1974	24	3 007	831 242
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	21	2 109	909 440
	1974	20	2 067	820 964
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri (sanatoryum ve Pravantoryumlar) - Hospitals of Chest Diseases (Including Sanatoria and Preventoriums)	1973	4	942	10 371
	1974	4	940	10 278

yatak sayısı ve çalışmaları,
attached to the Ministry of Health and Social Welfare,

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı	Bir hastanın ortalama kalış Aveage length of stay (days)	Yatak İşgal Oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye Yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
1 090 964	1 037 657	29 582	23 725	8 834 524	8	46
1 085 412	1 020 199	40 656	24 557	9 754 895	9	50
805 708	770 979	25 104	9 625	5 229 418	6	48
817 991	774 096	36 837	7 058	5 216 932	6	48
37 859	31 138	1 734	4 987	1 536 137	46	49
34 738	27 568	1 693	5 477	2 346 856	80	80
73 831	72 809	641	381	310 616	4	22
73 269	72 431	531	307	246 768	3	17
5 813	5 377	42	394	141 533	26	30
11 505	10 738	94	673	276 051	25	69
139 082	135 632	829	2 621	509 796	3	51
119 369	116 656	290	2 423	349 891	3	37
23 441	17 037	1 180	5 224	959 655	52	50
23 462	14 695	1 143	7 624	1 194 342	75	62
1 550	1 393	—	157	16 226	12	37
1 282	1 202	—	80	15 461	11	55
275	111	2	162	50 993	451	52
285	127	5	153	37 212	281	25
3 354	3 134	47	173	79 631	25	72
3 484	2 667	55	762	71 139	26	64
51	47	3	1	519	10	2
27	19	8	—	243	9	1

yatak sayısı ve çalışmaları,
organizations, number of beds and activities

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı	ortalama kalış Aveage length of stay (days)	Yatak İşgal Oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye Yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
50 650	48 719	919	1 012	573 813	11	51
52 730	50 834	853	1 043	540 657	10	49
48 698	47 048	909	741	440 267	9	57
50 875	49 250	829	796	411 306	8	54
1 952	1 671	10	271	133 546	79	38
1 855	1 584	24	247	129 351	80	37

Tablo : 4-8. Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı tedavi kurumlarının yatak

Table : 4-8. Treatment Institutions attached to the Society of Social

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hasta sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	60	21 990	7 301 856
	1974	63	13 621	7 386 251
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	54	11 369	7 216 089
	1974	57	12 000	7 298 783
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri (Sanatoryum ve Preventoriyumlar dahil) - Hospitals of Chest Diseases (Including Sanatoria and Preventoriums)	1973	3	905	130
	1974	3	905	134
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	1973	3	716	85 637
	1974	3	716	87 334

Tablo : 4-9. Belediyelere bağlı tedavi kurumlarının yatak sayısı ve

Table : 4-9. Treatment Institutions of Municipalities, number of beds and

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hasta sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	8	2 370	619 297
	1974	8	2 370	550 057
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	5	1 380	483 880
Centers	1974	5	1 380	415 008
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	1973	1	850	125 262
	1974	1	850	55 000
Zihrevi Hastalıklar Hastaneleri - Hospitals of Veneral Diseases	1973	2	140	10 155
	1974	2	140	11 177

Tablo : 4-10. Üniversitelere bağlı tedavi kurumlarının yatak sayısı ve

Table : 4-10. Treatment Institutions attached to universities, number of

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hasta sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	6	5 598	796 520
	1974	7	6 816	928 547

sayıları ve çalışmaları

insurance, number of beds and activities

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın Ortalama kalışı Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye Yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
361 899	350 720	5 097	6 072	2 739 397	7	57
376 941	367 442	5 054	4 469	2 807 615	7	55
327 408	317 135	4 990	5 283	2 373 167	7	57
339 556	331 104	4 840	3 652	2 413 123	7	55
3 661	3 347	91	223	239 683	69	72
3 919	3 165	107	647	243 664	74	73
30 820	30 238	16	566	126 547	4	48
33 466	33 173	107	170	150 828	4	57

çalışmaları,

activities

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın Ortalama kalışı Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye Yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
80 729	66 472	2 950	1 283	630 796	9	72
75 920	71 652	2 892	1 376	601 427	8	69
22 152	20 326	1 039	763	329 953	15	65
24 038	22 243	1 110	685	300 468	12	59
47 728	45 297	1 911	520	298 643	6	96
50 990	48 517	1 782	691	297 742	5	95
849	849	—	—	2 200	2	4
892	892	—	—	3 217	3	6

çalışmaları

beds and activities

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın Ortalama kalışı Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye Yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
104 726	100 682	2 470	1 574	1 510 822	14	73
114 679	112 439	1 530	710	1 653 912	14	66

Tablo : 4-11. Özel kişilere ait tedavi kurumlarının yatak sayısı ve

Table : 4-11. Private Treatment Institutions, number of beds and activities

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hasta sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	77	2 994	102 651
	1974	79	3 508	101 942
Genel Hastaneler - General Hospitals	1973	65	1 814	99 801
	1974	67	2 364	98 623
Göğüs Hastalıkları Hastaneleri (Sanatoryum dahil) - Hos- pitals of Chest Diseases (including sanatoria)	1973	7	963	—
	1974	7	963	—
Doğum Evleri - Maternity Hospitals	1973	4	169	2 850
	1974	4	133	3 319
Prevantoryum - Preventorium	1973	1	48	—
	1974	1	48	—

Tablo : 4-12. Yabancılar ve azınlıklara ait tedavi kurumlarının yatak sayısı

Table : 4-12. Treatment Institutions of Foreigners and Minorities number

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - Patients
Toplam - Total	1973	14	1712	142 321
	1974	14	1 672	123 087
Genel Hastaneler - General Health	1973	14	1 562	142 167
	1974	14	1 472	123 087
Ruh ve Sinir Hastaneleri - Hospitals of Psychiatry and Neurology	1973	1	150	154
	1974	1	200	—

çalışmaları

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın Ortalama kalıştırma süresi Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31. XII			
63 384	61 141	1 003	1 240	557 428	8	51
66 236	64 975	781	480	615 736	9	48
55 832	54 457	933	442	323 939	5	48
59 523	58 522	754	247	300 286	5	34
4 535	3 701	44	790	208 434	55	59
3 909	3 694	1	214	306 501	82	87
2 809	2 775	26	8	8 135	2	13
2 644	2 604	25	15	8 144	3	16
208	208	—	—	16 920	81	96
160	155	1	4	805	5	4

ve çalışmalarları

of beds and activities

Yatakta Tedavi		In Patients		Yatılan gün sayısı Length of stay (days)	Bir hastanın Ortalama kalıştırma süresi Average length of stay (days)	Yatak işgal oranı (%) Occupancy rate (%)
Hastaneye yatanlar In - Patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31. XII			
24 336	22 639	1 141	566	470 755	19	75
28 466	26 620	1 234	612	360 737	12	59
23 547	21 840	1 141	566	380 892	16	66
27 628	25 965	1 217	446	265 870	9	49
789	789	—	—	89 863	106	164
838	655	17	166	94 867	141	129

Tablo : 4-13. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı genel hastanelerin illere göre dağılımı, yatak sayısı ve çalışmaları,

Table : 4-13. Distribution according to provinces, number of beds and activities of general hospitals belonging to the Ministry of Health and Social Welfare,

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy														
		Hastane sayısı Number of hospitals			Yatak sayısı Number of beds			Ayakta tedavi Out patients			Hasta hareketleri Patient movement			Yatılan gün sayısı Number of patient days	Bir hastanın ort. kalisı Length of stay per patient in days	Yatak işgal oranı % Occupancy rate %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Toplam Total	1973	203	29 546	6 178 605	805 708	770 979	25 104	9 625	5 229 418	6	48					
	1974	206	29 550	6 867 378	811 991	774 096	36 837	7 058	5 216 932	6	48					
Adana	1973	4	330	161 506	18 493	17 891	496	106	86 513	4	71					
	1974	4	575	174 523	18 888	17 298	500	89	88 249	4	42					
Adiyaman	1973	1	100	16 591	4 282	4 077	136	69	19 403	4	53					
	1974	1	100	19 136	4 260	4 079	137	44	22 014	5	60					
Afyon	1973	4	400	39 383	9 226	8 928	218	52	62 200	6	42					
	1974	4	400	48 275	7 482	7 300	139	43	51 088	6	34					
Ağrı	1973	2	130	14 028	2 953	2 857	94	2	12 874	4	27					
	1974	2	130	14 507	2 497	2 446	49	2	9 672	3	20					
Amasya	1973	2	325	56 588	13 076	12 675	316	85	64 472	4	54					
	1974	2	325	59 467	12 219	11 863	314	42	60 314	4	50					
Ankara	1973	14	3 060	837 195	69 554	65 692	2 818	1 044	620 559	9	55					
	1974	14	3 336	787 969	69 228	64 108	3 005	314	631 714	9	51					
Antalya	1973	4	420	108 428	14 780	14 253	416	111	88 002	5	57					
	1974	4	395	135 436	12 728	12 173	395	51	82 922	6	57					
Artvin	1973	1	200	5 487	1 605	1 549	36	20	8 935	5	12					
	1974	1	200	7 975	2 243	2 169	38	36	13 725	6	18					
Aydın	1973	3	525	134 783	16 596	16 011	456	129	89 310	5	46					
	1974	3	475	130 133	15 290	14 715	502	73	82 472	5	47					
Balıkesir	1973	6	660	191 112	22 409	21 612	609	188	145 545	6	60					
	1974	6	670	195 449	22 381	21 517	602	233	143 509	6	58					
Bilecik	1973	1	100	9 908	3 296	3 246	39	11	19 771	6	54					
	1974	1	100	10 014	3 095	3 002	64	29	18 766	6	51					
Bingöl	1973	1	90	12 373	1 933	1 864	21	48	12 640	6	38					
	1974	1	90	13 416	2 041	1 945	19	77	12 814	6	39					
Bitlis	1973	1	75	26 384	1 984	1 934	41	9	15 542	6	57					
	1974	1	75	21 180	1 656	1 601	48	7	10 781	5	54					
Bolu	1973	3	440	100 450	13 327	12 680	426	221	84 118	6	52					
	1974	3	369	112 835	14 148	13 526	427	125	73 823	6	49					

Tablo : 4-13. Devamı

Table : 4-13. Continued

iller Provinces	Yıl Year	yatırarak tedavi Occupancy								yatılan gün sayısı Number of patient days	bir hastanın ort. kalanı Length of stay per patient in days	yatık isgal oranı % Occupancy rate %			
		hastane sayısı Number of hospitals			hasta hareketleri Patient movement										
		1	2	3	4	5	6	7	8						
Burdur	1973	1	300	53 831	9 032	8 794	144	94	56 995	5	88				
	1974	1	300	40 311	8 153	7 939	114	100	53 993	6	89				
Bursa	1973	3	700	217 037	40 227	38 620	990	617	227 158	5	88				
	1974	3	725	241 254	39 887	38 536	946	385	238 149	6	89				
Çanakkale	1973	2	360	48 750	11 454	11 024	282	148	83 441	7	63				
	1974	2	360	60 706	10 502	10 029	326	147	76 922	7	58				
Çankırı	1973	1	120	17 642	4 005	3 846	103	56	26 990	6	61				
	1974	1	95	14 631	3 031	2 910	84	37	18 751	6	54				
Çorum	1973	3	415	75 337	12 935	12 400	357	178	93 336	7	61				
	1974	4	465	107 450	45 405	18 577	527	211	108 557	5	63				
Denizli	1973	1	400	98 296	13 455	13 066	308	81	64 364	4	43				
	1974	1	400	112 754	15 133	14 717	298	118	66 905	4	45				
Diyarbakır	1973	4	375	121 463	9 385	8 629	511	245	104 169	11	75				
	1974	4	375	130 807	9 148	7 945	561	193	92 074	10	67				
Edirne	1973	3	300	67 896	9 689	9 338	249	100	47 093	4	43				
	1974	3	300	80 126	9 774	9 435	246	93	45 714	4	41				
Elâzığ	1973	3	435	34 761	5 030	4 609	155	266	93 656	19	58				
	1974	3	570	45 953	4 823	4 419	153	98	81 542	17	39				
Erzincan	1973	5	250	23 740	6 111	5 996	56	59	40 687	6	44				
	1974	5	300	6 585	6 144	5 846	118	180	32 904	5	30				
Erzurum	1973	5	700	185 695	18 947	17 688	749	233	191 281	10	74				
	1974	5	700	193 664	18 825	17 806	743	276	214 114	11	83				
Eskişehir	1973	1	400	139 573	10 474	9 810	529	135	79 981	7	54				
	1974	1	400	130 555	10 127	9 473	521	133	74 556	7	50				
Gaziantep	1973	3	470	114 643	9 048	8 519	408	121	63 968	7	37				
	1974	3	470	113 501	8 148	8 677	410	123	64 510	7	37				
Giresun	1973	3	340	45 725	8 274	7 868	301	105	56 392	6	45				
	1974	3	340	44 065	6 953	6 591	277	85	46 886	6	37				
Gümüşhane	1973	2	120	18 570	3 177	3 049	67	61	19 008	6	43				
	1974	2	120	18 598	3 558	3 439	76	42	22 116	6	50				

Tablo : 4-13. Devamı

Table : 4-13. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Hastane sayısı Number of hospitals			Yatak sayısı Number of beds			Hasta hareketleri Patient movement			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yatık İsgal oranı % Occupancy rate %
Hakkâri	1973	1	50	13 760	845	807	25	13	6 215	7	34
	1974	1	50	12 626	930	858	53	19	6 899	7	37
Hatay	1973	2	350	135 090	12 221	11 866	271	84	68 961	5	53
	1974	2	350	114 379	10 490	10 061	245	190	64 729	6	50
İçel	1973	3	490	128 052	15 969	15 485	333	151	85 313	5	47
	1974	3	481	128 215	15 541	14 998	373	115	62 499	4	35
İsparta	1973	4	525	99 016	16 731	16 059	376	296	128 401	7	67
	1974	4	650	100 860	14 969	14 414	350	190	109 556	7	46
İstanbul	1973	7	1 950	734 645	40 957	37 994	2 415	548	334 919	8	47
	1974	7	2 310	917 439	42 901	39 445	12 886	110	347 555	6	41
İzmir	1973	8	1 370	240 827	42 741	40 595	1 764	382	262 015	6	52
	1974	8	1 334	440 507	46 010	41 290	2 335	137	253 575	5	52
Kars	1973	5	360	40 630	9 008	8 708	180	120	49 407	5	37
	1974	5	360	49 909	6 333	6 139	123	71	34 466	5	26
Kastamonu	1973	4	425	62 317	12 588	12 050	332	206	71 814	5	46
	1974	4	425	63 079	12 777	12 173	359	245	74 590	5	47
Kayseri	1973	2	630	20 451	14 391	14 157	141	93	87 073	6	37
	1974	2	650	22 855	12 086	11 685	295	106	67 988	5	28
Kırklareli	1973	2	195	31 364	4 567	4 458	60	49	21 642	4	30
	1974	2	300	37 017	3 230	3 145	62	23	18 098	5	16
Kırşehir	1973	2	150	25 153	6 482	6 303	94	85	25 907	4	47
	1974	2	150	27 075	6 373	6 279	81	13	27 329	4	49
Kocaeli	1973	2	335	128 931	15 074	14 463	424	187	82 253	6	67
	1974	2	335	127 945	13 545	13 053	382	110	73 919	5	60
Konya	1973	5	825	169 144	21 464	20 543	733	188	73 875	3	24
	1974	6	875	215 761	21 462	20 674	780	48	139 507	6	43
Kütahya	1973	3	410	67 101	12 378	11 889	302	187	97 536	8	65
	1974	3	460	68 121	12 721	12 252	306	163	94 562	7	56
Malatya	1973	1	300	79 621	7 619	7 262	292	65	55 083	7	50
	1974	1	360	100 051	7 360	7 013	303	44	56 239	7	42
Manisa	1973	9	710	142 449	22 649	21 763	692	194	115 100	5	44
	1974	9	710	139 858	20 500	19 818	528	154	92 545	4	35

Tablo : 4-13. Devamı

Table : 4-13. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy										Yatak işgal oranı Occupancy rate %	
		Hastane sayısı Number of hospitals			Yatak sayısı Number of beds			Hasta hareketleri Patient movement					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
K. Maraş	1973	3	300	83 529	8 562	8 289	151	122	57 315	6	52		
	1974	3	300	91 114	8 732	8 462	153	117	53 529	6	48		
Mardin	1973	3	250	17 895	5 397	5 211	107	79	32 905	6	36		
	1974	3	250	20 079	4 779	4 629	128	22	28 468	5	31		
Muğla	1973	3	185	61 286	8 976	8 720	194	62	46 794	5	69		
	1974	3	185	45 705	7 833	7 615	152	66	40 649	5	60		
Muş	1973	2	200	11 238	3 072	2 926	92	54	18 064	5	24		
	1974	2	200	23 129	2 468	2 391	57	20	12 268	5	16		
Nevşehir	1973	2	225	14 011	3 700	3 520	129	51	27 798	7	32		
	1974	2	235	15 103	3 863	3 718	104	41	30 648	8	35		
Niğde	1973	3	265	44 339	14 953	14 462	378	113	69 152	4	71		
	1974	3	265	45 885	14 148	13 676	330	142	68 510	4	70		
Ordu	1973	3	350	77 752	10 454	9 976	310	168	60 390	5	47		
	1974	3	350	101 747	11 356	10 928	323	105	60 085	5	47		
Rize	1973	2	180	37 404	8 065	7 779	191	95	44 741	5	68		
	1974	2	200	58 774	8 885	8 607	200	78	46 028	5	63		
Sakarya	1973	1	400	98 979	11 824	11 283	405	136	67 026	5	45		
	1974	2	450	110 545	12 136	11 550	465	121	65 482	5	38		
Samsun	1973	3	550	25 095	4 265	4 125	96	44	23 045	5	11		
	1974	3	550	26 121	4 271	3 844	515	27	98 171	6	48		
Siirt	1973	2	230	18 021	1 489	1 420	54	15	7 018	4	8		
	1974	2	230	18 269	2 261	2 155	80	26	8 021	3	9		
Sinop	1973	2	150	18 181	4 290	4 201	84	5	21 945	5	40		
	1974	2	150	17 987	4 843	4 698	108	37	23 743	4	43		
Sivas	1973	2	500	84 759	13 117	12 471	467	179	75 751	5	41		
	1974	2	420	89 458	11 420	10 612	440	—	86 165	7	56		
Tekirdağ	1973	2	210	41 032	8 611	8 106	196	109	47 355	5	61		
	1974	2	235	44 065	8 960	8 668	174	118	49 811	5	57		
Tokat	1973	5	450	66 802	13 472	12 949	306	217	94 359	7	57		
	1974	5	400	67 701	15 895	13 210	357	398	98 508	7	67		
Trabzon	1973	3	550	104 549	18 258	17 265	650	343	139 865	7	69		
	1974	3	550	120 377	19 022	18 034	657	331	144 041	7	71		

Tablo : 4-13. Devamı

Table : 4-13. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out patients	Hasta hareketleri Patient movement				Yatılan gün sayısı Number of patient days	Bir hastanın ort. kalış Length of stay per patient in days	Yatak İşgal oranı % Occupancy rate %
					Hastaneyeye yatanlar In-patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tunceli	1973	1	100	13 306	1 750	1 720	28	2	11 518	6	31
	1974	1	100	14 235	1 905	1 873	28	4	8 370	4	22
Urfa	1973	4	200	36 212	4 648	4 531	104	13	22 592	4	30
	1974	4	200	49 855	3 136	3 026	89	21	19 207	6	26
Uşak	1973	1	275	33 543	6 514	6 224	229	61	50 049	7	49
	1974	1	275	32 569	5 974	5 642	244	88	39 533	6	39
Van	1973	3	260	36 855	4 667	4 546	121	—	37 893	8	39
	1974	3	260	37 010	4 721	4 592	133	—	38 011	8	40
Yozgat	1973	3	250	8 463	6 753	6 439	259	55	29 552	4	32
	1974	3	250	25 020	7 012	6 679	298	35	33 991	4	37
Zonguldak	1973	5	550	149 613	22 430	21 392	788	260	100 374	4	49
	1974	5	550	75 152	21 431	20 500	717	214	112 895	5	56

Tablo : 4-14. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı göğüs hastalıkları hastanelerinin (sanatoryumlar dahil) illere göre dağılımı, yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-14. Distribution according to provinces, number of beds and activities of hospitals of chest diseases (Including sanatoria) belonging to the Ministry of Health and Social Welfare,

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy										Yatak işgal oranı % Occupancy rate %	
		Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out patients	Hasta hareketleri Patient movement								
					Hastaneye yatanlar In-patients	Taburcu olan Dischar- ged	Ölen Deaths	Devren kalan 31.XII	Yatlan gün sayısı Number of patient days	Bir hastanın ort. kalış Length of stay per patient in days			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Toplam (*)	1973	51	8 560	92 710	37 859	31 138	1 734	4 987	1 536 137	46	49		
Total	1974	49	8 745	63 421	34 738	27 568	1 693	5 477	2 346 856	80	80		
Adana	1973	1	200	—	974	765	55	154	47 561	58	65		
	1974	1	200	—	913	771	31	111	42 802	53	58		
Afyon	1973	1	200	—	409	329	13	67	12 828	37	29		
	1974	1	200	—	452	224	21	31	11 424	46	26		
Amasya	1973	1	70	—	326	265	9	52	6 404	23	25		
	1974	1	70	—	331	320	11	—	10 474	31	40		
Ankara	1973	1	1 050	3 514	3 137	2 330	197	610	222 412	88	59		
	1974	1	1 050	—	3 997	3 312	203	482	218 854	62	57		
Antalya	1973	1	125	—	717	628	27	62	25 812	39	56		
	1974	1	125	—	652	592	29	31	17 371	27	38		
Artvin	1973	1	50	—	66	51	5	10	745	13	4		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Aydın	1973	1	40	637	494	441	26	27	15 206	32	104		
	1974	1	40	741	533	476	28	29	13 725	27	94		
Balıkesir	1973	1	125	569	781	708	38	35	21 249	28	46		
	1974	1	125	497	709	595	33	81	21 488	34	47		
Bingöl	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Bolu	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Burdur	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Bursa	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Tablo : 4-14. Devamı

Table : 4-14. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy											
		Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out patients	Hastaneyeye yatanlar In-patients				Hasta hareketleri Patient movement			Yatakları ort. kalsı Length of stay per patient in days	Yatak işgal oranı % Occupancy rate %
					4	5	6	7	8	9	10		
		1	2	3									
Çanakkale	1973	1	50	—	463	407	15	41	10 530	24	57		
	1974	1	50	—	420	219	16	49	10 874	46	59		
Çorum	1973	1	125	—	672	559	27	86	31 505	53	69		
	1974	1	125	—	986	534	27	88	32 313	57	70		
Denizli	1973	1	100	—	422	389	18	15	15 182	37	41		
	1974	1	100	—	279	240	15	24	7 540	29	20		
Diyarbakır	1973	1	125	1 638	1 175	1 035	26	114	39 114	36	85		
	1974	1	125	—	1 258	1 234	24	—	17 150	13	37		
Edirne	1973	1	40	—	156	132	6	18	5 050	36	34		
	1974	1	40	—	—	—	—	—	—	—	—		
Elazığ	1973	1	60	248	281	205	11	65	6 523	30	29		
	1974	1	60	245	273	231	9	20	8 228	34	37		
Erzincan	1973	1	50	—	111	80	23	8	1 949	18	10		
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Erzurum	1973	1	60	—	784	591	53	140	40 704	63	185		
	1974	1	60	—	2 852	2 642	66	144	60 406	22	275		
Eskişehir	1973	1	200	1 120	970	748	63	159	43 899	54	60		
	1974	1	200	—	1 170	1 122	48	—	41 985	35	57		
Gaziantep	1973	1	125	—	728	461	15	252	23 012	48	50		
	1974	1	125	—	703	452	23	228	22 948	48	50		
Giresun	1973	1	125	—	879	753	18	108	42 805	55	93		
	1974	1	125	—	1 001	879	25	97	37 904	41	83		
Hatay	1973	1	30	—	97	68	1	28	3 048	44	27		
	1974	1	30	—	118	121	4	22	3 055	24	27		
İçel	1973	2	100	—	266	208	22	36	5 991	26	16		
	1974	1	50	—	98	89	6	3	2 908	30	15		
Isparta	1973	1	125	—	630	494	9	127	19 924	39	43		
	1974	1	125	—	149	100	5	44	6 489	61	14		
İstanbul	1973	6	2 140	68 489	10 121	8 278	467	1 376	457 970	52	58		
	1974	5	1 890	42 599	11 722	6 569	418	2 133	432 492	61	62		
İzmir	1973	1	765	13 258	3 338	2 805	204	329	136 929	45	141		
	1974	1	765	15 504	3 499	2 976	232	291	133 610	41	138		

Tablo : 4-14. Devamı

Table : 4-14. Continued

iller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Hastane sayısı Number of hospitals			Hasta hareketleri Patient movement				Yatılan gün sayısı Number of patient days		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kars	1973	1	50	—	122	117	3	2	1 142	—	6
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kastamonu	1973	1	150	149	303	227	8	68	6 755	28	12
	1974	1	150	146	294	132	10	78	6 775	47	12
Kayseri	1973	1	120	—	437	332	32	78	23 122	63	52
	1974	1	120	—	567	453	38	76	24 765	50	55
Kırklareli	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konya	1973	1	485	1 913	1 214	1 014	49	151	62 942	59	35
	1974	1	485	1 567	1 817	1 181	41	481	49 847	40	28
Kütahya	1973	2	170	—	791	735	11	45	12 489	16	20
	1974	2	170	—	863	794	25	41	19 416	23	31
Malatya	1973	1	60	—	370	279	12	79	11 325	38	51
	1974	1	60	—	413	228	18	—	8 368	34	38
Manisa	1973	1	100	—	530	443	35	52	17 538	36	48
	1974	1	100	—	447	366	50	31	14 203	34	38
Muğla	1973	1	70	224	225	214	11	—	3 895	17	15
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Niğde	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rize	1973	1	60	—	913	829	40	44	11 265	12	51
	1974	1	60	—	670	581	18	30	11 387	19	51
Samsun	1973	1	125	1 270	1 014	860	44	110	37 823	41	82
	1974	1	125	1 206	947	512	53	382	35 605	63	78
Sakarya	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sivas	1973	1	100	—	1 085	976	39	70	19 140	18	52
	1974	1	100	—	1 019	506	45	224	25 240	45	69
Tekirdağ	1973	1	250	—	768	595	33	140	45 536	72	49
	1974	1	250	—	590	498	34	58	31 755	59	34
Tokat	1973	1	60	455	655	612	10	33	10 404	16	47
	1974	1	60	300	540	505	5	30	6 840	13	31

Tablo : 4-14. Devamı

Table : 4-14. Continued

iller Provinces	Yıl Year	yatırarak tedavi Occupancy									
		Hastane sayısı Number of hospitals			Hastaneye yatanlar In - patients				Hasta hareketleri Patient movement		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Trabzon	1973	1	350	—	1 601	1 355	51	193	62 189	44	48
	1974	1	350	—	1 774	1 731	43	—	60 073	33	47
Urfa	1973	1	100	108	112	90	4	18	3 240	34	8
	1974	1	100	30	168	109	3	28	3 457	30	9
Uşak	1973	1	50	—	255	163	29	63	7 425	38	40
	1974	1	50	—	314	160	16	71	3 302	18	18
Yozgat	1973	1	125	259	285	229	12	44	15 867	65	34
	1974	1	125	252	252	201	12	39	14 857	69	32
Zonguldak	1973	1	85	772	356	319	11	29	10 294	31	33
	1974	1	85	334	698	690	8	—	11 374	16	36

(*) Genel Hastanelerin bünyesindeki göğüs hastalıklar servisi ve pavyonları kuruluş olarak sayılmıştır.

(*) The services and pavions of chest diseases in the general hospitals are Considered as establishment.

Tablo : 4-15. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı doğumevlerinin illere göre dağılımı, yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-15. Distribution according to provinces, number of beds and activities of maternity hospitals belonging to the Ministry of Health and Social Welfare,

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy												
		Doğumevi sayıısı Number of maternity hospitals		Yatak sayıısı Number of beds	Ayaklı tedavi Out patients	Hastaneye yatanlar In - patients				Hasta hareketleri Patient movement		Yatakları gün sayısı Number of patient days	Bir hastanın ort. kalışı Length of stay per patient in days	Yatak işgal oranı % Occupancy rate %
		1	2			4	5	6	7					
Toplam	1973	24	3 235	401 517	139 082	135 632	829	2 621	509 796	3	51			
Total	1974	24	3 225	300 863	119 369	116 656	290	2 423	349 891	3	37			
Antalya	1973	1	70	2 862	3 785	3 688	64	33	14 537	3	56			
	1974	1	70	2 884	3 398	3 326	23	27	12 454	3	48			
Ankara	1973	2	850	147 434	36 701	35 098	56	1 547	164 674	4	53			
	1974	2	643	112 856	31 190	30 023	16	1 001	94 932	3	40			
Aydın	1973	1	110	8 156	3 224	3 186	9	29	10 215	3	25			
	1974	1	25	8 309	3 283	3 186	4	94	9 619	3	35			
Balıkesir	1973	2	170	16 977	9 197	9 042	25	130	33 561	3	54			
	1974	2	220	14 201	7 315	700	51	301	26 038	34	32			
Çankırı	1973	1	75	4 236	1 681	1 674	7	—	6 142	3	22			
	1974	1	75	3 351	1 650	1 643	3	4	6 829	4	24			
Çorum	1973	1	75	18 305	5 693	5 448	133	112	11 625	2	42			
	1974	1	75	10 690	4 556	4 510	23	23	9 594	2	35			
Diyarbakır	1973	1	95	19 845	3 642	3 461	16	165	14 685	4	42			
	1974	1	95	—	—	—	—	—	—	—	—			
Eskişehir	1973	1	125	17 448	6 101	6 044	19	38	17 761	2	38			
	1974	1	125	20 431	6 677	6 607	19	51	17 431	2	38			
Gaziantep	1973	1	130	35 674	8 434	8 289	109	36	18 351	2	38			
	1974	1	130	19 024	2 832	7 778	25	29	15 158	1	31			
Giresun	1973	1	65	4 507	2 606	2 462	2	142	13 926	5	58			
	1974	1	65	5 061	2 721	2 576	8	24	13 012	5	54			
Isparta	1973	1	125	7 261	1 002	9 832	100	65	41 779	4	91			
	1974	1	125	8 035	4 485	4 398	6	81	18 530	4	40			
İstanbul	1973	1	130	23 758	10 236	10 119	7	110	30 279	2	63			
	1974	1	130	12 594	10 531	10 749	4	—	26 788	2	56			
Kars	1973	1	75	6 540	2 684	2 655	9	20	9 631	3	35			
	1974	1	75	—	—	—	—	—	—	—	—			

Tablo : 4-15. Devamı

Table : 4-15. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Döğumevi sayıısı Number of maternity hospitals			Hastaneyeye yatanlar In - patients			Hasta hareketleri Patient movement			Yatılan gün sayısı Number of patient days
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Konya	1973	1	120	28 166	8 125	7 996	67	62	25 281	3	57
	1974	1	120	24 913	8 724	8 380	22	268	11 019	1	25
Kütahya	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	1	50	4 687	3 194	3 141	7	49	12 973	4	71
Malatya	1973	1	110	10 111	6 059	6 052	7	—	18 340	2	45
	1974	1	110	10 674	7 155	7 144	11	—	16 345	2	40
Manisa	1973	1	100	11 282	5 164	5 092	39	33	15 115	2	41
	1974	1	100	10 534	5 135	4 658	44	423	17 055	3	46
Samsun	1973	1	75	13 543	5 729	5 706	7	16	12 018	2	43
	1974	1	75	14 486	5 959	5 950	9	—	11 422	1	41
Trabzon	1973	1	200	25 412	10 019	9 283	153	83	51 876	5	71
	1974	1	200	13 133	5 564	5 511	5	48	30 692	5	42

Tablo : 4-16. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı kemik hastalıkları hastanelerinin yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-16. Hospitals of Bone Diseases Attached to the Ministry of Health and Social Welfare, Number of Beds and Activites,

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Hastane sayıısı Number of hospitals			Hastaneyeye yatanlar In - patients			Hasta hareketleri Patient movement			Yatılan gün sayısı Number of patient days
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Toplam	1973	4	1 275	48 556	5 813	5 377	42	394	141 533	26	30
Total	1974	3	1 090	55 267	11 505	10 738	94	673	276 051	25	69
Isparta	1973	1	700	14 569	2 560	2 279	7	274	35 170	15	13
	1974	1	600	19 477	7 637	7 131	56	450	149 276	194	68
İstanbul	1973	1	250	27 239	561	495	5	61	26 655	53	29
	1974	1	250	29 818	2 101	1 860	18	223	63 156	33	69
Izmir	1973	1	250	5 311	1 905	1 747	25	133	68 607	38	75
	1974	1	250	15 972	1 767	1 747	20	—	63 619	36	69
Trabzon	1973	1	75	1 437	787	756	5	26	11 101	14	40
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tablo : 4-17. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinin illere göre dağılımı, yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-17. Hospitals of psychiatry and neurology attached to the Ministry of Health and Social Welfare number of beds and Activities

İller Provinces	Yıl Year	Yatırıarak tedavi Occupancy										Yatak İşgal Oranı % Occupancy rate %	
		Hastane sayısı Number of hospitals			Ayakta tedavi Out patients			Hasta hareketleri Patient movement					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Toplam Total	1973	5	5 200	56 816	23 441	17 037	1 180	5 224	959 655	52	50		
	1974	5	5 200	44 191	23 462	14 695	1 143	7 439	1 194 342	75	62		
Elâzığ	1973	1	1 000	12 631	3 060	2 136	169	755	363 039	157	99		
	1974	1	1 000	15 278	4 736	1 430	150	3 216	460 978	291	126		
İstanbul	1973	1	3 500	22 250	14 650	9 921	876	3 853	385 485	35	30		
	1974	1	3 500	16 149	14 190	9 725	870	3 595	465 110	43	36		
Manisa	1973	1	400	12 835	4 054	3 501	99	454	174 731	48	119		
	1974	1	400	10 108	2 629	2 708	104	447	229 774	105	157		
Samsun	1973	1	200	9 100	1 677	1 479	36	162	36 400	24	49		
	1974	1	200	2 656	1 847	1 462	19	181	38 480	25	52		
Adana	1973	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—		
	1974	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—		

Tablo : 4-18. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı cüzam, kanser, kuduz ve trahom hastanelerinin yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-18. Hospitals of leprosy, cancer, trachoma and rabies attached to the Ministry of Health and Social Welfare, number of beds and activities

Hastaneler Hospitals	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy											
		Hastane sayısı Number of hospitals			Yatak sayısı Number of beds			Ayakta tedavi Out patients			Hastaneyeye yatanlar In - patients		
		1	2	3				4	5	6	7	8	9
Ankara Kanser Hastanesi Ankara Cancer Hospital	1973	1	300	9 004	3 354	3 134	47	173	79 631	25	72		
	1974	1	300	1 571	3 484	2 667	55	762	71 139	26	64		
Elâzığ Cüzam Hastanesi Elâzığ Leprosy Hospital	1973	1	265	680	275	111	2	162	50 993	451	52		
	1974	1	400	713	285	127	5	153	37 212	281	25		
İstanbul Kuduz Hastanesi Istanbul Rabies Hospital	1973	1	50	8 692	51	47	3	1	519	10	2		
	1974	1	50	8 943	27	19	8	—	243	9	1		
Trahom Hastaneleri Trachoma Hospitals	1973	4	120	27 108	1 550	1 393	—	157	16 226	12	37		
	1974	4	120	23 685	1 282	1 202	—	80	15 461	11	35		

Tablo : 4-19. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı genel sağlık merkezlerinin illere göre dağılımı, yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 4-19. Distribution according to provinces, number of beds and activities of general health centers belonging to the Ministry of Health and Social Welfare,

iller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Sağlık merkezi sayısı Number of general health centers			Hastaneye yatanlar In - patients				Hasta hareketleri Patient movement		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toplam Total	1973	305	3 759	848 704	73 831	63 856	641	381	310 616	4	22
	1974	306	7 384	876 647	67 146	72 431	531	307	246 768	3	17
Adana	1973	2	20	1 582	203	201	2	—	599	3	8
	1974	2	20	338	106	106	—	—	391	3	5
Adiyaman	1973	3	60	6 143	749	731	17	1	4 025	5	18
	1974	3	60	4 122	592	578	11	3	3 073	5	14
Afyon	1973	4	60	12 562	1 212	1 196	13	3	5 857	4	26
	1974	4	60	10 567	953	938	9	6	3 569	3	16
Ağrı	1973	2	20	6 502	72	72	—	—	382	5	5
	1974	2	20	7 998	93	91	1	1	573	3	7
Amasya	1973	2	20	1 996	170	170	—	—	2 038	11	27
	1974	2	20	2 269	618	618	—	—	2 217	3	30
Ankara	1973	12	120	54 543	3 113	3 075	25	13	10 894	3	24
	1974	12	120	67 252	3 308	3 284	15	5	10 277	3	23
Antalya	1973	5	70	7 813	1 773	1 750	17	11	9 061	5	35
	1974	5	70	11 732	2 018	1 988	23	9	9 139	4	35
Artvin	1973	6	75	7 643	1 219	1 189	16	14	5 579	4	20
	1974	6	80	9 343	721	696	6	19	3 563	5	12
Aydın	1973	6	80	19 213	1 957	1 937	7	13	8 363	4	28
	1974	6	80	25 945	2 137	2 125	6	8	8 209	3	28
Balıkesir	1973	8	100	19 036	1 876	1 837	21	14	10 604	5	29
	1974	9	110	24 388	2 270	2 255	18	—	9 613	4	23
Bilecik	1973	5	70	20 504	1 525	1 503	8	14	6 661	4	26
	1974	5	70	22 900	1 427	1 414	6	8	5 402	3	21
Bingöl	1973	3	30	6 007	157	156	1	—	801	5	7
	1974	3	30	3 333	7	7	—	—	37	5	—
Bitlis	1973	2	20	1 738	6	6	—	—	13	2	—
	1974	2	20	1 837	99	99	—	—	450	4	6

Tablo : 4-19. Devamı

Table : 4-19. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Sağlık merkezi sayısı Number of general health centers			Hasta hareketleri Patient movement				Yatılan gün sayısı Number of patient days		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bolu	1973	5	65	13 731	908	907	2	—	4 472	4	18
	1974	5	65	14 056	739	733	2	4	2 031	2	8
Burdur	1973	6	92	14 389	2 518	2 482	21	15	10 643	4	31
	1974	6	82	16 773	1 944	1 934	9	1	6 820	3	22
Bursa	1973	7	95	48 072	2 744	2 687	44	13	14 801	5	42
	1974	7	95	44 180	1 818	1 774	35	13	11 500	6	33
Çanakkale	1973	8	80	25 589	3 388	3 351	26	17	12 769	3	43
	1974	8	80	28 445	3 145	3 126	14	11	11 224	3	38
Çankırı	1973	6	60	15 601	1 183	1 158	24	1	5 180	4	23
	1974	6	60	16 464	1 082	1 059	13	10	4 738	4	21
Çorum	1973	5	55	6 092	1 963	1 911	23	29	9 274	4	46
	1974	4	45	6 775	1 474	1 456	18	—	6 490	4	39
Denizli	1973	11	145	28 732	3 183	3 166	10	7	9 461	2	17
	1974	11	155	36 335	4 532	4 481	23	31	11 279	2	19
Diyarbakır	1973	3	30	3 183	268	265	1	2	1 756	6	16
	1974	6	60	3 483	298	297	1	—	1 833	6	8
Edirne	1973	2	20	5 157	242	236	—	6	664	2	9
	1974	3	30	3 176	261	258	3	—	610	2	5
Elâzığ	1973	2	25	11	11	11	—	—	62	5	—
	1974	2	25	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzurum	1973	5	50	23	102	102	—	—	419	4	2
	1974	5	50	—	57	57	—	—	168	2	—
Eskişehir	1973	6	60	27 378	944	937	3	4	3 139	3	14
	1974	6	60	25 689	627	617	3	7	2 703	4	12
Gaziantep	1973	1	20	12 006	1 227	1 216	10	1	3 175	2	43
	1974	1	20	10 257	1 080	7 073	7	—	1 421	—	19
Giresun	1973	2	25	3 590	601	587	9	5	2 053	3	22
	1974	2	25	9 227	594	585	11	1	2 073	3	22
Gümüşhane	1973	3	45	3.774	802	791	9	—	3 729	4	22
	1974	3	45	5 123	620	615	5	—	2 956	4	17
Hatay	1973	4	70	4 172	778	761	17	—	4 099	5	16
	1974	4	70	4 997	213	209	4	—	1 160	5	4

Tablo : 4-19. Devamı

Table : 4-19. Continued

iller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Sağlık merkezi sayısı Number of general health centers			Hasta hareketleri Patient movement				Yatılan gün sayısı Number of patient days		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
İçel	1973	3	30	9 867	1 002	986	11	5	3 842	3	35
	1974	3	30	7 672	659	649	7	7	2 755	4	25
İsparta	1973	6	60	8 699	501	499	2	—	1 709	3	7
	1974	6	60	12 332	821	819	—	2	1 424	1	6
İstanbul	1973	11	75	109 237	2 329	2 315	6	8	5 331	2	19
	1974	11	75	100 659	2 359	2 350	8	1	5 363	2	19
İzmir	1973	12	110	66 937	2 803	2 787	9	7	8 362	2	20
	1974	12	110	66 164	2 186	2 173	9	4	6 445	2	16
Kars	1973	4	40	5 058	124	116	4	4	553	4	3
	1974	4	40	4 886	174	169	5	—	931	5	6
Kastamonu	1973	8	115	13 150	3 553	3 491	36	26	20 395	5	48
	1974	8	115	14 593	3 760	3 677	43	40	20 653	5	49
Kayseri	1973	8	97	24 825	553	540	10	3	2 579	4	7
	1974	8	107	35 336	705	701	5	2	3 217	4	8
Kırklareli	1973	2	35	4 608	478	473	5	—	2 236	4	17
	1974	2	35	5 299	290	289	1	—	1 370	4	10
Kırşehir	1973	1	15	4 633	566	565	1	—	1 308	2	23
	1974	1	15	3 989	548	547	1	—	1 189	2	21
Kocaeli	1973	2	20	8 586	469	467	2	—	1 451	3	19
	1974	2	35	13 811	623	621	2	—	1 849	2	14
Konya	1973	14	175	41 556	3 672	3 616	35	21	20 052	5	31
	1974	14	215	39 592	3 098	3 068	13	19	16 097	5	20
Kütahya	1973	3	45	6 273	422	414	6	2	1 430	3	8
	1974	3	45	6 146	580	573	11	1	2 044	3	12
Malatya	1973	4	80	3 436	788	779	8	1	4 824	6	16
	1974	4	80	2 098	342	336	2	3	1 958	5	6
Manisa	1973	5	75	5 905	1 164	1 147	17	3	3 926	3	14
	1974	5	75	8 122	1 263	1 254	9	—	5 194	4	18
K. Maraş	1973	1	10	3 348	151	151	—	—	151	1	4
	1974	1	10	1 473	59	59	—	—	59	1	1
Mardin	1973	2	20	78	78	78	—	—	520	6	7
	1974	2	20	1 445	253	245	8	—	580	2	7

Tablo : 4-19. Devamı

Table : 4-19. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Sağlık merkezi sayısı Number of general health centers			Yatak sayısı Number of beds			Hasta hareketleri Patient movement			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yatak işgal oranı % Occupancy rate %
Muğla	1973	5	55	13 892	667	659	8	—	2 217	3	11
	1974	5	55	15 052	909	902	2	—	3 211	3	15
Nevşehir	1973	5	50	10 891	231	231	—	—	646	2	3
	1974	5	50	10 917	272	267	3	2	515	1	2
Muş	1973	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Niğde	1973	3	30	1 727	163	163	—	—	541	3	4
	1973	3	30	2 908	236	231	5	—	606	2	5
Ordu	1973	3	45	4 069	568	564	4	—	1 389	2	8
	1974	3	40	3 701	148	139	2	7	330	2	2
Rize	1973	4	90	6 808	2 567	2 561	2	4	5 791	2	17
	1974	5	95	2 179	2 057	2 050	5	2	4 683	2	13
Sakarya	1973	4	70	21 084	1 524	1 499	8	17	7 145	4	27
	1974	3	55	20 414	1 511	1 489	1	16	6 848	4	34
Samsun	1973	6	85	14 268	3 650	3 609	20	21	16 323	4	52
	1974	6	85	5 988	818	816	2	—	2 271	2	7
Siirt	1973	3	30	231	295	293	2	—	2 250	7	20
	1974	3	30	162	363	357	6	—	2 065	5	18
Sinop	1973	3	50	8 847	1 950	1 889	51	9	5 460	2	29
	1974	3	50	10 546	1 762	1 705	47	10	4 372	2	23
Sivas	1973	8	85	17 407	1 413	1 398	13	2	5 065	3	16
	1974	7	75	18 603	1 745	1 728	4	13	5 726	3	20
Tekirdağ	1973	4	45	15 797	1 010	1 003	7	—	2 180	2	13
	1974	4	45	15 115	1 037	1 029	6	2	1 842	1	11
Tokat	1973	4	40	9 595	814	800	3	13	4 232	5	28
	1974	3	30	229	229	228	1	—	811	3	7
Trabzon	1973	5	60	1 267	444	433	3	8	2 506	5	11
	1974	5	60	814	552	545	3	4	2 535	4	11
Tunceli	1973	5	55	1 179	266	265	1	—	1 796	6	8
	1974	6	75	2 421	296	294	2	—	1 485	5	5
Urfa	1973	2	20	18	150	149	1	—	345	2	4
	1974	3	30	14	50	49	—	1	181	3	1

Tablo : 4-19. Devamı

Table : 4-19. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Yatırarak tedavi Occupancy									
		Sağlık merkezi sayısı Number of general health centers			Hasta hareketleri Patient movement				Yatılan gün sayısı Number of patient days		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uşak	1973	5	75	9 786	1 413	1 372	15	27	7 506	5	27
	1974	5	75	11 626	1 355	1 332	14	12	5 783	4	21
Van	1973	2	10	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Yozgat	1973	3	30	4 112	208	208	—	—	1 152	5	10
	1974	3	30	5 061	201	200	1	—	518	2	4
Zonguldak	1973	4	45	13 349	2 887	2 837	25	22	9 702	3	59
	1974	4	45	14 256	3 052	2 967	60	23	8 929	3	54

5 — HASTALIK İSTATİSTİKLERİ

5 — STATISTICS OF DISEASES

Enfeksiyöz (Bulaşıcı) Hastalıklar

Infectious diseases

Tedavi Kurumlarında Görülen Hastalıklar

Diseases Seen In-Patients at the Treatment Institutions

Tablo : 5-1. Türkiye'de bildirilen enfeksiyöz hastalıklar

Table : 5-1. Infectious diseases notified in Turkey

Hastalıklar Diseases	1973		1974	
	Tutulan Case	Ölen Death	Tutulan Case	Ölen Death
1 — Ansefalit - Encephalitis Lethargica	21	8	8	5
2 — Boğmaca - Whooping - cough	3 987	18	2 851	11
3 — Bulaşıcı Menenjit - Meningitis cerebro spinalis epidemica	3 178	251	3 923	241
4 — Brüselloz - Brucellosis	84	—	70	—
5 — Çiçek - Smallpox	—	—	—	—
6 — Difteri - Diphtheria	892	52	470	25
7 — Dizanteri - Dysentery	839	6	616	4
8 — Enfeksiyöz Hepatit - Hepatitis infectious	11 925	48	10 000	56
9 — Humma İracı - Recurrent fever	■	—	—	—
10 — Kızamık - Measles	43 271	545	12 836	203
11 — Kızıl - Scarlet fever	2 745	4	3 633	3
12 — Kuduz - Rabies	41	41	52	52
13 — Kolera - Cholera	—	—	—	—
14 — Lohusalık humması - Puerperal Infection	3	1	—	—
15 — Paratifo - Paratyphoide	839	15	477	5
16 — Poliyomyelit - Poliomyelitis	500	23	348	17
17 — Ruam - Glanders	—	—	—	—
18 — Sarbon - Anthrax	697	2	526	5
19 — Tifo - Typhoid fever	1 430	37	1 401	35
20 — Tifüs - Typhus exanthematicus	—	—	—	—
21 — Veba - Plague	—	—	—	—

Tablo : 5-2. Resmi ve özel genel hastanelere yatanların 150 hastalık sebebine göre dağılımı

Table : 5-2. Distribution of in-patients according to the cause of 150 diseases at official and private general hospitals,

Kod No, si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
	Bütün sebepler - All causes	1973	1 379 909	1 308 827	43 706	—	31.67	1 000.00
		1974	1 252 084	1 210 230	27 341	—	21.83	1 000.00
A 1	Solunum ağızı tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system.	1973	9 648	9 001	410	42.49	0.29	9.38
		1974	6 887	6 529	167	24.24	0.13	6.10
A 2	Menenjelerin ve merkezi sinir sisteminin tüberkülozu - Tuberculosis of meninges and central nervous system.	1973	3 421	2 892	460	134.46	0.33	10.52
		1974	3 704	3 372	295	79.64	0.23	10.78
A 3	Barsak, periton ve mezanter ganglionları, tüberkülozu - Tuberculosis of intestines, peritoneum and mesenteric glands,	1973	1 898	1 668	198	104.32	0.14	4.53
		1974	1 986	1 909	58	29.20	0.04	2.12
A 4	Kemik ve eklem tüberkülozu - Tuberculosis of bones and joints	1973	1 573	1 489	18	11.44	0.01	0.41
		1974	1 394	1 362	7	5.02	—	0.25
A 5	Diğer organların tüberkülozu - Tuberculosis, all other forms,	1973	2 558	2 459	42	16.41	0.03	0.96
		1974	2 502	2 445	41	16.38	0.03	1.49
A 6	Doğuştan gelme frengi - Congenital syphilis,	1973	299	278	3	10.03	—	0.06
		1974	982	925	42	42.76	0.03	1.53
A 7	Erken frengi - Early syphilis,	1973	175	167	—	—	—	—
		1974	158	148	—	—	—	—
A 8	Tabes dorsalis - Tabes dorsalis	1973	64	62	2	31.25	—	0.04
		1974	88	84	4	45.45	—	0.14
A 9	Paralizi jeneral - General paralysis of insane,	1973	249	227	5	20.08	—	0.11
		1974	354	348	5	14.12	—	0.18
A 10	Frenginin diğer şekilleri - All other syphilis,	1973	453	449	—	—	—	—
		1974	897	890	2	2.22	—	0.07
A 11	Gonokok enfeksiyonu - Gonococcal infection	1973	2 104	2 076	2	0.95	—	0.04
		1974	1 769	1 753	3	1.69	—	0.10
A 12	Tifo - Typhoid fever,	1973	4 886	4 684	121	24.76	0.08	2.76
		1974	4 069	3 934	87	21.36	0.06	3.13
A 13	Paratifo ve diğer salmonella enfeksiyonları - Paratyhoid fever and other salmonella infections,	1973	1 624	1 555	40	24.73	0.02	0.91
		1974	1 153	1 112	28	21.22	0.01	0.87

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanlar Received number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 14	Kolera - Cholera,	1973	—	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—	—
A 15	Brüselloz (dalgalı humma) - Brucellosis (undulant fever)	1973	616	592	6	9.74	—	0.13
		1974	290	281	9	31.03	—	0.32
A 16	Bütün şekilleri ile dizanteri - Dysentery, all forms	1973	1 518	1 454	53	34.91	0.03	1.21
		1974	1 590	1 511	62	38.99	0.04	2.26
A 17	Kızıl - Scarlet fever,	1973	672	642	10	14.88	—	0.22
		1974	649	640	7	10.78	—	0.25
A 18	Streptokoklu anjin - Streptococcal sore throat,	1973	2 555	2 500	24	9.39	0.01	0.54
		1974	2 946	2 922	11	3.73	—	0.40
A 19	Yılancık - Erysipelas,	1973	816	793	9	11.02	—	0.20
		1974	732	719	8	10.92	—	0.29
A 20	Septisemi ve piyoemi - Septicaemia and pyaemia,	1973	1 598	1 628	247	154.56	0.17	5.65
		1974	840	749	83	98.80	0.06	3.03
A 21	Difteri - Diphtheria	1973	2 322	2 122	148	63.73	0.10	3.38
		1974	1 028	925	18	17.50	—	0.65
A 22	Boğmaca öksürüğü - Whooping-cough,	1973	1 656	1 538	53	32.00	0.03	1.21
		1974	1 152	1 091	31	26.90	0.02	1.10
A 23	Menengokok enfeksiyonları - Meningoccal infections,	1973	2 113	1 835	248	117.36	0.17	5.67
		1974	2 084	1 909	149	71.49	0.11	5.44
A 24	Veba - Plague,	1973	—	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—	—
A 26	Cüzam - Leprosy,	1973	334	157	12	35.92	—	0.27
		1974	26	16	10	384.61	—	0.36
A 25	Tetanos - Tetanus,	1973	1 111	781	301	270.92	0.21	6.88
		1974	846	621	219	258.86	0.17	8.00
A 27	Şarbon - Anthrax	1973	1 258	1 179	38	30.20	0.02	0.86
		1974	697	678	7	10.04	—	0.25
A 28	Akut poliyomyelit - Acute poliomyelitis,	1973	1 200	1 105	72	60.00	0.05	1.64
		1974	1 257	1 246	7	5.56	—	0.25
A 29	Akut enfeksiyöz ancefalit - Acute infectious encephalitis,	1973	1 034	826	192	185.68	0.13	4.39
		1974	1 147	1 071	68	59.28	0.05	2.48

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Received number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 30	Akut poliomiyelitte akut enfeksiyöz ansefalinin geç akibetleri - Late effects of acute poliomylitis and acute infectious encephalitis,	1973 1974	1 074 1 154	969 1 071	63 15	58.65 12.99	0.04 0.01	1.44 0.54
A 31	Çiçek - Smallpox,	1973 1974	— ■	— —	— —	— —	— —	— —
A 32	Kızamık - Measles,	1973 1974	9 019 6 065	8 586 5 922	220 76	24.39 12.75	0.15 0.06	5.03 2.85
A 33	Sarı humma - Yellow fever,	1973 1974	— ■	— —	— ■	— —	— —	— —
A 34	Enfeksiyöz hepatit - Infectious hepatitis,	1973 1974	12 944 10 150	12 303 9 669	345 301	26.65 29.65	0.25 0.24	7.89 11.00
A 35	Kuduz - Rabies,	1973 1974	1 176 1 051	1 070 935	74 72	62.92 68.50	• 0.05 0.05	1.69 2.63
A 36	Lekeli humma ve diğer Rickettsia hastalıkları - Typhus and other rickettsial diseases,	1973 1974	216 574	195 573	3 —	13.88 —	— —	0.06 —
A 37	Sıtma - Malaria,	1973 1974	104 93	104 —	— —	— —	— —	— —
A 38	Şiştozomyaz - Schistosomiasis,	1973 1974	943 626	872 625	49 —	51.96 —	0.03 —	1.12 —
A 39	İdatik hastalığı - Hydatid disease,	1973 1974	1 392 981	1 318 963	14 5	10.05 5.09	0.01 —	0.32 0.18
A 40	Filaryoz - Filariasis,	1973 1974	84 34	62 —	3 —	35.71 —	— —	0.06 —
A 41	Ankilostomyaz - Ankylostomilasis,	1973 1974	359 583	356 577	1 3	2.78 5.14	— —	0.02 0.10
A 42	Barsak kurtlarından ileri gelen diğer hastalıklar - Other diseases due to helminths,	1973 1974	4 212 3 737	4 028 3 676	106 35	25.16 9.36	0.07 0.02	2.42 1.28
A 43	Enfeksiyon ve parazit hastalığı olarak sınıflanan diğer bütün hastalıklar - All other diseases classified as infective and parasitic,	1973 1974	7 836 6 597	7 555 6 428	184 123	23.48 18.64	0.13 0.09	4.20 0.09

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. sı Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıfıra bulanlar Received number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölümü göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 44	Ağız ve farenksin habis urları - Malignant neoplasm of buccal cavity and pharynx,	1973 1974	2 159 2 094	2 016 2 076	96 7	44.46 3.34	0.06 —	2.19 0.25
A 45	Özafagusun habis uru - Malignant neoplasms of oesophagus,	1973 1974	1 265 1 005	1 158 952	75 37	59.28 36.81	0.05 0.02	1.71 1.35
A 46	Midenin habis urları - Malignant neoplasms of stomach,	1973 1974	4 882 5 007	4 448 4 802	294 164	60.22 32.75	0.21 0.13	6.72 5.99
A 47	Rektum hariç barsakların habis urları - Malignant neoplasm of intestine, except rectum,	1973 1974	1 305 1 119	1 015 1 059	222 53	170.11 47.36	0.16 0.04	5.07 1.93
A 48	Rektum habis urları - Malignant neoplasm of rectum,	1973 1974	1 770 1 913	1 673 1 843	136 48	76.83 25.09	0.09 0.03	3.11 1.75
A 49	Larenksin habis urları - Malignant neoplasm of larynx,	1973 1974	1 661 1 331	1 511 1 300	82 16	49.36 12.02	0.05 0.01	1.87 0.58
A 50	Trakea habis urları ve bronşlarla akciğerlerin tabi olundukları tasrih edilmeyen habis urları - Malignant neoplasm of trachea, and of bronchus lung not specified as secondary,	1973 1974	2 115 2 159	1 822 2 018	239 108	113.00 50.02	0.17 0.08	5.46 3.95
A 51	Memenin habis uru - Malignant neoplasm of breast,	1973 1974	1 834 1 448	1 690 1 389	34 35	18.53 24.17	0.02 0.02	0.77 1.28
A 52	Rahim boynunun habis uru - Malignant neoplasm of cervix uteri,	1973 1974	1 297 917	1 226 898	27 9	20.81 9.81	0.01 —	0.61 0.32
A 53	Rahmin diğer ve tasrih edilmeyen kısımlarının habis uru - Malignant neoplasm of other and unspecified parts of uterus,	1973 1974	2 129 1 371	1 909 1 342	44 20	20.66 14.58	0.03 0.01	1.00 0.73
A 54	Prostatın habis uru - Malignant neoplasm of prostate,	1973 1974	1 388 1 136	1 250 1 101	48 25	34.58 22.00	0.03 0.01	1.09 0.91
A 55	Derinin habis uru - Malignant neoplasm of skin,	1973 1974	3 940 2 042	3 786 1 985	47 21	11.92 10.28	0.03 0.01	1.07 0.76
A 56	Kemik ve bağ dokunun habis uru - Malignant neoplasm of bone and connective tissue,	1973 1974	774 844	678 833	28 6	36.17 7.10	0.02 —	0.64 0.21

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No.si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara öde 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 57	Bütün diğer yerlerdeki ve tas- rih edilmiş yerlerdeki habis ur- ları - Malignant neoplasm of all other and unspecified sites,	1973 1974	5 540 5 001	4 998 4 623	417 294	75.27 58.78	0.30 0.23	9.54 10.75
A 58	Lösemi ve alösemi - Leukaemia and aleukaemia,	1973 1974	2 111 1 979	1 798 1 807	266 158	126.00 79.83	0.19 0.12	6.08 5.77
A 59	Lenfosarkom ve lenfatik ve ema- topoietik sisteminin diğer urla- rı - Lymphosarcoma and other neoplasms of lymphatic and haem- atopoietic system,	1973 1974	1 461 1 299	1 292 1 204	118 81	80.76 62.35	0.08 0.06	2.69 2.96
A 60	Selim urları ve tabiatı tasrih edil- meyen urlar - Benign neoplasms and neoplasms of unspecified nature,	1973 1974	6 290 5 499	6 037 5 422	77 24	12.24 4.36	0.05 0.01	1.76 0.87
A 61	Toksik olmayan guatır - Non-toxic goiter,	1973 1974	3 792 4 259	3 616 4 189	81 27	21.36 6.33	0.05 0.02	1.85 0.98
A 62	Guatırılı veya guatırsız tritoksi- koz - Thyrotoxicosis with or wit- out goiter,	1973 1974	2 285 1 975	2 166 1 918	78 32	34.13 16.20	0.05 0.02	1.78 1.17
A 63	Şekerli diyabet - Diabetes mel- litus,	1973 1974	9 959 10 350	9 083 9 699	700 341	70.28 32.94	0.50 0.27	16.01 12.47
A 64	Vitaminsızlıklar ve diğer karans halleri - Avitaminosis and other deficiency states,	1973 1974	6 878 5 133	6 472 5 003	272 89	39.54 17.33	0.19 0.07	6.22 3.25
A 65	Kansızlıklar - Anaemias,	1973 1974	17 296 10 332	16 567 10.091	475 141	27.46 13.64	0.34 0.11	10.86 5.15
A 66	Allerjik bozukluklar, iç salgı bez- lerinin metabolizmasının ve kanın diğer bütün hastalıkları - Aller- gic disorders; all other endocrine, metabolic and blood diseases,	1973 1974	9 164 13 446	8 835 13.262	146 74	15.93 5.50	0.10 0.05	3.34 2.70
A 67	Psikozlar - Psychoses,	1973 1974	5 078 6 820	4 894 6 642	96 40	18.90 5.86	0.06 0.03	2.19 1.46
A 68	Psikonevrozis ve şahsiyet bozuk- lukları - Psychoneuroses and di- sorders of personality,	1973 1974	9 155 7 449	8 930 7 244	84 46	9.17 6.17	0.06 0.03	1.92 1.68

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıfıra bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölümü göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
			1973	1974	1973	1974	1973	1974
A 69	Akil eksikliği - Mental deficiency,	1973	1 931	1 846	34	17.60	0.02	0.77
		1974	1 611	1 507	64	39.72	0.05	2.34
A 70	Merkezi sinir sistemine dokunan damar lezyonları - Vascular lesions affecting central nervous system,	1973	13 806	12 258	1 149	83.22	0.83	26.28
		1974	12 267	10 854	1 040	84.78	0.83	38.03
A 71	Menengokoksz Menenjit - Non-meningococcal meningitis,	1973	10 300	9 258	795	77.18	0.57	18.18
		1974	8 242	7 599	478	57.99	0.38	17.48
A 72	Skleroz an plak - Multiple sclerosis,	1973	703	648	29	41.25	0.02	0.66
		1974	918	863	38	41.39	0.03	1.38
A 73	Sar'a - Epilepsy,	1973	2 404	2 131	127	52.82	0.09	2.90
		1974	1 715	1 666	45	26.23	0.03	1.64
A 74	İltihaplı göz hastalıkları - Inflammatory diseases of eye,	1973	9 357	9 173	21	2.24	0.01	0.48
		1974	8 819	8 686	53	6.00	0.04	1.93
A 75	Katarakt - Cataract,	1973	16 936	16 751	17	1.00	0.01	0.38
		1974	14 152	13 961	17	1.20	0.01	0.62
A 76	Glokom - Glaucoma,	1973	3 219	3 132	15	4.65	0.01	0.34
		1974	2 718	2 672	3	1.10	—	0.10
A 77	Orta kulak iltihabı ve mastoidit - Otitis media and mastoiditis,	1973	11 611	11 209	58	4.99	0.04	1.32
		1974	10 389	10 285	20	1.92	0.01	0.73
A 78	Sinir sistemi ve duyu organlarının bütün diğer hastalıkları - All other diseases of the nervous system and sense organs,	1973	22 607	21 715	409	18.09	0.29	9.35
		1974	21 675	20 879	298	13.74	0.23	10.89
A 79	Akut eklem romatizması - Rheumatic fever,	1973	16 636	16 093	210	12.62	0.15	4.80
		1974	14 023	13 804	91	6.48	0.07	3.32
A 80	Kronik romatizmal kalb hastalığı - chronic rheumatic heart disease,	1973	13 558	12 200	1 047	77.22	0.75	23.95
		1974	9 452	8 862	472	49.93	0.37	17.26
A 81	Arteriosklerotik ve dejeneratif kalb hastalığı - Arteriosclerotic and degenerative heart disease,	1973	16 427	14 620	1 490	90.70	1.07	34.09
		1974	14 089	12 865	1 024	72.68	0.81	40.40
A 82	Kalbin diğer hastalıkları - Other diseases of heart,	1973	25 750	22 182	3 006	116.73	2.17	68.77
		1974	25 496	22 837	2 161	84.75	1.72	79.03
A 83	Kalb hastalığı ile birlikte bulunan hipertansiyon - Hypertension with heart disease,	1973	10 844	9 667	597	55.05	0.43	13.65
		1974	9 897	9 166	553	55.87	0.44	20.22

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölümü göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 84	Kalbden bahsedilmeksizin iptansiyon - Hypertension without mention of heart,	1973 1974	10 400 9 364	9 853 9 025	280 246	26.92 26.27	0.20 0.19	6.40 8.99
A 85	Arter hastalıkları - Diseases of arteries,	1973 1974	6 114 8 366	5 622 7 973	291 230	47.59 27.49	0.21 0.18	6.65 8.41
A 86	Dolaşım ağızının diğer hastalıkları - Other diseases of circulatory system,	1973 1974	12 413 9 613	11 760 9 145	461 329	37.13 34.22	0.33 0.26	10.54 12.03
A 87	Üst solunum yollarının akut enfeksiyonları - Acute upper respiratory infections,	1973 1974	18 475 10 666	17 879 10 360	281 151	15.20 14.15	0.20 0.12	6.42 5.52
A 88	Grip - Influenza	1973 1974	22 850 21 550	22 314 21 291	103 69	4.50 3.20	0.07 0.05	2.35 2.52
A 89	Lober pnömoni - Lobar pneumonia,	1973 1974	10 554 6 245	9 826 5 931	452 232	42.82 37.14	0.32 0.18	10.34 8.48
A 90	Bronkopnömoni - Bronchopneumonia,	1973 1974	28 819 20 955	23 204 18 363	5 254 2 298	182.31 109.66	3.80 1.83	120.21 84.04
A 91	Atipik iptidai pnömoni ve diğer tasrih edilmiş pnömoniler - Primary atypical, other and unspecified pneumonia,	1973 1974	4 879 6 909	4 617 6 712	196 144	40.17 20.84	0.14 0.11	4.48 5.26
A 92	Akut bronşit - Acute bronchitis,	1973 1974	26 238 21 678	25 569 21 435	324 89	12.34 4.10	0.23 0.07	7.41 3.25
A 93	Kronik bronşit ve vasfü bildirilmeyen bronşit - Bronchitis, chronic and unqualified,	1973 1974	23 110 21 689	22 280 21 339	349 131	15.10 6.03	0.25 0.10	7.98 4.79
A 94	Bademciklerin ve adenoid vejetasyonlarının ipertrofisi - Hypertrophy of tonsils and adenoids,	1973 1974	16 916 13 403	16 650 13 290	51 25	3.01 1.86	0.03 0.01	1.16 0.91
A 95	Ampiyem ve akciğer absesi - Empyema and abscess of lung,	1973 1974	3 131 2 687	2 919 2 581	142 70	45.35 26.05	0.10 0.05	3.24 2.56
A 96	Plörezi - Pleurisy,	1973 1974	4 756 4 667	4 369 4 438	153 130	32.16 27.85	0.11 0.10	3.50 4.75
A 97	Solunum yollarının bütün diğer hastalıkları - All other respiratory diseases,	1973 1974	15 007 13 564	14 525 13 160	192 122	12.79 8.99	0.13 0.09	4.39 4.46

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 98	Diş ve dişleri destekleyen dokuların hastalıkları - Diseases of teeth and supporting structures,	1973 1974	1 129 2 135	1 082 2 122	10 1	8.85 0.46	— —	0.22 0.03
A 99	Mide ülseri - Ulcer of stomach,	1973 1974	20 789 16 907	19 541 16 255	763 340	36.70 20.11	0.55 0.27	17.45 12.43
A 100	Duodenum ulseri - Ulcer of duodenum	1973 1974	18 759 14 910	18 117 14 523	332 219	17.69 14.68	0.24 0.17	7.59 8.00
A 101	Gastrit ve duodenit - Gastritis and duodenitis,	1973 1974	24 991 20 423	24 401 20 081	161 154	6.44 7.54	0.11 0.12	3.68 5.63
A 102	Apandisit - Appendicitis,	1973 1974	73 528 63 499	71 869 62 733	380 138	5 16 2.17	0.27 0.11	8.69 5.04
A 103	Barsak tıkanması ve fıtık - Intestinal obstruction and hernia,	1973 1974	33 561 37 997	41 919 36 611	832 689	24.79 18.13	0.60 0.55	19.03 25.20
A 104	Gastro - Anterit ve yeni doğmuş çocukların ishalı hariç kolit - Gastro - enteritis and colitis, except diarrhoea of the newborn,	1973 1974	30 893 26 798	29 213 25 649	1 372 946	44.41 35.30	0.99 0.75	31.39 34.60
A 105	Karaciğer sirozu - Cirrhosis of liver,	1973 1974	6 531 7 040	5 966 6 662	421 304	64.46 43.18	0.30 0.24	9.63 11.11
A 106	Safra taşı ve kolesistit - Cholelithiasis and cholecystitis,	1973 1974	20 074 16 939	19 466 16 545	276 171	13.74 10.09	0.20 0.13	6.31 6.25
A 107	Sindirim aygıtinin diğer hastalıkları - Other diseases of digestive system,	1973 1974	18 118 15 981	17 087 15 363	684 391	37.75 24.46	0.49 0.31	15.61 14.30
A 108	Akut nefrit - Acute nephritis,	1973 1974	7 503 7 069	6 991 6 721	343 254	45.71 35.93	0.24 0.20	7.84 9.29
A 109	Kronik nefrit, diğer nefritler ve belirtilmeyen nefrit - Chronic, other, and unspecified nephritis,	1973 1974	8 868 7 899	8 088 7 391	613 383	69.12 48.48	0.44 0.30	14.02 14.00
A 110	Böbrek enfeksiyonları - Infections of kidney,	1973 1974	11 083 11 002	10 718 10 716	220 155	19.85 14.08	0.15 0.12	5.03 5.66
A 111	İdrar aygıti taşları - Calculi of urinary system,	1973 1974	11 481 10 903	11 175 10 699	95 67	8.27 6.14	0.06 0.05	2.17 2.45
A 112	Prostatiperplazisi - Hyperplasia of prostate,	1973 1974	8 076 7 870	7 708 7 525	169 184	20.92 23.37	0.12 0.14	3.86 6.72

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 113	Meme hastalıkları - Diseases of breast,	1973 1974	1 326 2 894	1 250 2 851	14 16	10.55 5.52	0.01 0.01	0.32 0.58
A 114	Üro - Genital aygıtların diğer hastalıkları - Other diseases of genito - urinary system,	1973 1974	27 551 23 722	26 259 23 313	294 176	10.67 7.41	0.21 0.14	6.72 6.43
A 115	Gebelik, doğurma ve lohusalık halinin diğer komplikasyonları - Sepsis of pregnancy, childbirth and the puerperium,	1973 1974	17 122 14 386	16 790 14 258	84 63	4.90 4.37	0.06 0.05	1.92 2.30
A 116	Gebelik ve lohusalık hali toksemileri - Toxaemias of pregnancy and the puerperium	1973 1974	5 772 5 280	5 558 5 192	46 54	7.96 10.22	0.03 0.04	1.05 1.97
A 117	Gebelik ve doğurma kanamaları - Haemorrhage of pregnancy and childbirth,	1973 1974	10 818 13 333	10 596 13 167	75 85	6.93 6.37	0.05 0.06	1.71 3.10
A 118	Enfeksiyon veya toksemiden bahsedilmeksızın çocuk düşmesi - Abortion without mention of sepsis or toxæmia,	1973 1974	20 087 19 674	19 691 19 399	98 151	4.87 7.67	0.07 0.12	2.24 5.52
A 119	Enfeksiyonla birlikte olan çocuk düşmesi - Abortion with sepsis,	1973 1974	10 353 9 708	9 969 9 621	81 43	7.82 4.42	0.05 0.03	1.85 1.57
A 120	Gebelik ve lohusalık halinin diğer komplikasyonları, normal doğum - Other complications of pregnancy, childbirth and the puerperium. Delivery without mention of complication	1973 1974	148 845 162 310	147 350 160 805	436 562	2.92 3.46	0.31 0.44	9.97 20.55
A 121	Deri ve deri altı hücre dokusunun enfeksiyonları - Infections of skin and subcutaneous tissue,	1973 1974	18 186 14 105	17 809 13 881	54 66	2.96 4.67	0.03 0.05	1.23 2.41
A 122	Artrit ve sponditit - Arthritis and spondylitis,	1973 1974	14 315 5 658	13 949 5 577	13 16	0.90 2.82	— 0.01	0.29 0.58
A 123	Adele romatizması ve belirtilemeyen romatizma - Muscular rheumatism and rheumatism unspecified,	1973 1974	13 170 13 589	12 863 13 366	19 59	1.44 4.34	0.01 0.04	0.43 2.15
A 124	Osteomyelit ve periyostit - Osteomyelitis and periostitis,	1973 1974	4 292 6 027	4 057 5 956	47 8	10.95 1.32	0.03 —	1.07 0.29

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. sı Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 125	Ankiloz ve sonradan olma kemik - adele biçimşizlikleri - Ankylosis and acquired musculoskeletal deformities,	1973 1974	2 137 3 620	1 993 3 569	60 6	28.37 1.65	0.04 —	1.37 0.21
A 126	Deri ve kemik adele aygitinin bütün diğer hastalıkları - All other diseases of skin and musculoskeletal system,	1973 1974	15 218 14 762	14 882 14 552	52 88	3.41 5.96	0.03 0.07	1.18 3.21
A 127	Spina bifida ve menengosel - Spina bifide and meningocele	1973 1974	2 722 1 871	2 523 1 855	27 9	9.91 4.81	0.01 —	0.61 0.32
A 128	Dolaşım aygitının doğuştan gelme şekil bozuklukları - Congenital malformations of circulatory system,	1973 1974	1 085 2 129	989 2 112	35 9	32.25 4.22	0.02 —	0.80 0.32
A 129	Doğuştan olma bütün diğer şekil bozuklukları - All other congenital malformations,	1973 1974	2 372 3 277	2 087 3 118	220 141	92.74 43.02	0.15 0.11	5.03 5.15
A 130	Doğum tromatizmaları - Birth injuries,	1973 1974	1 773 4 545	1 645 4 430	91 82	51.32 18.04	0.06 0.06	2.08 2.99
A 131	Doğum sonrası asfeksi ve atelektazi - postnatal asphyxia and atelectasis,	1973 1974	4.738 2 349	4.341 2 241	242 105	51.07 44.69	0.17 0.08	5.53 3.84
A 132	Yeni doğmuş çocukların enfeksiyonları - Infections of the newborn,	1973 1974	6 413 9 420	5 927 8 910	297 383	46.31 40.65	0.21 0.30	6.79 14.00
A 133	Yeni doğmuş çocukların emolitik hastalığı - Haemolytic disease of the newborn,	1973 1974	4 640 2 344	4 211 2 165	362 160	78.01 68.25	0.26 0.12	8.28 5.85
A 134	Süt çocukluğu çağında başlangıcının diğer muayyen hastalıkları - All other defined diseases of early infancy,	1973 1974	4 903 7 644	4 370 7 476	472 148	96.26 19.36	0.34 0.11	10.79 5.41
A 135	Süt çocukluğu çağında başlangıcının iyice tarif edilemiyen hastalıkları ve vasfi bildirilmeyen olgunlaşma halleri - III-defined diseases peculiar to early infancy, and immaturity unqualified,	1973 1974	5 500 6 051	5 031 5 547	298 456	54.18 75.35	0.21 0.36	6.81 16.67

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
A 136	Psikozdan bahsedilmeksizin ihti- yarlık - Senility without mention of psychosis,	1973 1974	2 737 2 454	2 491 2 251	61 144	22.28 58.67	0.04 0.11	1.39 5.26
A 137	İyice tarif edilemeyen ve meşhul kalan hastalık ve ölüm sebepleri- III - defined and unknown causes of morbidity and mortality,	1973 1974	21 275 22 245	19 895 21 318	1 073 708	50.43 31.82	0.77 0.56	24.55 25.89
AE 138	Motorlu taşıt kazaları - Motor vehicles accidents,	1973 1974	30 025 26 965	27 219 25 108	2 211 1 381	73.63 51.21	1.60 1.10	50.58 50.51
AE 139	Diğer taşıt kazaları - Other trans- port accidents,	1973 1974	7 228 7 296	6 703 6 963	332 280	45.93 38.37	0.24 0.22	7.59 10.24
AE 140	Kaza neticesi zehirlenmeler - Accidental poisoning,	1973 1974	19 215 16 228	18 246 15 638	727 531	37.83 32.72	0.52 0.42	16.63 19.42
AE 141	Kaza neticesi düşmeler - Acciden- tal falls,	1973 1974	19 450 15 022	18 457 14 400	578 457	29.71 30.42	0.41 0.36	13.22 16.71
AE 142	Makinelerin sebep olduğu kazalar - Accident caused by machinery,	1973 1974	6 788 5 378	6 353 5 150	202 173	29.75 32.16	0.14 0.13	4.62 6.32
AE 143	Yanıcı maddelerin ateş alması ve patlamasından ileri gelen kaza - Accident caused by fire and explo- sion of combustible material	1973 1974	4 885 5 017	4 342 4 785	416 184	85.15 36.67	0.30 0.14	9.51 6.72
AE 144	Sıcak bir maddeden, korosif bir mayiden, buhardan ve radya- yondan ileri gelen kaza - Accident caused by hot substance, corro- sive liquid, steam, and radiation,	1973 1974	4 172 3 670	3 726 3 373	250 226	59.85 61.58	0.18 0.18	5.72 8.26
AE 145	Ateşli silahlardan çıkan kaza - Accident caused by firearm	1973 1974	8 029 5 466	7 016 5 060	784 327	97.64 59.82	0.56 0.26	17.93 11.96
AE 146	Kaza neticeleri suda boğulma ve suya düşme - Accidental drow- ning and submersion,	1973 1974	1 470 2 996	1 256 2 871	40 94	27.21 31.37	0.02 0.07	0.91 3.43
AE 147	Bütün diğer kaza sebepleri - All other accidental causes,	1973 1974	22 985 19 576	21 732 18 620	922 620	40.11 31.67	0.66 0.49	21.09 22.67
AE 148	Kendini öldürme ve kendini tro- matizma etme - Suicide and self- inflicted injury,	1973 1974	2 576 3 572	2 432 3 416	102 94	39.59 26.31	0.07 0.07	2.33 3.43

Tablo : 5-2. Devamı

Table : 5-2. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatınlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanılar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
AE 149	Bile bile adam öldürme ve kendini tromatize etme (Harp Harekâtın- dan ileri gelmiyen) - Homicide and injury purposely inflicted by other persons (not in war)	1973 1974	7 273 4 426	6 765 4 178	420 193	57.74 43.60	0.30 0.15	9.60 7.05
AE 150	Harp Harekâtından ileri gelen tro- matizmalar - Injury resulting from operations of war.	1973 1974	— 17	— 16	— 1	— 58.82	— —	— 0.03

Not : Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı
doğum ve çocuk bakımevleri ile çocuk
pavyonlarına yatan çocukların, hastalıklara
göre dağılımı yapılmadığından buraya dahil
edilmemiştir.

Not : As distribution of children accepted to
and children's homes and pavillons belong-
ing to the Ministry of Health and Social
welfare according to diseases is not
made, they are not included.

Tablo : 5-3. Genel sağlık merkezlerine yatanların 50 hastalık sebebine göre dağılımı

Table : 5-3. Distribution of in-patients according to the cause of 50 diseases at general health centres,

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
	Toplam - Total	1973	73 831	72 818	635			1 000.00
		1974	65 165	64 357	509			1 000.00
C 1	Solunum aygıtı tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system,	1973	248	247	—			
		1974	195	194	—			
C 2	Diğer âzâ tüberkülozu - Tuberculosis, other forms	1973	59	59	—			
		1974	56	53	2	35.71	0.03	3.92
C 3	Frengi ve sekelleri - Syphilis and its sequelae	1973	52	52	—			
		1974	22	22	—			
C 4	Gonokok Enfeksiyonu - Gonococcal Infection	1973	71	71	—			
		1974	71	71	—			
C 5	Her çeşit dizanteri - Dysentery, all forms	1973	146	146	—			
		1974	116	116	—			
C 6	Mütad olarak barsak kanalında meydana gelen diğer hastalıklar - Other infectious diseases commonly arising in intestinal tract	1973	270	270	—			
		1974	211	209	2	9.47	0.03	3.92
C 7	Çocuklarda görülen enfeksiyöz hastalıklar - Certain diseases common among children	1973	—	—	—			
		1974	—	—	—			
C 7a	Kızıl - Scarlet fever	1973	62	62	—			
		1974	48	47	1	20.83	0.01	1.96
C 7b	Difteri - Diphtheria	1973	—	—	—			
		1974	7	7	—			
C 7c	Boğmaca öksürügü - Whooping cough	1973	21	21	—			
		1974	35	35	—			
C 7d	Kızamık - Measles	1973	206	206	—			
		1974	116	116	—			
C 7e	Kabakulak - Mumps	1973	38	38	—			
		1974	33	33	—			
C 8	Lekeli humma ve diğer rickettsia hastalıkları - Typhus and other rickettsial diseases	1973	2	2	—			
		1974	8	8	—			
C 9	Sıtma - Malaria	1973	3	3	—			
		1974	1	1	—			

Tablo : 5-3. Devamı

Table : 5-3. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yıllı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
C 10	Barsak kurdu hastalıkları - Diseases due to helminths	1973 1974	176 109	175 109	— —	— —	— —	— —
C 11	Bütün diğer enfeksiyon ve parazit hastalıkları - All other diseases classified as infective and parasitic	1973 1974	349 358	328 346	19 9	54.44 25.13	0.25 0.13	29.92 17.68
C 12	Lenfatik ve ematopoietik (kanyapıcı) dokuların ınları da dahil ınlar - Malignant neoplasms including neoplasms of lymphatic and haematopoietic tissues	1973 1974	123 102	123 102	— —	— —	— —	— —
C 13	Selim ınlar ve tabiatı tasrib edilemeyen ınlar - Benign neoplasms and neoplasms of unspecified nature	1973 1974	103 57	103 56	1	17.54	0.01	1.96
C 14	Allerjik bozukluklar - Allergic disorders	1973 1974	378 440	377 440	1	2.64	0.01	1.57
C 15	Tiroïd bezi hastalıkları - Diseases of thyroid gland	1973 1974	174 76	171 76	1	5.74	0.01	1.57
C 16	Şekerli diyabet - Diabetes mellitus	1973 1974	146 138	146 136	2	14.49	0.03	3.92
C 17	Vitaminsızlıklar ve diğer karans hastalıkları - Avitaminosis and other deficiency states	1973 1974	375 416	374 413	3	7.21	0.04	5.89
C 18	Kansızlıklar - Anaemias	1973 1974	1051 910	1004 901	17 7	16.17 7.69	0.23 0.10	26.77 13.75
C 19	Psikoz ve psikonevrozlar - Psychoneuroses and psychoses	1973 1974	562 599	559 593	— 3	— 5.00	— 0.04	— 5.89
C 20	Merkezi sinir sistemine dokunan damar leziyonları - Vascular lesions affecting central nervous system	1973 1974	523 494	518 488	5 5	9.56 10.12	0.06 0.07	7.87 9.82
C 21	Göz hastalıkları - Diseases of eye	1973 1974	216 149	210 148	4 1	18.51 6.71	0.05 0.01	6.29 1.96
C 22	Kulak ve apofiz mastoid hastalıkları - Diseases of ear and mastoid process	1973 1974	258 254	257 254	— —	— —	— —	— —

Tablo : 5-3. Devamı

Table : 5-3. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
C 23	Akut mafsal romatizması - Rheumatic fever	1973	1177	1176	—	—	—	—
		1974	1311	1305	—	—	—	—
C 24	Kronik romatizmal kalb hastalığı - Chronic rheumatic heart disease	1973	1162	1067	54	46.47	0.73	85.03
		1974	924	884	26	28.13	0.39	51.08
C 25	Arteriosklerotik ve dejeneratif kalb hastalığı - Arteriosclerotic and degenerative heart disease	1973	1732	1582	115	66.39	1.55	181.10
		1974	1517	1436	58	38.23	0.89	113.94
C 26	İpertansiyon - Hypertensive disease	1973	1253	1229	10	7.98	0.13	15.74
		1974	1157	1142	9	7.77	0.13	17.68
C 27	Vena hastalıkları - Diseases of veins	1973	218	218	—	—	—	—
		1974	182	182	—	—	—	—
C 28	Akut rinofarenjit (nezle) - Acute nasopharyngitis (Common cold)	1973	423	420	1	2.36	0.01	1.57
		1974	340	338	2	5.88	0.03	3.92
C 29	Akut farenjit ve amigdalit ve bademciklerle vejetasyonların ipertrofisi - Acute pharyngitis, and tonsilitis, and hypertrophy of tonsils and adenoids	1973	1139	1126	1	0.87	0.01	1.57
		1974	1175	1159	5	4.25	0.07	9.82
C 30	Grip - Influenza	1973	3382	3379	1	0.29	0.01	1.57
		1974	819	803	5	6.10	0.07	9.82
C 31	Pnömoni - Pneumonia	1973	2855	2757	80	28.02	1.08	125.98
		1974	2948	2829	102	34.59	1.56	200.39
C 32	Bronşit - Bronchitis	1973	4960	4909	29	5.84	0.39	45.66
		1974	4787	4744	19	3.96	0.29	37.32
C 33	Meslekten ileri gelen akciğer silikozu ve fibrozu - Silicosis and occupational pulmonary fibrosis	1973	339	335	1	2.94	0.01	1.57
		1974	168	164	4	23.80	0.06	7.85
C 34	Bütün diğer teneffüs hastalıkları - All other respiratory diseases	1973	914	904	8	8.75	0.10	12.59
		1974	848	835	8	9.43	0.12	15.71
C 35	Kanser hariç mide ve duodenum hastalıkları - Diseases of stomach and duodenum except cancer	1973	2418	2365	31	12.82	0.41	48.81
		1974	2232	2205	9	4.03	0.13	17.68
C 36	Apandisit - Appendicitis	1973	906	903	1	1.10	0.01	1.57
		1974	1054	1051	1	0.94	0.01	1.96

Tablo : 5-3. Devamı

Table : 5-3. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Şifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
C 37	Karin fitikleri - Hernia of abdominal cavity	1973 1974	697 523	693 517	— —	— —	— —	— —
C 38	Ishal ve anterit - Diarrhoea and enteritis	1973 1974	4229 4189	4005 4066	154 88	36.41 21.00	2.08 1.35	242.51 172.88
C 39	Safra kesesi ve safra yolları hastalıkları - Diseases of gallbladder and bile ducts	1973 1974	859 890	857 882	1 1	1.16 1.12	0.01 0.01	1.57 1.96
C 40	Sindirim aygıtinin diğer hastalıkları - Other diseases of digestive system	1973 1974	1353 1350	1347 1338	1 5	0.73 3.70	0.01 0.07	1.57 9.82
C 41	Nefrit ve nefroz - Nephritis and nephrosis	1973 1974	940 898	926 891	11 4	11.70 4.45	0.14 0.06	17.32 7.85
C 42	Genital organ hastalıkları - Diseases of genital organs	1973 1974	— —	— —	— —	— —	— —	— —
C 42a	Erkek genital organ hastalıkları - Diseases of male genital organs	1973 1974	713 417	707 411	1 4	— 9.59	— 0.06	— 7.85
C 42b	Kadın genital organ hastalıkları - Diseases of female genital organs	1973 1974	670 665	669 661	— 2	— 3.00	— 0.03	— 3.92
C 43	Doğurmalar gebeliğin, doğurmanın ve lohusalık halinin komplikasyonları normal doğum - Deliveries and complications of pregnancy, childbirth, and the puerperium	1973 1974	— —	— —	— —	— —	— —	— —
C 43a	Normal şekilde doğum - Normal deliveries	1973 1974	17024 15342	17002 15325	3 5	0.17 0.32	0.04 0.07	4.72 9.82
C 43b	Gebeliğin, doğurmanın ve lohusalık halinin diğer komplikasyonları - Complications of pregnancy, childbirth, and the puerperium	1973 1974	1268 964	1266 958	1 3	0.78 3.11	0.01 0.04	1.57 5.89
C 44	Kan çibarı, abse, sellülit ve derinin diğer enfeksiyonları - Boil, abscess, cellulitis and other skin infections	1973 1974	1198 1365	1197 1356	— 3	— 2.19	— 0.04	— 5.89
C 45	Derinin diğer hastalıkları - Other diseases of skin	1973 1974	541 383	538 378	— 1	— 2.61	— 0.01	— 1.96

Tablo : 5-3. Devamı

Table : 5-3. Continued

Kod No. si Code number	Hastalığın adı Name of disease	Yılı Year	Yatanlar toplamı Total of admitted	Sıifa bulanlar Recovered number	Ölüm adedi Number of deaths	Bu hastalıktan yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 inpatients of same disease	Genel yatanlara göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all inpatients	Genel ölüme göre 1000 de ölüm oranı Death per 1000 as to all causes
C 46	Akut mafsal romatizması hariç, artrit ve romatizma - Arthritis and rheumatism, except rheumatic fever	1973 1974	942 1009	942 1004	— —	— —	— —	— —
C 47	Kemik ve diğer hareket organları hastalıkları - Diseases of bones and other organs of movement	1973 1974	270 206	268 204	— 3	14.56 —	0.04 —	5.89 —
C 48	Doğuştan gelme şekil bozukluk- ları ve süt çocukluğu çağına mahsus hastalıklar - Congenital malformations and diseases pe- culiar to early infancy	1973 1974	267 359	266 357	1 2	3.74 5.57	0.01 0.03	1.57 3.92
C 49	Belirtilen diğer hastalıklarla iyice belirtilmeyen hastalıklar (geri ka- lan numaraları) - Other specified and ill-defined diseases	1973 1974	6659 5339	6 611 5 274	28 40	4.20 7.49	0.37 0.61	44.09 78.58
C 50	Kazalar, zehirlenmeler ve hayatı taadi (dış sebepler) - Accidents, poisonings, and violence (exter- nal cause)	1973 1974	7714 6782	7634 6687	55 64	7.12 9.43	0.74 0.98	86.61 125.73

Not : Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı
doğum ve çocuk bakımevleri ile çocuk
pavyonlarına yatan çocukların, hastalıklara
göre dağılımı yapılmadığından buraya dahil
edilmemiştir.

Not : As distribution of children accepted to
and children's homes and pavillons belong-
ing to the Ministry of Health and Social
Assistance according to diseases is not
made, they are not included.

Tablo : 5-4. Resmi ve özel doğumevlerine yatanlarda görülen başlıca hastalıklar ile canlı ve ölü doğumlar

Table : 5-4. Diseases of in - patients and births and stillbirths at official and private maternity hospitals

Yıl Year	Hastane adedi Number of hospitals	Yatak adedi Number of beds	Ayakta tedavi Out - patients	Yataktaki tedavi In - patients	Canlı doğum Live births		Ölü doğum Stillbirths		Klinik çalışmaları Clinical activities					
					Miadında Mature	Premature Premature	Miadında Mature	Premature Premature	Düşüklər Abortions	Gebelikle ilgili hastalıklar Diseases to related	Puerperal enfeksiyon Puerperal infection	Jinokolijik ameliyat Gynecological operation	Jinekolojik hastalıklar Gynecological diseases	Diğer hastalıklar Other diseases
1973	32	4 970	615 266	220 439	107 351	9 661	3 239	2 503	25 185	9 502	3 464	1 079	9 929	30 889
1974	32	4 924	446 516	206 469	69 362	8 973	3 062	1 162	14 907	8 660	2 087	6 256	8 471	7 489

Tablo : 5-5. Resmi ve özel ruh ve sinir hastalıkları hastanelerine yatan- ların yaş ve cinsiyete göre dağılımı

Table : 5-5. Distribution of in - patients at official and private hospitals of neurology and psychiatry according to age and sex

Yıl Year	Geçen seneden kalan ve yeni yıl içinde girenler Year 21 st December of previous year and new admissions							Devren kalan (31 Aralık) 31 st De- cember			
	0	1-4	5-14	15-24	25-44	45-64	65+	Toplam Total	Çıkan Dischar- ged	Ölümler Deaths	
1973	—	213	92	2 504	12 888	2 257	545	18 499	1 072	4 775	12 652
1974	9	16	247	3 092	7 186	2 493	532	13 575	822	4 419	8 334

6 — ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ

6 — DEATH STATISTICS

Tablo : 6-1. 150 hastalık sebebi ve cinsiyete göre ölümler, 100.000 nüfusta ölüm oranı ve bütün ölümlere göre 1000 de oranı (il ve İlçe Merkezlerinde)

Table : 6-1. Deaths by 150 causes and sex, death rates per 100.000 population and death per 1000 as to all causes, (In Administrative Centres of Province and District)

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ö l ü m l e r Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
	T o p l a m - T o t a l	1973	104 843	58 339	46 504	689.15	1.000.00
		1974	111 004	61 967	49 037	711.85	1.000.00
A 001	Solunum aygıtı Tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system	1973	1 630	1 212	418	10.71	15.54
		1974	1 763	1 319	444	11.30	15.88
A 002	Menejlerin ve merkezi sinir sisteminin tüberkülozu - Tuberculosis of meninges and central nervous system	1973	115	65	50	0.75	1.09
		1974	141	86	55	0.90	1.27
A 003	Barsak, periton ve mezanter gangilleri tüberkülozu - Tuberculosis of intestines peritonoum and mesenteric glands	1973	113	70	43	0.74	1.07
		1974	61	38	23	0.90	1.27
A 004	Kemik ve eklem (mafusal) tüberkülozu - Tuberculosis of bones and joints	1973	6	5	1	0.03	0.05
		1974	9	7	2	0.05	0.08
A 005	Diğer organların tüberkülozu - Tuberculosis, all other forms	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 006	Doğuştan gelen frengi - Congenital syphilis	1973	5	3	2	0.03	0.04
		1974	7	5	2	0.04	0.06
A 007	Erken frengi - Early syphilis	1973	3	2	1	0.01	0.02
		1974	2	2	—	0.01	0.01
A 008	Tabes dorsalis - Tabes dorsalis	1973	1	1	—	—	—
		1974	2	1	1	0.01	0.01
A 009	Paralizi jeneral - General paralysis of insane	1973	20	12	8	0.13	0.19
		1974	28	9	19	0.17	0.25
A 010	Frenginin diğer şekilleri - All other syphilis	1973	7	6	1	0.04	0.06
		1974	12	1	11	0.07	0.10
A 011	Gonokok enfeksiyonu - Gonococcal infection	1973	2	2	—	0.01	0.01
		1974	3	1	2	0.01	0.02
A 012	Tifo - Typhoid fever	1973	28	10	18	0.18	0.26
		1974	50	28	22	0.32	0.45
A 013	Paratifolar ve diğer salmonella infeksiyonları - Paratyhoid fever and other salmonella Infections	1973	1	—	1	—	—
		1974	3	1	2	0.01	0.02

Tablo : 6-1. Devamı

Taleb : 6-1. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de orani Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 014	Kolera - Cholera	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 015	Brüselloz (dalgalı humma) - Brucellosis (undulant fever)	1973	1	—	1	—	—
		1974	1	1	—	—	—
A 016	Bütün şekilleriyle dizanteri - Dysentery, all forms	1973	14	9	5	0.09	0.13
		1974	20	9	11	0.12	0.18
A 017	Kızıl - Scarlet fever	1973	1	—	1	—	—
		1974	10	6	4	0.06	0.09
A 018	Streptokoklu anjin - Streptococcal sore throat	1973	5	2	3	0.03	0.04
		1974	6	5	1	0.03	0.05
A 019	Yılancık - Erysipelas	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 020	Septisemi ve Piyoemi - Septicaemia and pyaemia	1973	766	428	338	5.03	7.30
		1974	909	537	372	5.82	8.18
A 021	Difteri - Diphtheria	1973	64	37	27	0.42	0.61
		1974	40	17	23	0.25	0.36
A 022	Boğmaca öksürügü - Whooping cough	1973	24	11	13	0.15	0.22
		1974	29	11	18	0.18	0.26
A 023	Menengokok enfeksiyonları - Menin-cococcal infections	1973	—	—	—	—	—
		1974	8	6	2	—	—
A 024	Veba - Plague	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 025	Cüzzam - Leprosy	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 026	Tetanoz - Tetanus	1973	179	113	67	1.17	1.70
		1974	202	105	97	1.29	1.81
A 027	Şarbon - Anthrax	1973	2	2	—	0.01	0.01
		1974	7	5	2	0.04	0.06
A 028	Akut Poliomiyelit - Acute Poliomyelitis	1973	17	12	5	0.11	0.16
		1974	15	8	7	0.09	0.13
A 029	Akut enfeksiyöz ansefalit - Acute infectious encephalitis	1973	1	1	—	—	—
		1974	3	3	—	0.02	0.27
A 030	Akut poliomiyelitle akut enfeksiyöz ansefalitin geç akibetleri-Late effects of acute poliomyelitis and acute infectious encephalitis	1973	12	6	6	0.07	0.11
		1974	4	3	1	0.02	0.13

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölüm İller Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 031	Çiçek - Smallpox	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 032	Kızamık - Measles	1973	512	236	276	3.36	4.88
		1974	179	77	102	1.14	1.61
A 033	Sarı humma - Yellow fever	1973	—	—	—	—	—
		1974	■	■	—	—	—
A 034	Enfeksiyöz hepatit - Infectious hepatitis	1973	1	1	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 035	Kuduz - Rabies	1973	17	14	3	0.11	0.16
		1974	18	14	4	0.11	0.16
A 036	Lekeli humma ve diğer riketsia hastalıkları - Typhus and other rickettsial diseases	1973	—	—	—	—	—
		1974	7	4	3	0.04	0.06
A 037	Sıtma - Malaria	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 038	Şistozomyaz - Schistosomiasis	1973	1	1	—	—	—
		1974	1	—	1	—	—
A 039	İdatik hastalığı - Hydatid disease	1973	18	10	8	0.11	0.17
		1974	7	—	7	0.04	0.06
A 040	Filiaryoz - Filariasis	1973	13	9	4	0.08	0.12
		1974	16	11	5	0.10	0.14
A 041	Ankilostomyaz - Ankylostomiasis	1973	—	—	—	—	—
		1974	2	—	2	0.01	0.01
A 042	Barsak kurtlarından ileri gelen diğer hastalıklar - other diseases due to helminths	1973	3	2	1	0.01	0.02
		1974	2	1	1	0.01	0.01
A 043	Enfeksiyon ve paarzit hastalığı olarak sınıflanan diğer bütün hastalıklar - All other diseases classified as infective and parasitic	1973	15	11	4	0.09	0.14
		1974	38	31	7	0.24	0.34
A 044	Ağız ve farenksin habis urları - Malignant neoplasm of buccal cavity and pharynx	1973	14	11	3	0.09	0.13
		1974	24	20	4	0.15	0.21
A 045	Özefagusun (Meri) habis urları - Malignant neoplasm of oesophagus	1973	80	51	29	0.52	0.76
		1974	47	33	14	0.30	0.42
A 046	Midenin habis urları - Malignant neoplasm of stomach	1973	1059	651	408	6.96	10.10
		1974	1197	747	450	7.67	10.78

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümle göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 047	Rektum hariç barsakların habis urları - Malignant neoplasm of intestine, except rectum	1973	296	151	145	1.94	2.82
		1974	282	149	133	1.80	2.54
A 048	Rektumun habis urları - Malignant neoplasm of rectum	1973	73	48	35	0.54	0.79
		1974	88	48	40	0.56	0.79
A 049	Larenksin habis urları - Malignant neoplasm of larynx	1973	373	314	59	2.45	3.55
		1974	383	307	76	2.45	3.45
A 050	Trakea habis urları ve bronşlarda akciğerlerin tabi oldukları belirtilmeyen habis urları - Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung, not specified as secondary	1973	1508	1 128	380	9.91	14.38
		1974	2088	1 581	507	13.39	18.81
A 051	Memenin habis uru - Malignant neoplasm of breast	1973	175	—	175	1.15	1.66
		1974	181	—	181	1.16	1.63
A 052	Rahim boynunun habis uru - Malignant neoplasm of cervix uteri	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 053	Rahmin diğer ve belirtilmeyen kısımlarının habis uru - Malignant neoplasm of other and unspecified parts of uterus	1973	183	—	183	1.20	1.74
		1974	166	—	166	1.06	1.49
A 054	Prostatın habis uru - Malignant neoplasm of Prostate	1973	244	244	—	1.60	2.32
		1974	242	242	—	1.55	2.18
A 055	Derinin habis uru - Malignant neoplasm of skin	1973	53	23	30	0.34	0.50
		1974	42	30	12	0.26	0.37
A 056	Kemik ve bağ dokunun habis uru - Malignant neoplasm of bone and connective tissue	1973	42	19	23	0.27	0.40
		1974	33	18	15	0.21	0.29
A 057	Bütün diğer yerlerdeki ve belirtilmeyen habis urlar - Malignant neoplasm of all other and unspecified sites	1973	2 429	1 423	1 006	15.96	23.16
		1974	2 318	1 392	926	14.86	20.88
A 058	Lösemi ve alösemi - Leukaemia and aleukaemia	1973	343	199	144	2.25	3.27
		1974	437	266	171	2.80	3.93
A 059	Lenfosarkom ve lenfatik veematopoietik kan yapıcı sistemin diğer urları - Lymphosarcoma and other neoplasm of lymphatic and haematopoietic system	1973	181	121	60	1.18	1.72
		1974	153	108	45	0.98	1.37

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 100'de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 060	Selim urlar ve tabiatı belirtilmeyen urlar - Benign neoplasms and neoplasms of unspecified nature	1973	4	2	2	0.02	0.03
		1974	9	6	3	0.05	0.08
A 061	Toksik olmayan guatır - Non-toxic goiter	1973	27	11	16	0.17	0.25
		1974	55	18	37	0.35	0.49
A 062	Guatrılı veya Guatırsız trottoksikoz - Thyrotoxicosis with or without goiter	1973	5	4	1	0.03	0.04
		1974	3	2	1	0.01	0.02
A 063	Şekerli diyabet - Diabetes mellitus	1973	731	333	398	4.80	6.97
		1974	725	335	390	4.64	6.53
A 064	Vitaminsızlıklar ve diğer karans halleri - Avitaminosis and other deficiency states	1973	13	6	7	0.08	0.12
		1974	9	7	2	0.05	0.08
A 065	Kansızlıklar - Anaemias	1973	622	306	316	4.08	5.93
		1974	550	251	299	3.52	4.95
A 066	Allerjik bozukluklar iç salgı bezlerinin, metabolizmanın ve kanın diğer bütün hastalıkları - Allergic disorders; all other endocrine, metabolic and blood diseases	1973	817	624	193	5.37	7.79
		1974	902	609	293	5.78	8.12
A 067	Psikozlar - Psychoses	1973	282	208	74	1.85	2.68
		1974	80	47	33	0.51	0.72
A 068	Psikonevroz ve şahsiyet bozuklukları - Psychoneuroses and disorders of personality	1973	63	57	6	0.41	0.60
		1974	61	47	14	0.39	0.54
A 069	Akıł eksikliği - Mental deficiency	1973	3	2	1	0.01	0.02
		1974	19	12	7	0.12	0.17
A 070	Merkezi sinir sistemine dokunan damar lezyonları - Vascular lesions affecting central nervous system	1973	6 683	3 428	3 255	43.92	63.74
		1974	7 615	4 094	3 521	48.83	68.60
A 071	Menengokoksus menenjit - Non meningococcal meningitis	1973	1 069	579	490	7.02	10.19
		1974	1 048	555	493	6.72	9.44
A 072	Sklerozan plak - Multiple sclerosis	1973	3	1	2	0.01	0.02
		1974	6	4	2	0.03	0.05
A 073	Sar'a - Epilepsy	1973	177	98	79	1.16	1.68
		1974	152	95	57	0.97	1.36
A 074	İltihaplı göz hastalıkları - Inflammatory diseases of eye	1973	4	2	2	0.02	0.03
		1974	3	1	2	0.01	0.02
A 075	Katarakt - Cataract	1973	3	1	2	0.01	0.02
		1974	4	3	1	0.02	0.03

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ö l ü m l e r Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 076	Glokom - Glaucoma	1973	25	16	9	0.16	0.23
		1974	9	5	4	0.05	0.08
A 077	Ortakulak iltihabı ve mastoidit - Otitis media and mastoiditis	1973	16	13	3	0.10	0.15
		1974	17	9	8	0.10	0.15
A 078	Sinir sistemi ve duyu organlarının diğer hastalıkları - All other diseases of the nervous system and sense organs	1973	1 128	720	408	7.41	10.75
		1974	1 111	667	444	7.12	10.00
A 079	Akut eklem romatizması - Rheumatic fever	1973	9	4	5	0.05	0.08
		1974	12	6	6	0.07	0.10
A 080	Kronik romatizmal kalp hastalığı-Chronic rheumatic heart disease	1973	112	63	49	0.73	1.06
		1974	95	43	52	0.60	0.85
A 081	Arteriyosklerotik ve dejeneratif kalp hastalığı - Arteriosclerotic and degenerative heart disease	1973	23	18	5	0.15	0.21
		1974	29	20	9	0.18	0.26
A 082	Kalbin diğer hastalıkları-Other disease of heart	1973	28 703	15 414	13 289	188.67	273.77
		1974	31 742	17 068	14 674	203.55	285.95
A 083	Kalp hastalığı ile birlikte bulunan ipertansiyon - Hypertension with heart disease	1973	6	2	4	0.03	0.05
		1974	77	8	3	0.07	0.09
A 084	Kalpten bahsedilmeksızın ipertansiyon-Hypertension without mention, of heart	1973	410	202	208	2.69	3.91
		1974	294	146	148	1.88	2.64
A 085	Arter hastalıkları - Diseases of arteries	1973	770	521	249	5.06	7.34
		1974	528	298	230	3.38	4.75
A 086	Dolaşım aygıtlarının diğer hastalıkları - Other diseases of circulatory system	1973	1 864	752	1 112	12.25	17.77
		1974	2 702	1 538	1 164	17.32	24.34
A 087	Üst solunum yollarının akut enfeksiyonları - Acute upper respiratory infections	1973	57	37	20	0.37	0.54
		1974	55	39	16	0.35	0.49
A 088	Grip - Influenza	1973	120	67	53	0.78	1.14
		1974	101	53	48	0.64	0.90
A 089	Lober pnömoni - Lobar pneumonia	1973	4 742	2 317	2 425	31.17	45.22
		1974	4 357	2 167	2 190	27.94	39.25
A 090	Bronkopnömoni - Bronchopneumonia	1973	9 571	5 081	4 490	62.91	91.28
		1974	8 838	4 579	4 259	56.67	79.61
A 091	Atipik iptidai pnömoni ve diğer belirtimleyen pnömoniler - Primary atypical, other, and unspecified pneumonia	1973	8	7	1	0.05	0.07
		1974	3	1	2	0.01	0.02

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 092	Akut bronşit - Acute bronchitis	1973	2	1	1	0.01	0.01
		1974	54	34	20	0.34	0.48
A 093	Kronik bronşit ve vasfi bildirilmeyen bronşit - Chronic bronchitis, and unqualified bronchitis	1973	576	320	256	3.78	5.49
		1974	516	302	214	3.30	4.64
A 094	Bademciklerin ve adenoid vejetasyonların ipertrofisi - Hypertrophy of tonsils and adenoids	1973	1	1	—	—	—
		1974	2	2	—	0.01	0.01
A 095	Amiyem ve akciğer apsesi - Empyema and abscess of lung	1974	31	15	16	0.20	0.29
		1974	31	20	11	0.19	0.27
A 096	Plörezi - Pleurisy	1973	126	61	65	0.82	1.20
		1974	134	70	64	0.85	1.20
A 097	Solunum yollarının bütün diğer hastalıkları - All other respiratory diseases	1973	316	185	131	2.07	3.01
		1974	241	156	85	1.54	2.17
A 098	Diş ve dişleri destekleyen dokuların hastalıkları - Diseases of teeth and supporting structures	1973	3	3	—	0.01	0.02
		1974	13	6	7	0.08	0.11
A 099	Mide ülseri - Ulcer of stomach	1973	499	343	156	3.28	4.75
		1974	527	361	166	3.37	4.74
A 100	Düodenom ülseri - Ulcer of duodenum	1973	23	20	3	0.15	0.21
		1974	14	13	1	0.08	0.12
A 101	Gastrit ve düodenit - Gastritis and duodenitis	1973	13	9	4	0.08	0.12
		1974	13	6	7	0.08	0.11
A 102	Apandisit - Appendicitis	1973	47	34	13	0.30	0.44
		1974	50	35	15	0.32	0.45
A 103	Barsak tıkanması ve fitik - Intestinal obstruction and hernia	1973	534	342	192	3.51	5.09
		1974	556	333	223	3.56	5.00
A 104	Gastro - anterit ve yeni doğmuş çocukların iştahı hariç kolit - Gastro-enteritis and colitis, except diarrhoea of the newborn	1973	7 120	4 102	3 018	46.80	67.91
		1974	7 716	4 140	3 576	49.48	69.51
A 105	Karaciğer siroz - Cirrhosis of liver	1973	662	451	211	4.35	6.31
		1974	775	482	293	4.96	6.98
A 106	Safra taşı ve kolesistit - Cholelithiasis and cholecystitis	1973	116	61	55	0.76	1.10
		1974	55	26	29	0.35	0.49
A 107	Sindirim aygıtinin diğer hastalıkları - Other diseases of digestive system	1973	1 723	1 126	597	11.32	16.43
		1974	1 539	892	647	9.86	13.86

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death rate per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 108	Akut nefrit - Acute nephritis	1973	9	6	3	0.05	0.08
		1974	37	17	20	0.23	0.33
A 109	Kronik nefrit, diğer nefritler ve belirtimleyen nefrit - Chronic, other and unspecified nephritis	1973	571	334	237	3.75	5.44
		1974	538	309	229	3.45	4.84
A 110	Böbrek enfeksiyonları - Infections of kidney	1973	230	145	85	1.51	2.19
		1974	234	131	103	1.50	2.10
A 111	İdrar aygıtı taşları - Calculi of urinary system	1973	17	11	6	0.11	0.16
		1974	14	6	8	0.08	0.12
A 112	Prostata iperplazisi - Hyperplasia of prostate	1973	106	106	—	0.69	1.01
		1974	137	137	—	0.87	1.23
A 113	Meme hastalıkları - Diseases of breast	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	1	—	—	—
A 114	Üro - genital aygıtın hastalıkları - Other diseases of genito - urinary genitourinary system	1973	8	5	3	0.05	0.07
		1974	13	8	5	0.08	0.11
A 115	Gebelik doğurma ve lohusalık hali enfeksiyonları - Sepsis of pregnancy, childbirth, and the puerperium	1973	4	—	4	0.02	0.03
		1974	10	—	10	0.06	0.09
A 116	Gebelik ve Lohtusalık hali toksemileri - Toxaemias of pregnancy and the puerperium	1973	22	—	22	0.14	0.20
		1974	29	—	29	0.18	0.26
A 117	Gebelik ve doğurma kanamaları - Haemorrhage of pregnancy and childbirth	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
A 118	Enfeksiyon veya toksemdir bahsedilmeksizin çocuk düşmesi - Abortion without mention of sepsis or toxæmia	1973	3	—	3	0.01	0.02
		1974	—	—	—	—	—
A 119	Enfeksiyonla birlikte olan çocuk düşmesi - Abortion with sepsis	1973	1	—	1	—	—
		1974	5	—	5	0.03	0.04
A 120	Gebelik ve lohtusalık halinin diğer komplikasyonları normal doğum - Other complications of pregnancy childbirth and the puerperium. Delivery without mention of complication	1973	55	—	—	0.36	0.52
		1974	75	—	—	0.48	0.67
A 121	Deri ve derialtı hücre dokusunun enfeksiyonları - Infection of skin and subcutaneous tissue	1973	25	12	13	0.16	0.23
		1974	10	6	4	0.06	0.09
A 122	Artrit ve spondilit - Arthritis and spondylitis	1973	—	—	—	—	—
		1974	2	2	—	0.01	0.01

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000'de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 123	Adale romatizması ve belirtilmeyen romatizma - Muscular rheumatism and rheumatism unspecified	1973	31	11	20	0.20	0.29
		1974	28	9	19	0.17	0.25
A 124	Osteomiyelit ve periyostit - Osteomyelitis and periostitis	1973	26	9	17	0.17	0.24
		1974	26	14	12	0.16	0.23
A 125	Ankiloz ve sonradan olma kemik adale biçimsizlikleri - Ankylosis and acquired musculoskeletal system	1973	2	1	1	0.01	0.01
		1974	3	2	1	0.01	0.02
A 126	Deri ve kemik adale aygıtının bütün diğer hastalıkları - All other diseases of skin and musculoskeletal system	1973	5	3	2	0.03	0.04
		1974	20	15	5	0.12	0.18
A 127	Spina bifida ve menengosel - Spina bifida and meningocele	1973	20	10	10	0.13	0.19
		1974	36	19	17	0.23	0.32
A 128	Dolaşım aygıtının doğuştan gelme şekil bozuklukları - Congenital malformation of circulatory system	1973	1	1	—	—	—
		1974	1	—	1	—	—
A 129	Doğuştan olma bütün şekil bozuklukları - All other congenital malformation	1973	69	34	35	0.45	0.65
		1974	91	53	38	0.58	0.81
A 130	Doğum Tromatizmaları - Birth injuries	1973	245	154	91	1.61	2.33
		1974	186	113	73	1.19	1.67
A 131	Doğum sonrası asfeksi ve ateletkazisi - postnatal asphyxia and atelectasis	1973	1 235	530	705	8.11	11.77
		1974	617	374	243	3.95	5.55
A 132	Yeni doğmuş çocukların enfeksiyonları - Infection of the newborn	1973	3 218	1 822	1 396	21.15	30.69
		1974	4 256	2 417	1 839	27.29	38.34
A 133	Yeni doğmuş çocukların emolitik hastalığı - Haemolytic disease of the newborn	1973	4	1	3	0.02	0.03
		1974	2	2	—	0.01	0.01
A 134	Süt çocuğu çağrı başlangıcının diğer muayyen hastalıkları - All other defined diseases of infancy	1973	15	10	5	0.09	0.14
		1974	20	12	8	0.12	0.18
A 135	Süt çocukluğu çağrı başlangıcının iyice tarif edilemeyen hastalıkları ve vasfü bildirilmeyen olgunlaşmama halleri - II - defined diseases peculiar to early infancy and immaturity unqualified	1973	5 493	3 053	2 440	36.10	52.39
		1974	5 460	2 986	2 474	35.01	49.18
A 136	Psikozdan bahsedilmeksız ihtiyarlık - Senility without mention of psychosis	1973	4 711	1 789	2 922	30.96	44.93
		1974	4 504	1 684	2 820	28.88	40.57

Tablo : 6-1. Devamı

Table : 6-1. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000'de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
A 137	İyice tarif edilmeyen ve meçhul kalan hastalık ve ölüm sebepleri - II - defined and unknown causes of morbidity and mortality	1973	2 935	1 709	1 226	19.29	27.99
		1974	4 439	2 566	1 873	28.46	39.98
A 138	Motorlu taşıt kazaları - Motor - Vehicle accidents	1973	1 810	1 437	373	11.89	17.26
		1974	1 902	1 487	415	12.19	17.13
A 139	Diğer taşıt kazaları - Other transport accidents	1973	20	18	2	0.13	0.19
		1974	101	68	33	0.64	0.90
A 140	Kaza neticesi zehirlenmeler - Accidental poisoning	1973	479	264	215	3.14	4.56
		1974	421	249	172	2.69	3.79
A 141	Kaza neticesi düşmeler - Accidental falls	1973	44	32	12	0.28	0.41
		1974	43	31	12	0.27	0.38
A 142	Makinelerin sebep olduğu kazalar - Accident caused by machinery	1973	30	29	1	0.19	0.28
		1974	42	38	4	0.26	0.37
A 143	Yabancı maddelerin ateş alması ve patlamasından ileri gelen kaza - Accident caused by fire and explosion of combustible material	1973	1	1	--	--	--
		1974	1	--	1	--	--
A 144	Sıcak bir maddeden korrosif bir maddenin buharдан ve radyasyondan ileri gelen kaza - Accident caused by hot substance, corrosive liquid steam and radiation	1973	380	204	176	2.49	3.62
		1974	343	188	155	2.19	3.08
A 145	Ateşli silâhlardan çıkan kaza - Accident caused by fire - arm	1973	20	19	1	0.13	0.19
		1974	160	130	30	1.02	1.44
A 146	Kaza neticesi suda boğulma veya suya düşme - Accidental drowning and submersion,	1973	398	331	67	2.61	3.79
		1974	381	324	57	2.44	3.43
A 147	Bütün diğer kaza sebepleri - All other accidental causes,	1973	1 433	1 117	316	9.41	13.66
		1974	1 623	1 252	371	10.40	14.62
A 148	Kendini öldürme ve kendi kendini traumatize etme - Suicide and self - inflicted injury	1973	151	103	48	0.99	1.44
		1974	146	101	45	0.93	1.31
A 149	Bile bile adam öldürme ve tromatize etme (harp harekâtından ileri gelen yen) - Homicide and injury inflicted by other persons (not in war)	1973	593	482	111	3.89	5.65
		1974	379	312	67	2.43	3.41
A 150	Harp harekâtından ileri gelen tromatizmalar - Injury resulting from operations of war,	1973	--	--	--	--	--
		1974	--	--	--	--	--

Tablo : 6-2. 50 hastalık sebebi ve cinsiyete göre ölümler, 100.000 nüfus- ta ölüm oranı ve bütün ölümlere göre 1000 de orani, (il ve ilçe merkezlerinde)

Table : 6-2. Death by 50 causes and sex, death rates per 100.000 population and death per 1000 as to all causes, (In Administrative Centres of Province and District)

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de orani Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
	Toplam - Total	1973	104 843	58 339	46 504	689.15	1.000.00
		1974	111 004	61 967	49 037	711.85	1.000.00
B 01	Solunum aygıtı tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system	1973	1 630	1 212	418	10.71	15.54
		1974	1 763	1 319	444	11.30	15.88
B 02	Diğer aza tüberkülozu - Tuberculosis, other forms	1973	234	140	94	1.53	2.23
		1974	211	131	80	1.35	1.90
B 03	Frengi ve sekelleri - Syphilis and its sequelae	1973	36	24	12	0.23	0.34
		1974	42	18	24	0.26	0.37
B 04	Tifo - Typhoid fever	1973	28	10	18	0.18	0.26
		1974	50	28	22	0.32	0.45
B 05	Kolera - Cholera	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
B 06	Her çeşit dizanteri - Dysentery, all form	1973	14	9	5	0.09	0.13
		1974	20	9	11	0.12	0.18
B 07	Kızıl ve streptokoklu anjin - Scarlet fever and streptococcal sore throat	1973	6	2	4	0.03	0.05
		1974	16	11	5	0.10	0.14
B 08	Difteri - Diphtheria	1973	64	37	27	0.42	0.61
		1974	40	17	23	0.25	0.36
B 09	Boğmaca öksürügü - Whooping cough	1973	24	11	13	0.15	0.22
		1974	29	11	18	0.18	0.26
B 10	Menengokok enfeksiyonları - Meningococcal infection	1973	—	—	—	—	—
		1974	8	6	2	0.05	0.07
B 11	Veba - Plague	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
B 12	Akut poliomiyelit - Acute poliomyelitis	1973	17	12	5	0.11	0.16
		1974	15	8	7	0.09	0.13
B 13	Çiçek - Smallpox	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
B 14	Kızamık - Measles	1973	512	236	276	3.36	4.88
		1974	179	77	102	1.14	1.61
B 15	Lekeli humma ve ricketsia hastalıkları - Typhus and other rickettsial diseases	1973	—	—	—	—	—
		1974	7	4	3	—	0.06
B 16	Sıtma - Malaria	1973	—	—	—	—	—
		1974	—	—	—	—	—
B 17	Bütün diğer enfeksiyon ve parazit hastalıkları - All other diseases classified as infective and parasitic	1973	1 033	600	433	6.79	9.85
		1974	1 213	714	499	7.77	10.92

Tablo : 6-2. Devamı

Table : 6-2. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölümüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümle göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
B 18	Lenfatik ve hematopoietik (kan yapıcı) dokuların uları da dahil habis ular - Malignant neoplasms including neoplasms of lymphatic and haemopoietic tissues	1973	7 063	4 383	2 680	46.42	67.36
		1974	7 689	4 941	2 748	49.30	69.26
B 19	Selim uları ve belirtilmeyen ular - Benign neoplasms and neoplasms of unspecified nature	1973	4	2	2	0.02	0.03
		1974	9	6	3	0.05	0.08
B 20	Şekerli Diabet - Diabetes Mellitus	1973	731	333	398	4.80	6.97
		1974	725	335	390	4.64	6.53
B 21	Kansızlık - Anaemias	1973	622	306	316	4.08	5.93
		1974	550	251	299	3.52	4.95
B 22	Merkezi sinir sistemine dokunan damar lezyonları - Vascular lesions affecting central nervous system	1973	6 683	3 428	3 255	43.92	63.74
		1974	7 615	4 094	3 521	48.83	68.60
B 23	Menengokoksuz menenjitler - Non meningococcal meningitis	1973	1 069	579	490	7.02	10.19
		1974	1 048	555	493	6.72	9.44
B 24	Akut eklem romatizması - Rheumatic fever	1973	9	4	5	0.05	0.08
		1974	12	6	6	0.07	0.10
B 25	Kronik romatizmal kalp hastalığı - Chronic rheumatic heart disease	1973	112	63	49	0.73	1.06
		1974	95	43	52	0.60	0.85
B 26	Arteriyosklerotik ve dejeneratif kalp hastalığı - Arteriosclerotic and degenerative heart disease	1973	23	18	5	0.15	0.21
		1974	29	20	9	0.18	0.26
B 27	Kalbin diğer hastalıkları - Other diseases of heart	1973	28 703	15 414	13 289	188.67	273.77
		1974	31 742	17 068	14 674	203.55	285.95
B 28	Kalp hastalığı ile beraber bulunan ipertansiyon - Hypertension with heart disease	1973	6	2	4	0.03	0.05
		1974	11	8	3	0.07	0.09
B 29	Kalpten bahsedilmeksizin ipertansiyon - Hypertension without mention of heart	1973	410	202	208	2.69	3.91
		1974	294	146	148	1.88	2.64
B 30	Grip - Influenza	1973	120	67	53	0.78	1.14
		1974	101	53	48	0.64	0.90
B 31	Pnömeni - Pneumonia	1973	14 321	7 405	6 916	94.13	136.59
		1974	13 198	6 747	6 451	84.63	118.89
B 32	Bronşit - Bronchitis	1973	578	321	257	3.79	5.51
		1974	570	336	234	3.65	5.13
B 33	Mide ve düodenom ülseri - Ulcer of stomach and duodenum	1973	522	363	159	3.43	4.97
		1974	541	374	167	3.46	4.87
B 34	Apandisit - Appendicitis	1973	47	34	13	0.30	0.44
		1974	50	35	15	0.32	0.45
B 35	Barsak tikanması ve fitik - Intestinal obstruction and hernia	1973	534	342	192	3.51	5.09
		1974	556	333	223	3.56	5.00

Tablo : 6-2. Devamı

Table : 6-2. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıl Year	Ölüler Deaths			100.000 nüfusta ölüm oranı Death rate per 100.000 population	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as all causes
			Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
B 36	Gastrit, düodenit ve yeni doğmuş çocuk ishali hariç anterit ve kolit - Gastroenteritis, duedonitis, enteritis and colitis, except diarrhoea of the newborn	1973	7 133	4 111	3 022	46.88	68.03
		1974	7 729	4 146	3 583	49.56	69.62
B 37	Karaciger sirozu - Cirrhosis of liver	1973	662	451	211	4.35	6.31
		1974	775	482	293	4.96	6.98
B 38	Nefrit ve nefroz - Nephritis and nephrosis	1973	580	340	240	3.81	5.53
		1974	575	326	249	3.68	5.17
B 39	Prostat iperplazisi - Hyperplasia of prostate	1973	106	106	—	0.69	1.01
		1974	137	137	—	0.87	1.23
B 40	Gebelik, doğumra ve lohusalık hallerinin komplikasyonları - Deliveries and Complication of pregnancy, childbirth and the puerperium	1973	85	—	85	0.55	0.81
		1974	119	—	119	0.73	1.07
B 41	Doğuştan olma şekil bozuklukları - Congenital malformations	1973	90	45	45	0.59	0.85
		1974	128	72	56	0.82	1.15
B 42	Doğum tromatizmaları, doğumdan sorraki asfeksi ve atelektazi - Birth injuries postnatal asphyxia and atelectasis	1973	1 480	684	796	9.72	14.11
		1974	803	487	316	5.14	7.23
B 43	Yeni doğmuş çocukların enfeksiyonları - Infections of newborn	1973	3 218	1 822	1 396	21.15	30.69
		1974	4 256	2 417	1 839	27.29	38.34
B 44	Süt çocukluğu çağında başlangıcına ait diğer hastalıklar ve vasıflı bildirilmeyen olgunlaşmama halleri - Other diseases peculiar to early infancy and immaturity unqualified	1973	5 512	3 064	2 448	21.15	52.57
		1974	5 482	3 000	2 482	35.15	49.38
B 45	Psikozdan bahsedilmeksızın ihtiyarlık iyice tarif edilmeyen ve meşhul kalan sebepler - Senility without mention of psychosis, ill-defined and unknown causes	1973	7 646	3 498	4 148	50.25	72.92
		1974	8 943	4 250	4 693	57.35	80.56
B 46	Bütün diğer hastalıklar - All other diseases	1973	7 817	4 622	3 195	51.38	74.55
		1974	8 087	4 766	3 321	51.86	72.85
B 47	Motorlu taşıt kazaları - Motor vehicle accidents	1973	1 810	1 437	373	11.89	17.26
		1974	1 902	1 487	415	12.19	17.13
B 48	Düzen bütünü kazalar - All other accidents	1973	2 805	2 015	790	18.43	26.75
		1974	3 115	2 280	835	19.97	28.06
B 49	Kendini öldürme ve kendini tromatize etme - Suicide and self-inflicted injury	1973	151	103	48	0.99	1.44
		1974	146	101	45	0.93	1.31
B 50	Adam öldürme ve harp harekâtından ileri gelen tromatizma - Homicide and operations of war	1973	593	482	111	3.89	5.65
		1974	379	312	67	2.43	3.41

**Tablo : 6-3. Ölümlerin seçilmiş 50 sebep ve yaş gruplarına göre dağılımı
(il ve İlçe Merkezlerinde)**

Table : 6-3. Deaths from 50 selected causes by age groups (In Administrative Centres of province and District)

Kod No. SI Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıllar Years	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Yaş Grupları		
					- 1	1 - 4	5 - 14
		1973	T - T	104 843	26 339	8 626	4 639
			E - M	58 339	12 882	5 354	3 380
			K - F	46 504	13 457	3 272	1 259
	Toplam - Total		1974	T - T	111 004	31 327	6 458
			E - E	61 967	17 158	3 431	1 705
			K - F	49 037	14 169	3 027	1 224
B 01	Solunum Ağıtı Tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system	1973	E - M	1 212	13	16	17
			K - F	418	9	21	11
		1974	E - M	1 319	25	26	19
			K - F	444	15	21	13
B 02	Diğer aza tüberkülozu - Tuberculosis, other forms	1973	E - M	140	12	50	17
			K - F	94	11	33	7
		1974	E - M	131	28	38	7
			K - F	80	17	25	12
B 03	Frengi ve Sekelleri - Syphilis and its sequelae	1973	E - M	24	5	3	2
			K - F	12	—	1	—
		1974	E - M	18	2	1	—
			K - F	24	2	—	1
B 04	Tifo - Typhoid fever	1973	E - M	10	2	1	—
			K - F	18	2	—	3
		1974	E - M	28	2	1	3
			K - F	22	—	1	3
B 05	Kolera - Cholera	1973	E - M	—	—	—	—
			K - F	—	—	—	—
		1974	E - M	—	—	—	—
			K - F	—	—	—	—
B 06	Herçeşit Dizanteri - Dysenterü ail forms	1973	E - M	9	5	1	2
			K - F	5	3	—	1
		1974	E - M	9	2	2	1
			K - F	11	6	2	2
B 07	Kızıl ve Streptekoklu anjin - Scarlet fever and streptococcal angine	1973	E - M	2	—	—	—
			K - F	4	—	2	—
		1974	E - M	11	5	3	1
			K - F	5	1	3	—
B 08	Difteri - Diphtheria	1973	E - M	37	14	10	8
			K - F	27	7	9	5
		1974	E - M	17	8	5	2
			K - F	23	7	6	6
B 09	Boğmaca Öksürüğü - Whooping Cough	1973	E - M	11	5	6	—
			K - F	13	9	4	—
		1974	E - M	11	8	2	—
			K - F	18	12	4	1
B 10	Menengokok Enfeksiyonları - Meningococcal infection	1973	E - M	—	—	—	—
			K - F	—	—	—	—
		1974	E - M	6	—	2	1
			K - F	2	1	—	—

Age Groups								Unknown Bilinmeyen
15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 +		
3 363	3 359	4 784	6 801	12 329	17 544	16 880	179	
2 271	2 183	3 163	4 725	8 024	9 725	6 538	94	
1 092	1 176	1 621	2 076	4 305	7 819	10 342	85	
3 378	3 461	5 039	7 472	12 053	19 227	19 418	241	
2 260	2 240	3 384	5 227	7 740	10 998	7 688	135	
1 118	1 221	1 655	2 245	4 313	8 229	11 730	106	
63	152	210	238	245	195	63	—	
50	65	53	51	71	54	32	1	
75	138	239	256	273	196	70	2	
47	67	68	51	53	74	34	1	
27	5	7	14	5	1	2	—	
5	4	14	6	3	3	8	—	
16	12	9	8	2	8	3	—	
6	5	5	6	1	1	1	1	
—	1	2	3	2	3	3	—	
—	1	—	2	2	2	4	—	
1	1	2	1	2	4	4	—	
—	3	1	—	2	6	9	—	
2	1	2	2	—	—	—	—	
2	6	1	2	1	—	—	1	
5	4	9	—	1	1	2	—	
8	3	3	1	—	2	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	1	—	—	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	2	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	1	—	—	
1	—	—	—	1	—	—	—	
—	—	—	2	—	—	2	—	
—	—	—	—	—	—	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
2	—	—	—	—	2	1	—	
3	—	2	—	—	—	—	—	
1	—	1	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	1	—	—	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	2	1	
—	—	—	—	—	—	—	1	

Tablo : 6-3. Devamı

Table : 6-3. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıllar Years	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Yaş Grupları		
					- 1	1 - 4	5 - 14
B 11	Veba - Plague	1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
		1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
B 12	Akut Poliomiyelit - Acute Poliomyelitis	1973	E - M	12	3	—	7
		1974	K - F	5	3	1	—
		1973	E - M	8	—	3	1
		1974	K - F	7	2	2	1
B 13	Çiçek - Smallpox	1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
		1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
B 14	Kızamık - Measles	1973	E - M	236	88	105	28
		1974	K - F	276	103	139	18
		1973	E - M	77	28	37	5
		1974	K - F	102	40	52	7
B 15	Lekeli humma ve diğer rickettsia hastalıkları - Typhus and other rickettsial disease	1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
		1973	E - M	4	—	—	2
		1974	K - F	3	—	—	—
B 16	Sıtma - Malaria	1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
		1973	E - M	—	—	—	—
		1974	K - F	—	—	—	—
B 17	Bütün diğer enfeksiyon ve parazit hastalıkları - All other infective and parasitic diseases	1973	E - M	600	345	92	43
		1974	K - F	433	204	69	23
		1973	E - M	714	461	119	35
		1974	K - F	499	259	81	32
B 18	Lenfatik ve ematopoietik (Kan yapıcı) dokuların ırlarında dahil habis ırlar - malignant neoplasms, including neoplasms of lymphatic and haematoietic tissues	1973	E - M	4 383	28	54	95
		1974	K - F	2 680	32	29	55
		1973	E - M	4 941	39	56	99
		1974	K - F	2 748	36	30	53
B 19	Selim ırlar ve tabiatı belirtilmeyen ırlar - Bening neoplasms and neoplasms of unspecified nature	1973	E - M	2	—	—	—
		1974	K - F	2	1	—	—
		1973	E - M	6	—	1	—
		1974	K - F	3	1	—	—
B 20	Şekerli Diyabet - Diabetes Mellitus	1973	E - M	333	9	6	6
		1974	K - F	398	4	4	5
		1973	E - M	335	27	5	3
		1974	K - F	390	27	5	5
B 21	Kansızlıklar - Anaemias	1973	E - M	306	99	44	10
		1974	K - F	316	102	44	14
		1973	E - M	251	81	46	14
		1974	K - F	299	92	50	20

Age Groups							Bilinmeyen Unknown
15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 +	
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	2	2	—	—
—	—	—	—	1	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
2	1	4	1	1	2	4	—
5	1	1	1	3	4	1	—
1	—	—	—	—	3	3	—
1	—	—	—	—	1	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
20	22	16	20	21	17	4	—
22	35	26	12	22	8	12	—
15	20	10	10	10	21	13	1
17	27	23	28	14	7	10	1
139	167	351	731	1 265	1 000	549	4
100	126	246	355	578	709	445	5
134	153	368	813	1 118	1 549	603	9
78	117	240	420	607	675	485	7
—	1	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	1	—	2	—	2	—
—	1	—	—	1	—	—	—
6	11	16	56	91	79	53	—
10	7	19	37	102	138	71	1
12	10	14	43	66	104	47	3
6	7	14	38	79	137	72	—
11	13	13	15	31	37	33	—
6	10	11	7	18	32	72	—
5	6	10	14	25	22	27	1
5	14	12	7	14	26	58	1

Tablo : 6-3. Devamı

Table : 6-3. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıllar Years	Cinsiyet Sex	Yaş Grupları			
				Toplam Total	- 1	1 - 4	5 - 14
B 22	Merkezi Sinir Sistemine dokunan damar leziyonları - Vascular lesions affecting central nervous system	1973	E - M	3 428	88	58	94
		1974	K - F	3 255	34	41	74
B 23	Menengokokusuz Menenjit - Non - meningococcal meningitis)	1973	E - M	4 094	464	112	123
		1974	K - F	3 521	63	42	57
B 24	Akut Eklem romatizması - Rheumatic fever	1973	E - M	579	192	83	183
		1974	K - F	490	147	181	80
B 25	Kronik romatizmal kalp hastalığı - Chronic rheumatic heart disease	1973	E - M	555	183	177	82
		1974	K - F	493	123	193	85
B 26	Arteriosklerotik ve dejeneratif kalp hastalığı - Arteriosclerotic and degenerative heart disease	1973	E - M	4	1	1	1
		1974	K - F	5	—	—	1
B 27	Kalbin diğer hastalıkları - Other diseases of heart	1973	E - M	63	7	2	6
		1974	K - F	49	6	3	3
B 28	Kalp hastalığı ile beraber bulunan ipertansiyon - Hypertension with heart disease	1973	E - M	43	2	1	3
		1974	K - F	52	7	2	2
B 29	Kalpten bahsedilmeksizin ipertansiyon - Hypertension without mention of heart	1973	E - M	18	5	—	—
		1974	K - F	5	1	—	—
B 30	Grip - Influenza	1973	E - M	20	361	46	265
		1974	K - F	13 289	271	120	122
B 31	Pnömoni - Pneumonia	1973	E - M	17 068	428	182	157
		1974	K - F	14 674	350	361	153
B 32	Bronşit - Bronchitis	1973	E - M	2	—	—	—
		1974	K - F	4	1	—	—
B 33	İnfluenza - Grip	1973	E - M	8	2	—	1
		1974	K - F	3	—	—	—
B 34	İnfluenza - Grip	1973	E - M	67	40	5	2
		1974	K - F	53	35	8	—
B 35	İnfluenza - Grip	1973	E - M	53	38	5	1
		1974	K - F	48	34	5	1
B 36	İnfluenza - Grip	1973	E - M	7 405	3 102	2 882	824
		1974	K - F	6 916	4 833	1 464	271
B 37	İnfluenza - Grip	1973	E - M	6 747	4 950	1 194	182
		1974	K - F	6 451	4 739	1 081	209
B 38	İnfluenza - Grip	1973	E - M	321	108	33	6
		1974	K - F	257	94	34	7
B 39	İnfluenza - Grip	1973	E - M	336	103	27	8
		1974	K - F	234	93	22	4

Age Groups

15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 +	Bilinmeyen Unknown
206	159	240	363	727	912	577	4
55	66	118	244	557	1 059	999	8
161	165	257	399	687	1 027	689	10
49	68	128	294	543	1 052	1 213	12
41	19	19	16	12	11	3	—
20	13	16	8	13	8	4	—
37	19	16	16	5	17	3	—
26	11	15	9	8	14	7	2
—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	2	—
1	—	1	1	1	1	1	—
—	—	—	—	—	4	1	—
8	6	2	5	11	8	8	—
6	3	3	4	3	8	10	—
3	2	2	6	3	7	14	—
4	—	4	4	10	7	11	1
1	—	2	—	1	3	4	2
—	1	—	—	—	1	2	—
1	—	1	3	3	2	1	—
—	—	2	1	—	3	1	—
268	266	819	1 823	3 687	4 671	3 167	41
178	247	426	711	1 933	4 041	5 202	38
247	344	866	1 970	3 414	5 543	3 871	46
161	250	440	697	1 964	4 277	5 989	32
—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	1	1	—	1	—
—	—	1	1	1	1	1	—
—	1	—	—	—	1	1	—
3	2	13	21	39	71	27	—
4	8	11	22	39	51	51	—
3	3	5	16	31	48	32	—
5	5	12	8	26	40	32	1
—	1	2	1	5	5	6	—
—	—	—	—	1	2	7	—
1	—	1	2	2	3	—	—
1	1	—	2	—	2	2	—
54	35	38	26	94	252	95	3
43	29	23	23	43	69	115	3
52	30	43	49	70	100	76	1
43	22	21	28	51	113	140	4
1	2	3	14	55	62	37	—
4	9	7	9	12	37	44	—
4	5	15	9	59	70	36	—
5	5	4	5	14	46	35	1

Tablo : 6-3. Devamı

Table : 6-3. Continued

Kod No. si Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıllar Years	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Yaş Grupları		
					- 1	1 - 4	5 - 14
B 33	Mide ve duedenom ülseri - Ulcer of stomach and duodenum	1973	E - M	363	6	2	2
			K - F	159	—	1	2
		1974	E - M	374	6	4	2
			K - F	167	1	1	—
B 34	Apandisit - Appendicitis	1973	E - M	34	3	4	3
			K - F	13	—	1	2
		1974	E - M	35	13	2	3
			K - F	15	3	2	1
B 35	Barsak tıkanması ve fitik - Hernia and intestinal obstruction	1973	E - M	342	80	17	21
			K - F	192	56	8	6
		1974	E - M	333	64	23	11
			K - F	223	52	14	5
B 36	Gastrit ve düodenit ve yeni doğmuş çocuk ishali hariç anterit ve kolit. - Gastritis duodenitis enteritis and colitis except diarrhoea of newborn	1973	E - M	4 111	2 715	480	606
			K - F	3 022	2 219	520	76
		1974	E - M	4 146	3 147	605	92
			K - F	3 583	2 690	442	79
B 37	Karaciğer Sirozu - Cirrhosis of liver	1973	E - M	451	15	4	9
			K - F	211	4	3	6
		1974	E - M	482	16	7	6
			K - F	293	15	6	11
B 38	Nefrit ve Nefroz - Nephritis and nephrosis	1973	E - M	340	118	15	24
			K - F	240	13	11	15
		1974	E - M	326	32	24	32
			K - F	249	24	20	20
B 39	Prostat iperplazisi - Hyperplasia of prostate	1973	E - M	106	—	—	—
			K - F	—	—	—	—
		1974	E - M	137	12	—	1
			K - F	—	—	—	—
B 40	Gebelik, doğurma ve lohusalık hallerinin komplikasyonları - Deliveries and complication of pregnancy, childbirth, and the puerperium	1973	E - M	—	—	—	—
			K - F	85	—	—	1
		1974	E - M	—	—	—	—
			K - F	119	—	—	—
B 41	Doğuştan olma şekil bozuklukları - Congenital malformations	1973	E - M	45	34	6	1
			K - F	45	32	7	1
		1974	E - M	72	49	14	5
			K - F	56	44	9	3
B 42	Doğum tromatizmaları, doğumdan sonraki asfeksi ve atelektazi - Birth injuries postnatal asphyxia and atelectasis	1973	E - M	684	644	7	4
			K - F	796	772	2	2
		1974	E - M	487	431	17	8
			K - F	316	278	11	5
B 43	Yeni doğmuş çocukların enfeksiyonları - Infections of the newborn	1973	E - M	1 822	1 289	533	—
			K - F	1 396	1 374	22	—
		1974	E - M	2 417	2 417	—	—
			K - F	1 839	1 839	—	—

Age Groups							Bilinmeyen Unknown
15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 +	
16	17	37	43	96	94	50	—
4	8	9	10	34	39	52	—
13	20	32	66	90	84	57	—
4	7	5	20	25	55	49	—
6	4	1	2	5	3	3	—
2	—	4	2	—	1	1	—
3	3	5	—	3	2	1	—
1	1	3	1	2	1	—	—
10	20	25	27	55	60	27	—
8	11	9	14	26	34	19	1
11	12	28	39	55	52	37	1
5	6	14	17	27	39	32	2
36	38	34	32	57	67	43	3
22	19	21	19	43	44	39	—
33	34	23	48	69	49	44	2
30	27	19	25	67	50	154	—
12	20	52	101	106	95	37	—
4	10	16	27	48	54	38	1
11	20	49	110	131	98	34	—
3	8	27	31	52	87	53	—
26	29	40	3	21	32	31	1
19	22	29	33	23	39	34	2
25	36	31	48	37	32	29	—
9	22	30	30	27	46	21	—
—	—	—	31	34	27	14	—
—	—	—	—	—	—	—	—
3	2	5	1	19	53	40	1
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
30	35	14	3	1	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
42	30	36	5	1	3	2	—
1	—	2	—	—	1	—	—
1	2	—	—	—	1	—	—
1	1	—	1	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—
8	5	5	2	—	—	—	9
3	2	2	1	—	—	—	12
7	2	8	3	1	5	5	—
5	2	3	3	3	2	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—

Tablo : 6-3. Devamı

Table : 6-3. Continued

Kod No. sı Code number	Ölüm sebepleri Causes of death	Yıllar Years	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Yaş Grupları		
					- 1	1 - 4	5 - 14
B 44	Süt çocukluğu çağı başlangıcına ait diğer hastalıklar ve vasıfı bildirilmeyen diğer olgunlaşmama halleri - Other diseases peculiar to early infancy and immaturity unqualified	1973	E - M	3 064	2 579	485	—
			K - F	2 448	2 392	56	—
		1974	E - M	3 000	2 970	30	—
			K - F	2 482	2 447	35	—
B 45	Psikozdan bahsedilmeksız ihtiyarlık (senilite) iyice tarif edilmeyen ve mechul kalan sebepler - Senility without mention of psychosis ill defined and unknown causes	1973	E - M	3 498	146	23	127
			K - F	4 148	140	57	58
		1974	E - M	4 250	319	153	121
			K - F	4 693	251	114	83
B 46	Bütün diğer hastalıklar - All other diseases	1973	E - M	4 622	594	136	296
			K - F	3 195	448	182	136
		1974	E - M	4 766	686	261	197
			K - F	3 321	509	198	127
B 47	Motorlu taşıt kazaları - Motor vehicles accidents	1973	E - M	1 437	23	14	249
			K - F	373	12	36	93
		1974	E - M	1 487	22	54	187
			K - F	415	11	35	85
B 48	Bütün diğer kazalar - All other accidents	1973	E - M	2 015	17	113	386
			K - F	790	62	151	144
		1974	E - M	2 280	67	182	263
			K - F	835	62	143	131
B 49	Kendini öldürme ve kendini tromatize etme - Suicide and self inflicted injury	1973	E - M	103	—	—	9
			K - F	48	—	—	5
		1974	E - M	101	2	2	6
			K - F	45	2	—	2
B 50	Adam öldürme ve harp harekâtından ileri gelen tromatizma - Homicide and operations of war	1973	E - M	482	—	15	21
			K - F	111	3	6	10
		1974	E - M	312	6	5	20
			K - F	67	1	3	3

Age Groups								Bilinmeyen Unknown
15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 +		
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
162	148	212	286	388	820	1 175	11	
95	91	168	138	253	760	2 386	2	
175	181	288	342	544	832	1 278	17	
141	147	193	176	279	761	2 529	19	
322	349	413	433	648	993	429	9	
199	209	249	241	383	533	607	3	
334	297	408	485	722	818	536	22	
193	209	208	218	350	599	697	13	
249	253	243	184	124	68	27	3	
34	44	42	29	35	28	17	3	
270	268	253	190	109	83	45	6	
64	49	45	46	32	30	16	2	
415	281	240	172	158	114	57	2	
110	67	52	46	50	51	57	—	
495	372	289	236	157	134	75	10	
121	80	69	59	48	57	61	4	
24	15	13	22	10	8	2	—	
18	8	6	4	—	4	3	—	
23	19	19	17	6	5	1	1	
16	6	2	5	5	4	2	1	
128	137	82	50	26	13	8	2	
30	15	21	14	6	2	4	—	
81	61	73	24	20	15	5	2	
22	9	8	10	5	6	—	—	

Table : 6-4. Ölülerin illere ve cinsiyete göre dağılımı, (il ve ilçe merkezlerinde)

Table : 6-4. Deaths by provinces and sex, (In administrative centres of provinces and districts)

İ l l e r Provinces	1 9 7 3			1 9 7 4		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam - Total	104 843	58 239	46 504	111 004	61 967	49 037
Adana	3 167	1 847	1 320	3 396	1 463	1 933
Adiyaman	670	347	323	609	287	322
Afyonkarahisar	1 238	665	573	1 140	620	520
Ağrı	253	135	118	168	108	60
Amasya	576	362	214	695	409	286
Ankara	12 224	6 548	5 676	12 319	7 197	5 122
Antalya	991	574	417	1 014	563	451
Artvin	126	68	58	155	100	55
Aydın	1 550	861	689	1 609	871	738
Balıkesir	1 991	1 118	873	2 422	1 319	1 103
Bilecik	360	204	156	334	174	160
Bingöl	72	27	45	44	21	23
Bitlis	257	134	123	252	132	120
Bolu	594	342	252	587	332	255
Burdur	405	200	205	383	200	183
Bursa	4 166	2 268	1 898	4 413	2 361	2 052
Çanakkale	775	431	344	703	399	304
Çankırı	421	221	200	450	242	208
Çorum	1 140	579	561	1 119	585	534
Denizli	935	512	423	990	596	394
Diyarbakır	827	500	327	737	403	329
Edirne	966	564	402	993	569	424
Elâzığ	800	434	366	839	466	373
Erzincan	334	179	155	337	190	147
Erzurum	1 308	715	593	1 282	703	579
Eskişehir	2 411	1 372	1 039	2 685	1 549	1 136
Gaziantep	3 614	1 963	1 651	3 635	1 940	1 695
Giresun	444	256	188	415	216	199
Gümüşhane	129	71	58	105	60	45
Hakkâri	123	59	64	78	43	35
Hatay	1 407	790	617	1 486	836	650
Isparta	787	418	369	820	441	379
İçel	1 670	977	693	1 861	1 071	790
İstanbul	24 264	13 759	10 505	28 304	15 734	12 570
İzmir	7 278	4 094	3 184	7 417	4 235	3 182
Kars	798	462	336	743	412	331
Kastamonu	623	321	302	690	360	330
Kayseri	1 256	717	539	1 285	712	573

Tablo : 6-4. Devamı

Table : 6-4. Continued

İller Provinces	1 9 7 3			1 9 7 4		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Kırklareli	654	358	296	659	324	335
Kırşehir	243	136	107	273	149	124
Kocaeli	1 489	892	607	1 477	883	594
Konya	3 589	2 020	1 569	3 398	1 864	1 534
Kütahya	861	434	427	958	491	467
Malatya	945	503	442	839	407	432
Manisa	2 765	1 525	1 240	2 865	1 622	1 243
K. Maraş	515	291	224	291	163	128
Mardin	428	228	200	416	217	199
Muğla	561	303	258	502	254	248
Muş	267	136	131	220	117	103
Nevşehir	335	192	143	336	200	136
Niğde	657	383	274	722	425	297
Ordu	331	185	146	343	201	142
Rize	162	89	73	186	101	85
Sakarya	832	478	354	1 093	616	477
Samsun	1 358	794	564	1 355	754	601
Siirt	386	214	172	358	183	175
Sinop	241	122	119	273	164	109
Sivas	1 173	653	520	1 290	716	574
Tekirdağ	929	559	370	1 014	609	405
Tokat	1 068	543	525	1 203	613	590
Trabzon	400	230	170	518	266	252
Tunceli	97	50	47	108	61	47
Urfa	709	373	336	839	449	390
Uşak	661	358	303	656	384	272
Van	391	205	186	366	193	173
Yozgat	564	292	272	491	285	206
Zonguldak	1 282	709	573	1 441	827	614

Tablo : 6-5. Bir yaşından küçük çocukların kaçar aylık ölümleri, (14 büyük şehir ve diğer şehirler) (*)

Table : 6-5. Infant deaths under one year age in months, (In 14 major cities and other Cities (*))

Şehirler Cities	Yıllar Years	Cins Sex	Toplam Total	Bir yaşından küçük ölenlerin kaçar aylık ölümleri Age in months at the time of death												Bilinmeyen Unknown
				— 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Toplam-total	1973	E - M	11 266	3 542	1960	1 572	1 094	807	725	422	405	345	273	117	4	
		K - F	11 930	4 264	1853	1 399	989	886	894	458	434	319	258	171	5	
Adana	1973	E - M	10 624	2 510	1 447	1 472	1 136	956	990	603	581	412	326	191	—	
		K - F	9 004	2 033	1 216	1 270	972	806	870	498	479	370	314	176	—	
Ankara	1973	E - M	319	91	40	37	31	25	28	17	23	16	9	2	—	
		K - F	275	79	34	25	36	26	29	11	17	9	5	4	—	
Bursa	1973	E - M	310	72	35	33	37	19	31	21	23	18	13	8	—	
		K - F	283	56	42	39	32	30	29	14	9	7	20	5	—	
Diyarbakır	1973	E - M	65	14	10	8	7	6	4	3	4	6	2	11	—	
		K - F	864	146	107	127	99	79	96	55	75	28	22	28	2	
Erzurum	1974	E - M	1 139	220	147	164	137	91	111	78	77	56	42	16	—	
		K - F	866	148	116	132	93	73	102	56	61	48	23	14	—	
Eskişehir	1973	E - M	373	105	48	54	38	34	25	20	24	13	8	4	—	
		K - F	339	102	46	39	36	29	35	12	11	9	13	7	—	
Gaziantep	1974	E - M	373	102	41	56	39	30	38	19	16	16	12	4	—	
		K - F	350	93	49	48	34	28	31	21	15	13	12	6	—	
İstanbul	1973	E - M	233	65	32	36	26	14	19	8	11	14	6	2	—	
		K - F	201	57	22	31	20	23	16	9	5	6	6	6	—	
Konya	1974	E - M	200	47	27	22	20	18	25	16	15	4	2	4	—	
		K - F	170	32	25	27	25	15	10	8	14	11	2	1	—	
Samsun	1973	E - M	229	60	37	39	29	15	16	10	11	6	3	3	—	
		K - F	217	64	35	24	21	19	18	7	12	9	6	2	—	
Trabzon	1974	E - M	255	48	48	37	38	20	21	15	10	5	8	5	--	
		K - F	177	30	31	21	32	14	18	11	9	2	6	3	—	
Van	1973	E - M	526	132	62	62	50	43	68	22	39	22	15	11	—	
		K - F	503	112	61	63	48	44	61	35	34	17	13	15	—	
İzmir	1974	E - M	482	117	73	66	59	46	40	28	21	12	13	7	—	
		K - F	513	96	67	75	53	62	50	32	27	21	23	7	—	
Şanlıurfa	1973	E - M	2453	671	466	346	199	154	189	124	122	83	60	39	—	
		K - F	1705	320	324	252	97	138	174	116	111	80	53	39	1	
Şırnak	1974	E - M	2419	594	370	334	221	218	203	141	112	92	74	60	—	
		K - F	2 085	530	304	285	202	171	181	127	104	73	64	44	—	

Tablo : 6-5. Devamı

Table : 6-5. Continued

Bir yaşından küçük ölenlerin kaçar aylık ölükləri
Age in months at the time of death

Şehirler Cities	Yıllar Years	Cins Sex	Toplam Total												Bilinmeyen Unknown
				— 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
İzmir	1973	E - M	1 593	605	258	269	244	72	50	29	30	16	13	7	—
		K - F	954	114	153	183	139	125	132	44	25	18	14	7	—
Kayseri	1973	E - M	504	95	70	85	57	60	44	31	30	13	16	13	—
		K - F	398	67	50	62	42	33	42	16	24	24	27	11	—
Konya	1973	E - M	122	42	14	19	10	7	8	3	11	4	1	1	2
		K - F	107	24	19	24	7	8	13	6	4	—	2	—	—
Malatya	1973	E - M	147	24	13	24	9	24	14	17	10	8	3	1	—
		K - F	113	24	20	13	11	5	15	5	8	8	3	1	—
Samsun	1973	E - M	451	105	62	69	53	43	45	22	17	14	17	4	—
		K - F	339	75	37	53	44	28	29	13	26	14	12	6	—
Sivas	1973	E - M	390	94	58	61	39	28	27	21	26	20	11	5	—
		K - F	278	65	36	46	24	24	26	16	18	10	11	2	—
Ondört büyük şehir haric diğer bütün il ve ilçe mer- kezleri dahil Including all administra- tive Centers of provinces and districts except 14 major cities	1973	E - M	125	34	12	26	11	5	15	5	3	5	7	2	—
		K - F	108	24	17	15	14	7	12	5	6	3	3	2	—
1974	E - M	20	6	2	3	3	2	—	3	—	—	—	1	—	—
	K - F	93	20	10	18	6	3	12	7	4	6	7	—	—	—
1974	E - M	137	35	16	12	13	12	13	15	10	5	6	—	—	—
	K - F	126	37	10	12	15	9	13	10	10	3	1	6	—	—
1974	E - M	168	36	19	19	25	20	19	3	14	5	7	1	—	—
	K - F	144	19	15	15	18	26	14	6	10	8	7	6	—	—
1973	E - M	4 473	1 549	885	571	362	366	232	131	88	133	117	37	2	—
	K - F	6 006	3 063	962	533	388	343	243	124	84	113	106	45	2	—
1974	E - M	4 081	1 031	521	548	443	367	408	205	216	159	118	65	—	—
	K - F	3 394	832	428	469	381	306	325	171	171	135	107	69	—	—

Not. Daimi ikametgâhi köy olup da kente ölenler
kapsanmamıştır. 14 büyük kent belediye sınırları
ichi.

Bir aylıktan küçük ve 11 aylıktan büyük ço-
cuk ölümüleri kapsamamıştır.

Note : Persons who resided in rural but died in cities
are excluded.

Within municipal boundaries of 14 major cities
Excluding infant deaths under one month and
more than eleven.

7 — KORUYUCU HEKİMLİK ÇALIŞMALARI

7 — ACTIVITIES CONCERNING PREVENTIVE MEDICINE

Enfeksiyöz (Bulaşıcı) Hastalıklarla Savaş

Control Of Infectious Diseases

Verem Savaşı

Tuberculosis Control

Sıtma Savaşı

Malaria Control

Trahom Savaşı

Trachoma Control

Frengi Savaşı

Syphilis Control

Cüzam (Lepra) Savaşı

Leprosy Control

Tablo : 7-1. Bildirilen enfeksiyöz hastalıkların aylara göre dağılımı,

Table : 7-1. Distribution of notified infectious diseases according to months,

Hastalıklar Diseases	Yıl Year	A Y L A R									
		Toplam Total		1		2		3		4	
		T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
Ansefalit - Encephalitis lethargica	1973	21	8	1	1	3	1	2	1	7	2
	1974	8	5	—	—	1	1	—	—	4	2
Boğmaca - Whooping - cough	1973	3 987	18	257	2	323	2	449	—	332	3
	1974	2 851	11	203	—	289	3	388	—	314	3
Bulaşıcı Menenjit - Meningococcal infection	1973	3 178	251	269	23	340	23	530	35	584	58
	1974	3 923	241	360	16	578	35	807	51	772	46
Brüselloz - Brucellosis	1973	84	—	7	—	8	—	10	—	12	—
	1974	70	—	13	—	5	—	7	—	7	—
Çiçek - Smallpox	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Difteri - Diphtheria	1973	892	58	105	14	100	9	78	6	64	4
	1974	470	25	85	3	66	5	46	3	52	3
Dizanteri - Dysentery	1973	839	6	35	—	31	—	67	—	44	—
	1974	470	25	85	3	66	5	46	3	52	3
Enfeksiyöz Hepatit - Infectious Hepatitis	1973	11 925	48	708	2	808	4	998	5	683	3
	1974	10 000	56	1 138	8	944	3	929	8	699	9
Hummai Racia - Febris Recurrents	1973	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kızamık - Measles	1973	43 271	545	6 040	138	8 807	125	8 912	105	5 985	52
	1974	12 836	203	1 389	31	1 321	18	1 730	32	1 810	27
Kızıl - Scarlet fever	1973	2 745	4	188	—	162	—	279	—	229	—
	1974	3 633	3	365	—	279	1	374	1	324	—
Kuduz - Rabies	1973	41	41	2	2	3	3	1	1	1	1
	1974	52	52	3	3	4	4	1	1	1	1
Kolera - Cholera	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lohusa Humması - Puerperal Infection	1973	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Para Tifo - Para-typhoid	1973	839	15	31	1	55	2	62	3	78	1
	1974	477	5	40	1	33	—	44	2	33	—
Poliyomiyelit - Poliomyelitis	1973	500	23	23	—	34	2	32	4	27	—
	1974	348	17	11	1	21	1	16	—	33	—

T : Tutulan - Cases

Ö : Ölen - Death

MONTHS

5		6		7		8		9		10		11		12	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
1	—	—	—	2	—	2	2	—	—	1	—	1	—	1	1
1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
532	1	558	—	497	1	276	—	216	1	109	1	175	1	263	6
319	—	279	—	285	—	244	1	202	1	119	1	108	—	101	2
414	32	257	21	174	9	118	10	112	9	63	6	127	13	190	12
490	21	307	23	122	9	72	11	70	6	80	6	127	9	138	8
8	—	5	—	5	—	2	—	—	—	9	—	17	—	1	—
6	—	9	—	2	—	6	—	7	—	2	—	6	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
66	1	64	1	37	1	37	4	38	2	83	4	115	7	105	5
30	—	21	2	14	3	20	—	16	1	46	—	42	1	32	4
579	2	500	4	491	6	745	6	993	3	1 410	4	1 990	4	2 020	5
533	2	251	8	468	1	522	1	710	1	909	4	1 419	7	1 208	4
579	2	500	4	491	6	745	6	993	3	1 410	4	1 990	4	2 020	5
533	2	251	8	468	1	522	1	710	1	909	4	1 419	7	1 208	4
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 884	26	2 833	27	1 578	210	704	9	345	8	510	9	1 202	10	1 471	15
1 773	18	1 276	11	688	3	328	4	218	2	325	7	872	12	1 106	38
241	—	183	1	85	—	111	1	148	1	251	—	452	1	416	—
303	—	228	—	128	—	84	—	153	—	353	—	640	1	402	—
7	7	8	8	5	5	2	2	4	4	4	4	2	2	2	2
3	3	7	7	5	5	3	3	9	9	6	6	6	6	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
66	1	67	4	72	—	73	1	69	1	136	1	78	—	52	—
37	—	33	—	41	—	41	—	49	—	37	—	55	—	34	2
40	2	90	3	56	1	40	6	39	2	45	3	27	—	47	—
48	1	36	2	30	—	34	4	30	3	38	3	32	2	19	—

Tablo : 7-1. Devamı

Table : 7-1. Continued

Hastalıklar Diseases	Yıl Year	A Y L A R									
		Toplam Total		1		2		3		4	
		T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
Ruam - Glanders	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Şarbon - Anthrax	1973	697	2	17	—	31	—	27	1	39	—
	1974	526	5	30	—	27	—	26	1	31	1
Tifo - Typhoid fever	1973	1 430	37	91	3	85	5	88	7	94	3
	1974	1 401	35	104	2	89	8	92	2	49	2
Tifüs - Typhus exanthema	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veba - Plague	1973	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

T : Tutulan - Cases

Ö : Ölen - Death

M O N T H S															
5		6		7		8		9		10		11		12	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	30	—	76	—	123	—	113	—	122	1	37	—	46	—
41	—	30	—	67	1	92	1	90	1	49	—	—	—	21	—
63	2	116	3	98	2	144	4	167	3	147	1	192	2	145	2
62	1	111	2	101	—	114	4	127	1	231	6	198	2	123	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tablo : 7-2. Bildirilen enfeksiyöz hastalıkların illere göre dağılımı,

Table : 7-2. Distribution of notified infectious diseases according to provinces

İl	Yılı	Ansefaltis		Boğmaca		Brüselloz		Bulasıcı menenjit		Difteri	
		1 Encephalitis	2 Whooping cough	3 Brucellosis	4 Meningococcal infection	5 Diphtheria					
Province	Year	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
Toplam - Total	1973	21	8	3 987	18	84	—	3 178	251	892	58
	1974	8	5	2 851	11	70	—	3 923	241	470	25
Adana	1973	—	—	25	—	—	—	9	2	27	5
	1974	—	—	97	—	—	—	23	1	11	1
Adiyaman	1973	—	—	42	—	—	—	5	1	7	—
	1974	—	—	16	—	—	—	13	1	—	—
Afyon	1973	1	—	46	—	—	—	19	1	1	—
	1974	1	1	40	—	—	—	71	5	9	1
Ağrı	1973	—	—	27	—	—	—	3	—	2	—
	1974	—	—	13	—	—	—	4	—	—	—
Amasya	1973	—	—	142	1	—	—	2	—	29	2
	1974	—	—	72	1	—	—	29	2	7	—
Ankara	1973	—	—	490	1	12	—	213	13	4	—
	1974	—	—	115	1	1	—	308	28	9	1
Antalya	1973	—	—	3	—	—	—	26	—	21	2
	1974	—	—	7	—	—	—	23	—	11	—
Artvin	1973	—	—	84	2	1	—	3	—	—	—
	1974	—	—	39	—	—	—	3	—	6	1
Aydın	1973	—	—	3	—	—	—	9	—	5	—
	1974	—	—	6	—	—	—	32	1	1	—
Balıkesir	1973	1	1	28	—	35	—	31	3	7	—
	1974	—	—	34	—	47	—	66	6	6	1
Bilecik	1973	—	—	9	—	—	—	4	—	—	—
	1974	—	—	7	—	—	—	3	2	1	—
Bingöl	1973	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—
	1974	—	—	24	—	—	—	5	—	—	—
Bitlis	1973	—	—	4	—	—	—	9	1	2	—
	1974	—	—	18	—	—	—	17	4	—	—
Bolu	1973	—	—	83	1	—	—	29	2	32	3
	1974	—	—	88	2	—	—	21	—	10	—
Burdur	1973	—	—	70	—	—	—	5	1	2	—
	1974	—	—	9	—	—	—	1	—	—	—
Bursa	1973	—	—	50	—	—	—	27	1	19	1
	1974	—	—	24	—	1	—	34	—	8	—

T : Tutulan - Cases

provinces,

Ö : Ölen - Death

Dizanteri Dysentery		Enfeksiyöz hepatitis Infectious hepatitis		Kızamık Measles		Kızıl Scarlet fever		Paratiflo Paratyphoid		Poliomyelit Poliomyelitis		Şarbon Anthrax		Tifo Typhoid fever	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
616	4	10 000		56	12 836	203	3 633	3		839	15	500	23	697	2
839	6	11 925		48	43 271	545	2 745	4		477	5	348	17	526	5
25	—	130	1	164	—	—	—	—	7	—	22	—	6	—	45
4	—	158	1	35	—	—	—	—	14	—	31	—	1	—	58
—	—	42	—	1 249	6	4	—	—	20	1	1	—	—	—	60
6	—	45	1	239	1	4	—	—	10	—	5	—	2	—	49
—	—	183	—	579	9	11	—	—	—	—	3	—	10	—	8
—	—	240	3	94	—	20	—	—	1	—	5	—	18	—	7
—	—	29	—	501	17	1	—	—	—	—	—	—	3	—	13
—	—	22	—	128	14	8	—	—	—	—	—	—	3	—	2
—	—	66	3	294	1	13	—	—	—	—	3	—	6	—	5
—	—	45	—	320	1	66	—	—	—	—	—	1	2	—	17
353	4	1 377	4	4 370	16	532	—	—	460	10	47	—	22	—	117
298	2	716	2	1 143	25	624	—	—	168	3	12	4	16	2	165
8	—	91	2	325	—	5	—	—	3	—	8	—	40	—	31
6	—	105	—	1	—	3	—	—	2	—	1	—	21	—	32
3	—	43	—	455	5	4	—	—	—	—	1	—	5	—	2
2	—	33	—	334	—	93	—	—	2	—	—	—	—	—	5
—	—	140	3	633	4	3	—	—	1	—	8	—	2	—	7
—	—	122	1	44	—	4	—	—	8	—	1	—	3	—	6
40	—	211	1	481	1	16	—	—	12	—	7	—	8	—	24
72	1	158	2	47	—	7	—	—	19	—	2	—	5	—	11
—	—	67	—	212	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	39	—	8	—	25	—	—	—	—	—	—	1	—	1
—	—	47	1	446	21	—	—	—	—	—	1	—	5	—	11
—	—	19	—	241	14	—	—	—	—	—	—	—	1	—	53
—	—	7	—	100	1	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—
—	—	15	—	220	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	34
—	—	107	—	258	1	6	—	—	—	—	4	—	16	—	11
—	—	66	—	41	—	4	—	—	—	—	1	—	8	—	2
—	—	161	—	361	3	10	—	—	—	—	6	—	9	—	4
—	—	88	—	12	—	9	—	—	—	—	—	—	4	—	3
2	—	138	—	392	2	139	—	—	5	—	6	—	9	—	16
2	—	72	1	30	—	128	—	—	1	—	6	—	3	—	7

Tablo : 7-2. Devamı

Table : 7-2. Continued

İllı Province	Yılı Year	Ansefalt Encephalitis		Boğmaca Whooping - cough		Brüseloz Brucellosis		Bulaşıcı menenjit Meningococcal Infection		Difteri Diphtheria	
		T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
Çanakkale	1973	—	—	8	—	—	—	33	1	1	—
	1974	—	—	4	—	2	—	72	3	—	—
Çankırı	1973	—	—	59	—	—	—	20	—	1	—
	1974	—	—	10	—	—	—	8	1	—	—
Çorum	1973	—	—	99	—	—	—	9	—	17	2
	1974	—	—	73	—	—	—	33	—	2	1
Denizli	1973	—	—	39	—	—	—	60	7	—	—
	1974	—	—	37	1	—	—	121	3	—	—
Diyarbakır	1973	—	—	209	—	—	—	98	3	6	—
	1974	—	—	128	—	—	—	34	1	4	—
Edirne	1973	—	—	26	—	—	—	43	2	—	—
	1974	—	—	6	—	—	—	76	5	1	—
Elâzığ	1973	—	—	36	—	—	—	10	2	—	—
	1974	—	—	45	—	—	—	25	1	3	—
Erzincan	1973	—	—	3	—	—	—	8	—	—	—
	1974	—	—	10	—	—	—	16	1	—	—
Erzurum	1973	—	—	77	4	2	2	52	1	1	—
	1974	—	—	81	2	2	—	33	3	2	—
Eskişehir	1973	—	—	116	—	—	—	59	5	1	—
	1974	—	—	54	—	—	—	80	8	1	—
Gaziantep	1973	1	—	26	—	—	—	122	4	6	—
	1974	—	—	11	—	—	—	38	1	1	—
Giresun	1973	—	—	73	—	—	—	40	1	43	4
	1974	—	—	13	—	—	—	73	5	5	—
Gümüşhane	1973	—	—	21	—	—	—	24	1	1	—
	1974	—	—	94	—	—	—	39	1	1	—
Hakkari	1973	—	—	98	—	—	—	3	—	7	—
	1974	—	—	21	1	—	—	—	—	—	—
Hatay	1973	—	—	—	—	—	—	46	8	27	2
	1974	—	—	—	—	—	—	37	2	11	—
Isparta	1973	—	—	95	—	—	—	13	2	—	—
	1974	—	—	35	—	—	—	48	2	—	—
İçel	1973	—	—	12	—	—	—	3	1	9	2
	1974	—	—	6	—	—	—	8	1	1	—

T : Tutulan - Cases

Ö : Ölen - Death

Dizanteri 6 Dysentery		Enfeksiyöz hepatitis 7 Infectious hepatitis		Kızamık 8 Measles		Kızıl 9 Scarlet fever		Paratiflo 10 Paratyphoid		Poliomiyelit 11 Poliomyelitis		Şarbon 12 Anthrax		Tifo 13 Typhoid fever	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
1	—	42	3	283	—	69	1	—	—	7	—	3	—	5	—
—	—	32	1	53	—	73	—	1	—	—	—	2	—	2	—
5	1	50	—	493	5	—	—	3	—	2	—	18	—	11	—
2	—	54	1	133	—	7	—	—	—	—	—	19	—	4	—
—	—	158	1	350	1	9	—	32	—	2	—	12	—	55	—
—	—	101	1	139	1	9	—	44	2	2	—	5	—	95	—
—	—	205	1	559	1	4	—	—	—	23	—	1	—	2	—
—	—	244	2	88	—	22	—	1	—	13	—	1	—	9	—
174	—	147	—	2 432	46	2	—	48	—	2	—	3	—	84	—
59	—	114	—	1 140	30	14	—	14	—	4	—	8	—	85	—
—	—	212	—	309	1	102	—	10	—	6	—	9	—	7	—
1	—	135	—	78	—	52	—	—	—	3	—	4	2	11	—
7	—	298	1	608	2	31	—	9	—	—	—	8	1	30	1
19	—	84	1	196	4	16	—	—	—	—	—	4	—	16	1
2	—	32	—	233	16	5	—	—	—	1	—	7	—	5	—
2	—	76	—	141	4	16	—	—	—	1	—	2	—	5	—
21	—	205	—	2 581	78	8	1	12	—	2	—	17	—	117	—
6	—	168	—	388	7	12	—	17	—	4	—	8	—	43	—
—	—	304	—	385	5	69	—	—	—	3	—	20	—	3	—
—	—	197	5	33	—	77	—	—	—	1	—	20	—	3	—
1	—	40	—	94	2	—	—	39	—	8	—	7	—	84	—
1	—	89	—	4	1	2	—	21	—	15	—	6	—	49	2
—	—	117	2	1 056	16	7	—	5	—	7	—	17	—	5	1
—	—	104	—	470	8	19	—	5	—	—	—	3	—	7	—
—	—	39	—	288	3	9	—	2	—	3	—	2	—	11	—
—	—	48	—	158	—	55	1	1	—	—	—	12	—	7	—
—	—	—	—	289	12	33	—	8	—	—	—	36	—	—	—
—	—	2	—	79	—	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	32	—	6	—	—	—	—	—	7	—	2	—	10	—
—	—	34	—	12	—	—	—	—	—	5	—	—	—	12	—
—	—	180	1	246	2	66	—	1	—	—	—	2	—	3	—
—	—	197	2	3	—	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	14	—	11	—	—	1	—	24	2	33	—	8	—	—
4	—	—	—	2	—	2	—	—	27	2	13	—	3	—	—

Tablo : 7-2. Devamı

Table : 7-2. Continued

İllî Province	Yılı Year	Ansefilit Encephalitis		Boğmazca Whooping - cough ¹		Brüsellöz Brucellosis		Bulaşıcı menenjit Meningococcal infection		Difteri Diphtheria	
		T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
İstanbul	1973	3	—	287	1	—	—	964	102	86	—
	1974	1	1	318	1	—	—	753	59	42	1
İzmir	1973	—	—	39	—	7	—	14	1	4	—
	1974	—	—	34	—	5	—	133	3	3	—
Kars	1973	—	—	29	—	1	—	16	1	3	1
	1974	—	—	20	—	—	—	12	1	—	—
Kayseri	1973	—	—	41	—	—	—	49	7	46	1
	1974	—	—	29	—	—	—	77	12	24	1
Kastamonu	1973	—	—	51	1	—	—	4	—	1	—
	1974	1	—	46	—	—	—	18	—	9	1
Kırklareli	1973	—	—	28	—	—	—	17	3	1	1
	1974	—	—	—	—	1	—	24	3	1	—
Kırşehir	1973	—	—	2	—	—	—	5	—	3	—
	1974	—	—	10	—	—	—	32	1	—	—
Kocaeli	1973	—	—	34	1	—	—	97	4	13	—
	1974	—	—	76	—	—	—	99	4	8	1
Konya	1973	12	5	161	1	—	—	68	7	7	1
	1974	1	1	172	—	—	—	79	8	9	2
Kütahya	1973	—	—	—	—	—	—	21	4	9	—
	1974	—	—	2	—	—	—	30	—	3	—
Malatya	1973	—	—	29	—	—	—	—	—	4	4
	1974	—	—	7	—	—	—	40	—	—	—
Manisa	1973	—	—	50	—	—	—	29	4	20	—
	1974	1	1	47	1	—	—	62	4	5	2
Kahramanmaraş	1973	—	—	114	—	—	—	9	—	3	—
	1974	—	—	55	—	—	—	55	1	1	1
Mardin	1973	—	—	44	—	—	—	6	—	6	—
	1974	—	—	10	—	—	—	5	1	1	—
Muğla	1973	—	—	27	1	—	—	9	—	5	1
	1974	—	—	2	—	—	—	20	—	1	—
Muş	1973	—	—	8	—	—	—	2	—	—	—
	1974	—	—	30	—	—	—	14	—	—	—
Nevşehir	1973	—	—	16	—	—	—	9	2	3	—
	1974	—	—	12	—	—	—	11	—	8	—

T : Tutulan - Cases

Ö : Ölen - Death

Dizanteri Dysentery		Enfeksiyöz hepatitis Infectious hepatitis		Kızamık Measles		Kızıl Scarlet fever		Paratifo Paratyphoid		Poliomiyelit Policomyelitis		Şarbon Anthrax		Tifo Typhoid fever	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
5	—	3 111	4	2 162	15	1 090	—	17	—	91	2	6	—	228	2
1	—	2 137	5	962	3	1 286	1	18	—	88	3	2	—	116	3
—	—	676	6	256	—	31	—	6	—	13	2	5	—	30	—
2	—	514	2	215	—	43	—	10	—	9	—	—	—	14	1
—	—	137	—	1 282	20	2	—	—	—	—	—	34	—	10	—
6	—	234	—	79	—	3	—	2	—	1	—	28	—	8	—
—	—	145	1	359	2	8	—	—	—	7	2	16	—	5	—
—	—	133	5	22	—	50	—	3	—	2	—	21	—	8	—
—	—	3	—	132	3	4	—	—	—	5	—	4	—	5	—
2	—	211	1	—	—	—	—	—	—	1	—	7	—	1	—
—	—	44	1	105	—	7	—	3	—	—	—	10	—	—	—
61	—	14	—	—	7	—	—	3	—	3	1	5	—	4	—
—	—	20	—	295	—	1	—	—	—	—	—	6	—	9	—
31	—	—	—	120	1	4	—	—	—	1	—	5	—	3	—
—	—	153	—	210	—	16	—	—	—	6	—	4	—	7	—
81	—	—	—	124	—	39	—	1	—	5	—	9	—	5	—
—	—	332	—	1 101	6	19	—	4	—	13	1	22	1	44	—
2	—	356	5	227	1	20	—	6	—	7	—	14	—	12	—
—	—	63	—	156	—	13	—	—	—	4	—	40	—	3	—
107	—	—	—	113	5	6	—	—	—	2	—	15	—	—	—
—	—	226	—	2 986	16	29	—	—	—	3	—	4	—	14	—
3	—	152	—	95	3	35	—	7	—	5	1	6	—	27	—
1	—	370	3	415	1	58	1	—	—	15	2	1	—	8	2
1	—	128	2	103	—	74	—	1	—	4	—	2	—	7	1
1	—	55	2	2 403	34	8	—	—	—	4	—	16	—	16	—
5	1	129	—	267	1	3	—	5	—	3	—	6	—	26	1
16	—	29	—	820	14	—	—	9	—	1	—	2	—	9	—
12	—	39	—	552	4	3	—	—	—	4	—	—	—	2	—
2	—	27	—	233	—	3	—	3	—	12	2	2	—	7	—
10	—	47	1	4	—	—	—	3	—	1	—	1	—	7	—
—	—	35	—	149	—	1	—	—	—	—	—	7	—	1	—
—	—	27	—	144	2	1	—	—	—	—	—	3	—	1	—
—	—	72	—	958	7	6	—	—	—	2	1	2	—	2	—
4	—	144	—	72	—	22	—	—	—	1	—	1	—	7	—

Tablo : 7-2. Devamı

Table : 7-2. Continued

İllî Province	Yıl Year	Ansefilit Encephalitis		Boğmaca Whooping - cough		Brüselloz Brucellosis		Bulaşıcı menenjit Meningococcal Infection		Difteri Diphtheria	
		T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
Niğde	1973	—	—	23	—	—	—	70	3	3	1
	1974	—	—	5	1	—	—	9	—	4	—
Ordu	1973	—	—	18	—	—	—	141	9	60	8
	1974	—	—	41	—	—	—	196	5	64	3
Rize	1973	1	—	58	—	—	—	214	18	9	—
	1974	—	—	41	—	—	—	184	18	10	—
Sakarya	1973	—	—	6	—	—	—	82	4	28	—
	1974	—	—	7	—	—	—	80	—	24	2
Samsun	1973	—	—	138	—	—	—	100	1	60	2
	1974	—	—	61	—	—	—	171	—	15	2
Siirt	1973	—	—	141	—	22	—	7	—	—	—
	1974	—	—	153	—	10	—	3	—	17	—
Sinop	1973	—	—	63	—	—	—	2	—	3	1
	1974	—	—	73	—	—	—	13	—	1	—
Sivas	1973	—	—	73	1	—	—	4	—	6	—
	1974	—	—	78	—	1	—	55	1	8	1
Tekirdağ	1973	—	—	1	—	—	—	16	1	—	—
	1974	—	—	1	—	—	—	58	5	—	—
Tokat	1973	1	—	81	1	—	—	8	—	2	—
	1974	—	—	12	—	—	—	28	—	1	—
Trabzon	1973	—	—	74	—	1	—	8	2	104	3
	1974	—	—	28	—	—	—	11	2	44	—
Tunceli	1973	—	—	5	—	—	—	9	2	3	—
	1974	—	—	10	—	—	—	18	4	1	—
Urfa	1973	—	—	79	—	2	—	12	—	18	1
	1974	—	—	142	—	—	—	26	—	1	—
Uşak	1973	1	—	1	—	—	—	14	1	2	—
	1974	—	—	—	—	—	—	39	4	—	—
Van	1973	—	—	134	—	—	—	12	1	10	—
	1974	—	—	53	—	—	—	13	—	—	—
Yozgat	1973	—	—	1	—	—	—	4	1	6	—
	1974	—	—	31	—	—	—	8	—	—	—
Zonguldak	1973	—	—	9	—	—	—	119	9	89	9
	1974	3	1	8	—	—	—	153	12	52	3

T : Tutulan - Cases

Ö : Ölen - Death

Dizanteri 6 Dysenteria		Enfeksiyöz hepatitis 7 Infectious hepatitis		Kızamık 8 Measles		Kızıl 9 Scarlet fever		Paratifo 10 Paratyphoid		Poliomiyelit 11 Poliomyelitis		Şarbon 12 Anthrax		Tifo 13 Typhoid fever	
T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö	T	Ö
—	—	35	—	151	1	—	—	—	—	3	—	8	—	2	—
—	—	9	—	14	—	2	—	—	—	4	—	5	—	6	—
—	—	150	1	134	1	1	—	3	2	12	—	3	—	4	—
—	—	260	—	35	—	7	—	2	—	4	—	3	—	7	—
—	—	215	—	573	1	17	—	2	—	3	—	4	—	12	—
—	—	334	1	754	2	31	—	2	—	3	—	5	—	10	—
6	—	11	—	130	2	2	—	1	—	7	—	11	—	7	—
1	—	17	—	8	—	7	—	—	—	3	—	1	—	7	—
—	—	218	—	381	1	9	—	22	8	7	—	55	—	14	—
—	—	183	—	56	—	41	—	—	—	4	—	47	—	30	—
125	—	21	—	531	17	14	—	—	—	—	—	1	—	5	—
67	—	54	1	372	32	71	—	1	—	5	—	—	—	102	6
—	—	49	—	312	1	1	—	1	—	2	—	21	—	1	—
—	—	39	—	146	—	—	—	—	—	3	—	17	—	2	—
—	—	77	3	502	20	10	—	5	—	5	—	4	—	16	—
—	—	120	—	363	4	125	—	9	—	2	—	14	—	48	—
—	—	29	—	157	—	28	—	3	—	6	—	6	—	12	—
—	—	60	—	43	1	33	—	1	—	1	—	8	—	33	—
—	—	50	1	269	5	10	—	—	—	9	—	6	—	34	1
—	—	157	—	181	9	21	—	—	—	5	—	18	—	20	—
1	—	281	2	549	2	77	—	72	—	6	—	14	—	89	4
4	—	380	2	445	4	67	—	50	—	3	—	22	—	51	3
—	—	44	—	458	1	3	—	1	—	—	—	4	—	2	—
6	—	38	2	337	4	12	—	1	—	—	—	14	—	3	—
12	—	77	—	1849	31	88	1	5	—	16	—	—	—	22	3
12	—	155	2	84	—	41	—	2	—	7	—	—	—	9	2
—	—	35	—	98	1	1	—	—	—	2	—	6	—	2	—
—	—	71	2	55	1	2	—	—	—	—	1	—	1	—	1
17	—	38	—	978	59	8	—	1	—	8	—	19	—	7	—
—	—	20	—	288	11	7	—	—	—	—	—	25	—	6	—
—	—	44	—	879	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	—
—	—	9	—	228	3	—	—	1	—	2	—	6	—	9	—
3	—	139	—	255	7	13	—	4	—	24	2	8	—	5	—
—	—	100	1	51	1	21	—	—	—	25	2	17	—	6	—

Tablo : 7-3. Bildirilen bazı enfeksiyöz hastalıklardan 100.000 nüfusta vak'a bildiri oranı

Table : 7-3. Notification rate per 100.000 population of some infectious diseases,

Yıl Year	Boğmaca (*) Whooping - cough	Difteri (*) Diphtheria	Dizanteri Dysentery	Enfeksiyöz hepatitis Infectious hepatitis	Kızamık (*) Measles	Kızıl Scarlet - fever	Kuduz Rabies	Paratifo Paratyphoidea	Poliomyelit (*) Poliomyelitis	Şarbon Antrax	Tifo Typhoid fever
1973	23.2	5.1	4.8	69.4	252.0	16.0	0.2	4.8	2.9	4.0	3.3
1974	16.1	2.6	3.5	56.8	72.9	20.6	0.2	2.7	1.9	2.9	7.9

(*) 0 - 14 yaş grubundaki nüfusa göre hesaplanmıştır. (*) Calculated according to 0 - 14 age - group

Tablo : 7-4. Bildirilen bazı enfeksiyöz hastalıklarda 1000 vak'a ölüm oranı,

Table : 7-4. Deaths per 1000 notified cases in some infectious dieases,

Hastalıklar Diseases	Yıl Year	Bildirilen vak'a Cases notified	Ölüm Deaths	1000 vak'a ölüm oranı Deaths per 1000 notifications
Boğmaca - Whooping - cough.	1973	3 987	18	4.51
	1974	2 851	11	3.85
Difteri - Diphtheria	1973	892	58	65.02
	1974	470	25	53.19
Kızamık - Measles	1973	43 271	545	12.59
	1974	12 836	203	15.81
Poliomyelit - Poliomyelitis	1973	500	23	46.00
	1974	348	17	48.85
Tifo - Typhoid fever	1973	1 430	37	25.87
	1974	1 401	35	24.98
Bulaşıcı menenjit - Meningococcal infection	1973	3 178	251	78.66
	1974	3 923	241	61.43

Tablo : 7-5. Türkiye'de yapılan aşılar (*)

Table : 7-5. Application of vaccines in Turkey, (*)

Aşılar Vaccines	1973	1974
Boğmaca - Difteri - Tetanoz - Whooping - Diphtheria - Tetanus	2 403 768	3 056 498
Tifo - Difteri - Tetanoz - Typhoid - Diphtheria - Tetanus	4 034 921	2 078 225
Tifo - TAB - Typhoid	2 104 892	1 836 944
Polio - Poliomyelitis	4 758 266	4 567 075
Kolera - Cholera	4 145 335	829 005
Çiçek - Smollpox	2 764 930	2 466 493
BCG - BCG	636 104	981 555
Kızamık - Measles	577 367	367 724

(*) Verilen rakamlar, doz sayısıdır. Yani aşının cinsine göre birinci, ikinci, üçüncü dozlarla rappellerin toplamlarıdır.

(*) Figures show total number of doses (first, second, third and «rappel» doses) applied.

Tablo : 7-6. Bakteriyolojik ve kimyasal analizi yapılan gıda maddeleri,

Table : 7-6. Bacteriological and chemical analyses of foodstuffs.

Yıl Year	Analizi yapılan gıda numune sayısı Number of analyzed of food stuffs specimens	Gıda Maddeleri Tüzüğüne According to foodstuffs Regulations	
		Uygun Convenient	Aykırı Inconvenient
1973	105 384	71 736	33 648
1974	107 549	74 180	33 369

Tablo : 7-7. Gıda maddeleri imal ve satış yerlerinde yapılan kontroller,

Table : 7-7. Controls made in places Where foodstuffs are produced and sold,

Yıl Year	Gıda imal yerleri Places where foodstuffs are produced			Gıda maddeleri satış yerleri Places foodstuffs are sold		
	Kontrol sayısı Number of Controls	Uygun Convenient	Uygun değil Inconvenient	Kontrol sayısı Number of controls	Uygun Convenient	Uygun değil Inconvenient
1973	195 197	166 259	28 668	762 171	659 450	102 721
1974	195 198	167 140	28 058	735 521	627 149	108 372

Tablo : 7-8. Bakteriyolojik ve kimyasal analizi yapılan içme - kullanma suları,

Table : 7-8. Bacteriological and chemical analysis of waters,

Yıl Year	Analizi yapılan su numune sayısı Number of analyzed of water stuffs specimens	Gıda Maddeleri Tüzüğünde According to foodstuffs Regulations	
		Uygun Convenient	Aykırı Inconvenient
1973	66 131	41 505	24 626
1974	65 105	40 296	24 809

Tablo : 7-9. Bakteriyolojik ve kimyasal analizi yapılan menba suları,

Table : 7-9. Bacteriological and chemical analysis of spring waters,

Yıl Year	Analizi yapılan su numune sayısı Number of analyzed of water stuffs specimens	Gıda Maddeleri Tüzüğünde According to foodstuffs Regulations	
		Uygun Convenient	Aykırı Inconvenient
1973	2 872	1 858	1 014
1974	2 602	1 736	866

Tablo : 7-10. Çeşitli çevre sağlığı çalışmaları,

Table : 7-10. Various environmental health activities.

	1973	1974
Organolojik gıda kontrolleri - Organoleptic controls of Foodstuffs	3 539 946	3 561 229
Kontrol edilen genel mahaller - Controls of public places	333 140	339 330
Kapatılan ve ıslah edilen helâlar - Privies closed and improved	81 445	209 112

Tablo : 7-11. Dış memleketlerden gelen uçaklarda yapılan sağlık kontrolleri,

Table : 7-11. Control of aeroplanes coming from foreign countries.

Yıl Year	İstanbul - Yeşilköy			Ankara - Esenboğa			Adana		
	Uçak sayısı Number of planes	Personel sayısı Number of complements	Yolcu sayısı Number of passengers	Uçak sayısı Number of planes	Personel sayısı Number of complements	Yolcu sayısı Number of passengers	Uçak sayısı Number of planes	Personel sayısı Number of complements	Yolcu sayısı Number of passengers
1973	9 265	82 053	577 156	1 096	8 757	100 366	278	1 439	12 705
1974	6 585	54 809	366 517	947	7 572	106 433	164	885	8 926

Tablo : 7-12. Gemilerde yapılan deratizasyon çalışmaları,

Table : 7-12. Deratization activities under taken in boats.

Yıl Year	Vapur sayısı Number of boats	Motor sayısı Number of motor-boats	Deratizasyon - Deratization				Bulunan fare sayısı Number of rat found	
			Tonilato Tons	Meburi Obligatory	İhtiyarı Optional	İstisnaî Exceptional		
1973	248	139	1 258 740	25	—	362	387	135
1974	257	145	1 308 253	11	—	391	402	51

Tablo : 7-13. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde üretilen ve örgüte sevk edilen aşı, antijen ve serumlar,

Table : 7-13. Vaccines, antigens and sera distributed to the organisation which are produced at the R. S. C. Institute of Hygiene,

Aşı, antijen ve serumlar Vaccines, antigens and sera	1973		1974	
	Litre Litres	MI.	Litre Litres	MI.
I. Aşılar - Vaccines				
1. Bakteri aşları - Bacterial vaccines				
Tifo aşısı (TAB) - Typhoid vaccine	Ü S	2 767 3 300	500 725	2 025 2 653
Kolera aşısı - Cholera vaccine	Ü S	6 152 5 299	— 360	2 711 1 755
BCG (deri içi) - BCG (intracutaneous)	Ü S	211 123	295 755	161 164
2. Virüs ve rickettsia aşları - Virus and rickettsial vaccines				
Kuduz aşısı - Rabies vaccine	Ü S	2 356 1 691	400 350	2 192 1 699
Çiçek aşısı - Smallpox vaccine	Ü S	79 70	671 652	53 73
Çiçek aşısı (kuru) - Smallpox (dry) vaccine	Ü S	8 7	861 951	6 4
Enflüenza aşısı - Influenza vaccine	Ü S	2 —	500 585	14 1
3. Anatoxin aşları - Anatoxin vaccines				
Difteri aşısı - Diphtheria vaccine	Ü S	4 —	400 —	4 —
Tetanoz aşısı - Tetanus vaccine	Ü S	161 74	600 110	124 78
4. Karma aşılar - Combined vaccines				
Tifo + Tetanoz - Typhoid + Tetanus	Ü S	1 302 1 425	200 465	2 167 2 178
Difteri + Tetanoz - Diphtheria + Tetanus	Ü S	9 —	000 650	— 5
Tifo + Difteri + Tetanos - Typhoid + Diphtheria + Tetanus v.	Ü S	2 406 2 910	500 645	2 709 2 910
Difteri + Tetanos + Boğmaca - Diphtheria + Tetanus + Pertussis	Ü S	701 1 168	030 515	786 1 525
II. Antijen ve allergenler - Antigens and allergens				
Wassermann antigeni - Wassermann antigen	Ü S	— —	— 455	— 205
Kahn antigeni - Kahn antigen	Ü S	— —	350 685	— —
Mantoux (PPD) - Montoux tuberculin	Ü S	225 200	925 885	288 238

Tablo : 7-13. Devamı

Table : 7-13. Continued

Aşı, antijen ve serumlar Vaccines, antigens and sera	1973		1974	
	Litre Litres	MI.	Litre Litres	MI.
Aglutinasyon için ölü antijen - Killed antigen for agglutination	Ü 54 S 54	400 400	142 142	300 300
WDRL - Kolmer	Ü — S —	125 —	— —	— —
Saf antigen metilik - Antigen methylique pure	Ü — S 1	— 030	— —	— 260
Sulu antigen metilik - Antigen methylique diluted	Ü — S —	— 690	— —	— 560
III. Serumlar - Sera (1)				
Tetanos (at) 1500 ünite (2)	Ü 251 570 S 248 065		235 690	
Tetanus (horse) 1500 unit (2)			243 105	
Tetanos (at) 5000 ünite (2)	Ü 55 235 S 51 695		37 615	
Tetanus (horse) 5000 unit (2)			41 265	
Tetanos (Sığır) 1500 ünite	Ü — S 860		— —	
Tetanus (cow) 1500 unit			9 250	
Tetanos pürifiye - konst. 5000 ü.	Ü — S —		9 860	
Tetanus purified - ccncentrates				
Difteri (at) 3000 ünite	Ü 12 320 S 12 300		11 160	
Diphtheria (horse) 3000 unit			13 790	
Difteri (sığır) 1500 ünite	Ü — S —		1 375	
Diphtheria (cow) 1500 unit			50	
Difteri pürifiye - konsantre 10.000 ünite	Ü 22 725 S 15 702		8 490	
Diphtheria purified - Con. Centrales 10.000 unit			15 775	
Gazlı gangren (polivelan)	Ü 10 460 S 8 516		12 895	
Gangren			11 457	
Şarbon - Anthrax	Ü 5 295 S 6 777		7 903	
Kuduz - Rabies	Ü 1 827 S 1 877		7 436	
Akrep - Scorpion (3)	Ü 22 890 S 35 340		370	
Hemolitik - Hemolytic	Ü — S 139		1 005	
Normal (at)	Ü 1 190		26 550	
Normal (horse)	S 1 042		26 900	
			—	
			130	
			507	

Ü : Üretim — Production

S : Sevk — Distribution

1. Serumlar «Şişe» olarak gösterilmiştir.
2. Eski ünitedir. Yeni 3.000 ve 10.000 ünitelerin karşılığıdır.
3. Bir ampul serum, bir akrep kuyruğunun zehirini nötralize edecek kuvvettedir. Akrep serumu ampul olarak gösterilmiştir.

1. Sera, shown as «bottles».
2. It is old unit. The new one is equivalent to 3000 ant 10.000 units.
3. An ampul containing sera is as strong as neutralizing the poison of a scorpions's tail. Sera of scorpian is shown as ampule.

Tablo : 7-14. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde yapılan Bakteriyolojik Analiz ve kontroller,

Table : 7-14. Bacteriological analysis and controls made at the R. S. C. institute of Hygiene

Analiz ve kontrolün cinsi Kind of examinations and analysis	1 9 7 3	1 9 7 4
Toplam - Total	94 901	85 307
Muhtelif kültürler - Various cultures	8 700	18 492
Muhtelif Aglutinasyonlar - Various cultures	627	482
Kolmer testi - Kolmer test	13 428	8 465
Kahn testleri - Kahn test	13 428	8 465
V.D.R.L. testi - W.D.R.L. tests	13 428	8 465
Yiyecek ve içeceklerin kontrolü - Controls of eating and drinking Substances	1 024	418
Klinik kan muayeneleri - Various blood examinations	12	—
Sularda Koli aranması - Water examinations for Coli	6 336	3 909
Antibiyotik hassasiyet testleri - Antibiotic sensitivity tests	797	921
Dışkıda parazit aranması - Feces examinations for parasites	1 191	1 622
Otvakesenler - Autovaccines	70	156
Spermogram - Spermatozoa Count	910	964
Weinberg reaksiyonu - Weinberg tests	168	176
Cazoni reaksiyonu - Casoni tests	66	86
T.P.I. test - T.P.I. tests	603	412
Tüberküloz tetkikleri - Examinations for tuberculosis	24 094	22 004
Hematolojik analizler - Hematologie analysis	7 404	8 027
Biyolojik analizler - Biological analysis	2 160	1 869
Suş kültür kolleksiyon laboratuvarı incelemeleri Investigations of strain culture collection laboratory	441	365
Diğer parazitolojik tahliller Other parasitologic analysis	14	9

Tablo 7-15. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde yapılan farmakolojik ve Toksikolojik Analiz ve Kontroller

Table: 7-15. Chemical analysis and controls made at the R. S. C. institute of Hygiene

Yapılan Analiz ve Kontroller Analysis and Controls Done	1 9 7 3	1 9 7 4
Toplam - Total	18 445	19 085
Farmakolojik kontrol ve incelemeler Pharmacological control and investigations	18 149	18 852
Analitik toksikolojik kontrol ve incelemeler Analytic toxicologic control and investigations	268	128
Aşılar ve toplam nitrojen tayini Vaccines and nitrogen determination	28	105

Tablo : 7-16. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde yapılan virolojik incelemeler

Table : 7-16. Virolojik control made at the R. S. C. institute of Hygiene

Yapılanlar İncelemeler Controls Done	1 9 7 3	1 9 7 4
Toplam - Total	14 326	9 104
Serolojik Deneyler Serologic Tests	5 903	3 152
İzolasyon Deneyler Isolation Tests	2 019	503
Aşı ve Serum Kontroleri Vaccine and Sera Controls	6 404	5 449

Tablo : 7-17. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde yapılan ilaç Kontrolleri

Table : 7-17. Drugs Controls made at the R. S. C. Institute of Hygiene

Yapılan Kontroller - Controls done	1 9 7 3	1 9 7 4
Toplam - Total	2 702	2 134
Antibiyotikler - Antibiotics	380	205
Vitamin preparatları - Vitamines Preparations	163	62
Hormon ilaçları - Hormone Preparations	103	42
Narkotikler, uykú ilaçları ve lokal anestezikler Narcotics local anesthetics and hypnotics	339	198
Anestezikler, analeptikler trankilizanlar Anesthetics, analeptics, for drugs tranquilizers	103	42
Kalp, damar, kanbasıncı ilaçları Drugs for heart, blood pressure, blood - wessel	117	78
Otonomik sistem ve antihistaminik ilaçlar Autonomic system and antihistaminic drugs	189	85
Enzimler, diüretik antikuagulan Enzymes, diuretic anticoagulant	66	19
Serumlar, kuvvet şurupları, kıl döküçüler Sera, tonics, depilatories	197	88
Kodeks muayeneleri, meşhul maddeler Codex examination and unknown materials	196	461
Sülfamitler, antitüberküloz ilaçlar Sulfamides and antituberculous drugs	127	44
Antiseptikler, saç boyaları Antiseptics, hair dyes	109	72
Antihelmetikler, antifungal ilaçlar Antihelmintics, and antifungal drugs	74	22
Mütalâalar - Considerations	70	54
Yazışmalar - Correspondences	409	662

Tablo : 7-18. R. S. M. Hıfzıssıhha Enstitüsünde yapılan kimyasal tahlil ve kontroller,

Table : 7-18. Chemical analysis and controls made at the R. S. C. Institute of Hygiene,

Yapılan Tahlil ve kontroller Analysis and controls done			1973	1974
	Toplam - Total		23 035	22 120
İçme suyu - Potable water		836	653	
Maden suyu - Mineral water		66	71	
Membe suyu - Spring water		141	125	
Yiyecek maddeleri - Eating substances		2 435	2 230	
İçilecek maddeler - Drinking substances		364	175	
Biyolojik analizler - Biochemical analysis		13 153	13 545	
Temizlik maddeleri - Cleaning materials		41	56	
Sabun - Soap analysis		82	196	
Deterjan - Detergent analysis		229	170	
Mütalâa - Consideration		407	544	
İdrar tahlili - Urine analysis		4 900	4 209	
Solisyon - Solution analysis		10	—	
Boyalar - Dye analysis		98	15	
Aliminyumlar - Aliminium analysis		94	—	
Diğerleri - others		179	131	

Tablo : 7-19. Resmî ve özel bütün göğüs hastalıkları hastaneleri ile sanatoryumlarda ayakta ve yataktaki tedavi edilenler,

Table : 7-19. Out - and in - patients in all official and private hospitals of chest diseases and sanatoriums,

Yıl Year	Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out-patient	Yatarak tedavi görenler in-patients				Yatılan gün sayısı Length of stay (days)
				Hastanede yatanlar Admitted	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	31.XII.	
1973	70	12 693	151 767	100 774	45 442	1 921	53 411	2 276 253
1974	67	12 691	129 100	113 856	46 904	1 920	65 032	3 303 228

Tablo : 7-20. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı göğüs hastalıkları hastaneleri ile sanatoryumlar, yatak sayıları ve çalışmaları,

Table : 7-20. Hospitals of chest diseases and sanatoriums attached to the Ministry of Health and Social Welfare, number of beds and antivities,

Yıl Year	Hastane sayısı Number of hospitals	Yatak sayısı Number of beds	Ayakta tedavi Out - patient	Yatarak tedavi görenler in - patients				Yatılan gün sayısı Length of stay (days)
				Hastanede yatanlar Admitted	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	31. XII	
1973	55	9 835	141 266	43 672	36 515	1 776	5 381	1 677 670
1974	52	9 835	118 688	46 243	38 306	1 787	6 150	2 622 907

Tablo : 7-21. Verem savaşı dispanserlerinin çalışmaları,

Table : 7-21. Activities of tuberculosis dispensaries,

Müesseseler Institutions	Yıl Year	Dispanser sayısı Number of dispensaries	Muayene edilen Persons examined	Radyolojik muayeneler X - ray examinations	Laboratuvar muayeneleri Laboratory examinations	Tespit edilen hasta Patients	Tüberkülin testi Tuberculin tests	BCG aşısı BCG vaccinations
Toplam - Total	1973	237	1 033 997	981 947	257 072	32 786	163 676	48 225
	1974	243	900 417	900 417	238 527	20 903	211 430	71 303
Sağlık ve Sosyal Yar- dım Bakanlı- ğına ait - Mi- nistry of Health	1973	202	648 781	648 781	207 527	27 669	100 570	29 653
	1974	208	581 155	581 155	199 813	16 821	111 340	36 539
Dernekler - Associations	1973	35	333 166	333 166	49 545	5 117	63 106	18 572
	1974	35	319 262	319 262	38 714	4 082	100 090	34 764

Tablo : 7-22. Türkiye BCG kampanyası çalışmaları,

Table : 7-22. Activities of BCG campaign in Turkey,

Yıl Year	Toplam - Total			Kampanya çalışmaları Campaign activities			Kampanya dışı çalışmaları Other activities		
	Yapılan BCG aşısı BCG vaccinations			Yapılan BCG aşısı BCG vaccinations			Yapılan BCG aşısı BCG vaccinations		
	Tüberkülin testi Tuberculin tests	Testten sonra yapılan After test	Direkt BCG (0 - 6 yaş grubu) Direct BCG	Tüberkülin testi Tuberculin test	Testten sonra yapılan After test	Direkt BCG (0 - 6 yaş grubu) Direct BCG	Tüberkülin testi Tuberculin test	Testten sonra yapılan After test	Direkt BCG (0 - 6 yaş grubu) Direct BCG
1973	373 485	95 182	542 491	225 082	43 585	542 491	148 403	51 597	—
1974	406 392	120 661	860 541	259 428	80 748	860 541	146 964	39 877	—

Tablo : 7-23. Verem savaşı dispanserleri ve BCG kampanyası tarafından yapılan mikrofilm taraması çalışmaları,

Table : 7-23. Microfilm case - findings made by tuberculosis control dispensaries and BCG campaigns,

Çalışmalar Activities	Yıl Year	Tespit edilen nüfus Population	Tüberkulin testi Tuberculin test	Test kontrolü Test control	Müşbet Positive	Menfi Negative	Yapılan BCG aşısı BCG vaccine applied	Çekilen mikrofilm Microfilms	Tespit edilen hasta Cases
Toplam - Total	1973	87 069	72 279	68 259	54 388	13 871	12 751	36 787	258
	1974	47 009	40 048	37 612	29 944	7 668	7 447	10 078	48
Tüberkulin müsbetlerin mikrofilm taraması - Control of tuberculin positive cases through micro-films	1973	57 770	45 110	43 911	37 256	6 655	6 655	10 715	31
	1974	38 030	32 327	30 491	23 732	6 759	6 538	3 704	4
Genel mikrofilm taraması - General control through micro-films	1973	29 299	27 169	24 348	17 132	7 216	6 096	26 072	227
	1974	8 979	7 721	7 121	6 212	909	909	6 374	44

Tablo : 7-24. Gezici röntgen verem tarama ekipleri çalışmaları,

Table : 7-24. Activities of tuberculosis mobile X-ray case finding teams,

Yıl Year	Tespit edilen nüfus Population	Tüberkulin testi Tuberculin test	Test kontrolü Test control	Müşbet Positive	Menfi Negative	Yapılan BCG aşısı BCG vaccine applied	Çekilen mikrofilm Microfilms	Tespit edilen hasta Patients
1973	3 306 897	—	—	—	—	—	—	1 324 898
1974	2 733 403	—	—	—	—	—	—	1 148 356

Not : Çalışmalarda metod değişikliği yapılarak röntgen taramalarında tüberkulin testi ve BCG aşısı uygulanmadığı için ilgili haneler boş bırakılmıştır.

Note : The concerned sections are empty because of tuberculin and BCG vaccine have not been applied in X-ray searching examination by making changes in methods in activities.

Tablo : 7-25. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı bölge tüberküloz laboratuvarlarının çalışmaları,

Table : 7-25. Activities of regional laboratories of tuberculosis attached to the Ministry of Health and Social Welfare,

Yıl Year	Laboratuvar sayısı		Materyel Material	Direkt Direct	Tekstif Concentration	Kültür Culture	Rezistans Resistance
	Number of Labs	Laboratory Count					
1973	20	134 389	52 957	128 598	124 265	17 906	
1974	20	151 278	61 763	138 742	131 457	18 135	

Tablo : 7-26. Sağlık Bakanlığı ve verem savaşı dernekleri dispanserleri tarafından tesbit edilen tüberkülozlu hastaların durumu

Table : 7-26. Cases of tuberculosis found by the Ministry of Health and Dispensaries of tuberculosis control associations,

Hastaların durumu State of patients	1973	1974
Kontrolde eski hastalar - Old cases under Control	125 159	120 987
Eski hastalardan yeniden tedaviye alınanlar Those from old patients to be treated again	—	8 634
Tesbit edilen yeni hastalar - New Cases	32 786	20 903
Eski ve yeni hastalar toplamı - Total of old and new cases	157 945	150 524
Dispanserden ayrılanlar - Cases leaving dispensaries	36 958	108 086
Ertesi yıla devredilen hastalar - Patients present at 31.XII	120 987	42 438

Not : 1974 yılından itibaren istatistik metodumuz değiştirilerek eski hastalardan nüks, reaktivasyon ve akibeti meçhul hale geldiği için kayıttan çıkarılmış olup yeniden bulunarak tedaviye alınanlar ayrı bir grup olarak mütlââ edilmiştir. Bu sebeple yukarıdaki tabloya «eski hastalardan yeniden tedaviye alınanlar» hanesinin ilâvesi gerekmistiştir.

Note : Beginning from the year of 1974, our statistical method has been changed. Those from old patients who are found newly and thought to be treated and not being registered because of their sickness has been relapsed, reactivated and the result is unknown; have been consired as a separate group. Therefore, a space «for those to be treated again from old patients» has been added to the above table.

Tablo : 7-27. Tüberkülozdan ölümler, 100.000 nüfusta ölüm oranı ve bütün ölümlere göre 1000 de oranı, (il ve ilçe merkezlerinde)

Table : 7-27. Tuberculosis deaths, death rate per 100.000 population and death rate per 1000 as to all causes, (in province and district centers)

Tüberküloz çeşitleri Forms of tuberculosis	Yıl Year	Ölümler Deaths		100 000 nüfusta ölüm oranı Death per 100 000 populations	Genel ölümlere göre 1000 de oranı Death per 1000 as to all causes
		Toplam Total	Erkek Male		
Toplam - Total	1973	1 864	1 352	12.25	17.77
	1974	1 974	1 450	12.65	17.78
A001 — Solunum ağızı tüberkülozu - Tuberculosis of respiratory system	1973	1 630	1 212	10.71	15.54
	1974	1 763	1 319	11.30	15.88
A002 — Menenjelerin ve merkezi sinir sisteminin tüberkülozu - Tuberculosis of meninges and central nerve system	1973	115	65	0.75	1.09
	1974	141	86	0.90	1.27
A003 — Barsak periton ve mezanter ganglionları tüberkülozu - Tuberculosis of intestines peritoneum and mesenteric glands	1973	113	70	0.74	1.07
	1974	61	38	0.39	0.54
A004 — Kemik ve eklem tüberkülozu - Tuberculosis of bones and joints	1973	6	5	0.03	0.05
	1974	9	7	0.05	0.08
A005 — Diğer organların tüberkülozu - Tuberculosis, all other forms	1973	—	—	—	—
	1974	—	—	—	—

Tablo : 7-28. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'aları,

Table : 7-28. Positive malaria cases seen in Turkey,

S a f h a P h a s e	Müsbet sıtma vakaları Positive malaria cases	
	1973	1974
Toplam - Total	2 438	2 877
Consolidasyon safhası - Consolidation phase	2 267	919
Hücum safhası - Attack phase	171	1 958

Tablo : 7-29. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'alarının parazit cinsine göre dağılımı,

Table : 7-29. Distribution of positive malaria cases seen in Turkey according to the kind of parasite,

Yıl Year	Toplam Total	P/v	Parazitin cinsi - Kind of parasite					Diğer Other
			P/f	p/m	P/ovale	Mixed		
1973	2 438	2 408	28	1	—	1	—	—
1974	2 877	2 870	6	1	—	—	—	—

P/v : Plasmodium vivax

P/f : Plasmodium falciparum

P/m : Plasmodium malaria

Tablo : 7-30. Türkiye'de görülen müsbet sıtma vak'alarının enfeksiyon kaynağına göre dağılımı,

Table : 7-30. Distribution of positive malaria cases seen in Turkey according to the source of Infection,

Yıl Year	Toplam Total	Yerli Local	Nüks Relapse	Enfeksiyon Kaynağı: Source of infection		Hariçten gelen Imported	Active Imported cases	Sebebiyet verilen Cases caused by	Kaynağı bilinmeyen Source unknown
				Hariçten gelen Imported	Active Imported cases				
1973	2 438	1 187	676	479	77	—	—	—	19
1974	2 877	1 529	599	624	121	—	—	—	4

Tablo : 7-31. Sıtma vak'alarının bölgelere göre dağılımı,

Table : 7-31. Distribution of malaria cases according to the areas,

Bölgeler Areas	Konsolidasyon safhası Consolidation phase		Hücum safhası Attack phase	
	1973	1974	1973	1974
Toplam - Total	2 436	2 877	171	1 958
A1 Edirne	2	5	—	—
A2 Lüleburgaz	—	1	—	—
B1 İstanbul	—	—	—	—
B2 Kocaeli	1	1	—	—
B3 Sakarya	—	—	—	—
C1 Eskişehir	—	—	—	—
C2 Kütahya	1	2	—	—
C3 Afyon	—	—	—	—
D1 Ankara	5	7	—	—
D2 Çankırı	—	—	—	—
D3 Bolu	—	—	—	—
D4 Zonguldak	—	—	—	—
E1 Konya	1	—	—	—
E2 Karaman	1	—	—	—
E3 Niğde	110	19	—	—
F1 Çorum	2	—	—	—
F2 Yozgat	1	—	—	—
F3 Kirşehir	—	—	—	—
F4 Nevşehir	—	—	—	—
G1 Samsun	—	—	—	—
G2 Tokat	—	—	—	—
G3 Sinop	—	—	—	—
H1 Kayseri	8	52	—	—
H2 Sivas	1	1	—	—
İ1 Trabzon	—	—	—	—
İ2 Giresun	—	—	—	—
İ3 Rize	—	—	—	—
İ4 Ordu	—	1	—	—
İ5 Artvin	1	—	—	—
İ6 Gümüşhane	—	—	—	—
J1 Erzurum	1	—	—	—
J2 Erzincan	—	—	—	—
J3 Kars	—	—	—	—
K1 Balıkesir	2	2	—	—
K2 Bursa	—	—	—	—
K3 Çanakkale	4	5	—	—
L1 İzmir	2	—	—	—
L2 Manisa	13	2	—	—
M1 Aydın	9	15	—	—
M2 Denizli	1	1	—	—
M3 Muğla	—	1	—	—

Tablo : 7-31. Devamı

Table : 7-31. Continued

Bölgeler Areas	Konsolidasyon safhası Consolidation phase		Hücum safhası Attack phase	
	1973	1974	1973	1974
N1 Antalya	1	—	—	—
N2 Isparta	2	—	—	—
O1 Adana	729	431	—	431
O2 İçel	156	626	—	623
O3 Hatay	408	854	—	790
P1 K. Maraş	231	194	—	—
P2 Gaziantep	25	53	—	—
R1 Malatya	3	—	—	—
R2 Adıyaman	20	56	—	—
S1 Urfa	135	236	—	—
T3 Muş	—	2	—	—
T4 Bitlis	—	—	—	—
U1 Elâzığ	—	—	—	—
U2 Tunceli	—	—	—	—
U3 Bingöl	10	2	2	—
V1 Van	—	—	—	—
V3 Ağrı	2	2	—	—
S2 Mardin	21	18	18	10
T1 Diyarbakır	376	175	—	—
T2 Siirt	33	32	33	32
T3 Muş	—	—	—	—
T4 Bitlis	—	—	—	—
U3 Bingöl	—	—	—	—
V1 Van	—	—	—	—
V2 Hakkâri	118	80	118	72

Tablo : 7-32. Tedavi edilen sıtmalılar ve koruyucu tedaviye alınanların sayısı,

Table : 7-32. Treated malarious people and number of those subject to protective treatment,

Tedaviler Treatment	1973	1974
Tek doz tedavi - Single dose treatment	519 811	529 787
Radikal tedavi - Radical treatment	18 568	13 505
Koruyucu tedavi - Protective treatment	1 014 743	1 115 179

Tablo : 7-33. Türkiye'de sıtma bakımından kontrol altındaki nüfus ve muayene edilen kan sayısı ile müsbetlik oranı.

Table : 7-33. Population under control from the view point of malaria in Turkey, number of slides examined and proportion of positiveness,

Safha Phase	Yıl Year	Bölge adedi Number of zone	Kontrol altındaki Under control		Muayene edilen kan sayısı Number of slides examined	Müsbet kan sayısı Number of positive slides	Müsbetlerin kana bindi orani Ratio of positive slides (in 1000)
Toplam - Total	1973	62	36 915	37 712 711	2 271 558	2 438	1.07
	1974	62	36 903	38 264 339	2 252 252	2 877	1.27
Konsolidasyon safhası - Consolidation phase	1973	57	31 282	36 616 945	2 127 773	2 267	1.06
	1974	56	34 476	35 507 450	1 860 311	919	0.49
Hüküm safhası - Attack phase	1973	5	1 633	1 095 766	143 785	171	1.18
	1974	6	2 327	2 756 889	391 941	1 958	4.99

Tablo : 7-34. Türkiye'de ziyaret edilen lokalite, ev ve nüfus sayısı.

Table : 7-34. Number of visited locality, house and population in Turkey

	Yıl Year	Lokalite Locality	Ev House	Nüfus Population
Toplam - Total	1973	227 990	19 049 156	102 462 980
	1974	246 417	18 611 173	93 908 840
Konsolidasyon safhası - Consolidation phase	1973	214 090	18 055 912	96 871 039
	1974	226 686	15 717 285	83 534 368
Hüküm safhası - Attack phase	1973	13 900	933 244	5 591 941
	1974	19 731	1 893 888	10 374 472

Tablo : 7-35. Türkiye'de ensektisidle korunan nüfus ile ensektisid püskürütülen lokalite ve ev sayısı.

Table : 7-35. Population protected by insecticides in Turkey and number of localities pulverized and houses pulverized,

Yıl Year	Nüfus Population		Lokalite Locality		Ev House				
	Ensektisidile korunacak Which will be protected with insecticide	Ensektisidile korunan Protected by insecticide	Koruma % si % of protection	Püskürtülecek Which will be pulverized	Püskürtülen Pulverized	Püskürtme % si % of pulverization	Püskürtülecek Which will be pulverized	Püskürtülen Pulverized	Püskürtme % si % of pulverization
1973	624 795	673 428	107.7	737	728	98.7	107 870	166 481	154.3
1974	593 538	901 396	151.8	692	733	105.9	143 804	178 600	124.1

Tablo : 7-36. Türkiye'de püskürme operasyonunda kullanılan ensektisidler

Table : 7-36. Insecticides used in Turkey for pulverization

Yıl Year	Kullanılan ensektisid (Kilogram) Insecticides used (Kg.)		Bir kişiye düşen ensektisid (gram) Per one person Insecticides (gram)		Bir eve düşen ensektisid (gram) Per one house Insecticides (gram)	
	DDT	DLD	DDT	DLD	DDT	DLD
1973	25 996	9 978	183	51	1 238	267
1974	16 637	5 983	143	59	6 857	695

Tablo : 7-37. Türkiye'de sıtma mücadeleinde kullanılan ilaçlar

Table : 7-37. Drugs used in malaria control in Turkey

Kullanılan ilaçlar (Tablet) Drugs used (Tablet)	1 9 7 3			1 9 7 4				
	1	9	7	3	1	9	7	4
Chloroquine				1 372 604				1 365 122
Primethamine				2 872 706				2 608 067
Primaguine				215 187				123 440

Tablo : 7-38. Trahom savaşı yapılan il sayısı ve bu illerdeki trahom örgütü

Table : 7-38. Provinces subject to trachoma control and trachoma organization

Yıl Year	İl sayısı Provinces	Trahom enstitüsü Institute of trachoma	Trahom hastanesi Trachoma hospital	Trahom dispanseri Dispensaries of trachoma control		Trahom tedavi evi Treatment houses
				1	3	
1973	22	1	3	41	77	
1974	22	1	3	41	74	

Tablo : 7-39. Trahom hastaneleri, dispanserleri ve tedavi evlerinin çalışmaları

Table : 7-39. Activities of trachoma hospitals, dispensaries and treatment houses

Yıl Year	Muayene sayısı Number of examinations	Yeni tespit edilen New cases	Trahomlu oranı (%) Percentage trachomatous	Körük sayısı Number of blindness	Körük oranı (%) Percentage blindness	Yatırılan hasta sayısı In-patients	Ameliyat sayısı Number of operations
1973	1 649 790	25 970	1.5	69	0.2	1 550	1 563
1974	1 921 415	31 249	1.6	149	0.4	1 282	1 804

Tablo : 7-40. Trachom savaşı yapılan illerde trahomlu hasta durumu

Table : 7-40. Number of trachoma patients in provinces subject to trachoma control

Yıl Year	Eski den kayıtlı Old registered cases	Trahomlu hasta sayısı Number of trachoma patients			Kaydı silinen Registration cancelled	31.XII
		Yeni tespit edilen New cases	Toplam Total			
1973	112 197	25 970	138 167	35 283	112 884	
1974	102 596	31 249	133 845	35 571	98 275	

Tablo : 7-41. Yeni tespit edilen trahomlu hastaların trachom devreleri ve yaş gruplarına göre dağılımı

Table : 7-41. Trachoma periods and age-groups of new trachoma cases

Yıl Year	Toplam Total	Trahom devreleri Phases of trachoma			Yaş grupları Age groups			
		I - II	III	IV	Toplam Total	0 - 6	7 - 20	21 +
1973	25 970	9 814	16 156	—	25 970	3 801	12 321	9 848
1974	31 249	11 243	21 006	—	31 249	5 041	15 010	11 198

Tablo : 7-42. Frengi savaş örgütü ve çalışmaları (I)

Table : 7-42. Organizations of syphilis control its activities (I)

Yıl Year	Örgüt Organizations			Frengili hasta sayısı Number of syphilis patients						
	Müşavirlik Advisory branches	Dispanserler Dispensaries	Tedavi istasyonları Treatment stations	Muayene edilen Examined	Kayıt edilenler Patients - registered			Tedavisi biten Patients cured	Ölen (2) Deaths (2)	Yıl sonunda mevcut frengili Syphilis persons at the end of year
1973	3	3	—	693 221	14 482	12 774	1 708	3 028	423	11 459
1974	3	3	—	581 308	12 762	11 459	1 303	1 549	310	11 213

(1) Hükümet tabibliklerinin frengi ile ilgili çalışmaları (1) Works of medical officer's of health's offices concerned with syphilis is included.

(2) Ölen sütunu frengili kişi ölümünü saptamak içindir. (2) Show number of deaths even though the cause may Ölmə nedeni her zaman frengi değil çoğunlukla di- not always be syphilis.
ğer hastalık ve nedenlerdir.

Tablo : 7-43. Resmî ve özel genel hastanelerde yatan frengili hasta sayısı

Table : 7-43. The number of syphilitic in-patients in formal and private general hospital

Kod	Frengi şekilleri Patterns of syphilis	1973		1974	
		Toplam	Total	1 240	2 479
A 006	Doğuştan gelme frengi - Congenital syphilis			299	982
A 007	Erken frengi - Early syphilis			175	158
A 008	Tabes dorsalis - Tabes dorsalis			64	88
A 009	Paralizi jeneral - General Paralysis			249	354
A 010	Frenginin diğer şekilleri - All other syphilis			453	897

Tablo : 7-44. Cüzam (Lepra) savaşı dispanserleri ve çalışmaları

Table : 7-44. Number of leprosy dispensaries and their activities

Yıl Year	Dispanserler Dispensaries	Muayene edilen Examined	Leprali hasta sayısı Number of leprous patients								
			Kayıt edilen Patients registered			Kaydi silinen Registrations cancelled			Toplam Total	Teshis Hatalı Wrong	Yıl sonunda mevcut leprali Leprous persons
			Toplam Total	Önceden Previously registered	Yeni Newly registered	Toplam Total	Hatalı Wrong	Ölen Death			
1973	11	82 824	3 994	3 858	136	154	—	95	59	3 899	
1974	11	70 761	4 012	3 299	113	95	—	41	54	3 917	

Tablo : 7-45. Elâzığ cüzam hastanesinin yatak sayısı ve çalışmaları

Table : 7-45. Number of beds of Elâzığ Leprosy Hospital and its activites

Yıl Year	Yatak sayısı Number of beds	Yataktaki tedavi - In patients						Yatılan gün sayısı Length of stay		
		Hastaneye yatanlar In-patients	Taburcu olan Discharged	Ölen Deaths	Devren Kalan 31.XII					
						In-patients	Discharged	Deaths	31.XII	
1973	265	275	111	2	162	50 993				
1974	400	285	127	5	153	37 212				

8 — SOSYAL REFAH HİZMETLERİ

8 — SOCIAL WELFARE SERVICES

Tablo : 8-1. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait çocuk bakım yuvaları ve bakılan çocuk sayısı

Table : 8-1. Children homes attached to the Ministry of Health and Social Welfare and children fostered

Çocuk bakım yuvaları Child care homes	1 9 7 3	1 9 7 4
Çocuk Bakım Yuvaları sayısı - Number of child care homes	18	19
Yuvaların toplam kapasitesi - Total capacity of homes	2 430	2 680
Bakılan çocuk sayısı - Number of children fostered	2 650	2 800

Tablo : 8-2. Bazı kurumlara bağlı çocuk bakım yuvaları, kreşler ve süt çocuğu muayene ve müşavere evleri

Table : 8-2. Foster homes, creches and examination and consultation homes for infants attached to other associations

Kurumlar Institutions	Kreşler Creches		Çocuk Bakım Yuvaları Foster homes		Süt çocuğu müşavere evleri Examination and consulta- tion homes for infants	
	1973	1974	1973	1974	1973	1974
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı - Ministry of Health and Social Welfare.	2	2	18	19	—	—
Çocuk Esirgeme Kurumu - Society for children's Protection	11	11	—	—	9	9

Tablo : 8-3. Yaşlı ve huzur evleri (Dârülacezeler)

Table : 8-3. Asylums (Poor-houses)

Kurumlar Institutions	1 9 7 3	1 9 7 4
Belediyeler - Municipalities	17	17
Ekalliyetler - Minorities	5	5
Yabancılar - Foreigners	1	1
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı (Huzur ve dinlenme Yurdu) Ministry of Health and Social Welfare (Rest-homes)	2	2

Tablo : 8-4. Korunmaya muhtaç çocukların koruma birliklerine yapılan yardım miktarı

Table : 8-4. Amount of aid offered to the Union of Protection for foster children

Yardım miktarı (TL.) amount of aid (Turkish Lira)	1 9 7 3	1 9 7 4
Bütçeden ayrılan para - Money separated for aid from the budget	16 475 000	17 200 000
Yapılan yardım miktarı - amount of aid	15 255 000	16 778 000

Tablo : 8-5. Sosyal Yardım Fonundan yardım alan dernek sayısı ve yardım miktarı

Table : 8-5. Associations receiving aid from the «Social Aid Fund» and sum of money devoted,

Dernekler Associations	1 9 7 3	1 9 7 4
Dernek sayısı - Number of associations	39	45
Yardım miktarı (T.L.) - Sum of aid (Turkish liras)	550 000	577 000

Tablo : 8-6. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca burs verilen öğrenci sayısı ile burslar için tahsis edilen para miktarı,

Table : 8-6. Fellowships granted to students by the Ministry of Health and Social Welfare and sum of money devoted,

Yıl Year	Bütçeden ayrılan para (TL.)		Burs kadrosu sayısı	Burs alan öğrenci sayısı
	Money separated from the budget (Turkish liras)	Yapılan harcama (TL.)		
1973	8 748 000	7 600 000	2 000	1 455
1974	9 000 000	4 590 000	2 000	1 138

9 — DİĞER HİZMETLER

9 — OTHER SERVICES

Ana ve Çocuk Sağlığı

Maternal and Child Health

Nüfus Plânlaması

Population Planning

Sağlık Eğitimi, Yayın ve Sağlık İstatistikleri

Health Education, Publications and Health Statistics

Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar

Pharmacy and Pharmaceutical Products

Donatım

Equipment

Hıfzıssıhha Okulu

The School of Public Health

Sağlık Alanında Uluslararası İlişkiler

International Relations in the Field of Health

Tablo : 9-1. Ana ve çocuk sağlığı merkez, şube ve istasyonlarında yapılan muayeneler,

Table : 9-1. Examinations made in maternity and child Health's (MCH) centers, branches and stations

Yıl Year	A. Ç. S. merkezi M C H centers	A. Ç. S. şubesı M C H branches	A. Ç. S. istasyonu M C H stations	Kontrol ve muayeneler (*)		laboratuvar muayeneleri Çeşitli aşilar (**)	Different Vaccination
				Examinations and control (*)	Ana Mother	Çocuk Child	
1973	66	79	783	285 507	801 181	282 501	1 190 299
1974	70	84	796	344 221	910 668	162 570	1 387 083

(*) Yalnız hekim tarafından yapılan muayenelerdir (*) Examinations made only by physicians.

(**) Tatbikat sayısıdır. (**) Number of applications

Tablo : 9-2. Ev ziyaretleri, sağlık eğitimi çalışmaları ve yapılan yardımlar,

Table : 9-2. Home visits, health education activities and aids,

Yıl Year	Ev ziyaretleri Home visits	Gebelik hıjyenı eğitimi (Dinleyici) Education of pregnancy hygiene (The audience)	Çocuk hıjyenı eğitimi dinleyicisi Education of child hygiene (the audience)	Süt ve mama gösterisini seyredenler Spectators of preparation of milk and food	Yardımdan faydalananlar Number of persons who gets aid		
					Süt tozu Dried milk	A + D vitamini A + D vitamine	Nebati yağ Margarine
1973	1 972 445	353 024	964 312	426 590	237 113	66 102	122 365
1974	1 589 398	405 255	1 096 636	457 208	52 154	56 150	33 137

Tablo : 9-3. Açılan nüfus planlaması, klinikleri ve takılan rahim içi araç sayısı

Table : 9-3. Number of family planning clinics and applied Intra - uterine devices (IUD),

Yıl Year	Klinik sayısı Number of clinics	Takılan rahim içi araç (RIA) Intra - Uterine devices (IUD)			
		Toplam Total	Klinikler Clinics	Gezici ekipler Mobile teams	Muayeneler Examinations
1973	14	41 397	37 711	81	3 605
1974	3	43 837	38 257	46	5 534

Tablo : 9-4. Nüfus planlaması gezici ekip çalışmaları,
 Table : 9-4. Activities of family planning mobile teams,

Yıl Year	Yapılan eğitim			
	Erkekler - Men		Kadınlara - Women	
	Eğitim seansı Education sessions	Eğitim gören Persons Educated	Eğitim seansı Educated sessions	Eğitim gören Persons Educated
1973	833 318	...	1 377 462	...
1974	690 828	...	1 269 807	...

Tablo : 9-5. Nüfus planlaması konusunda yapılan toplum eğitimi çalışmaları
 Table : 9-5. Community education in the field of family planning,

Yıl Year	Dağıtılan broşür Pamphlets Distributed	Dağıtılan afiş Posters Distributed	Dağıtılan bülten Bulletins Distributed	Radyo konuşmaları Radio talks	Seminerler Seminars	TV
1973	71 430	2 355	3 400	2	5	2
1974	24 325	570	12 506	1	6	1

Table : 9-6. Ferd ve grup eğitimi çalışmaları,
 Table : 9-6. Individual and group education activities,

Yıl Year	Ferdî eğitim Individual education			Grup Eğitimi Group educations			Kullanılan araç Means used		
	İl - İlçeler Provinces and districts	Köyler Villages	Toplam Total	Seans sayısı Number of presentations			Eğitim gören sayısı Persons taking part in education	Flenelgraf Flanellag-raph	Projeksiyon Projector
				İl - İlçeler Provinces	Köyler Villages	Toplam Total			
1973	3 493 857	6 213 591	9 707 448	1 216 663	210 629	1 006 034	17 002 666	2 214	1 654
1974	2 935 078	7 052 561	9 987 639	1 249 863	217 747	1 032 116	16 285 686	2 518	1 300

Tablo : 9-7. Toplum eğitimi çalışmaları,
 Table : 9-7. Community education activities,

Yıl Year	Afış Posters			Broşür Brochure		Kitap ve dergi Books and magazines	
	Basılan Printed	Dağıtılan Distributed	Basılan Printed	Dağıtılan Distributed		Basılan Printed	Dağıtılan Distributed
1973	—	78 059	300 000	157 739	72 699	60 524	
1974	50 000	15 920	500 000	79 093	69 138	93 591	

Tablo : 9-8. Gösterilen filmler, sağlık müzeleri ve açılan sağlık sergilerini ziyaret edenler,

Table : 9-8. Film exposed, number of visitors to health museum and health exhibitions,

Yıl Year	Sağlık filmleri Health films		Sergiler Exhibitions		Sağlık Müzeleri Health Museum					
	Seans sayısı Number of sessions	Seyirci sayısı Number of spectators	Gün sayısı Number of days	Ziyaretçi sayısı Number of visitors	Müze sayısı Number of museums	Ziyaretçi sayısı Number of visitors				
	1973	10 206	1 551 921	142	152 000	14				
		1 467 130		1974		851 473	202	185 715	14	1 058 684

Tablo : 9-9. Eğitim kampanyalarında yapılan sağlık eğitimi çalışmaları,

Table : 9-9. Health education activities during education campaigns,

Yıl Year	Dünya sağlık günü World health day		Kanser Haftası Cancer Week		Toplam Total	
	Eğitim seansı Education sessions	Eğitim gören Persons taking part in education	Eğitim seansı Education sessions	Eğitim gören Persons taking part in education	Eğitim seansı Education sessions	Eğitim gören Persons taking part in education
	1973	25 387	2 885 700	21 618	3 951 489	47 005
1974	19 660	1 807 572	21 500	3 840 389	41 160	5 647 961

Tablo : 9-10 Verem savaşı eğitim ve propaganda haftalarında yapılan sağlık eğitimi çalışmaları (Konferanslar, vaazlar, sohbetler vs.),

Table : 9-10. Health education activities during week of Tb. control (Conferences, preachings, talks, etc.),

Yıl Year	Konferans Conferences		Vaazlar Preachings		Sohbetler Talks		Radyo ve televizyon yayıncılığı
	Konferans sayısı Number of conferences	Dinleyici Listeners	Vaaz sayısı Number of preachings	Dinleyici Listeners	Sohbet sayısı Number of talks	Dinleyici Listeners	announcement by radio and television
1973	18 060	2 997 624	11 569	1 726 217	20 587	438 424	922
1974	22 011	3 033 811	12 113	1 578 222	18 371	440 524	243

Tablo : 9-11. Verem savaşı eğitim ve propaganda haftalarında yapılan diğer sağlık eğitimi çalışmaları, (Sergiler, öğretici filmler, dağıtılan afiş, broşür vs.),

**Table : 9-11. Health education activities during week of Tb. control.
(Exhibitions, educational films, pamphlets distributed etc.)**

Yıl Year	Sergiler Exhibitions		Öğretici filmler Educational films		Gazetelerde yayın sayısı Articles published in newspapers	Dağıtılan broşür, afiş Pamphlets distributed	Dağıtılan pul Distribution of stamps
	Sayı Number	Ziyaretçiler Visitors	Seans sessions	Seyirciler Spectators			
1973	813	286 825	2 554	744 383	2 309	644 500	500 000
1974	961	126 945	2 400	538 906	1 228	331 655	500 000

Tablo : 9-12. Türkiye'deki eczanelerin illere göre dağılımı,

Table : 9-12. Distribution of pharmacies according to provinces in Turkey.

iller Provinces	1 9 7 3				1 9 7 4	
	Toplam — Total	4 295			4 331	
Adana	114				116	
Adıyaman	11				7	
A. Karahisar	34				39	
Ağrı	11				12	
Amasya	24				30	
Ankara	412				409	
Antalya	79				92	
Artvin	14				14	
Aydın	74				66	
Balıkesir	100				90	
Bilecik	10				13	
Bingöl	4				5	
Bitlis	7				8	
Bolu	35				45	
Burdur	23				23	
Bursa	97				114	
Çanakkale	25				31	
Çankırı	9				13	
Çorum	34				30	
Denizli	43				41	
Diyarbakır	35				33	
Edirne	33				37	
Elazığ	33				28	

Tablo : 9-12. Devamı
Table : 9-12. Continued

İller Provinces	1973	1974
Erzincan	11	18
Erzurum	32	43
Eskişehir	58	67
Gaziantep	77	78
Giresun	40	36
Gümüşhane	9	10
Hakkâri	1	1
Hatay	62	79
Isparta	33	31
İçel	71	67
İstanbul	1 116	1 079
İzmir	324	322
Kars	32	29
Kastamonu	21	24
Kayseri	58	65
Kırklareli	31	29
Kırşehir	13	14
Kocaeli	71	63
Konya	126	130
Kütahya	34	31
Malatya	28	27
Manisa	94	88
K. Maraş	44	41
Mardin	16	20
Muğla	31	41
Muş	10	9
Nevşehir	14	14
Niğde	29	35
Ordu	32	42
Rize	37	33
Sakarya	68	57
Samsun	76	71
Siirt	21	15
Sinop	12	11
Sivas	33	34
Tekirdağ	34	41
Tokat	24	27
Trabzon	16	57
Tunceli	8	2
Urfa	31	35
Uşak	16	21
Van	13	14
Yozgat	23	21
Zonguldak	64	63

Tablo : 9-13. Depo ve tamirhane sayısı ile onarılan araç sayısı,

Table : 9-13. Number of Ware - and repair - houses and number of vehicles repaired,

Yıl Year	Depo sayısı Number of warehouses	Tamirhane sayısı Number of repair houses	Araç sayısı Number of vehicles	Onarılan araç sayısı Number of vehicle repaired	
				Merkezde at center	Taşrada At periphery
1973	6	13	2 990	1 932	5 065
1974	6	13	3 177	2 149	5 771

Tablo : 9-14. Donatım Genel Müdürlüğüne yapılan satın almalar, depolama ve sevk çalışmaları,

Table : 9-14. Purchases, consignments and deliveries made by the General Directorate of Equipment.

Yıl Year	Satın almalar (T.L.) Purchases (TL.)	Sevk ve teselliüm (Ton) Consignments and deliveries (Tons)	
		Alınan Received	Gönderilen Delivered
1973	55 054 537,—	3 850	3 729
1974	55 668 531,42	4 582	4 345

Tablo : 9-15. Hıfzıssıhha Okulunda yapılan kurslar

Table : 9-15. Courses organized at the School of Hygiene,

Kurslar Courses	Kurs tarihi Date	Kursa katılan Participants
İstatistik Memuru Yetişirme Kursu (Memurlar İçin) Training course for statistical clerks (for employees)	4/6/1973 — 4/7/1973	18
Halk Sağlığı Adaptasyon Kursu (Hekimlere) Course of adaptation to public health services (for physicians)	7/5/1973 — 2/6/1973	12
Halk Sağlığı Temel Kursu (Hekimlere) Course of main public health (for physicians)	8/1/1974 — 30/6/1974	2
Halk Sağlığı Hizmetlerine Adaptasyon Kursu (Hekimlere) Course of adaptation to public health services (for physicians)	4/11/1974 — 16/11/1974	9
İzmir Çevre Sağlığı Kursu (Hekimlere) Course of environmental hygiene in Izmir (for physicians)	18/11/1974 — 27/11/1974	11
Adana Çevre Sağlığı Kursu (Hekimlere) Course of environmental hygiene in Adana (for physicians)	9/12/1974 — 18/12/1974	9
Hizmete Adaptasyon Kursu (Hekimlere) Course of adaptation to public health (for physicians)	2/12/1974 — 14/12/1974	6
Sağlık Plânlaması Kursu (Sağlık Teknisyenleri İçin) Course of health planning (for sanitarians)	13/5/1974 — 31/5/1974	33
Hastane İstatistikleri Kursu (Sağlık Teknisyenleri İçin) Course of hospital statistics (for sanitarians)	8/7/1974 — 28/7/1974	32
Hastane İstatistikleri Kursu (Sağlık Teknisyenleri İçin) Course of hospital statistics (for sanitarians)	16/9/1974 — 6/10/1974	27

Tablo : 9-16. Uluslararası Kuruluşlar ve yabancı devletler tarafından sağlanan burslar,

Table : 9-16. Fellowships granted by international agencies and foreign governments,

Yıl Year	Burs sayısı Number of fellowships	Burslar süresi Length of fellowships		
		Yıl Years	Ay Months	Gün Days
1973	45	8	3	22
1974	33	8	11	—

Tablo : 9-17. Dünya Sağlık Teşkilatı ve UNICEF'den alınan yardım ve katılma payımız, (dolar olarak),

Table : 9-17. Aid received from Who and UNICEF and our participation share (in dollar),

Yıl Year	Dünya Sağlık Teşkilatı (DST) World Health Organization (WHO)		U N I C E F	
	Katılma payımız Our participation share	Yardımı Aid	Katılma payımız (TL.) Our participation share	Yardımı Aid
1973	287 080	331 750	3 333 333	419 000
1974	337 750	286 200	3 333 333	425 000

Tablo : 9-18. Amerikan Yardım Kooperatifine (CARE) ödenen para ve alınan gıda yardımı,

Table : 9-18. Money paid to CARE and foodstuffs received as aid,

Yıl Year	CARE'ye ödenen (TL.) Money paid to CARE (TL.)	Gıda Yardımı Food aid		
		Süt tozu (Kg.) Milk powder (Kg.)	Un (Kg.) Flour (Kg.)	Yağ (Kg.) Oil (Kg.)
1973	1 000 000	—	1 321 835	314 961
1974	1 000 000	—	1 496 462	149 592

SAĞLIK
HİZMETLERİ
SOSYALLEŞTİRİLMESİ

10 — SAĞLIK HİZMETLERİNİN SOSYALLEŞTİRİLMESİ

10 — SOCIALIZATION OF HEALTH SERVICES

Tablo : 10-1. Sosyalleştirilen illerde nüfus - sağlık ocağı ve sağlık evi durumu.

Table : 10-1. Condition of population, health units and sub-units in socialized provinces.

İlin sosyalizasyona girdiği yıl The year of which the province included in socialization	İll Provinces	Yıl Year	Nüfus Population (*)	İlin yüzölçümü Km ² Area of province Km ²	Faal sağlık ocağı sayısı Number of active health units	Bir sağlık ocağına düşen Per health unit		Faal sağlık evi sayısı Number of active sub-units	Bir sağlık evine düşen Per sub-unit	
						Yüzölçümü Area Km ²	Nüfus Population		Yüzölçümü Area Km ²	Nüfus Population
Toplam Total	25 İl 25 İl	1973 1974	9 840 902 9 917 585	272 335	872 872	312 312	11 285 11 373	2 468 2 815	110 97	3 987 3 523
1963	Muş	1973 1974	255 861 264 419	8 196	19	431	13 466 13 917	50 52	164 158	5 117 5 085
1964	Ağrı Bitlis Hakkâri Kars Van	1973 1974 1973 1974 1973 1974	316 620 327 028 204 878 212 622 113 735 118 314 690 760 702 584 362 653 377 453	11 376 6 707 9 521 18 557 19 069	32 14 8 71 28	355 479 1 190 261 631	9 894 10 220 14 634 15 187 14 217 14 789 9 729 9 896 12 952 13 480	86 87 26 51 15 18 180 181 60 72	132 131 258 132 635 529 103 103 318 265	3 682 3 759 7 880 4 169 7 582 6 573 3 836 3 882 6 044 5 242
1965	Diyarbakır Erzincan Erzurum	1973 1974 1973 1974 1973 1974	646 983 673 369 286 013 289 791 717 598 730 165	15 354 11 903 25 066	45 31 72	341 384 348	14 377 14 964 9 226 9 348 9 967 10 141	96 151 71 83 167 166	160 102 168 143 150 151	6 739 4 459 4 028 3 491 4 297 4 399

Tablo : 10-1. Devamı

Table : 10-1. Continued

İlin sosyalizasyona girdiği yıl The year of which the province included in socialization	İl Provinces	Yıl Year	Nüfus Population (*)	İlin yüzölçümü Km ² Area of province Km ²	Bir sağlık ocağına düşen per health unit			Bir sağlık evine düşen per sub-unit		
					Faali Sağlık Ocağı Number of active health units	Yüzölçümü Area Km ²	Nüfus population	Faali sağlık evi sayısı Number of active Sub-units	Yüzölçümü Area Km ²	Nüfus population
1965	Mardin	1973	485 799	12 760	46	277	10 561	103	124	4 716
		1974	498 590				10 839	81	158	6 155
	Siirt	1973	355 349	11 003	27	407	13 161	61	180	5 825
		1974	369 212				13 675	100	110	3 692
	Urfa	1973	591 750	18 584	44	422	13 449	112	166	5 283
		1974	613 084				13 934	127	146	4 827
1967	Adıyaman	1973	324 922	7 614	28	272	11 604	87	88	3 735
		1974	333 287				11 903	91	84	3 662
	Bingöl	1973	194 670	8 125	17	478	11 451	54	150	3 605
		1974	201 297				11 841	59	138	3 412
	Elazığ	1973	409 640	9 151	32	286	12 801	93	98	4 405
		1974	422 555				13 205	99	92	4 268
1968	Malatya	1973	545 350	12 313	41	300	13 301	143	86	3 814
		1974	558 708				13 627	157	78	3 559
	Tunceli	1973	158 991	7 774	21	370	7 571	77	101	2 065
		1974	159 629				7 601	77	101	2 073
	Artvin	1973	234 830	7 436	29	256	8 098	108	69	2 174
		1974	238 262				8 216	113	66	2 109
1969	Giresun	1973	464 907	6 934	44	157	10 566	138	50	3 369
		1974	469 937				10 680	183	38	2 568
	Gümüşhane	1973	293 292	10 227	30	341	9 776	70	146	4 190
		1974	297 523				9 917	84	122	3 542
	Rize	1973	335 983	3 920	27	145	12 444	74	53	4 540
		1974	343 875				12 736	92	43	3 738
1964	Trabzon	1973	695 826	4 685	55	851	12 651	197	24	3 532
		1974	710 030				12 910	271	17	2 620
	K. Maraş	1973	585 134	14 327	51	281	11 473	121	118	4 836
		1974	607 565				11 913	120	119	5 063
	Edirne	1973	323 909	6 266	19	330	17 048	112	56	2 892
		1974	326 745				17 197	134	47	2 438
1967	Nevşehir	1973	245 449	5 467	23	238	10 672	89	61	2 758
		1974	251 541				10 937	86	64	2 925
	Ankara	1973	65 218	1 650	7	236	9 317	30	55	2 174
		1974	68 072				9 725	30		2 269
	Ankara	1973	64 314		3		21 438	22		2 923
		1974	69 280				23 093	22		3 149
1968	(Torbalı Selçuk)	1973	88 985	895			11 123	26		3 423
		1974	91 300		8		11 413	28		3 261

(*) Yılırtası nüfusu
Etimesgut, Abidinpaşa ve Torbalı'ya alt rakamlar toplama dahil değildir.

(*) Mid-year population
Data concerning Etimesgut, Abidinpaşa and Torbalı are not included in the total.

Tablo : 10-2. Sağlık ocakları personel durumu,

Table : 10-2. Personnel condition of health units,

İller Provinces	Yıl Year	Hekimler Physicians		Sağlık teknisyenleri Sanitarians		Hemşireler Nurses		Ebeler Midwives	
		Asgari kadrosu Minimum personnel staff	Mevcut Present	Asgari kadrosu Minimum personnel staff	Mevcut Present	Asgari kadrosu Minimum personnel staff	Mevcut Present	Asgari kadrosu Minimum personnel staff	Mevcut Present
Toplam Total	1973	991	296	1 030	903	920	430	4 139	3 217
	1974	991	355	1 030	862	920	524	4 139	3 532
Muş	1973	19	4	19	18	-	9	-	67
	1974		8		20		12	97	81
Ağrı	1973	36	6	38	32	34	7	134	121
	1974		10		32		7		118
Bitlis	1973	16	6	17	13	15	8	78	38
	1974		8		12		11		69
Hakkâri	1973	8	5	8	13	8	2	42	19
	1974		6		6		3		30
Kars	1973	79	17	82	63	74	21	300	256
	1974		19		62		25		260
Van	1973	31	9	32	19	29	7	140	89
	1974		16		27		11		101
Diyarbakır	1973		17		37		21		147
	1974	58	27	62	43	53	13	250	208
Erzincan	1973		8		30		15		77
	1974	35	13	37	28	33	21	127	108
Erzurum	1973	80	17	84	68	76	29	309	247
	1974		21		64		31		250
Mardin	1973	52	14	53	40	-	29	-	122
	1974		14		37	50	27	204	165
Silifke	1973		12		40	27	12	-	76
	1974	29	10	31	22	-	15	139	110
Urfa	1973	52	13	-	48	-	34	-	153
	1974		20	55	46	47	48	233	183
Adıyaman	1973	31	7	32	32	29	5	-	97
	1974		7		28		3	133	100
Bingöl	1973	18	5	18	13	17	5	-	71
	1974		6		13		7	77	66

Tablo : 10-2. Devamı

Table : 10-2. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Hekimler Physicians		Sağlık teknisyenleri Sanitarians		Hemşireler Nurses		Ebeler Midwives	
		Asgari kadrosu personnel staff		Asgari kadrosu Minimum personnel staff		Asgari kadrosu Minimum personnel staff		Asgari kadrosu Minimum personnel staff	
		Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present	Mevcut Present
Elazığ	1973	36	15	38	37	34	6	162	125
	1974		13		36		29		143
Malatya	1973	51	18	55	54	46	25	223	189
	1974		20		54		31		198
Tunceli	1973	23	7	24	18	22	2	76	69
	1974		8		15		6		64
Artvin	1973	29	5	29	22	28	9	104	126
	1974		11		22		12		124
Giresun	1973	48	14	49	52	45	30	197	181
	1974		11		46		33		181
Gümüşhane	1973	32	8	32	32	30	9	126	97
	1974		11		29		10		102
Rize	1973	29	14	30	28	28	19	135	112
	1974		18		32		23		128
Trabzon	1973	59	20	61	54	57	39	280	219
	1974		20		48		41		244
K. Maraş	1973	58	10	60	68	54	39	232	219
	1974		12		56		47		209
Edirne	1973	33	18	37	34	23	11	139	114
	1974		16		30		12		123
Nevşehir	1973	25	11	26	29	24	9	102	100
	1974		10		26		17		85
Ank. Etimesgut	1973	7	8	7	10	7	5	32	35
	1974		9		10		5		34
Ank. Abidinpaşa	1973	9	3	6	7	3	7	26	6
	1974		3		7		17		6
İzmir (Torbalı Selçuk)	1973	8	6	8	11	8	6	42	40
	1974		6		11		7		42

Tablo : 10-3. Tespit edilen gebe, doğum ve ölüm sayısı,

Table : 10-3. Number of determined pregnant, births and deaths,

İller Provinces	Yıl Year	Gebe Durumu pregnants				Doğum - Births				Ölüm - Deaths			
		Tespit edilen gebe sayısı	Number of deter- mined pregnant	Düşük yapan Abortion	Ölen Death	Kendi kendine By herself	Sağlık personeli yardımı ile With the help of health personnel	Toplam Total	Canlı doğum Alive births	Ölü doğum Still Births	Kayıtlı nüfusdan ölen	Deaths from regis- tered population	Bebek ölümü infant deaths
Toplam Total	1973	303 615	14 084	417	103 604	142 913	246 517	240 879	5 420	46 483	20 915		
	1974	292 545	14 691	415	88 119	143 296	231 415	227 340	5 020	41 565	17 774		
Muş	1973	8 879	321	20	2 445	4 824	7 269	7 176	129	762	368		
	1974	8 583	312	14	1 989	4 518	6 507	6 422	72	636	302		
Ağrı	1973	10 494	302	0	3 824	4 999	8 823	8 725	143	1 328	676		
	1974	10 741	543	7	3 187	4 338	7 525	7 388	147	776	433		
Bitlis	1973	4 373	136	9	911	1 912	2 823	2 773	42	357	115		
	1974	4 714	247	6	1 107	2 238	3 345	3 293	47	321	133		
Hakkâri	1973	1 781	45	7	316	882	1 198	1 170	45	234	94		
	1974	2 391	62	5	386	1 122	1 508	1 458	30	151	77		
Kars	1973	25 170	1 150	50	6 279	14 668	20 947	20 592	415	4 752	2 701		
	1974	22 947	1 219	35	4 795	14 697	19 492	19 142	409	4 372	2 163		
Van	1973	15 002	512	19	4 275	6 400	10 675	10 257	126	1 722	643		
	1974	14 795	648	46	3 762	6 378	10 151	9 896	145	1 303	547		
Diyarbakır	1973	16 982	732	23	6 351	7 331	13 682	12 578	305	1 454	661		
	1974	16 876	782	28	5 251	6 814	11 968	11 741	265	1 414	679		
Erzincan	1973	7 098	258	9	2 574	3 132	5 706	5 652	88	1 433	608		
	1974	6 769	254	2	2 349	3 078	5 427	5 389	73	1 315	540		
Erzurum	1973	25 525	875	25	12 323	10 198	22 521	22 067	644	6 530	3 638		
	1974	25 170	1 050	46	10 225	11 351	21 577	21 188	551	5 024	2 917		
Mardin	1973	19 485	773	62	8 197	7 007	15 204	14 842	495	2 342	905		
	1974	18 853	711	34	7 238	6 641	13 879	13 523	396	1 684	677		
Siirt	1973	9 335	308	4	2 020	4 044	6 064	5 934	142	954	370		
	1974	9 728	420	10	2 021	3 786	5 807	5 723	105	755	338		
Urfa	1973	15 886	821	27	5 168	7 446	12 614	12 391	262	1 617	672		
	1974	15 754	811	20	4 636	6 676	11 312	11 053	259	1 612	662		
Adıyaman	1973	11 891	655	10	3 485	5 333	8 818	8 635	268	1 659	650		
	1974	10 050	710	3	3 008	4 993	8 001	7 870	199	1 540	626		
Bingöl	1973	5 188	120	11	1 986	2 409	4 395	4 321	92	459	226		
	1974	5 374	131	4	2 048	2 277	4 325	4 281	60	422	176		
Elazığ	1973	11 974	645	17	5 144	4 744	9 888	9 352	226	1 758	731		
	1974	12 407	760	13	4 494	4 545	9 034	8 926	192	1 675	624		
Malatya	1973	18 065	1 114	16	4 823	9 845	14 668	14 185	392	2 669	1 147		
	1974	16 935	1 130	35	2 366	11 586	13 952	13 530	377	2 381	999		

Tablo : 10-3. Devamı

Tablo : 10-3. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Gebe Durumu pregnant			Doğum - Births				Ölüm - Deaths		
		Tespit edilen gebe sayısı Number of de- termined preg- nancies	Düşük yapan Abortion	Ölen Death	Kendi kendine By herself	Sağlık personeli yardımı ile With the help of health personnel	Toplam Total	Canlı doğum Alive births	Ölü doğum Still Births	Kayıtlı nüfusun ölüm Deaths from regis- tered population	Bebek ölümü Infant deaths
Tunceli	1973	4 770	176	4	1 629	2 700	4 329	4 471	100	595	313
	1974	4 838	174	11	1 731	2 452	4 183	4 249	85	663	287
Artvin	1973	6 547	267	9	1 973	3 387	5 360	5 328	85	1 447	580
	1974	6 018	206	23	1 459	3 521	4 980	4 935	80	1 314	531
Giresun	1973	13 416	558	16	4 620	6 734	11 354	11 135	262	2 302	808
	1974	12 197	578	11	4 107	6 686	10 793	10 596	244	2 222	760
Gümüşhane	1973	11 177	729	6	5 480	3 370	8 850	8 589	197	2 192	1 297
	1974	9 538	753	8	4 867	3 358	8 225	8 047	242	1 838	1 064
Rize	1973	8 375	356	7	3 725	5 486	9 211	9 088	140	1 416	488
	1974	8 703	410	8	2 752	5 804	8 556	8 470	119	1 218	376
Trabzon	1973	20 020	1 395	9	5 878	8 876	14 754	14 647	220	2 401	719
	1974	18 341	1 237	13	5 500	9 115	14 615	14 449	287	3 425	735
Edirne	1973	6 805	154	6	1 396	4 688	6 084	6 082	124	2 160	737
	1974	7 310	139	2	1 363	5 212	6 575	6 524	348	2 149	742
K. Maraş	1973	18 039	1 387	26	6 892	8 550	15 442	15 158	347	2 394	1 186
	1974	16 890	1 169	24	5 621	8 209	13 830	13 527	348	1 764	803
Nevşehir	1973	7 338	295	19	1 890	3 948	5 838	5 731	131	1 546	582
	1974	6 658	235	7	1 857	3 992	5 849	5 720	160	1 591	583
Etimesgut	1973	2 064	60	—	535	1 420	1 955	1 943	35	471	181
	1974	1 938	65	2	462	1 353	1 815	1 806	32	439	171
Abidinpaşa	1973	207	58	1	184	1 624	1 808	1 785	30	419	157
	1974	1 827	51	2	159	1 556	1 715	1 701	25	391	148
Torbali	1973	1 899	35	4	108	1 667	1 785	1 749	51	544	138
	1974	1 880	39	1	98	1 641	1 739	1 719	33	479	128

(*) Etimesgut, Abidinpaşa ve Torbalı'ya ait veriler toplama dahil değildir.

(*) Data, concerning Etimesgut, Abidinpaşa and Torbalı are not included in the total.

Tablo : 10-4. Aşı çalışmaları (*)

Table : 10-4. Vaccination activities (*)

İller Provinces	Yıl Year	Çiçek aşısı Smallpox vaccine		Polio Polio vaccine		Tifo aşısı Typhoid vaccine	
		Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection
Toplam (Total)	1973	473 075	67 762	346 867	294 898	394 680	472 813
	1974	496 149	74 551	442 331	212 262	443 072	593 625
Muş	1973	3 456	990	5 416	5 348	222	1 300
	1974	2 787	1 049	6 427	6 030	7 723	9 781
Ağrı	1973	10 315	1 379	26 931	12 151	7 896	6 428
	1974	20 609	3 824	48 053	6 045	15 906	13 213
Bitlis	1973	5 962	1 902	7 989	10 313	9 073	1 201
	1974	9 070	2 837	14 547	3 658	33 053	15 372
Hakkâri	1973	66	357	14 226	1 967	3 973	1 223
	1974	4 794	644	12 798	3 000	5 134	1 574
Kars	1973	36 540	2 526	25 321	12 952	28 741	41 989
	1974	27 793	2 350	34 224	1 139	22 983	25 188
Van	1973	28 965	471	19 204	5 414	31 843	17 740
	1974	16 547	1 413	22 116	1 650	15 508	12 488
Diyarbakır	1973	65 511	5 673	12 285	16 706	27 059	30 547
	1974	12 996	4 599	27 567	24 545	52 901	48 945
Erzincan	1973	13 872	5 155	8 942	5 445	14 152	10 893
	1974	15 099	7 071	11 371	5 997	8 492	16 220
Erzurum	1973	26 351	6 618	23 608	23 212	57 168	70 852
	1974	23 533	4 488	17 819	13 655	29 347	35 509
Mardin	1973	16 241	823	24 425	23 476	9 758	13 540
	1974	23 060	947	26 311	20 754	23 659	19 583
Siirt	1973	3 605	2 100	10 740	5 802	8 026	1 843
	1974	8 485	347	10 431	2 532	19 932	2 559
Urfa	1973	9 825	1 702	15 200	21 177	16 102	23 314
	1974	55 089	8 352	38 131	760	20 406	46 500
Adıyaman	1973	16 970	8 002	13 078	21 998	7 184	68 008
	1974	20 568	4 516	9 295	17 071	3 692	80 166
Bingöl	1973	7 800	1 349	9 788	6 951	11 461	4 667
	1974	1 887	2 122	4 221	2 301	7 916	15 590
Elâzığ	1973	9 586	2 912	9 614	5 221	7 894	5 983
	1974	9 455	1 852	9 295	3 964	18 325	8 363
Malatya	1973	21 927	4 493	19 462	16 265	16 527	28 783
	1974	29 244	7 029	21 746	18 182	20 902	45 445
Tunceli	1973	7 754	1 764	5 062	5 367	7 403	1 116
	1974	8 298	822	4 468	1 836	889	140

Difteri aşısı Diphtheria vaccine		Boğmaca Whooping - cough vaccine		Tetanoz Tetanus vaccine		Kolera aşısı Cholera vaccine	
Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection
412 650	266 365	293 856	140 631	497 403	377 365	434 542	699 124
519 647	341 591	383 462	144 811	643 081	506 883	166 444	162 593
6 962	2 381	6 968	2 381	6 994	2 381	2 619	—
11 851	8 128	8 070	4 086	13 405	14 793	48	—
11 059	3 449	10 273	2 813	13 724	5 771	2 025	2 197
39 112	4 009	34 440	1 600	43 689	5 689	379	—
14 032	5 853	10 574	5 173	14 032	6 353	19 397	591
37 671	14 305	26 932	6 967	40 786	17 554	1 866	554
19 495	1 844	16 869	1 844	19 495	1 844	1 669	20
20 718	4 337	19 745	4 337	20 858	4 337	2 052	—
35 545	19 116	30 471	15 360	36 791	20 938	25 691	23 390
34 331	17 639	26 232	10 963	37 296	22 046	1 991	2 670
32 771	3 912	21 388	3 211	47 208	15 050	123	5 101
40 061	3 886	34 476	3 558	41 757	5 457	—	—
13 428	10 954	10 333	9 407	23 515	18 071	58 699	273 131
32 477	19 726	23 241	10 461	60 193	42 713	103 090	111 683
13 744	7 833	6 533	2 405	19 882	12 746	1 809	1 278
13 394	7 319	7 842	2 062	14 092	12 328	913	—
27 449	25 735	20 954	9 520	38 164	42 129	3 185	1 922
23 570	16 172	16 556	6 411	25 890	19 440	1 641	1 238
25 991	24 063	21 556	15 899	28 089	28 407	2 478	740
18 382	21 444	16 347	9 656	22 934	24 299	487	9 403
6 432	770	4 805	625	7 732	1 752	26 643	21 133
11 053	1 258	6 493	813	12 609	2 748	13 112	4 501
12 839	14 230	8 136	4 880	16 313	23 563	139 828	151 048
23 821	24 713	17 214	8 630	29 962	41 205	5 159	3 266
10 153	29 821	10 120	11 195	10 769	33 173	10 848	71 570
9 385	37 689	9 385	12 835	9 385	53 723	17	2 880
10 891	5 101	6 497	2 942	12 355	6 380	2 369	100
9 667	10 264	5 711	3 563	10 895	15 541	1 215	2 221
6 854	3 295	5 871	3 018	13 255	9 006	23 429	24 168
14 372	6 029	10 615	3 223	26 422	10 372	11 725	—
28 271	24 334	18 141	11 006	28 271	24 334	39 536	114 058
28 187	28 468	20 399	12 762	30 011	34 979	9 345	21 359
4 542	2 589	3 905	2 007	4 542	2 589	9 387	329
4 859	1 800	4 812	1 660	4 882	1 800	2 045	2 094

Tablo : 10-4. Devamı

Table : 10-4. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Çiçek aşısı Smallpox vaccine		Polio Polio vaccine		TİFO aşısı Typhoid vaccine	
		Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam Aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection
Artvin	1973	27 505	4 997	8 547	15 337	5 615	18 931
	1974	19 131	2 175	12 704	16 202	9 025	32 864
Giresun	1973	40 161	4 814	13 930	20 370	22 139	62 775
	1974	53 310	9 600	31 856	23 052	23 213	71 156
Gümüşhane	1973	16 871	5 547	12 916	16 316	10 757	19 340
	1974	16 572	793	725	13 473	10 987	18 711
Rize	1973	10 401	1 142	9 760	6 450	8 690	7 444
	1974	20 789	1 967	—	—	11 741	13 881
Trabzon	1973	54 380	2 013	21 306	6 133	34 021	15 473
	1974	43 443	3 354	42 956	10 954	20 925	22 005
Edirne	1973	12 931	86	11 819	7 155	17 685	5 707
	1974	29 158	734	14 648	1 283	2 834	7 671
K. Maraş	1973	8 680	191	13 110	8 261	16 537	10 466
	1974	9 000	—	13 144	3 555	13 081	18 346
Nevşehir	1973	17 400	756	4 188	15 111	14 754	3 241
	1974	15 432	1 661	7 478	10 624	44 495	12 355
Etimesgut	1973	3 403	1 988	2 397	9 872	2 640	9 301
	1974	3 190	2 767	5 165	7 308	2 427	9 148
Abidinpaşa	1973	3 484	2 287	3 360	2 263	2 593	17 440
	1974	1 976	3 167	2 063	1 843	1 934	7 659
Torbali	1973	2 399	783	2 035	3 342	4 895	8 965
	1974	2 114	467	2 535	2 492	3 240	10 559

(*) Etimesgut, Abidinpaşa ve Torbalı'ya ait veriler toplama dahil değildir.

(*) Data, concerning Etimesgut, Abidinpaşa and Torbalı are not included in the total.

Difteri aşısı Diphtheria vaccine		Boğmaca Whooping - cough vaccine		Tetanoz Tetanus vaccine		Kolera aşısı Cholera vaccine	
Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection	Tam aşı Complete Vaccination	Rapel Booster Injection
5 686	6 915	4 902	2 536	5 686	10 901	183	7 432
14 343	18 984	9 440	8 199	14 343	28 591	105	74
23 114	27 785	15 112	10 065	28 540	53 139	3 726	474
22 074	30 430	15 893	9 677	27 647	48 716	785	568
11 985	7 706	10 593	5 883	12 714	9 035	993	—
13 869	7 776	10 259	3 627	16 491	11 319	642	—
17 859	9 294	10 845	3 168	18 264	9 294	744	—
20 458	17 162	12 271	5 462	21 182	18 544	634	—
33 438	10 854	15 265	6 213	42 503	18 105	934	8
27 846	15 955	19 553	6 970	37 145	27 831	1 633	82
8 405	4 578	5 643	2 498	11 833	5 438	1 701	197
11 674	4 357	11 644	829	12 111	7 520	26	—
17 099	10 704	12 038	5 545	20 775	12 648	54 783	232
14 224	11 625	9 801	4 678	18 745	21 401	6 876	—
13 800	3 249	5 564	1 092	15 957	4 318	1 743	—
22 251	8 116	7 091	1 782	50 351	13 937	658	—
2 771	4 534	1 753	1 150	3 623	8 757	16 238	5 625
2 203	5 884	1 230	998	3 342	9 139	5 215	11
5 111	4 365	2 805	804	5 111	5 341	2 259	1 628
3 407	5 518	1 873	1 184	3 430	8 365	—	—
4 678	6 628	2 499	2 317	4 831	10 937	1 035	11 701
5 677	6 083	2 961	1 349	5 901	11 569	174	415

Tablo : 10-5. Çevre sağlığı çalışmaları

Table : 10-5. Environmental health activities

iller Provinces	Yıl Year	Mesken kontrolü sayısı Number of dwelling controls	Su kontrolü sayısı Number of potable water controls		W. C. kontrol sayısı Number of privy controls		Gıda kontrol sayısı Number of food control	Gıda imal ve satış yerleri kontrol sayısı Number of food production and selling places
			İslah edilen improved	Klorlanan chlorinated	İslah edilen improved	Yeni yapılan Newly built		
Toplam Total	1973	1 291 113	5 044	56 957	33 345	24 898	41 410	260 479
	1974	1 204 431	10 012	56 185	204 589	31 956	38 756	299 431
Muş	1973	71 879	—	1	132	320	5 340	9 034
	1974	7 094	—	10	51	121	7 049	14 050
Ağrı	1973	98 332	19	83	681	647	—	5 055
	1974	67 303	33	41	1 569	1 805	147	11 597
Bitlis	1973	93 887	55	156	116	163	3 138	20 858
	1974	86 527	117	147	331	417	3 228	19 221
Hakkâri	1973	14 632	15	24	31	59	550	2 198
	1974	7 722	1	91	37	30	37	1 755
Kars	1973	128 654	137	155	3 178	3 477	10 637	16 228
	1974	186 450	519	101	1 965	1 936	1 483	17 188
Van	1973	25 333	114	4 583	504	305	950	6 395
	1974	27 409	—	5 486	174 706	—	2 775	6 289
Diyarbakır	1973	64 882	787	5 492	935	399	1 334	12 196
	1974	59 417	397	3 962	385	200	821	12 266
Erzincan.	1973	37 121	—	20	2 868	2 664	179	11 308
	1974	36 211	—	143	998	987	284	34 209
Erzurum	1973	4 452	17	80	778	942	968	9 601
	1974	55 355	97	160	3 148	4 074	4 226	12 023
Mardin	1973	38 623	1 734	7 627	1 337	714	695	8 773
	1974	40 374	2 475	4 795	1 725	1 113	903	9 193
Siirt	1973	10 929	448	3 087	551	381	66	7 174
	1974	37 749	245	3 764	462	4 010	32	5 302
Urfa	1973	147 947	174	27 173	63	230	2 295	20 004
	1974	70 308	4 488	29 519	663	124	5 270	18 777
Adıyaman	1973	46 622	193	1 179	1 268	1 167	444	10 490
	1974	49 486	244	1 359	1 094	1 220	1 144	9 639
Bingöl	1973	38 373	5	14	467	270	10	4 670
	1974	30 748	—	24	867	67	—	4 023
Elazığ	1973	65 337	88	102	574	154	4 147	10 281
	1974	49 079	233	813	1 422	1 345	1 919	10 469

Tablo : 10-5. Devamı

Table : 10-5. Continued

iller Provinces	Yıl Year	Mesken kontrolü sayısı Number of dwelling controls	Su kontrolü sayısı Number of potable water controls		W. C. kontrol sayısı Number of privy controls		Gıda kontrol sayıları Number of food control	Gıda imal ve satış yerleri kontrol sayısı Number of food produc- tion and selling places
			İslah edilen improved	Klorlanan chlorinated	İslah edilen improved	Yeni yapılan Newly built		
Malatya	1973	72 818	197	320	2 904	2 243	1 248	10 784
	1974	59 820	26	144	2 069	2 061	621	15 967
Tunceli	1973	21 144	—	1	887	552	655	4 332
	1974	23 558	12	—	258	281	128	3 643
Artvin	1973	33 469	125	149	2 038	789	602	7 242
	1974	34 294	44	159	1 003	1 112	1 276	9 269
Giresun	1973	73 334	207	201	1 437	700	401	14 341
	1974	60 361	231	166	1 422	648	877	14 339
Gümüşhane	1973	30 146	152	62	2 672	4 129	962	6 259
	1974	16 601	119	128	1 169	1 213	774	6 126
Rize	1973	22 134	30	30	645	927	508	6 218
	1974	24 716	35	39	1 909	468	370	6 659
Trabzon	1973	41 169	449	268	2 579	835	1 269	8 809
	1974	32 250	307	295	1 003	815	762	8 590
K. Maraş	1973	47 378	—	24	1 931	1 235	82	9 761
	1974	70 442	165	35	3 332	1 633	395	10 688
Edirne	1973	29 796	15	2 559	841	429	817	19 988
	1974	34 410	146	2 259	637	42	1 574	18 484
Nevşehir	1973	13 246	27	12	2 955	241	1 062	5 795
	1974	13 456	50	18	828	5 460	683	5 460
Ank. (Etimesgut)	1973	1 456	4	179	142	404	116	1 423
	1974	2 666	3	76	961	192	154	1 785
Ank. (Abidinpaşa)	1973	10 841	42	1 014	357	186	1 466	3 603
	1974	11 406	22	1 050	268	45	972	3 527
İzmir (Torbali - Selçuk)	1973	7 180	10	2 348	474	326	1 441	7 659
	1974	9 219	3	1 401	307	537	852	8 875

Tablo : 10-6. Çeşitli çalışmalar

Table : 10-6. Miscellaneous activities

İller Provinces	Yıl Year	Muayene edilen hastalar Patients examined	Laboratuvar muayeneleri Laboratory examinations	Küçük cerrahi mühlahaleler Small surgical intervention	Adli muayeneler Postmortem examinations	Adli otopsiler Juridical examinations	Evlendirme müsaadeleri Marriage permissions
Toplam Total	1973	1 326 205	45 261	79 369	50 695	3 404	64 601
	1974	1 385 994	52 198	73 322	48 364	3 218	53 968
Muş	1973	49 146	—	394	1 039	26	990
	1974	51 705	8	512	613	20	709
Ağrı	1973	38 471	399	1 199	1 936	101	681
	1974	39 732	672	1 146	1 771	120	610
Bitlis	1973	17 774	566	1 149	836	74	1 048
	1974	31 988	964	1 665	996	34	756
Hakkâri	1973	16 771	354	299	410	15	65
	1974	14 488	24	497	456	24	64
Kars	1973	90 341	992	2 768	5 484	386	2 308
	1974	93 683	996	3 695	6 025	238	2 055
Van	1973	44 546	521	474	1 775	148	679
	1974	35 922	46	442	1 512	101	476
Diyarbakır	1973	75 880	1 527	9 905	3 872	414	3 216
	1974	82 121	406	10 351	3 907	388	2 226
Erzincan	1973	26 322	456	395	1 202	44	2 648
	1974	33 453	527	559	1 181	40	2 350
Erzurum	1973	84 068	1 832	8 183	2 935	93	1 876
	1974	78 127	1 561	5 406	3 090	111	1 699
Mardin	1973	60 121	880	2 108	3 186	120	2 430
	1974	64 272	597	2 652	3 042	104	1 785
Siirt	1973	49 434	—	1 483	1 978	138	547
	1974	56 315	—	1 310	1 753	146	563
Urfâ	1973	68 323	2 925	1 191	3 568	228	3 883
	1974	74 848	4 251	1 597	3 084	225	2 561
Adıyaman	1973	44 661	1 065	16 543	1 780	111	2 643
	1974	49 177	273	10 643	1 787	117	2 070
Bingöl	1973	21 480	32	383	807	39	234
	1974	19 658	—	676	680	36	148
Elazığ	1973	71 300	141	243	1 454	192	1 798
	1974	72 920	456	218	1 149	225	1 539
Malatya	1973	101 932	1 489	810	1 809	169	4 946
	1974	109 702	1 506	709	1 841	253	3 894
Tunceli	1973	31 756	68	1 069	1 064	38	1 521
	1974	36 022	116	993	1 035	34	1 271

Tablo : 10-6. Devamı

Table : 10-6. Continued

İller Provinces	Yıl Year	Muayene edilen hastalar Patients examined	Laboratuvar muayeneleri Laboratory examinations	Küçük cerrahi müdahaleler Small surgical Intervention	Adli muayeneler Postmortem examinations	Adli otopsiller Juridical examinations	Eyleme müsaadeleri Marriage permissions
Artvin	1973	22 700	625	1 516	711	37	2 128
	1974	26 834	390	1 421	707	44	1 804
Giresun	1973	51 840	1 466	2 774	2 310	213	5 037
	1974	54 099	1 083	1 640	1 877	209	4 397
Gümüşhane	1973	28 783	23	330	826	66	2 948
	1974	36 665	559	776	991	75	2 101
Rize	1973	40 458	5 221	13 229	1 501	81	2 919
	1974	52 202	1 321	12 278	1 601	93	2 614
Trabzon	1973	67 075	1 484	1 961	1 981	283	5 929
	1974	79 021	869	2 784	1 861	254	4 908
K. Maraş	1973	37 629	228	1 291	2 365	162	4 313
	1974	26 855	274	997	1 857	135	2 733
Edirne	1973	48 903	200	535	3 389	81	5 524
	1974	44 553	182	525	2 858	68	5 753
Nevşehir	1973	29 488	882	906	1 789	120	2 617
	1974	27 688	4 783	1 101	2 023	116	3 260
Ank. (Etimesgut)	1973	43 579	18 442	234	55	10	411
	1974	39 508	26 855	326	95	1	490
Ank. (Abidinpaşa)	1973	36 430	4	83	—	—	—
	1974	29 126	1 441	114	1	—	22
İzmir (Torbalı - Selçuk)	1973	26 994	3 439	7 914	633	15	1 262
	1974	25 310	2 038	8 289	571	7	1 110

11 — BAZI ÜLKELERE AİT SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ

11 — HEALTH STATISTICS BELONGING TO SOME COUNTRIES

Tablo : 11-1. Demografik göstergeler, 1973

Table : 11-1. Demographic characteristics, 1973

Ülkenin Adı Country	Tahmini Nüfus (Milyon) Population Estimates (Millions) 1973	Doğum Oranı Birth Rate % 0	Ölüm Oranı Death Rate % 0	Yıllık Nüfus Artış Oranı Annual Rate of Population Growth % 0	Bebek Ölüm Oranı Infant Mortality Rate % 0	Nüfusun Bir Misi Arttırılı Yıl Sayısı Number of Years to Double Population	Doğuslu Yaşam Ümidi (Yıl) Life Expectancy at Birth	Nüfus Başına Mili Gelir Per Capita Gross National Product (US \$) 1970
DÜNYA - WORLD	3 860.0	33	13	2.0	—	35	—	—
ABD - USA	210.3	15.6	9.4	0.8	18.5	87	71	4.760
Almanya (Batı) - West Germany	59.4	11.5	11.7	0.0	23.2	—	71	2.930
Arjantin - Argentina	25.3	22	9	1.5	58	47	68	1.160
Brezilya - Brazil	101.3	38	10	2.8	—	25	61	420
Bulgaristan - Bulgaria	8.7	15.3	9.8	0.6	25.8	117	71	760
Cezayir - Algeria	15.5	50	17	3.3	86	21	51	300
Endenozya - Indonesia	132.5	47	19	3.3	125	24	48	80
Finlandiya - Finland	4.8	12.7	9.6	0.3	11.3	231	69	2.390
Fransa - France	52.3	16.9	10.6	0.6	13.3	117	73	3.100
İngiltere / England	57.0	14.9	11.9	0.3	18.0	231	71	2.270
Irak - Iraq	10.8	49	15	3.4	104	21	52	320
İran - Iran	31.1	45	17	2.8	—	25	50	380
İspanya - Spain	34.2	19.4	8.2	1.1	27.9	63	70	1.020
İsrail - Israel	3.1	28	7	2.4	23	29	72	1.960
İsveç - Sweden	8.2	13.8	10.4	0.3	11.1	231	75	4.040
İtalya - Italy	54.9	16.8	9.6	0.7	28.3	99	71	1.760
Japonya - Japon	107.3	19	7	1.2	13	58	72	1.920
Macaristan - Hungary	10.4	14.7	11.4	0.3	32.7	231	67	1.600
Mısır - Egypt	36.9	37	16	2.1	118	33	53	210
Pakistan - Pakistan	68.3	51	18	3.3	142	21	—	100
Sovyetler Birliği - USSR	250.0	17.8	8.2	1.0	22.6	70	70	1.790
Suriye - Syrian	6.8	48	15	3.3	—	21	53	290
Türkiye - Turkey	38.6	40	15	2.5	119	28	54	310
Yugoslavya - Yurgoslavia	21.2	18.2	9.1	0.9	48.8	77	67	650
Yunanistan - Greece	9.1	15.9	8.3	0.8	27	87	69	1.090

Kaynak : Washington Nüfus Referans Bürosunun 1973 Source : 1973 World Population Data Sheet - Population Reference Bureau, Inc Washington.
 Yılı Dünya Nüfus Veri Tablosu'ndan alınmıştır.

Tablo : 11-2. Sağlık Personeli, 1971

Table : 11-2. Health Personnel, 1971

Ülkenin Adı Country	Hekim Physicians	Disci Dentists	Eczacı Pharmacists	Hemşire Nurses	Hemşire Yardımcısı Assistant Nurses (1)	Ebe Midwives (2)	Sağlık Teknisyenleri Health Technicians (3)
ABD - USA	318 699	104 000	130 750	748 000	1 302 000	4 950	218 650
Almanya (Batı) - West Germany	109 355	31 405	23 563	187 356	250 038	6 708	28 844
Arjantin - Argentina	45 340	12 954	2 625	14 471	25 750	2 905	4 974
Brezilya - Brazil	46 051	2 079	2 262	6 212	81 716	2 178	5 886
Bulgaristan - Bulgaria	16 183	3 131	2 464	26 381	—	6 016	6 176
Cezayir - Algeria	1 698	222	265	1 532	3 362	537	369
Endonezya - Indonesia	4 561	547	311	4 994	10 014	6 977	1 233
Finlandiya - Finland	5 112	2 803	4 600	18 496	9 169	2 379	4 605
Fransa - France	71 039	21 000	26 500	153 000	51 000	8 800	10 018
İngiltere - England	62 000	13 400	13 900	118 200	127 600	18 500	13 198
Irak - Iraq	3 158	442	885	2 011	—	1 535	683
İran - Iran	9 470	1 962	3 316	3 333	7 035	2 219	2 187
İspanya - Spain	47 419	3 534	16 550	27 822	8 000	4 116	23 383
İsrail - Israel	7 723	1 535	1 835	5 000	8 000	542	1 242
İsveç - Sweden	11 250	6 660	3 220	35 000	68 500	2 190	3 130
İtalya - Italy	99 341	—	37 200	39 308	88 091	18 828	4 485
Japonya - Japan	121 254	38 143	57 945	148 418	293 911	27 811	61 497
Macaristan - Hungary	19 274	2 176	4 199	30 259	14 760	1 900	7 757
Mısır - Egypt	18 802	2 511	6 665	5 192	17 336	16 202	3 968
Pakistan - Pakistan	14 061	377	—	4 543	—	3 258	1 538
Sovyetler Birliği - USSR	646 100	91 100	—	1 066 200	—	297 300	141 400
Suriye - Syrian	1 673	445	874	1 130	517	1 210	—
Türkiye - Turkey	16 514	3 517	3 477	5 169	4 267	12 176	10 285
Yugoslavya - Yugoslavia	21 902	3 378	3 829	36 117	18 053	5 338	4 060
Yunanistan - Greece	14 883	4 109	—	1 880	3 982	—	—

Kaynak : WHO (1974) Dünya Sağlık İstatistik Yıllığı 1970, Vol. III.

Source : WHO (1974) World Health Statistics Annual 1970, Vol. III.

1 — **Hemşire Yardımcısı** : Pratik hemşirelik personeli ile yardımcı hemşireleri kapsar.

1 — Assistant Nurses : Assistant nurses, nursing auxiliaries and practical nursing personnel are included.

2 — **Ebe** : Ebe, ebe yardımcısı ve köy ebelerini kapsar.

2 — Midwives : Midwives, auxiliaries midwifes and rural midwives are included.

3 — **Sağlık Teknisyenleri** Sağlık memuru, çevre sağlığı teknisyeni, eczacı, laboratuvar, radyoloji, diş, kardiyoloji teknisyenlerini kapsar.

3 — Health Technicians : Health officiers, sanitarians and pharmaceutical, medical laboratory, medical radiological, dental, cardiology technicians are included.

Tablo : 11-3. Yataklı Tedavi Kurumları

Table : 11-3. Hospital Establishments

Ülkenin Adı Country	Yıl Year	Tüm Hastaneler - All hospitals		Yatak sayısı - Number of Beds		Ruh ve Sinir hastalıkları hastanesi Mental hospitals	
		Toplam Total	Toplam yatak Total beds	Yatak başına düzenen nüfus Pop. per bed	Genel hastaneler General hospitals		
ABD - USA	1971	7 097	1 555 560	133	966 011	1 743	419 116
Almanya (Batı) -							
West Germany	1970	3 587	683 254	90	412 466	8 882	115 496
Arjantin - Argentina	1969	2 864	133 847	179	91 730	3 300	20 847
Brezilya - Brazil	1970	3 830	354 373	262	83 580
Bulgaristan - Burgaria	1971	...	67 583	130
Cezayir - Algeria	1969	149	39 073	340
Endenozya - Indonesia	1971	1 199	86 022	1 452	6 174	5 836	7 292
Finlandiya - Finland	1970	388	59 834	80	21 110	358	19 987
Fransa - France	1971	...	532 500	96	309 900	...	117 900
Irak - Iraq	1971	152	18 593	524	11 805	405	1 733
İngiltere - England	1971	2 452	445 387	110	198 603	8 625	116 149
İran - Iran	1971	508	39 221	759	17 324	3 522	2 912
İspanya - Spain	1971	1 406	175 541	194	106 851	4 591	43 909
İsrail - Israel	1971	88	17 369	173	10 275	120	5 941
İsveç - Sweden	1970	730	120 224	70	54 651
İtalya - Italy	1970	2 318	568 513	90	255 403	...	113 556
Japonya - Japon	1971	39 171	1 333 056	73	856 836	...	188 395
Macaristan - Hungary	1971	...	84 064	120
Mısır - Egypt	1971	1 418	73 943	461	412	680	5 688
Pakistan - Pakistan	1969	2 548	31 565	1 657	22 300	612	1 736
Sovyetler Birliği - USSR	1970	...	2 663 300	90
Suriye - Syrian	1971	79	5 945	1 085	2 852	330	710
Türkiye - Turkey	1971	755	75 410	480	46 350	4 759	5 000
Yugoslavya - Yargoslovakia	1971	...	120 481	170	76 079	637	10 645
Yunanistan - Greece	1971	837	56 232	160	25 457	4 094	11 787

Kaynak : WHO (1974) Dünya Sağlık İstatistik Yıllığı
1970, Vol. III.

Source : WHO (1974) World Health Statistics Annual
1970, Vol. III.